

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

110'uncu Birleşim 9 Temmuz 2020 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	553
II.- GELEN KÂĞITLAR	559
III.- YOKLAMALAR	603,604,640,641,646,647, 651,669,
IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	567,569,571
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>567:568,569:570,571:572</i>
1.- Van Milletvekili Murat Sarısaç'ın, Van ilinde yaşanan sel felaketine ve mültecilerin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	567:568
2.- İstanbul Milletvekili Emine Sare Aydın'ın, Srebrenitsa katliamının 25'inci yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması	569:570
3.- Zonguldak Milletvekili Ahmet Çolakoğlu'nun, Fatih sondaj gemisinin Zonguldak ili Çaycuma ilçesi Filyos Limanı açıklarında gerçekleştireceği sondaj faaliyetlerine ilişkin gündem dışı konuşması	571:572

V.- AÇIKLAMALAR

568,570,571,572,575,
598,609,612,617,623,
624,629,633,637,652,
667,677,691,701

- 1.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, Denizli ili Pamukkale, Sarayköy ve Acıpayam ilçelerinde sel ve dolu nedeniyle tarım alanları zarar gören çiftçilerin borçlarının ertelenmesini ve TARSİM şartı aranmaksızın zararlarının giderilmesini talep ettiğine ilişkin açıklaması 568
- 2.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, Uşak ili Eşme ilçesinde dolu yağışı nedeniyle zarar gören çiftçilere geçmiş olsun dileğinde bulunduğu ve ilgilileri göreve davet ettiğine ilişkin açıklaması 570
- 3.- Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı'nın, Hatay ili İskenderun ilçesindeki gençlerin İskenderun Demir Çelik Fabrikası yöneticilerinin işçi alımında kendilerine pozitif ayrımcılık yapmasını beklediğine ve mühendis alımlarında sadece ODTÜ ve İTÜ mezuniyeti şartı aranmasını doğru bulmadığına ilişkin açıklaması 570
- 4.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın ilinde ani ısı değişimi ve dolu yağışı nedeniyle narenciye, zeytin ve pamuk üreticilerinin yaşadığı mağduriyetin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 571
- 5.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde ili kiraz üreticileri ile patates üreticilerinin sorunlarına çözüm üretecek politikalar geliştirilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 572
- 6.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, Kocaeli ili Kandıra ilçesini il merkezine bağlayan kara yolunun ihtiyaca cevap vermemesi nedeniyle İzmit-Kandıra bölünmüş yolunun önemli bir ulaşım aksı olacağına ilişkin açıklaması 573
- 7.- Niğde Milletvekili Selim Gültekin'in, Niğde ilinin eğitimden sağlığa, ulaşımdan turizme gelişmesini sağlayacak projeleri hayata geçirmeye devam edeceklerine ilişkin açıklaması 573
- 8.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Sakarya ilinde meydana gelen patlamada şehit olan askerlere Allah'tan rahmet dilediğine, Kahramanmaraşlı çiftçilerin sorunlarının bir an önce çözülerek pamuk destekleme ödemelerinin yapılmasını talep ettiklerine ilişkin açıklaması 573:574
- 9.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, 8 Temmuz 2020 tarihinde Sakarya ili Hendek ilçesindeki havai fişek fabrikasında meydana gelen patlamanın araştırılması amacıyla verdikleri Meclis araştırması önergesiyle kazalarla ilgili tedbir alınmasını istediklerine, Adapazarı ilçesi Taşkırsığı Mahallesi'nde yeni bir patlamanın yaşandığına ve şehit olan 3 askere Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması 574

- 10.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, AKP'nin gündemi ile vatandaşın gündeminin ne zaman uyuşacağını, istihdam, 3600 ek gösterge, çiftçi desteği, atama, öğrenci affı, sicil affı ve intibak yasasının çıkmasını bekleyen vatandaşların bunları ne zaman elde edeceğini ve çoklu baro düzenlemesinin hangi toplumsal ihtiyaç nedeniyle Meclisten geçirilmek istendiğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 575
- 11.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, Sivas ili Hafik ilçesi Tavşanlı, Tuzhisar, Küpecik, Çaygören, Pınarca, Dikmencik, Kızılkavraz, Çukurbelen, Gökkin, Emre ve Durulmuş köylerinde Özen Barajı'ndaki sorunlar nedeniyle çiftçilerin mağduriyet yaşadığına ilişkin açıklaması 575
- 12.- İstanbul Milletvekili Mustafa Demir'in, dört yüz seksen yıl cami olarak kullanılan ecdat yadigarı Ayasofya'nın hangi amaçla kullanılacağına karar verecek iradenin milletin iradesi olacağına ilişkin açıklaması 575:576
- 13.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, milletin dertlerine derman olunması gerektiğine ilişkin açıklaması 576
- 14.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, Meclis Başkanlığı görevine yeniden seçilen Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'u ve Divan üyeliğine seçilen milletvekillerini tebrik ettiğine, Başbağlar katliamında öldürülen 33 vatandaşı rahmetle andığına ilişkin açıklaması 576
- 15.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, yatırımı, üretimi, istihdamı destekleyerek salgına teslim olunmadığına ve gelecek nesillere bırakılacak en büyük mirasın yatırımlar olduğuna ilişkin açıklaması 576:577
- 16.- Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy'un, ülkede özellikle gençleri etkileyen uyuşturucu probleminin önüne geçebilmek için azami çaba sarf edildiğine ilişkin açıklaması 577
- 17.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, Süper Lig'de ve 1. Lig'de birçok futbolcunun Covid-19 testi pozitif çıkmasına rağmen ligleri oynatan, 2. ve 3. Ligleri ise koronavirüs salgınına bahane ederek iptal eden Türkiye Futbol Federasyonunun istifa etmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 577
- 18.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, Kahramanmaraşlı pamuk üreticilerinin destekleme primlerinin ödeneceğine, Srebrenitsa katliamının 25'inci yıl dönümüne, insanlık onurunu savunan, birlikte yaşamayı ve insani dayanışmayı ilke edinen bir sistemin amaçlandığına ilişkin açıklaması 577:578
- 19.- Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, hak edilen işsizlik maaşının dahi ödenemeyeceği bir duruma gelindiğine ilişkin açıklaması 578
- 20.- Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, tarım alanında yaygın olarak kullanılan ve kanserojen olduğu ispat edilmiş olan Roundup adlı ilacın Meclis bahçesinde de kullanılmasının engellenmesi hususunu Meclis Başkanlığının dikkatine sunduğuna ilişkin açıklaması 578

21.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Sakarya ili Adapazarı ilçesi Taşkısığı Mahallesi'nde meydana gelen patlamada şehit olan 3 askere Allah'tan rahmet dilediğine, yaşanan kazaların araştırılması amacıyla verilen Meclis araştırması önergelerinin reddedildiğine, 9 Temmuz Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin 2'nci yıl dönümü vesilesiyle kuvvetler ayrılığını yok sayan bu sistemin işlemediğinin tecrübe edildiğine ve denge denetim mekanizmaları geliştirilmiş parlamenter sisteme geçilmesinin en akılcı yol olacağına ilişkin açıklaması

578:579

22.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Sakarya ili Adapazarı ilçesi Taşkısığı Mahallesi'nde meydana gelen patlamada şehit olan 3 askere Allah'tan rahmet dilediğine, 9 Temmuz Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin 2'nci yıl dönümü vesilesiyle bir zaruret sonucunda geçilen, Cumhuriyet'in ve milletin eseri olan bu sistemin yönetimde istikrar, temsilde adalet, güçlü yasama, yürütme ve yargı, demokratik uzlaşma ile siyasi istikrar üzerine inşa edildiğine, Türkiye Büyük Millet Meclisinin en yüksek temsiliyete kavuştuğuna ve sistemin sonuna kadar arkasında olduklarına ilişkin açıklaması

580:581

23.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Sakarya ili Hendek ilçesindeki havai fişek fabrikasında meydana gelen patlamada ölen 7 kişiye ve Adapazarı ilçesi Taşkısığı Mahallesi'nde yaşanan patlamada ölen 3 kişiye Allah'tan rahmet dilediklerine, patlamalara kaza denilmesinin mümkün olmadığına, Celal, Adil ve Hacı Esvet Şenyaşar'ın öldürülmesinin üzerinden iki yıl geçmesine rağmen Şenyaşar ailesinin adalet arayışının devam ettiğine, Kocaeli 2. Ağır Ceza Mahkemesinde görülen davada savcılığın iddianamesinde kullandığı "sözde anneler" ifadesine, Mardin Büyükşehir Belediyesinde çalışan 3 daire başkanının İçişleri ve Sayıştay müfettişlerinin hazırladığı raporlar doğrultusunda görevden alındığına, Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle merkeze alınan Mustafa Yaman'ın kayyumluk sürecinde yaptıklarının hesabının demokratik ve hukuki yollardan sorulacağına, Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonunun yayımladığı rapora, işçiler, dar gelirli, ücretli çalışanlar ve emekçilerle olan dayanışmalarını sürdüreceklerine ilişkin açıklaması

581:583

24.- Şanlıurfa Milletvekili Aziz Aydınlik'ın, elektrik dağıtım şirketi DEDAŞ'ın uygulamaları nedeniyle Şanlıurfa ili başta olmak üzere güneydoğudaki çiftçilerin yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması

583

25.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, 8 Temmuz 2020 tarihli Sakarya ili Hendek ilçesindeki havai fişek fabrikasında meydana gelen patlamanın araştırılması amacıyla verdikleri Meclis araştırması önergesinin reddedildiğine, 3 askerin şehit olduğu Adapazarı ilçesi Taşkısığı Mahallesi'nde

yeni bir patlamanın yaşandığına ve 9 Temmuz Metin Altıok'u ölümünün 27'nci yıl dönümünde rahmetle andıklarına, Meclis Başkanlığı görevine yeniden seçilen Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'a başarılar dilediklerine ve seçilmesinin ardından yaptığı teşekkür konuşmasına, 9 Temmuz CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun öncülüğünde gerçekleştirilen Adalet Yürüyüşü'nün 3'üncü yıl dönümüne, AK PARTİ Genel Başkan Vekili Numan Kurtulmuş'un İstanbul Sözleşmesi'ne ve AK PARTİ Grup Başkan Vekili Bülent Turan'ın "çoklu baro" terimine ilişkin açıklamalarına, temsilin önemli olduğu çoklu baro teklifinin Adalet Komisyonundaki görüşmelerine katılmak isteyen baro başkanlarının Meclise alınmadığına, Ankara ili Kuğulu Park'ta baro başkanlarının yanında olması gerekenlerin Meclis Genel Kurulu dinleyici localarından grup önerilerini takip ettiğine ilişkin açıklaması

584:587

26.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, 7 kişinin vefat ettiği Sakarya ili Hendek ilçesindeki havaî fişek fabrikasında meydana gelen patlamanın ardından Adapazarı ilçesi Taşkırsığı Mahallesi'nde meydana gelen patlamada 3 askerin şehit olduğu olaya yönelik bilgi aktarmak istediğine ve hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, 9 Temmuz Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin 2'nci yıl dönümü vesilesiyle bu sistemin AK PARTİ ile MHP'nin fikrî ittifakı ve milletin oylarıyla hayata geçmiş bir sistem olduğuna ve ömrünün uzun olmasını dilediğine ilişkin açıklaması

587:589

27.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Meclis Başkanlığı görevine yeniden seçilen Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'u tebrik ettiğine, Manisa ili Sarıgöl, Selendi, Alaşehir, Saruhanlı, Şehzadeler, Yunus Emre, Ahmetli, Turgutlu ve Salihli ilçelerinde meydana gelen afetler nedeniyle yaşanan mağduriyetin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

589:590

28.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın yaptığı açıklamasında ifade ettiği Roundup adlı ilacın Meclis bahçesinde kullanıldığı hususuyla ilgilenmesinin faydalı olacağına ilişkin açıklaması

590

29.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Manisa ilinde yaşanan afetler nedeniyle çiftçilerin zor durumda olduğuna ve ilin afet bölgesi kapsamında alınması gerektiğine, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın yaptığı açıklamasında ifade ettiği Roundup adlı ilacın Meclis bahçesinde kullanıldığı hususuyla ilgili müdahalesini beklediklerine, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

590:591

30.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	591:592
31.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Başkanlık Divanı üyeliğine seçilen milletvekillerine ve yeniden görevlendirilen Grup Başkan Vekillerine başarılar dilediğine ilişkin açıklaması	592
32.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu, İstanbul Milletvekili Rümeyza Kadak'ın İYİ PARTİ grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	598
33.- Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya'nın, Trabzon ili Sürmene, Köprübaşı, Yomra ve Maçka ilçelerinde yaşanan yağışın hayatı olumsuz etkilemesi nedeniyle geçmiş olsun dileğinde bulunduğuna ilişkin açıklaması	609:610
34.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, dolu yağışı nedeniyle zarar gören Uşak ili Eşme ilçesi Dereli köyü çiftçilerine geçmiş olsun dileğinde bulunduğuna ve devletin vatandaşının, milletinin yanında olduğuna ilişkin açıklaması	610
35.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, Sakarya ilinde yaşanan patlamalarda şehit olan askerlere Allah'tan rahmet dilediğine, Diyarbakır ilinde oturma eylemi yapan ailelerden 14'ünün evlatlarına kavuştuğuna ilişkin açıklaması	610
36.- Osmaniye Milletvekili Baha Ünlü'nün, Sakarya ilinde meydana gelen patlamalarda hayatını kaybeden askerlere Allah'tan rahmet dilediğine, Osmaniye ilinin atık suyunun Ceyhan Nehri'ne verilmesinin çevre ilçelerde ve köylerde hayatı olumsuz etkilediğine ilişkin açıklaması	610:611
37.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, görüşülen 222 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin Anayasa'ya, Anayasa Mahkemesi kararlarına ve uluslararası sözleşmelere aykırı olduğuna ilişkin açıklaması	612
38.- Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'nun, Osmaniye ilinin ve Çukurova bölgesinin kültür mirası olan Ala Cami'nin restore edilerek ibadete açılmasına vesile olan başta Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere emeği geçen herkese teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması	617
39.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Türkiye Futbol Federasyonunun Bölgesel Amatör Lig'e yönelik aldığı tescil kararının Edirnespor'u mağdur ettiğine ve kararın değişmesi için yasal yolları kullanacaklarına ilişkin açıklaması	617
40.- Tekirdağ Milletvekili Enez Kaplan'ın, Sakarya ili Hendek ilçesinde havai fişek fabrikasında meydana gelen patlamanın ardından Adapazarı ilçesi Taşkırsığı Mahallesi'nde meydana gelen patlamada şehit olan hemşehrisi Jandarma Astsubay Kıdemli Başçavuş Halil Tuna Akgöz'e ve 2 askere Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması	618

- 41.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku'lu'nun görüşülmekte olan 222 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 623:624
- 42.- Yozgat Milletvekili Yusuf Başer'in, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku'lu'nun görüşülmekte olan 222 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 624:625
- 43.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 629:631
- 44.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Ankara ili Kuğulu Park'ta baro başkanlarının ve avukatların anayasal haklarını kullanmalarının engellendiğine ve Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 631:632
- 45.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku'lu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 633:634
- 46.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 634
- 47.- Trabzon Milletvekili Salih Cora'nın, İstanbul Milletvekili Ümit Özdağ'ın görüşülmekte olan 222 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 637
- 48.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Muğla Milletvekili Burak Erbay'ın görüşülmekte olan 222 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 652
- 49.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 652:653
- 50.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 653
- 51.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Iğdır Milletvekili Habip Eksik'in görüşülmekte olan 222 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 667:668
- 52.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin görüşülmekte olan 222 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 677

53.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	678
54.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	678
55.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün görüşülmekte olan 222 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	691:692
56.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	701

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI**570,574,617,629**

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, milletvekillerinin kürsüye gelerek bir dakikalık söz taleplerini karşılamak durumunda kaldığına ve konuyu Grup Başkan Vekilleriyle görüşeceğine ilişkin konuşması	570
2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, Sakarya ili Adapazarı ilçesi Taşkırsığı Mahallesi'nde meydana gelen patlamada şehit olan askerlere Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin konuşması	574
3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, Grup Başkan Vekillerinin kapsamlı açıklamalarda bulunduğu ve İç Tüzük 60'a göre yapılan söz taleplerinin tamamını karşılaması durumunda görüşmelerin uzayacağına ilişkin konuşması	617
4.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, Türkiye'de hiçbir zaman derin devlet olmadığına, devletin içerisinde milletin, devletin adını kirleten hırsız, arsız, bölücü ve darbecilerin olduğuna ilişkin konuşması	629

VII.- ÖNERİLER**592,598,604****A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ****592:598,598:603,604:609**

1.- İYİ PARTİ Grubunun, 19/6/2020 tarihinde Aksaray Milletvekili Ayhan Erel ve 19 milletvekili tarafından, Z kuşağı olarak adlandırılan neslin yaşadıkları problemlerin tespit edilerek çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla verilmiş olan (10/3021) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 9 Temmuz 2020 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi	592:598,598
--	-------------

2.- HDP Grubunun, 9/7/2020 tarihinde Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçın ve arkadaşları tarafından, mevsimlik tarım işçilerinin yaşadıkları sorunların araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis Araştırması Önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 9 Temmuz 2020 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

599:603,604

3.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi Gündemi'nin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmında yer alan, demiryolu hatlarında gerekli bakımların sağlanması ile genel denetimlerin yapılarak can ve mal güvenliğini sağlayacak tedbirlerin alınması amacıyla verilmiş olan (10/2847) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 9 Temmuz 2020 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

604:609

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

611,612,618,624,635,637,
641,647,651,653,668,670,
679,692,702

A) KANUN TEKLİFLERİ

611:612,612:616,618:623,
624,635:636,637:640,
641:646,647:651,651,
653:667,668:669,670:677,
679:691,692:700,702

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Manisa Milletvekili Erkan Akçay ile 177 milletvekilinin Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2999) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 222)

611:612,612:616,618:623,
624,635:636,637:640,
641:646,647:651,651,
653:667,668:669,670:677,
679:691,692:700,702

IX.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

625,632

1.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklaması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

625:627

2.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

627:629

3.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisi ve şahsına sataşması nedeniyle konuşması 632:633

X.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI**703**

1.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, Biz Bize Yeteriz Türkiyem kampanyası kapsamında toplanan bağışlardan yararlanan kişilere ve kampanyanın bitiş tarihine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/31001) 703:704

2.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, 2002-2020 yılları arasında yayımlanan akademik çalışmalarda görülen intihale dair çeşitli verilere ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/31006) 705:707

3.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, bir öğretim üyesinin ders notlarında yer alan ifadelere ve hakkında soruşturma açılıp açılmadığına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/31007) 708:709

4.- Muğla Milletvekili Metin Ergun'un, merkezi sınav ücretlerine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/31008) 710:712

5.- Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş'un, 15 Temmuz gazileri için toplanan bağış miktarına ve toplanan bağışların akıbetine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/31009) 713:714

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.02’de açılarak sekiz oturum yaptı.

İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu, ÷lkede son g÷nlerde meydana gelen depremlere ve sel baskınlarına,

Bursa Milletvekili Refik Özen, Srebrenitsa soykırımının 25’inci yıl dönümüne,

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, Mersin ilinin sorunlarına,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal, Meclis Gündemi’nde olmadığı hâlde AK PARTİ Grubunun kendi gündeminde “222 sıra sayılı Kanun Teklifi görüşülecektir.” yazıldığına,

Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker, Kocaeli ili trafiğini rahatlatacak olan Kuzey Marmara Otoyolu’nun yapımına karar veren başta Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere AK PARTİ hükümetlerine ve emeği geçen herkese teşekkür ettiğine,

Kocaeli Milletvekili Sami Çakır, Srebrenitsa katliamına,

Uşak Milletvekili Özkan Yalım, araç muayene ücretlerinin kredi kartıyla da ödenebilmesi için gerekli düzenlemenin yapılmasını, yeni normalde kahvehane ve eğlence sektörünün de açılmasına izni verilmesini ve corona virüs salgını sürecinde kredi talepleri karşılanmayan esnaf ve vatandaşların mağduriyetlerinin giderilmesini talep ettiğine,

İstanbul Milletvekili Mustafa Demir, İstanbul ili Şile ilçesinde yaşanan su sıkıntısına yönelik İstanbul Büyükşehir Belediyesinin yaptığı açıklamaya,

İzmir Milletvekili Murat Çepni, TOKİ tarafından 26 ildeki 191 arsa için satış ve kira ihalesine çıkılacağıının duyurulduğuna, kamuya ait alanların halkın kullanımında kalması gerektiğine,

Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan, Kocaeli ili Gebze ilçesi Kirazpınar Mahallesi sakinlerinin TOKİ’nin imar uygulamaları nedeniyle yaşadığı mağduriyete,

İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz, orman yangınlarının önlenbilmesi için cezaların artırılarak önleyici tedbirlerin alınması gerektiğine, Çanakkale ilinde meydana gelen orman yangını nedeniyle geçmiş olsun dileğinde bulunduğuna,

Niğe Milletvekili Ömer Fethi Gürer, Anadolu Üniversitesi Açık öğretim Fakültesinde yaz okulu eğitiminin kaldırılmasıyla yaşanan mağduriyetin giderilmesi gerektiğine,

Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya, corona virüsü nedeniyle zor durumda olan turizm sektörüne yönelik tatil paketi kredisinin tüm seyahat acentelerini ve bölgeleri kapsayacak şekilde revize edilmesini talep ettiğine,

Kayseri Milletvekili Çetin Arık, Kayseri ili Yeşilhisar ilçesinde yaşanan dolu yağışı nedeniyle tarım arazilerinin zarar gördüğüne ve toprakları ellerinden alınma tehlikesiyle karşı karşıya kalan Musahacılı Mahallesi sakinlerinin yaşadığı mağduriyete,

Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan, turizm potansiyeli olan Çanakkale ili Merkez ilçesi Tefvikiye, Kalafat ve Çıplak köyleri sakinlerinin doğal gaz talebine,

Sivas Milletvekili Ulaş Karasu, Kars ve Ardahan illerinde çiftçi, esnaf ve sanayicilerin yaşadığı sorunların giderilmesi gerektiğine,

Bursa Milletvekili Erkan Aydın, Bursa Büyükşehir Belediyesinin ikram ve ağırlama harcamalarına ve halkın gerçek sorunlarıyla ilgilenilmesi gerektiğine,

Adana Milletvekili Orhan Sümer, ülkenin gerçek gündemi olan işsizlik ve pahalılık sorunlarına çözüm bulmak yerine çoklu baro önerisiyle baroların etkisizleştirilmeye çalışıldığına,

Adana Milletvekili Burhanettin Bulut, ilaç mümessillerine sertifika alma zorunluluğu getiren Beşerî Tıbbi Ürünlerin Tanıtım Faaliyetleri Hakkında Yönetmelik gereğince Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesinin düzenlediği eğitim programının pandemi nedeniyle on-line yapılması gerektiğine,

İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu, 27'nci Yasama Dönemi ikinci devre TBMM Başkanlığına seçilen Mustafa Şentop'u tebrik ettiğine, 8 Temmuz Çorlu tren faciasının 2'nci yıl dönümü vesilesiyle hayatını kaybedenleri rahmetle andığına ve yakınlarını kaybetmiş olan ailelerin adalet beklediğine, Çanakkale ili Gelibolu Yarımadası'nda çıkan yangının kontrol altına alındığına ve geçmiş olsun dileğinde bulunduğuna, Ilısu Barajı nedeniyle 70 binden fazla kişinin yerlerinden edildiği, keşfedilmemiş arkeolojik zenginliklerin sular altında kaldığı tarihî Hasankeyf'in uluslararası camianın gündeminde geniş yer bulduğuna,

Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun, 8 Temmuz Çorlu tren kazasının 2'nci yıl dönümü vesilesiyle hayatını kaybeden vatandaşlara Allah'tan rahmet dilediğine ve sorumluları adalet önüne çıkarılncaya kadar mücadeleye devam edeceklerine,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, 27'nci Yasama Dönemi ikinci devre TBMM Başkanlığına seçilen Mustafa Şentop'a ve Başkanlık Divanı üyeliğine seçilen milletvekillerine hayırlı çalışmalar dilediğine, 8 Temmuz Çorlu tren kazasının 2'nci yıl dönümü vesilesiyle hayatını kaybeden vatandaşlara Allah'tan rahmet dilediğine ve yargılama sürecinin adalet beklentilerine cevap verecek şekilde neticelenmesini temenni ettiğine, Sakarya ili Kaynarca ilçesi Büyükyanık, İşaret, Turnalı, Yeşilova, Kulaklı, Uzakkışla, Müezzinler, İmamlar, Kabaklar, Uzunalan, Kayacık Mahallelerinde yaşanan sağanak yağış nedeniyle tarım arazilerinin sular altında kaldığına ve oluşan mağduriyetin giderilmesi gerektiğine, Irak Anayasası'na aykırı olmasına rağmen peşmergenin yeniden Kerkük'te görevlendirilmesinin Türkiye ve orada yaşayan Türkmenler aleyhine neticeler doğurabileceğine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, 8 Temmuz Çorlu tren kazasının 2'nci yıl dönümü vesilesiyle yaşamını yitirenleri rahmetle andıklarına ve iktidarı hesap vermeye davet ettiklerine, HDP Demokratik Yerel Yönetimler Kurulu Üyesi Rojbin Çetin'in evinde işkenceye maruz bırakılarak tutuklandığına, işkencenin meşrulaştırılamayacağına ve sorumlularının görevden alınmaları yönünde çağrıda bulunduğu, Botan Vadisi'nin güvenlik gerekçesiyle yapımı süren Ilısu Barajı nedeniyle yok olma tehdidi altında bulunduğu ve tarihsel miras olan Hasankeyf'in sular altında kalmasının gelecek nesiller için onarılmaz bir kayıp olduğuna, Kırşehir Cezaevinde altmış bir gündür tecrit altında tutulan Çetin Yıldız, Emrah Kına, Saim Özdemir, Cumali Yıldırım, Ömer Hayat, Mazlum Dönder, Müjdat Korhan, Ömer Bedir, Muhammed Veysi Adım, Fırat Altun, Ali Saday, Feyyaz Gülsoy ve Mehmet Can Yiğirer'in dönüşümsüz açlık grevi yaptıklarına, Molierac'ın sözlerini okumak istediklerine,

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç, iktidarın gündemi barolar, sosyal medya ve güvenlik soruşturması iken milletin gündeminin Çorlu tren kazasının faillerinin hâlâ gereken cezayı görmemesi, pandemi süreci, iş kazaları, işsizlik, yoksulluk, borçları ödeyememe, kadına şiddet, çevre katliamı, Hasankeyf,

uyuşturucu, öğrenci mağduriyetleri, hukuksuz tutuklanmalar, ekran karartmaları, 15 Temmuz gazisi ve şehit yakınları için toplanan yardım paralarının ödenmemesi, intiharlar, yerli sermayenin ülkeyi terk etmesi, yabancı sermayenin ülkede yatırım yapmaması ve Türk parasının değerini yitirmesi olduğuna,

Burdur Milletvekili Yasin Uğur, Burdurluların bir partinin Burdur İl Kongresinde konuşan bir milletvekilini kullandığı ifadelerden dolayı kınadığına ve özür dilemeye davet ettiklerine,

Hatay Milletvekili Hüseyin Şanverdi, 7 Temmuz Hatay'ın ana vatana katılmasının 81'inci yıl dönümüne,

İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal, İstanbul Milletvekili Mustafa Demir'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, 27'nci Yasama Dönemi ikinci devre TBMM Başkanlığına seçilen Mustafa Şentop'a ve Başkanlık Divanı üyeliğine seçilen milletvekillerine başarılar dilediğine, Çanakkale ili Gelibolu ve Eceabat ilçeleri arasındaki ormanlık alanda çıkan yangının söndürüldüğüne ve süreci takip ettiklerine, Artvin ili Yusufeli ilçesinde çıkan yangın nedeniyle geçmiş olsun dileğinde bulunduğu, 8 Temmuz Çorlu tren faciasının 2'nci yıl dönümü vesilesiyle hayatını kaybeden vatandaşlara Allah'tan rahmet dilediğine, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun önerisinin kabul edilmesi hâlinde Genel Kurulda görüşülmeye başlanacak olan 222 sıra sayılı Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin ülkeye ve avukatlara hayırlı olmasını ümit ettiğine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan, yerinden söz taleplerinin karşılandığına, gündeme geçebilmek için yeni söz talebinde bulunulmamasını rica ettiğine ilişkin açıklamada bulundu.

İYİ PARTİ Grubunun, 8/7/2020 tarihinde Grup Başkan Vekili İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu tarafından, 2 Temmuz 1993 tarihli Sivas katliamının ve 5 Temmuz 1993 tarihli Başbağlar katliamının bütün ayrıntılarıyla araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin,

HDP Grubunun, 8/7/2020 tarihinde Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, RTÜK'ün anayasal bir kurum olarak demokratik işlerliğinin sağlanması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (8070 sıra no.lu),

CHP Grubunun, 8/7/2020 tarihinde Grup Başkan Vekili Sakarya Milletvekili Engin Özkoç tarafından, Sakarya ili Hendek ilçesindeki havai fişek fabrikasında meydana gelen patlamanın araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (1916 sıra no.lu),

Görüşmelerinin, Genel Kurulun 8 Temmuz 2020 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

AK PARTİ Grubunun, Genel Kurulun çalışma gün ve saatlerinin yeniden düzenlenmesine; bastırılarak dağıtılan 222, 221 ve 223 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin kırk sekiz saat geçmeden Gündem'in "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının sırasıyla 1, 2 ve 3'üncü sıralarına, 139, 141 ve 23 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin ise yine bu kısmın sırasıyla 5, 6 ve 7'nci sıralarına alınmasına ve diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; 222 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde grup adına yapılacak konuşmaların birden fazla konuşmacı tarafından ve en fazla 2 konuşmacı tarafından yapılmasına; 221, 222 ve 223 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi yapılan görüşmelerden sonra kabul edildi.

Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç, Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey'in HDP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşma yaptı.

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey'in HDP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un HDP grup önerisi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Aksaray Milletvekili Ayhan Erel, sporseverlerin 3. Lig takımlarıyla ilgili karar almak üzere toplanan Türkiye Futbol Federasyonu Yönetim Kurulundan beklentisinin play-off hakkı kazanan ilk 5 takımın bir üst lige çıkarılması, aksi takdirde 1'inci olan takımın bir üst lige çıkarılarak play-off hakkı elde eden diğer 4 takım arasında müsabakaların yapılması olduğuna,

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın AK PARTİ grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs, Artvin ili Yusufeli ilçesi Dokumacılar köyünde çıkan yangın nedeniyle zor durumda kalan vatandaşların taleplerinin karşılanması gerektiğine ve geçmiş olsun dileğinde bulunduğuna,

Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir, işsizliğin en yüksek olduğu illerin başında Ağrı ilinin geldiğine ve Cezayir'de çalıştıkları inşaattan düşerek hayatını kaybeden Ağrılı işçiler Murat Yaşar ile Ali Ceylan'ın cenazelerinin ailelerine ulaştırılması için yoğun görüşmeler yaptıklarına,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Gündem'in "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının:

1'inci sırasına alınan ve İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Manisa Milletvekili Erkan Akçay ile 177 milletvekilinin Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2999) ve Adalet Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 222) görüşmelerine devam edilerek 3'üncü maddesine kadar kabul edildi, verilen aradan sonra Komisyon temsilcileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan, Artvin ilinin Yusufeli ilçesi Dokumacılar köyü Sahlepçiler Mahallesi'nde çıkan yangın nedeniyle yöre halkına geçmiş olsun dileğinde bulunduğuna,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, 222 sıra sayılı Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlanması hâlinde İç Tüzük ve Anayasa ihlaliyle karşı karşıya kalınacağına ve teklifin Adalet Komisyonuna iadesini talep ettiklerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, 222 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin Anayasa'ya aykırılığının yeniden incelenmesi için Komisyona iadesini talep ettiklerine,

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, 222 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin Genel Kurulda görüşülmemesini ve Adalet Komisyonuna iadesini talep ettiklerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, 222 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin Anayasa'ya aykırılığı tartışılmadan görüşmelere devam edilmesi nedeniyle usul tartışması açılmasını talep ettiğine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, İstanbul Milletvekili Mehmet Doğan Kubat'ın usul görüşmeleri sırasında lehte yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, İç Tüzük'ün 63'üncü maddesine göre usul görüşmesinin sonucuya ilgili Genel Kurulun görüşüne başvurulmasını istirham ettiğine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Mardin Büyükşehir Belediyesinde çalışan 3 daire başkanının İçişleri ve Sayıştay müfettişlerinin hazırladığı raporlar doğrultusunda görevden alındığına,

İstanbul Milletvekili İbrahim Özden Kaboğlu, Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can'ın usul görüşmesi üzerinde lehte yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın görüşülmekte olan 222 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın görüşülmekte olan 222 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, İstanbul Milletvekili Ahmet Şık'ın 222 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerinden dolayı İç Tüzük'ün 160 ve 161'inci maddelerinin uygulanmasına,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan, Başkanlığın 222 sıra sayılı Teklifi işleme almama yetkisinin bulunmadığına,

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan, Şanlıurfa ilinde elektrik sıkıntısı yaşandığına,

İlişkin birer açıklamada bulundu.

222 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlanmasının İç Tüzük hükümlerine uygun olup olmadığı hususunda usul görüşmesi yapıldı,

Anayasa'ya aykırılığı tartışılmadan 222 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam edilmesinin uygun olup olmadığı hususunda usul görüşmesi yapıldı,

Başkanlığın tutumunda herhangi bir değişiklik olmadığı açıklandı.

İstanbul Milletvekili Ahmet Şık'a 222 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasında sarf ettiği bazı ifadeleri nedeniyle İç Tüzük'ün 157'nci maddesine göre uyarma cezası verildi.

Gündemde başka bir iş bulunmadığından, 9 Temmuz 2020 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere 01.16'da birleşime son verildi.

Celal ADAN
Başkan Vekili

İshak GAZEL
Kütahya
Kâtip Üye

Burcu KÖKSAL
Afyonkarahisar
Kâtip Üye

Rümeysa KADAK
İstanbul
Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 179

9 Temmuz 2020 Perşembe**Milletvekili Teklifi**

1.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın; 4857 Sayılı İş Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3017) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.07.2020)

2.- Iğdır Milletvekili Habip Eksik'in; Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Kurumları ile Esenlendirme (Rehabilitasyon) Tesislerine Verilecek Döner Sermaye Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/3018) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

3.- Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal'ın; 3092 Sayılı Çay Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3019) (Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ile Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.07.2020)

Yazılı Soru Önergesi

1.- Mersin Milletvekili Alpaz Antmen'in, 22. ila 27. Yasama Dönemlerinde TBMM Başkanlığına gelen yasama dokunulmazlığının kaldırılması istemlerine ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31167) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri**Adalet Bakanlığı**

1.- Siirt Milletvekili Sıdık Taş'ın, Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumuyla ilgili bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30434)

2.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Edirne F Tipi Kapalı Cezaevinde tutuklu olan bir siyasi partinin eski genel başkanının mektuplarının sansürlenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30435)

3.- Mardin Milletvekili Tuma Çelik'in, cezaevlerinde çocuklarıyla birlikte bulunan kadın mahkumlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30436)

4.- Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in, bir FETÖ firarisinin Almanya'dan iadesinin istenip istenmediğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30437)

5.- Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı'nın, Türkiye genelinde ve Kastamonu ilinde 7242 sayılı Kanun ile tahliye edilen mahkum verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30438)

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

6.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, 696 sayılı KHK kapsamında olan ve gerekli koşulları taşımalarına karşın Van Büyükşehir Belediyesinde işe alınmayan işçilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/30439)

7.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, KHK ile kamu görevinden ihraç edilen doktorların aldıkları sertifikaların onanmamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30440)

8.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Mersin İŞKUR İl Müdürlüğünün kiraladığı binaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/30441)

9.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Bakanlıkta taşeron işçi olarak hizmet vermekte olan kişilerin kadroya alınmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30442)

10.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, meslek lisesi ve çıraklık okullarındaki staj döneminin emekliliğe esas alınması önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30443)

11.- Osmaniye Milletvekili Baha Ünlü'nün, Osmaniye ilinde bulunan engelli vatandaşlara ve engellilerin istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30444)

12.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, kamuda çalışan personelin istihdam şekillerinin farklılaşmasının yarattığı mağduriyet ile sözleşmeli personelin kadroya alınmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30445)

13.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, sığınma evlerinin sayısı ve kapasiteleri ile ilgili verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/30446)

14.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, sesli kütüphanesi ve engelli vatandaşlar için destek birimi bulunan belediye sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30447)

15.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, çocuk işçilere dair bazı verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/30448)

16.- Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, TYP kapsamında okullarda çalışan güvenlik görevlerinin sürekli işçi statüsüne geçirilmesi ve bu kişilere maddi destek verilmesi önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30449)

17.- Konya Milletvekili Esin Kara'nın, 2019/6 sayılı atama ilanı kapsamında Bakanlık bünyesinde çalışan sözleşmeli personel ile sosyal çalışmacı ve psikolog sayısına ve boş kadrolar için planlanan atamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30450)

18.- Konya Milletvekili Esin Kara'nın, Bakanlık bünyesinde ve bağlı kuruluşlarda görev yapan sosyal güvenlik uzmanı sayısına ve 2020 yılında açılması planlanan kadrolara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30451)

19.- Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç'un, Hatay Ziraat Odaları İl Koordinasyon Kurulu kararıyla tarım işçileri için belirlenen ücret miktarına ve tarım işçilerinin çalışma koşullarının düzeltilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30452)

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

20.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, 2008 yılında toplu bir şekilde ihalesi yapılan ve TOKİ'ye devredilen Antalya'nın Finike ilçesindeki Hazine arazilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30453)

21.- İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, Karaburun Yarımadası'ndaki RES Projesine ve yaşanan mahkeme sürecine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30454)

22.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, Adana ilindeki hava kirliliği ile ilde bulunan ve yeni kurulması planlanan termik santrallere ilişkin yazılı soru önergesi (7/30455)

23.- Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in, Balıkesir ilinin Ayvalık ilçesinde bir şirkete ait fabrikanın çevreye verdiği zarara ve proje bedeli ile işletme izni raporuna dair çeşitli iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30456)

24.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bitlis'in merkez ilçe ve bazı mahallelerinin riskli alan ilan edilen bölgelerinde yıkılması planlanan yapılara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30457)

25.- Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı'nın, Kastamonu ilinde bulunan belediyelerin İller Bankası ve Sosyal Güvenlik Kurumu'na olan borçlarına karşılık 2020 yılının bazı ayları için yapılan genel bütçeden ödenecek olan paydan alınmayacak kesintiye ilişkin yazılı soru önergesi (7/30458)

26.- Erzurum Milletvekili Muhammet Naci Cinisli'nin, Erzurum ilindeki içme suyu hakkındaki şikayetlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/30459)

27.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, Karadeniz'deki bazı illerde dere yataklarında yer alan binalar için yapılacak kamulaştırma ve taşıma sürecine ve Karadeniz sahil yolunun menfez kapasitesinin artırılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30460)

28.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Türkiye'deki biyoçeşitliliğin korunması, avlanmanın yasaklanması, sokak hayvanlarının korunması, kuraklık, çevre kirliliği ve benzer konulara dair çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/30461)

29.- Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet Gaydalı'nın, Bitlis'in bazı mahallelerinin afet riski altındaki alan olarak belirlenerek yıkımına karar verilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30462)

30.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, Hevsel Bahçeleri ile ilgili projelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/30463)

Dışişleri Bakanlığı

31.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, Temsil Edilmeyen Milletler ve Halklar Örgütü üyesi olan bir kişinin ülkemize girişinin yasaklanmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30464)

32.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkân'ın, üç Türk denizcinin Eritre'de gözaltına alınmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30465)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

33.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Haliliye ilçesi Devteyşti Mahallesi'nde vatandaşların elektrik voltajındaki değişimlerden kaynaklı zararının karşılanmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30466)

34.- Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı'nın, 2019 ve 2020 yıllarında elektrik ve doğalgaz fatura borçlarını ödeyemeyenlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/30467)

Gençlik ve Spor Bakanlığı

35.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Samsun'un Vezirköprü ilçesinde yapılması planlanan Kunduz Milli Takımlar Kamp Eğitim Merkezi Projesi'nin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30468)

36.- Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir'in, Kayseri'de bulunan ve yapılması planlanan öğrenci yurdu sayısı ile kapasitelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30470)

Hazine ve Maliye Bakanlığı

37.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, 2007-2019 yılları arasında Milli Piyango İdaresi gelirlerinden Bakanlığa kamu payı olarak aktarılan tutara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30471)

38.- Edirne Milletvekili Orhan Çakırlar'ın, okulların kapalı olduğu süreçte çalışamayan servis şoförlerinin SGK ve BAĞKUR prim ödemelerinin ertelenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30472)

39.- Konya Milletvekili Esin Kara'nın, koronavirüs salgını sürecinde kamu bankaları tarafından verilen bireysel temel ihtiyaç destek kredilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30473)

40.- Konya Milletvekili Esin Kara'nın, 7143 sayılı Kanun'dan yararlanarak SGK, vergi ve trafik cezaları yapılandırılan ancak pandemi nedeniyle borçlarını ödemeyenlere yönelik bir çalışma yapılıp yapılmayacağına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30474)

İçişleri Bakanlığı

41.- Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, Serik Belediyesine yönelik iddiaların araştırılmamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30475)

42.- Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer'in, Tekirdağ ilinin Çorlu ilçesinde vatandaşlar ile güvenlik güçleri arasında yaşanan arbedeye ilişkin yazılı soru önergesi (7/30476)

43.- Van Milletvekili Murat Sarısaç'ın, Ankara ilinde dinlediği müzik nedeniyle öldürüldüğü iddia edilen bir kişiye ilişkin yazılı soru önergesi (7/30477)

44.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Diyarbakır'da gözaltına alınan iki kişinin işkence gördüğü iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30478)

45.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, 696 sayılı KHK kapsamında olan ve gerekli koşulları taşımalarına karşın Van Büyükşehir Belediyesinde işe alınmayan işçilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/30479)

46.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli ilinde bir siyasi partinin dört üyesinin gözaltına alınmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30480)

47.- Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un, kolluk kuvvetleri hakkındaki şiddet ve kötü muamele iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30481)

48.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, bazı illerde kolluk kuvvetlerince vatandaşa şiddet uygulandığı iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30482)

49.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, 31 Mayıs 2020 tarihinde Ankara'nın Etimesgut ilçesinde işlenen bir cinayetin nedeninin araştırılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30483)

50.- Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in, bir FETÖ firarisinin Almanya'dan iadesinin istenip istenmediğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30484)

51.- Ankara Milletvekili Şenol Sunat'ın, Çorum Polis Meslek Yüksek Okulunun faaliyete geçeceği zamana ilişkin yazılı soru önergesi (7/30485)

52.- Edirne Milletvekili Orhan Çakırlar'ın, okulların kapalı olduğu süreçte çalışamayan servis şoförlerinin SGK ve BAĞKUR prim ödemelerinin ertelenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30486)

53.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, koronavirüs salgını sürecinde Kızılay'ın salgınla mücadele kapsamındaki çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30487)

54.- Kayseri Milletvekili Dursun Atas'ın, nişan ve düğün salonlarının açılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30488)

55.- Konya Milletvekili Esin Kara'nın, POMEM mezunlarına ve adaylarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30489)

Kültür ve Turizm Bakanlığı

56.- Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, Antalya ilinin Manavgat ilçesinde yapılması planlanan golf sahalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30490)

57.- Antalya Milletvekili Feridun Bahşi'nin, Antalya'nın Manavgat ilçesinde bulunan bir alanın imar değişikliğiyle golf turizmüne tahsis edilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30491)

58.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, mahkemenin yürütmeyi durdurma kararına rağmen Bakanlık bünyesinde çalışıp kadro bekleyen sanatçılarla sözleşme yapılmamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30492)

59.- Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, Antalya'nın Manavgat ilçesinde bulunan Ulualan mevkiinde golf alanı ve otel yapılması için hazırlanan imar planına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30493)

60.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, Antalya'nın Manavgat ilçesinde bulunan Ulualan mevkiinde golf alanı ve otel yapılması için hazırlanan imar planına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30494)

61.- Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak'ın, Antalya'nın Manavgat ilçesinde bulunan Ulualan mevkiinde golf alanı ve otel yapılması için hazırlanan imar planına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30495)

62.- Antalya Milletvekili Hasan Subaşı'nın, Antalya'nın Manavgat ilçesinde bulunan Ulualan mevkiinde golf alanı ve otel yapılması için hazırlanan imar planına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30496)

63.- Mersin Milletvekili Zeki Hakan Sıdali'nin, Mersin ili Erdemli ilçesinde tespit edilen duvar resimleri ile diğer tarihi eserlerin korunması ve bu konudaki araştırmaların artırılması adına yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30497)

64.- Konya Milletvekili Esin Kara'nın, Bakanlık bünyesinde istihdam edilen grafik tasarımcılara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30498)

65.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının sağladığı Türkiye Burslarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30499)

66.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, bir video paylaşım sitesi yoluyla yayın yapanların denetlenmesine ve bunların lisans ücreti ödemelerine yönelik düzenleme önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30500)

Milli Eğitim Bakanlığı

67.- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, Mersin ilindeki okullaşma oranlarıyla ilgili çeşitli veriler ile okulların kontenjan ve doluluğuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/30501)

68.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Bakanlığa bağlı okullarda İŞKUR'un TYP projesi kapsamında çalışan güvenlik görevlilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30502)

69.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Bakanlıkta kadrolu olarak çalışmayan personele ilişkin yazılı soru önergesi (7/30503)

70.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Bakanlık bünyesinde çalışan taşeron işçilerin kadroya alınması önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30504)

- 71.- İstanbul Milletvekili Gürsel Tekin'in, koronavirüs salgını nedeniyle uygulanmaya başlanan uzaktan eğitime ilişkin yazılı soru önergesi (7/30505)
- 72.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütü'nün, pandemi sürecinde hizmet vermeyen özel öğrenci yurtlarına ve yurttta kalmadıkları halde kendilerinden ücret talep edilen öğrencilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/30506)
- 73.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, öğretmenler için zorunlu hizmet affı getirilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30507)
- 74.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, taşınmalı eğitime ilişkin yazılı soru önergesi (7/30508)
- 75.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Bakanlıkça tespit edilen üstün yetenekli öğrenciler ile bu kişilerin eğitim gördüğü okullara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30509)
- 76.- Konya Milletvekili Esin Kara'nın, Bakanlık bünyesindeki engelli öğretmen kadrolarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30510)
- 77.- Konya Milletvekili Esin Kara'nın, ilköğretim sınıf öğretmenliği sertifikası sahibi Bakanlık personeline ilişkin yazılı soru önergesi (7/30511)
- 78.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, YDS ve YÖKDİL sınavlarının öne çekilerek Ağustos ayında yapılması önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30512)
- 79.- Konya Milletvekili Esin Kara'nın, toplum yararına programlar kapsamında güvenlik hizmeti vermek için istihdam edilen personele ilişkin yazılı soru önergesi (7/30513)
- 80.- Konya Milletvekili Esin Kara'nın, PIKTES Projesi'nin bitiş tarihine ve bu proje kapsamında istihdam edilen sözleşmeli öğretmen sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30514)
- 81.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, öğretmen kadrolarının tek tip hale getirilmesine ve engelli öğretmen kontenjanlarının artırılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30515)

Sağlık Bakanlığı

- 82.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, koronavirüs şüphesiyle hastaneye giden bir kişiye gerekli müdahalenin yapılmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30516)
- 83.- Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs'ün, Trabzon ilinde yılın ısırması sonucu yaşamını yitiren bir kişinin kaldırıldığı hastanede yılın panzehirinin bulunmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30517)
- 84.- Van Milletvekili Murat Sarısaç'ın, 11 Mart tarihidен bu yana Van ilinde tespit edilen koronavirüs vakaları ile ilde alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/30518)
- 85.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, sağlıkta sterilizasyon ve dezenfekte işinde çalışanların kadroya alınmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30519)
- 86.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde ilinin Ulukışla ilçesinde bulunan devlet hastanesinin son bir yıldır aktif olarak kullanılmamasının gerekçesi ile hastanenin çeşitli branşlardaki doktor gereksinimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30520)
- 87.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, aile sağlığı merkezlerinde çalışan tıbbi sekreterlerin özlük haklarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30521)
- 88.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, talasemi hastalarına ve bu hastalara koronavirüs salgını sebebiyle kamuda ve özel sektörde izin verilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30522)

89.- Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı'nın, şehir hastanelerinin kira ve hizmet bedellerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30523)

90.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, pandemi sürecinde Bakanlıkça Aydın ilindeki otel ve pansiyonlarda alınacak önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/30524)

91.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde ilinin Çiftlik ilçesindeki hastanede bazı branşlarda yaşanan doktor eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30525)

92.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'nin Çamardı ilçesinde uzman doktor görevlendirilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30526)

93.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'nin Altunhisar ilçesinde bulunan hastanenin uzman doktor ihtiyacına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30527)

94.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, pasife alınan ilaçlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30528)

95.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, pandemi süresince çalışan hekimlere yapılan ödemelere ve konuyla ilgili bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30529)

96.- Konya Milletvekili Esin Kara'nın, hastane, acil klinik, araştırma merkezi ve laboratuvar gibi binaların kanalizasyon sistemlerine arıtma ve dezenfeksiyon işlemi uygulanıp uygulanmadığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30530)

97.- Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş'in, normalleşme sürecine girilmesi ile birlikte Şırnak ilinde koronavirüs vaka sayısının artmaması için alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/30531)

Tarım ve Orman Bakanlığı

98.- Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, Bingöl ilinde yoğun olarak bulunan meşe ağaçlarına tırtılların zarar vermesine ve bu konuda alınabilecek önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/30532)

99.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Bozova Merkez Sulama Birliğinin yeniden faaliyete geçmesine yönelik bir işlem yapıp yapılmayacağına ve çiftçilerin maliyetlerinin azaltılması önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30533)

100.-Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Sulama Birliklerinin yaptığı fiyat artışına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30534)

101.-Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Türkiye'de bulunan toplam mera ve çayır alanı miktarı ile mera kullanımının ücretlendirilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30535)

102.-Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, Şanlıurfa ilinin Haliliye ilçesinin bir mahallesinde uzun süreli su kesintisi yapılacağı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30536)

103.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Bakanlık tarafından kiralanılan araçların TKDK'nın bütçesinden karşılandığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30537)

104.-Hatay Milletvekili İsmet Tokdemir'in, Mayıs ayı içinde etkili olan doğal afetlerden dolayı zarar gören çiftçilere destekleme ödemesi yapılması ve kredi borçlarının ertelenmesi hususunda yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30538)

105.-Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, çölyak hastalarının tükettiği ürünlerin ve üretimi yapan firmaların denetlenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30539)

106.-Kayseri Milletvekili Dursun Atas'ın, Kayseri ilinde yaşanan zirai don sonrasında çiftçilere destek verilmesi önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30540)

107.-Hatay Milletvekili Lütü Kaşıkçı'nın, aşırı sıcaklardan zarar gören ürünler nedeniyle narenciye üreticilerine destek verilmesi önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30541)

108.-Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un, Hatay Ziraat Odaları İl Koordinasyon Kurulu kararıyla tarım işçileri için belirlenen ücret miktarına ve tarım işçilerinin çalışma koşullarının düzeltilmesi önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30542)

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

109.-Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, TCDD için yol bekçisi alımı yapıp yapılmayacağına ve kazaların önlenmesi amacıyla yapılacak çalışmaların akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30543)

110.-Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun, Kırklareli-Edirne bölünmüş yolunun ne zaman bitirileceğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30545)

111.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, koronavirüs salgını sürecinde mağdur olan toplu taşıma araçlarını işleten esnafa çeşitli ekonomik kolaylıklar sağlanmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30546)

112.-Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir'in, Antalya-Konya-Aksaray-Nevşehir-Kayseri Hızlı Tren Projesinin tamamlanma sürecine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30547)

9 Temmuz 2020 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.04

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: İshak GAZEL (Kütahya), Burcu KÖKSAL (Afyonkarahisar)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 110’uncu Birleşimini açıyorum. (x)

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Van’da yaşanan sel felaketi ve göçmenlerin sorunları hakkında söz isteyen Van Milletvekili Murat Sarısaç’a aittir.

Buyurun Sayın Sarısaç. (HDP sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Van Milletvekili Murat Sarısaç’ın, Van ilinde yaşanan sel felaketine ve mültecilerin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

MURAT SARISAÇ (Van) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; seçim bölgem Van’da son altı ayda birçok felaket yaşandı. Bu felaketlerde yaşanan ihmaller, alınmayan tedbirler ve giderilmeyen eksiklikler söz konusudur.

Biliyorsunuz, Alan Kurdi’nin minik bedeni, Ege’nin kıyılarına vurduğunda bütün dünya irkilmmişti ama Kurdi, ne ilkti ne de son olacaktı. Çünkü 27 Haziranda Van Gölü’nde bir mülteci trajedisi yaşandı. Alabora olan tekne, gölün 100 metre altında bulundu ve içindeki onlarca mültecinin cansız bedeni yürekleri dağladı. Eğer gündem, iktidarın totaliter gücünü pekiştirme çabalarıyla meşgul olmasaydı, belki bugün mültecileri konuşuyor olabilirdik.

Bugün 4 ilçesi İran’a sınır olan Van, bir geçiş güzergâhı. Her yıl -karların erimesiyle- donmuş mülteci bedenleri vicdanları yaralıyor. Çünkü savaşlardan, yoksulluklardan ve acımasız hükümetlerden kaçan bu insanlar, burada da hukuksuzluktan kaçıyorlar. Çünkü, uluslararası hukukta belirtilen mülteci hakkı tanınmıyor. Her an her yerde sınır dışı edilmekle karşı karşıyalar.

Sayın Başkan, Van’da, 30 Haziranda, sağanak yağmurla birlikte Erciş ve Başkale’de sel felaketi yaşandı. Birçok ev, iş yeri, ahır selden etkilenirken tarla ürünleri ve meyve bahçeleri geri döndürülemez şekilde zarar gördü. Ayrıca, onlarca küçükbaş hayvan can verdi. Ciddi bir ekonomik zarar söz konusu. Yaşanan bu zarar bir an önce tanzim edilmelidir.

Sayın milletvekilleri, elbette doğal afetler olabilir ama ortada bir ihmal varsa işin rengi değişir. Bakınız, şubat ayında, Bahçesaray’da bir çığ felaketi yaşandı. Çığda 41 insanımızı kaybettik. Ciddi ihmaller söz konusuydu, özellikle bir iddia var ki eğer bu doğruysa gerçekten yaşanan bir afet değil, tam anlamıyla bir cinayettir.

2011 yılında Karayolları, Bahçesaray yolunda sürekli çığ düşen 2 yer için kar tüneli ihalesi yaptı; tünellerden bir tanesi de 41 insanımızı yitirdiğimiz yerde olacaktı. Ancak yüklenici firma, ihale şartlarının dışına çıkarak 2 tünel yerine sadece 1 tünel yaptı, onu da çığ düşmeyen, güneş alan düz bir

(x) 7/4/2020 tarihli 78’inci Birleşimden itibaren coronavirus salgını nedeniyle Genel Kurul Salonu’ndaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri ve görevli personel maske takarak çalışmalarına katılmaktadır.

yere yaptı. Belgeler ayrıntılı incelendiği zaman 2 tünelin de yapılacağı yer, çığ tehlikesi olan, kamuya ait mera arazisiydi; tek tünelin yapıldığı düzlük alan, o bölgede şahıslara ait tapulu tek arazi ve bu da Cumhurbaşkanı Başdanışmanının aile bireylerine ait. İhale şartları değişmemesine rağmen, 2 şantiye kurulması gerekirken tek şantiye kuruluyor fakat buna rağmen ekstradan 8 milyon TL ödeniyor, üstelik arazi için de kamulaştırma bedeli veriliyor. Ne hikmetse devlet kuşu yine AKP'lilerin başına konuyor. Mazlumların ve yoksulların payına ise çığda, depremde, selde ölmek kalıyor.

Şimdi, yeri geldiği zaman millilik ve vatanseverlik naraları atıyorsunuz bize; bizi, muhalefeti sürekli terörist olmakla itham ediyorsunuz. Oysa çığ olayında yani Bahçesaray'da yaşanan çığ olayında köylüler, itfaiye görevlileri, korucular ve 12'si asker olmak üzere toplamda 41 vatandaşımızı yitirdik yani 41 eve ateş düştü o zaman. Mademki bu kadar samimisiniz, vatanseversiniz, millîsiniz... Biz AKP'ye "Gelin bu konuyu araştıralım, Meclis bu konuyu araştırın." dedik ama AKP'nin oylarıyla bu reddedildi yani bu büyük bir ihmal ve yolsuzluk iddiası olan çığ, AKP oylarıyla reddedildi. Buyurun, biz de diyoruz ki madem samimisiniz, milliyetçisiniz, vatanseversiniz, gelin, bunu araştıralım, o zaman sizin yandaş mı yoksa vatansever mi olduğunuzu bütün Türkiye kamuoyu da görsün ve bir daha da ne Bahçesaray'da ne de Türkiye'nin başka bir yerinde ihmallerden kaynaklı ne asker ne polis ne de vatandaşlar hiçbir şekilde canını yitirmesin. Hodri meydan diyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MURAT SARISAÇ (Devamla) – Bitiriyorum.

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

MURAT SARISAÇ (Devamla) – AKP'ye tekrardan sesleniyoruz: Biz bir daha araştırma önergesi vereceğiz, bu olayı bir daha gündeme getireceğiz. Gerçekten, AKP'nin oradaki yandaşlarının yani Başdanışmanının sırf kendi ailesi para kazansın diye, sırf orada ihaleden yine müteahhitler para kazansın diye mi bu 41 kişi öldü, yoksa bu yaşanan olay gerçekten de bir doğal afet mi? Doğal afet sonrası yapılan ihmallerin de hesabı sorulsun diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gülizar Hanım, siz buraya geldiniz, söz talebinde bulundunuz.

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, Denizli ili Pamukkale, Sarayköy ve Acıpayam ilçelerinde sel ve dolu nedeniyle tarım alanları zarar gören çiftçilerin borçlarının ertelenmesini ve TARSİM şartı aranmaksızın zararlarının giderilmesini talep ettiğine ilişkin açıklaması

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Doğa talanı, maalesef, tarım üreticilerimize ciddi zarar vermeye devam ediyor. Seçim bölgesi Denizli'nin Pamukkale ilçesinde Akköy, Gölemezli, Çeşmebaşı, Kavakbaşı ve Develi Mahalleleri ile Sarayköy ilçemizin Ada ve Tosunlar Mahallelerindeki pamuk tarlalarının tamamı, dolu felaketi nedeniyle perişan olmuş durumda. Yine, Acıpayam ilçemizde Darıveren, Dedebağı ve Köke Mahallelerimizde sel ve dolu nedeniyle biber, kavun, karpuz üreticileri ürünlerini tamamen kaybetmiş durumda. Çiftçilerimiz, borçlarının faizsiz en az iki yıl süreyle ertelenmesini ve TARSİM şartı aranmaksızın zararlarının bir an önce giderilmesini talep etmektedirler. Dilerim ki bir daha bu afetler yaşanmasın. Tüm çiftçilerimize ve üreticilerimize geçmiş olsun diyorum.

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)*A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI (Devam)*

2.- *İstanbul Milletvekili Emine Sare Aydın'ın, Srebrenitsa katliamının 25'inci yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması*

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, Srebrenitsa katliamı hakkında söz isteyen İstanbul Milletvekili Emine Sare Aydın'a aittir.

Buyurun Sayın Aydın. (AK PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

EMİNE SARE AYDIN (İstanbul) – Başkanım, sayın milletvekilleri; günlerden 11 Temmuz 1992, Bosna Savaşı'nın en acı olaylarından Srebrenitsa katliamının yıl dönümü.

11 Temmuz, binlerce sivil Boşnak'ın Avrupa'nın gözü önünde, Avrupa'nın ortasında, Avrupalıların koruma taahhüdü altında katledildiği gün. Srebrenitsa, Avrupa'nın İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra gördüğü en büyük katliam olarak tarihe kara bir leke olarak geçti.

Yugoslavya iç savaşı sırasında gerçekleşen sayısız katliamdan biri olmasının yanında Srebrenitsa'nın önemi, katliamın gerçekleşmesi anında Birleşmiş Milletlerin, bölgeyi Boşnaklar için güvenli bölge olarak ilan etmesi ve barış gücü kuvvetlerini bölgeye yerleştirmesidir. BM Barış Gücüne bağlı 400 Hollanda askerî, kasabanın hemen dışındaki Potocari Askerî Üssüne yerleşmiş ve sığınmacı Boşnaklara güvenlik teminatı vermiştir.

Sırp ordusunun 1995'te bölgeyi kuşatma altına almasını takiben Hollandalı askerler, ne Srebrenitsa kasabasını ne de doğrudan BM üssüne sığınan sığınmacıları korumuş, bilakis askerî üsteki sığınmacıları öldüreceklerini bile bile Sırp güçlerine teslim etmişlerdir. Aralarında kadın ve çocukların da bulunduğu çoğu erkek 8.372 Boşnak, 8.372 insan, 8.372 can, kendilerini savunma imkânı olmayan 8.372 sivil, 11 Temmuzda sadece Boşnak ve Müslüman oldukları için öldürüldüler. Yüz yıllar boyunca büyütülen kin ve nefretle yoğrulmuş askerlerin silahlarından çıkan kurşunlarla suçsuz masumlara soykırım uygulandı.

Gözü dönmüş caniler, kurşunlarını asker-sivil, yetişkin-çocuk, kadın-erkek ayrımı gözetmeden masum insanlara doğrulttular. Bölgeyi Müslümanlardan arındırmak için büyük Sırbistan'ı kurma hayalleriyle savaş hukukunda dahi yeri olmayan insanlık suçlarını işlediler.

Bosna iç savaşı, yüz binlerce insanın göç etmesine, zorla yerinden edilmelerine sebep oldu. 10 binlerce insan, Müslüman ve Boşnak oldukları için Batılı ülkeler seyrederken katledildiler. Dün Bosna'da yaşanan katliama karşı gözlerini kapatan Batılı ülkeler, bugün Halep'te, İdlib'de, Filistin'de başka katliamlara karşı gözlerini yummaya devam ediyorlar. Mazlumlar değişiyor fakat iş birlikçileri aynı kalıyor.

Değerli milletvekilleri, 11 Temmuz Srebrenitsa katliamının 25'inci yılında bugünü unutmamamız, unutturmamamız için çok sebep var. İnsan hakları ve özgürlükler konusunda hem ülkemize hem de bütün dünya ülkelerine ders vermeye çalışan Batılı ülkelerin katliamdaki rolleri hâlâ açığa çıkarılmış değil. Bosna kasabı Radovan Karadžić, Zdravko Tolimir, Krajisnik ve Ratko Mladić, Lahey'deki uluslararası savaş suçları mahkemesince suçlu bulundular. Fakat şehri ve içindeki masumları Sırp güçlerine teslim eden Ratko Mladić'ten hediye alırken gülümseyen Hollandalı güçlerin komutanı Thom Karremans hâlâ yargılanmış değil. O komutana destek veren Hollandalı komutanlar yargılanmış değil. "Hristiyan Avrupa" hayallerini kurarak Sırplara örtülü destek veren Avrupa ülkeleri ve liderleri yargılanmış değil. Bugün, katledilen 8.372 can için adalet yerini bulmuş değil. Katledilen sivillerin mezarları dahi tam olarak tespit edilebilmiş değil, sadece 6.356 kurbanın kimlikleri tespit edilerek acılı ailelerine teslim edilebilmiş durumda. Babasının mezarı başında annesine "Çocukları küçük kurşunlarla öldürdüler, değil mi anne?" diye soran 4 yaşındaki yavrunun adaleti sağlanabilmiş değil.

Mazlumların aziz hatıralarını belleğimizin en özel köşesinde saklıyoruz. Merhumlara Allah'tan rahmet, acılı ailelerine sabır diliyoruz. Bütün insanlar zulme karşı birlik olmadıkça “ama”sız, “fakat”sız cümleler kurmadıkça; hiçbir koşul ve şart öne sürmeden mazlumların yanında, zalimin karşısında durmadıkça yeni acıların ortaya çıkacağını da biliyoruz. O yüzden, Srebrenitsa'yı unutmamalı, unutturmamalı, 8.732 canı ve bugünkü göçmen kardeşlerimizi aklımızdan çıkarmamalıyız.

Saygılarımla. (AK PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Özkan Bey, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

2.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, Uşak ili Eşme ilçesinde dolu yağışı nedeniyle zarar gören çiftçilere geçmiş olsun dileğinde bulunduğuna ve ilgileri göreve davet ettiğine ilişkin açıklaması

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, dün sabah saatlerinde Uşak Eşme ilçemize bağlı Dereli ve Taşköy merkezli bölgedeki birçok köyümüzde şiddetli dolu yağışından dolayı çiftçilerimiz çok ciddi bir şekilde zarar gördü. Ektikleri tütün, bürülce, susam, ekili bahçeler ve ekili tarlalar tamamen yağmurdan ve doludan dolayı telef oldular. Bu sebepten dolayı, bütün çiftçilerimize geçmiş olsun diyorum ve de Eşme İlçe Tarım ve de il tarım müdürlüklerimizi zararın tespiti ve zararın karşılanmasıyla alakalı acilen göreve davet ediyorum. Tekrar bütün çiftçilerimize geçmiş olsun diyorum.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Lütfi Bey, buyurun.

3.- Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı'nın, Hatay ili İskenderun ilçesindeki gençlerin İskenderun Demir Çelik Fabrikası yöneticilerinin işçi alımında kendilerine pozitif ayrımcılık yapmasını beklediğine ve mühendis alımlarında sadece ODTÜ ve İTÜ mezuniyeti şartı aranmasını doğru bulmadığına ilişkin açıklaması

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

İskenderun ilçemizin Karayılan, Azganlık, Sariseki, Denizciler ve Bekbebe gençleri adına, buradan İskenderun Demir Çelik Fabrikasının yöneticilerine seslenmek istiyorum, Hataylı gençlerimiz der ki: “Fabrikanın her türlü çevresel problemlerinden ilk önce biz etkileniyoruz, fabrika bacalarından çıkan dumanı ilk biz soluyoruz, sıcak yaz günlerinde evlerimizde camları açık oturamıyoruz. Fabrikamızı çok seviyoruz ancak yönetimden işçi alımında başta bu mahallede oturan gençler olmak üzere, Hataylı gençlere pozitif ayrımcılık yapılmasını bekliyoruz.”

Ayrıca İSDEMİR'in mühendis alım kriterlerine bakınca insan “Acaba NASA'ya mı alım yapılıyor?” diye düşünmeden edemiyor. ODTÜ ve İTÜ mezunu dışında hiçbir üniversiteyi kabul etmeyen İSDEMİR yönetimi ayrıca İngilizce zorunluluğu getirip başvuru yapan adaylardan TOEFL istiyor. Hâlbuki hemen yanı başında İskenderun Teknik Üniversitesi ve bu üniversiteye bağlı mühendislik fakültesi varken İSDEMİR'in bu tavrını anlamakta...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, milletvekillerinin kürsüye gelerek bir dakikalık söz taleplerini karşılamak durumunda kaldığına ve konuyu Grup Başkan Vekilleriyle görüşeceğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, milletvekillerimiz -Sayın Grup Başkan Vekilleriyle konuşacağım bir imkân olursa- buraya kadar gelip söz isteyince vermemekte çok zorlanıyorum.

Buyurun Sayın Bülbül.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

4.- *Aydın Milletvekili Süleyman Bülbul'un, Aydın ilinde ani ısı değişimi ve dolu yağışı nedeniyle narenciye, zeytin ve pamuk üreticilerinin yaşadığı mağduriyetin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması*

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Aydın'da geçtiğimiz mayıs ayında ani ısı değişimi nedeniyle 20 bin dönüm narenciye bahçesinde yüzde 80'e varan meyve dökümü meydana gelmiş, zeytinde yüzde 20 oranında rekolte kaybı yaşanmış, pamukta ise 100 bin dönüm arazi zarar görmüştü. Aradan iki ay geçmesine rağmen, çiftimizin, meydana gelen bu afetle ilgili mağduriyeti henüz giderilmemiştir. Dün ise Nazilli ilçesinin Yellice, Uzunçam, Arpaz, Demirciler, Bayındır, Gedikaltı, Gencelli, Yukarıörencik, Aşağıörencik ve Şimşelli Mahallelerinde ceviz büyüklüğünde dolu yağışı nedeniyle yaklaşık 2 bin dönümlük bir alanda zeytin ve incir ağaçları büyük oranda zarar görmüştür. Yüksek gübre, mazot, ilaç maliyetleri ve ödenmeyen destekleme primlerine rağmen üretmek için çabalayan çiftçilerimizin mağduriyetleri Bakanlık tarafından bir an önce giderilmelidir.

Teşekkür ederim.

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)**A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI (Devam)**

3.- *Zonguldak Milletvekili Ahmet Çolakoğlu'nun, Fatih sondaj gemisinin Zonguldak ili Çaycuma ilçesi Filyos Limanı açıklarında gerçekleştireceği sondaj faaliyetlerine ilişkin gündem dışı konuşması*

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, Fatih Sondaj Gemisinin Zonguldak Çaycuma Filyos Limanı açıklarında gerçekleştireceği sondaj faaliyetleri hakkında söz isteyen Zonguldak Milletvekili Ahmet Çolakoğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Çolakoğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Sayın Başkan, Gazi Meclisimizin kıymetli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikli olarak Sakarya Hendek ilçesinde havai fişek sevkiyatı sırasında oluşan patlama sonucu şehit olan 3 askerimize Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı diliyorum; yaralı vatandaşlarımıza da acil şifalar diliyorum.

Ülkemiz topraklarıyla beraber mavi vatan sınırlarındaki yer altı enerji kaynaklarımızı milletimizin hizmetine sunmak, ekonomik büyüme ve sosyal kalkınma hedeflerimize ulaşmak için bütün kaynaklarımızı değerlendirmekteyiz. Cumhuriyetin 100'üncü yılı olan 2023'teki en önemli enerji politikamız, yer üstü ve yer altı enerji kaynaklarımızla dışa bağımlılığı azaltmaktır.

İktisadi İşbirliği ve Gelişme Teşkilatına bağlı üye ülkeler arasında enerji gücünü en fazla artıran ülke Türkiye'dir. Bu büyük artışın en önemli bölümünü ise yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarımız oluşturmaktadır. Güneşten rüzgâra, jeotermalden hidroelektriğe kadar yer üstü enerji kaynaklarımızı yenilerken, yer altı enerji kaynakları olan petrol ve doğal gaz rezervlerini aramaktan da hiçbir zaman geri kalmıyoruz. Millî enerji ve maden politikası kapsamında envanterimize kayıtlı olan Yavuz, Kanuni, Barbaros Hayrettin Paşa ve Maden Tetkik Arama Oruç Reis sismik arama gemilerini faaliyete geçirdik. Akdeniz'de, bütün zorluklara rağmen gerekli çalışmaları tamamladık. Akdeniz'deki haklarımızdan hiçbir zaman vazgeçmeyeceğimizi tekrar dünyaya duyurmuş olduk.

Derin denizlerde sondaj yapabilme becerisine sahip olan ilk sondaj gemimiz Fatih, 2018 yılında, Alanya-1 kuyusundaki çalışmalarından sonra Karadeniz'e yol alarak 1 Temmuz itibarıyla Zonguldak ilimiz açıklarında faaliyetlerine başlamıştır. Fatih Sondaj Gemimiz, operasyonlarını uluslararası kural

ve düzenlemelere uygun olarak yaparken, deniz canlılarına hiçbir zarar vermeyen, kapalı çevrim kontrol sistemiyle çalışan çevre dostu bir teknoloji kullanmaktadır. Zonguldak açıklarında yapılacak olan sondajlar sonucu ortaya çıkan atıkları, destek gemilerine yükleyerek Filyos Limanı bölgesinde kurulan lojistik merkezine aktaracaktır. Atıkların, buradan, Çevre Bakanlığımızın yetkilendirdiği Bertaraf Tesislerine sevki sağlanarak denize kimyasal salımını da önlemiş olacaktır.

229 metre uzunluğu, 36 metre genişliği ve 52 bin tonun üzerindeki ağırlığıyla âdeta yüzen bir sondaj kalesi olan, yerli imkânlarla üretilen ve yüksek basınç altında sondaj yapabilen Fatih Sondaj Gemimizle, ülkemizin kaynaklarını, milletimizin hizmetine sunmayı hedeflemekteyiz. Dünyada, teknolojik açıdan, sınıfının en iyi 5 gemisi arasında bulunan ve 29 Mayıs'ta, İstanbul'un fetih yıldönümü törenlerinde, Sayın Cumhurbaşkanımızın Karadeniz'e uğurladığı Fatih Sondaj Gemisi, Trabzon Limanında tüm hazırlıkların tamamlandıktan sonra, hedefi Batı Karadeniz'e gelmiştir. Zonguldak açıklarında, Tuna-1 kuyusu olarak adlandırılan bölgede sondaj çalışmalarına başlamıştır. Ortalama kırk beş günde tamamlanabilen bu çalışmaların, Karadeniz'in yapısı ve yüksek basınç nedeniyle altı aya kadar sürmesi tahmin edilmektedir. Bu sondaj çalışmaları sonucunda, millî hedefimiz olan yer altı kaynaklarına ulaşmak, en büyük arzumuz ve temennimizdir. Gelişen dünya şartlarında, enerjiye ve enerji çeşitliliğine olan ihtiyaç, katlanarak artmaktadır. Zonguldak ilimizin kuruluşunda ve gelişmesinde etkisi olan kömür madeninin, ülkemiz ve şehrimizin demir çelik sanayisine katkısı, yadsınamaz bir gerçektir. Kömürden sonra petrol ve doğal gaz kaynaklarına ulaştığımız takdirde yine Zonguldak, ülkemizin ve şehrimizin sanayisine önemli katkılar sağlayacaktır.

Artan enerji talebini yerli ve millî kaynaklarla karşılama azmi ve kararlılığı, Uzun Mehmet'in kömürü bulduğu günkü gibi tüm sevdamızla devam etmektedir. Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'la beraber Enerji Bakanımızla ve Bakanlık çalışanlarımızla sondaj çalışmalarında öncülük ederek millî kaynaklarla enerji devrimini gerçekleştirdikleri için ülke olarak gurur duymaktayız.

Yapılan ve yapılacak olan hizmetlerin aziz milletimizin huzurunu ve mutluluğunu sağlamasını temenni ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk 15 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

Sayın Gürer...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

5.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde ili kiraz üreticileri ile patates üreticilerinin sorunlarına çözüm üretecek politikalar geliştirilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Dünyaca ünlü İngiltere sarayında dahi tüketilen Niğde Ulukışla ilçesi Bolkar Dağları eteklerinde yetişen kirazlarımızın üreticisi, bu yıl tüccar gelmemesi ya da fiyat baskılamasıyla perişan duruma düşmüştür. Girdi fiyatlarının artmasıyla 5 liraya mal olan kirazı bazı bölgelerde tüccar, fiyatı 2,5 liradan almaktadır, bu da üreticiyi mağdur etmektedir. Kiraz üreticisi, bakanlık desteği beklemektedir. Depolama, pazarlama, paketleme sorunları yanında katma değerli ürüne dönüşecek yatırımlar bölgede ihtiyaçtır. Ürünün değer bulması, üreticinin borçlarını ödeyemez durumdan kurtarılması için iktidarın bölgeye desteği şarttır.

Ayrıca, Niğde'nin Altunhisar ilçesinde yazlık patatesin hasadı başlamıştır. Şu anda maliyeti 90 kuruş olan patatesi tüccar o fiyattan dahi almamaktadır. Dün üreticiler, patatesi yola dökmüştür. Bakanlık bu konuda acil önlem almalı, patates üreticisinin ürününün değer bulması sağlanmalıdır; kiraz ve patates üreticilerinin bölgedeki sıkıntılarına çözüm üretecek politikalar yaratılmalıdır.

BAŞKAN – Sayın Şeker...

6.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, Kocaeli ili Kandıra ilçesini il merkezine bağlayan kara yolunun ihtiyaca cevap vermemesi nedeniyle İzmit-Kandıra bölünmüş yolunun önemli bir ulaşım aksı olacağına ilişkin açıklaması

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Saygıdeğer milletvekilleri, Kandıra ilçemiz, 933 kilometre yüz ölçümüyle Kocaeli'nin en büyük ilçesidir; kış nüfusu 52 bin, yaz nüfusu 300 bin civarındadır, Karadeniz sahilinde olup doğal güzellikleriyle turizmde öne çıkan ilçemizdir.

Kandıra ilçemizi il merkezine bağlayan kara yolunun ihtiyaca cevap vermediği için bölünmüş yol olarak 2015 yılında ihalesi yapıldı. Müteahhidin ekonomik nedenlerle işin tasfiyesini istemesi üzerine tasfiye edilerek İzmit-Kandıra bölünmüş yolu ve Kandıra-Kaynarca yolunun yapımı 6 Şubatta yeniden ihale edildi, 9 Martta da yer teslimi yapılarak çalışmalara başlanıldı. İnşallah, en kısa zamanda bitirilerek hizmete açılacak. Toplam uzunluğu 59 kilometre olan İzmit-Kandıra bölünmüş yolu, Kocaeli'yi Karadeniz'e bağlayan önemli bir ulaşım aksı olacaktır. Emeği geçenlere teşekkür ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Gültekin...

7.- Niğde Milletvekili Selim Gültekin'in, Niğde ilinin eğitimden sağlığa, ulaşımdan turizme gelişmesini sağlayacak projeleri hayata geçirmeye devam edeceklerine ilişkin açıklaması

SELİM GÜLTEKİN (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Covid-19 salgını, tüm ülkelerin ekonomilerinde ciddi küçülme ve krizlere yol açarken, Türkiye, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde, almış olduğu erken tedbirler ve sağlam ekonomisi sayesinde bu süreçte daha da güçlenerek yoluna devam etmektedir. Son dönemde açılış yapılan birçok yatırım da bunun açık bir göstergesidir.

Aynı şekilde, Niğde'mizde de yatırımlara hız kesmeden devam etmekteyiz; yeni ek 400 yataklı hastane, Ankara-Niğde Otobanı, yeni Hükümet Konağı ve Konferans Merkezi, stadyum, 2500 kişilik kapalı spor salonu, Kale ve çevresi kentsel dönüşümü gibi önemli yatırımlarımıza ilaveten şehrimizi kış turizminde cazibe merkezi hâline getirecek olan Niğde Ketençimen Kayak Merkezi Projesi'nin ihalesi Niğde İl Özel İdareimiz tarafından gerçekleştirilmiş olup en kısa zamanda da projemizin yapımına başlanacaktır. Niğde'mizin eğitimden sağlığa, ulaşımdan turizme kadar her alanda gelişmesini sağlayacak projelerimizi hayata geçirmeye devam edeceğimizi ve takipçisi olacağımızı belirtiyor, Gazi Meclisi ve Niğdeli hemşehrilerimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Öztunç...

8.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Sakarya ilinde meydana gelen patlamada şehit olan askerlere Allah'tan rahmet dilediğine, Kahramanmaraşlı çiftçilerin sorunlarının bir an önce çözümlenerek pamuk destekleme ödemelerinin yapılmasını talep ettiklerine ilişkin açıklaması

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sakarya'da şehit olan askerlerimize Allah rahmet, yaralılara acil şifa diliyorum.

Sayın Başkanım, 2019 pamuk desteklemesi, Türkiye'nin dört bir tarafında çiftçilere ödendi, bir tek Kahramanmaraş'ta ödenmedi. Kahramanmaraş çiftçisinin ne günahı var, ne suçu var bilmiyoruz. Çiftçimiz, maalesef Kahramanmaraş'ta “cücük” derdinde. “Cücük” derken yanlış anlamayın, soğanın cücüğünü kastetmiyorum; “cücük” tefeciler, cücükçüler tefecilerdir. Maalesef AK PARTİ, Kahramanmaraş'ta çiftçiyi cücükçüye, tefeciye düşürdü. Yok efendim “Bankaya yattı.” “Dün yattı.”

“Yarın alacaklar.” Çiftçinin cebine para girmediği müddetçe o para, para değildir. Kahramanmaraşlı çiftçilerin sorunlarının bir an önce çözülmesi ve pamuk desteklemesinin bir hafta içerisinde iade edilmesini, verilmesini talep ediyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Özkoç, buyurun.

9.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, 8 Temmuz 2020 tarihinde Sakarya ili Hendek ilçesindeki havai fişek fabrikasında meydana gelen patlamanın araştırılması amacıyla verdikleri Meclis araştırması önergesiyle kazalarla ilgili tedbir alınmasını istediklerine, Adapazarı ilçesi Taşkırsığı Mahallesi'nde yeni bir patlamanın yaşandığına ve şehit olan 3 askere Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Dün burada bir araştırma önergesi vermiştik Cumhuriyet Halk Partisi olarak. Sakarya'da bir fabrikada yaşanan elim bir kaza söz konusuydu. Kardeşlerimiz ölmüştü ve onlarca yaralı vardı. Biz de istedik ki gerçekten, bu tür kazalarla ilgili tedbir almalıyız. Kaybettiğimiz bizim canlarımız, kendi insanlarımız, çocukları çocukları var, eşleri var, hayatları var. Az önce Sayın Valim ve Cumhuriyet Başsavcısıyla görüştük. Sakarya'da tekrar bir patlama gerçekleşti. Nedenini sordum, üç günden beri, orada patlayıcı maddelerin açıkta patlamasını engellemek için Ankara'dan ve İstanbul'dan gelen patlayıcı uzmanları bir çalışma yapıyor, Sakarya'nın Taşkırsığı bölgesindeki taş ocaklarında bunları imha ediyorlarmış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Kamu kuruluşuna ait kamyonlarla taşıyormuş. Hangi kamu kuruluşu olduğunu elbette biliyoruz ama bazı nedenlerden dolayı panik yaratılmaması için ifade etmiyoruz.

Burada, son kamyonlardan bir tanesi indirilirken maalesef patlama gerçekleşmiş, 3 askerimiz şehit olmuş, 1'i ağır 9 yaralımız var. Onlardan birinin de yanıkları çok olduğu için Kocaeli Araştırma Hastanesine götürülmüş. Biraz sonra ben, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkan Yardımcısı Tuncay Özkan ve Yüksek Disiplin Kurulu Başkanımız Uğur Bayraktutan'la birlikte bölgeye intikal edeceğiz. Meclisimizin hassasiyetini orada elimizden geldiği kadar, gerektiği şekilde göstereceğiz. Sayın İçişleri Bakanıyla beraber oradaki olaylara doğru bir şekilde müdahale edilmesi için gereken katkıyı göstereceğiz.

Önce Sakaryalılara, ondan sonra vatan evladı olan evlatlarımızın yakınlarına başsağlığı diliyorum. Onlara Allah'tan rahmet diliyorum. Allah bizi bir daha böyle kazalarla karşı karşıya getirmesin, milletimizin başı sağ olsun diyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim.

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARINI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, Sakarya ili Adapazarı ilçesi Taşkırsığı Mahallesi'nde meydana gelen patlamada şehit olan askerlere Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Biz de askerlerimize rahmet diliyoruz. Ailelerine başsağlığı diliyoruz. Milletimizin başı sağ olsun diyoruz. Allah bir daha böyle şeyler göstermesin diye dua ediyoruz.

Teşekkür ederim Sayın Özkoç.

Sayın Köksal...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

10.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, AKP'nin gündemi ile vatandaşın gündeminin ne zaman uyuşacağını, istihdam, 3600 ek gösterge, çiftçi desteği, atama, öğrenci affı, sicil affı ve intibak yasasının çıkmasını bekleyen vatandaşların bunları ne zaman elde edeceğini ve çoklu baro düzenlemesinin hangi toplumsal ihtiyaç nedeniyle Meclisten geçirilmek istendiğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Pandemi döneminde bile Meclisi -vatandaşların talepleri için- çalıştırmayan AKP'nin gündemi ile vatandaşın gündemi ne zaman uyuşacak? Milyonlarca işsiz genç istihdam beklerken; emeklilikte yaşa takılan, mağduriyetinin giderilmesini isterken; öğretmen, memur, polis 3600 ek gösterge isterken; binlerce veteriner, ziraat mühendisi, harita mühendisi, elektrik-elektronik mühendisi, öğretmen, engelli, engelli öğretmen atama beklerken; üniversiteli işçiler statü değişikliği talep ederken; borç içinde kıvranan çiftçi hak ettiği desteği isterken; ilişkisi kesilen öğrenciler öğrenci affı, binlerce esnaf BAĞ-KUR'unu ödeyemezken ve sicil affı beklerken; gençlerimiz işsizlikten kıvranırlar; 16 milyon yoksulumuz için aile sigortası olmazsa olmaz hâle gelmişken; emekliler intibak yasasının çıkması için feryat ederken; SGK öncesi doğum borçlanması bekleyen anneler çözüm isterken vatandaşlar bunları ne zaman görececek, duyacaklar?

Hukukçuların, avukatların, akademisyenlerin ve tüm toplumun karşı çıktığı paralel baro yasasını hangi toplumsal ihtiyaç veya taleple Meclisten geçirmek istiyorlar?

BAŞKAN – Sayın Karasu...

11.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, Sivas ili Hafik ilçesi Tavşanlı, Tuzhisar, Küpecik, Çaygören, Pınarca, Dikmencik, Kızılkavraz, Çukurbelen, Gökdin, Emre ve Durulmuş köylerinde Özen Barajı'ndaki sorunlar nedeniyle çiftçilerin mağduriyet yaşadığına ilişkin açıklaması

ULAŞ KARASU (Sivas) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sivas ilimizin Hafik ilçesinde bu yıl tam kapasite faaliyete geçen 103 bin dönüm sulama kapasitesindeki Özen Barajı'nda yaşanan sorunlar, çiftçilerimize büyük mağduriyet yaşatmaktadır.

Tavşanlı, Tuzhisar, Küpecik, Çaygören, Pınarca, Dikmencik, Kızılkavraz, Çukurbelen, Gökdin, Emre ve Durulmuş köylerimizde toplamda 50 bin dönümlük arazide patates eken çiftçilerimizin emeği, Özen Barajı'ndaki su borularının sürekli olarak patlaması ve yaşanan teknik aksaklıklar nedeniyle heba olmuş durumda.

Pandemi döneminde dahi üretime devam eden çiftçilerimiz iktidara ve yetkililere seslerini duyuramamaktan şikâyetçiler. Buradan Tarım ve Orman Bakanına sesleniyorum: Çiftçimizin tek derdi bir yıl boyunca emek verdiği mahsulünü kurtarabilmek. Sizleri, büyük fedakârlıklarla üreten, yetiştiren çiftçilerimizin sorunlarına kulak vermeye davet ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Demir...

12.- İstanbul Milletvekili Mustafa Demir'in, dört yüz seksen yıl cami olarak kullanılan ecdat yadigarı Ayasofya'nın hangi amaçla kullanılacağına karar verecek iradenin milletin iradesi olacağına ilişkin açıklaması

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Ayasofya Camisi'yle ilgili son zamanlarda iç ve dış odaklı farklı odaklardan sesler geliyor. Yunan basınından İngiliz basınına kadar farklı mecralarda yorumlar haberleştiriliyor. Ayasofya'nın vakfiyesine uygun cami olarak ibadete açılması tartışmasında Ayasofya Camisi'nin Fatih'in mülkü ve kılıç hakkı olduğu unutulmamalıdır. Ayasofya Camisi'nin tapusunda mal sahibi hanesinde şu anda

fethin babası “Sultan Mehmet Han” yazmaktadır. Fatih Sultan Mehmet Han’ın “İşte bu benim Ayasofya Vakfiyem’dir.” diye başlayan ve vakfiyenin hilafına bir şeyler yapanlar için ettiği meşhur beddua herkes tarafından tekrar ve tekrar okunmalıdır ve orada yazılanlara kulak verilmelidir. Dört yüz seksen yıl cami olarak kullanılan ecdat yadigârı bu eserin hangi amaçla kullanılacağına dair karar verecek tek irade Meclisimizin, milletimizin iradesidir, buna ancak milletimiz karar verir.

BAŞKAN – Sayın Arık...

13.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık’ın, milletin derdlerine derman olunması gerektiğine ilişkin açıklaması

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Davut Gökçurt, 50 yaşında, Kayseri Melikgazi Belediyesinde bir firmaya bağlı işçi olarak çalışırken yeniden açılan ihaleyi başka bir firma kazanınca işsiz kalmış. Bu kardeşimle birlikte 11 kişinin daha iş akdi feshedilmiş. Davut Gökçurt kardeşim “Açım, evime eklemek götüremiyorum. Elim ayağım tutuyor, ne iş olsa yaparım. Bana ‘Emekli olmak için çok genç, çalışmak için çok yaşlısın.’ diyorlar. Peki, ben ne yapacağım -tuzu kurulara, sarayda yaşayanlara sor- evime nasıl eklemek götüreceğim?” diyor.

Hasan Çalık, Tomarza’da taşınmalı eğitim yapıyor. “Pandemi nedeniyle eğitime ara verildiği için 11 Mart tarihinden itibaren eğitim yapılamıyor. Kredi çekip araç aldık ama aylardır çalışmıyoruz, şimdi bankalar borcunu istiyor, evimize eklemek götüremiyoruz, açız.” diyor.

Yandaşlarınıza üçer beşer ballı kaymaklı maaş vereceğinize biraz da milletin derdine derman olun.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

14.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın’ın, Meclis Başkanlığı görevine yeniden seçilen Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’u ve Divan üyeliğine seçilen milletvekillerini tebrik ettiğine, Başbağlar katliamında öldürülen 33 vatandaşı rahmetle andığına ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle, Meclis Başkanlığı görevine yeniden seçilen Tekirdağ Milletvekilimiz Profesör Doktor Mustafa Şentop’u ve Divan üyeliğine seçilen milletvekillerimizi tebrik ediyorum.

Erzincan’ın Kemaliye ilçesine bağlı Başbağlar köyünde yirmi yedi yıl önce PKK’lı teröristlerce kurşuna dizilerek ve yakılarak öldürülen 33 sivil vatandaşımızı rahmetle anıyor, katliamı gerçekleştiren bölücü terör örgütünü lanetliyorum.

Yakın tarihimizin en karanlık günlerini yaşadığımız 1993 yılı Temmuz ayı, birlik ve beraberliğimizin şer odakları tarafından hedef alındığı 2 elim olaya sahne olmuştur: Madımak faciasının ardından üç gün geçmişken bu kez de Başbağlar köyünde neredeyse bütün köy yakılmış, 5’i kadın olmak üzere toplam 33 vatandaşımızı bölücü terör örgütü PKK tarafından hunharca şehit edilmiştir. Bu acı olayda hayatını kaybeden vatandaşlarımızı tekrar rahmetle anıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özkan...

15.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan’ın, yatırımı, üretimi, istihdamı destekleyerek salgına teslim olunmadığına ve gelecek nesillere bırakılacak en büyük mirasın yatırımlar olduğuna ilişkin açıklaması

HACI ÖZKAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Enerjisi olmayan bir ülkenin kalkınmadan, sanayileşmeden ve medeni olmaktan bahsetmesi mümkün değildir. Tüm dünyanın kendi içine kapandığı bir dönemde yatırımı, üretimi, istihdamı destekleyerek sergilediğimiz olumlu yöndeki ayrışımın salgına teslim olmadığımızı gösterdik.

Türkiye'nin 2002 yılı itibarıyla tüm kurulu gücü 31 bin megavat iken şu anda 91 bin megavatı aşarak on sekiz yılda –hamdolsun- enerji alanında gücümüze güç kattık.

Türkiye'nin her zaman ama özellikle de şu içinden geçtiğimiz kritik dönemde en büyük ihtiyacının eser siyaseti, hizmet siyaseti, inşa siyaseti olduğuna inanıyoruz. Milletimiz adına hayata geçirdiğimiz tüm yatırımların gelecek nesillere bırakacağımız en büyük miras olacağına inanıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Ersoy...

16.- Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy'un, ülkede özellikle gençleri etkileyen uyuşturucu probleminin önüne geçebilmek için azami çaba sarf edildiğine ilişkin açıklaması

AYŞE SİBEL ERSOY (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

İnsanlığı ve özellikle gençleri etkileyen uyuşturucu problemiyle mücadelesine son hızla devam eden Türkiye, yıkıcı sonuçları olan uyuşturucu probleminin önüne geçmek için azami çaba sarf etmektedir. Ülke olarak uyuşturucuyla mücadelede güvenlik güçlerimiz, sağlık profesyonellerimizle birlikte toplumu, uyarıcı ve uyuşturucu madde kullanımından uzak tutma hedefine yaklaşmakta, aynı zamanda uyuşturucuyla mücadele alanında tedavi, rehabilitasyon ve sosyal hayata uyum programlarıyla bağımlı kişilere ulaşarak uyuşturucu kullanımının önlenmesi için farkındalık oluşturmaktadır. Başarıyla yürütülen bu çalışmaların devamını diliyor, toplumumuzun ve bilhassa gençlerimizin her türlü uyuşturucudan uzak durarak bu bağımlılığa karşı savaş açmalarını temenni ediyorum.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Yılmaz...

17.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, Süper Lig'de ve 1. Lig'de birçok futbolcunun Covid-19 testi pozitif çıkmasına rağmen ligleri oynatan, 2. ve 3. Ligleri ise coronavirus salgınına bahane ederek iptal eden Türkiye Futbol Federasyonunun istifa etmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Türkiye Futbol Federasyonu dün yaptığı toplantıyla 2. ve 3. Lig'de bir üst lige yükselecek takımların statüsünü açıklamıştır. TFF'nin açıklamalarına göre 1'inciler doğrudan, 2, 3, 4 ve 5'inciler aralarında "play-off" maçları oynayarak bir üst lige yükselen takımlar belli olacaktır. Süper Lig'de ve 1. Lig'de birçok futbolcudan ve teknik heyette Covid-19 testleri pozitif çıkmasına rağmen ligleri oynatan TFF, 2. ve 3. Ligleri corona salgınına bahane ederek iptal etmiştir. Bu virüs ne menem bir şeydir ki Süper Lig ve 1. Lig oynanınca bulaşmıyor, "play-off" takımlarını es geçiyor ancak diğer takımlar maç yapınca bulaşma riski taşıyor. Şehir takımları beIN Sports'ta para etmiyor. "Nasil olsa bunları Katar'a satamayız." diye futbola para gözüyle bakan Federasyonun Türk futboluna katacağı hiçbir şey yoktur, derhâl istifa etmelidir.

BAŞKAN – Sayın Kılıç...

18.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, Kahramanmaraşlı pamuk üreticilerinin destekleme primlerinin ödeneceğine, Srebrenitsa katliamının 25'inci yıl dönümüne, insanlık onurunu savunan, birlikte yaşamayı ve insani dayanışmayı ilke edinen bir sistemin amaçlandığına ilişkin açıklaması

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Kahramanmaraşlı pamuk üreticisi çiftçilerimizin pamuk destekleme primleri Bakanlığımız tarafından onaylanarak 6 Temmuz Pazartesi günü, dört gün önce Ziraat Bankasındaki hesaplarına yatırılmış olup bütçeleştirilerek 10 Temmuz Cuma günü yani yarın çiftçilerimizin kendi hesabına aktarılacaktır.

Srebrenitsa katliamının yıl dönümüdür, bütün şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum.

Günümüz modern dünyasında evrensel nitelikte ve bağlayıcı olduğu ifade edilen metinlerin ve kurumların sözü edilen hak ve özgürlükleri tam anlamıyla karşılayamadığı açıktır. Her vesileyle insan haklarına vurgu yapanların davranışları hak pratiğiyle çelişmektedir. İnsan haklarını sömürenler, insanlara haklarını verememişlerdir ve veremezler. Amaç, insanlık onurunu savunan, birlikte yaşamayı ve insani dayanışmayı ilke edinen, vicdani bir hak mücadelesi ve buna dayalı bir sistem olmalıdır.

BAŞKAN – Sayın Kaplan...

19.- Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, hak edilen işsizlik maaşının dahi ödenemeyeceği bir duruma gelindiğine ilişkin açıklaması

İRFAN KAPLAN (Gaziantep) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Türkiye İş Kurumunun verilerine göre, 2019 yılında işsizlik maaşı için başvuranların sayısı 2 milyona ulaşmıştı; sadece 1 milyonu işsizlik maaşı almaya hak kazandı. 2020 yılı Ocak-Nisan arasında işsizlik maaşına 811.164 kişi başvurdu ancak bu kişilerin sadece 309 bini maaş almaya hak kazandı. Bunlar kayıtlara yansıyan ancak birkaç ay çalıştırılıp işlerine son verilen, işsizlik maaşı almaya dahi hak kazanamayan milyonlarca vatandaşımız daha var. Hükûmete buradan seslenmek istiyorum: Hak edilen işsizlik maaşını dahi ödeyemeyecek duruma geldiniz, İşsizlik Fonu'nu yandaşlarınıza kullandırdınız, saraylarınızda şatafatlarımızdan, yandaşlara peşkeşlerinizden ödün vermediniz, işsizlik sorununa çözüm bulamadınız, bari işsizlik maaşını işsiz vatandaşlarımızdan esirgemeyin.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Turan...

20.- Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, tarım alanında yaygın olarak kullanılan ve kanserojen olduğu ispat edilmiş olan Roundup adlı ilacın Meclis bahçesinde de kullanılmasının engellenmesi hususunu Meclis Başkanlığının dikkatine sunduğuna ilişkin açıklaması

RİDVAN TURAN (Mersin) – Sayın Başkan, değerli vekiller; bu sabah Meclise geldiğimde peyzajda çalışan işçilerin tretuvar kenarlarına ve duvar kenarlarına bir sıvı uyguladıklarını gördüm ve sordum işçilere, “Ne yapıyorsunuz?” dedim. Dediler ki: “Vekilim, ot ilacı uyguluyoruz.” “Ot ilacının içeriği nedir?” dedim, “Bilmiyoruz.” dediler. Sonra ben araştırdım, “Roundup” adlı bir ilaç olduğunu öğrendim. “Roundup” adlı ilaç, glifosfat içeren, kanserojen olduğu ispatlanmış bir ilaç; Bayer firması tarafından üretiliyor, Amerika Birleşik Devletleri’nde açılan davalarda Bayer firması bu ilaca bağlı kanser sebebiyle 10 milyar 900 milyon dolar tazminata mahkûm edildi, yalnızca bir kişiye 80 milyon dolar ödendi. Türkiye’de yaygın olarak kullanılıyor, tarım alanında yaygın olarak kullanılıyor ve Meclisimizde de yaygın olarak kullanılıyor. Ben buradan bütün Grup Başkan Vekillerinin ve Meclis Başkanlığımızın dikkatini çekmek istiyorum: Bu, hepimiz açısından büyük bir risktir, kanserojendir ve mutlaka bunun engellenmesi lazım.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerine söz vereceğim.

Sayın Dervişoğlu...

21.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Sakarya ili Adapazarı ilçesi Taşkısığı Mahallesi'nde meydana gelen patlamada şehit olan 3 askere Allah'tan rahmet dilediğine, yaşanan kazaların araştırılması amacıyla verilen Meclis araştırması önergelerinin reddedildiğine, 9 Temmuz Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin 2'nci yıl dönümü vesilesiyle kuvvetler ayrılığını yok sayan bu sistemin işlemediğinin tecrübe edildiğine ve denge denetim mekanizmaları geliştirilmiş parlamenter sisteme geçilmesinin en akılcı yol olacağına ilişkin açıklaması

DUR SUN MÜSA VAT DER VİŞ O Ğ LU (İzmir) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Sakarya'nın Adapazarı ilçesine bağlı Taşkısığı Mahallesi'nde sabah saatlerinde bir patlama meydana geldi, yine aynı ilimizin Hendek ilçesindeki fabrikadaki ürünleri taşıyan kamyonunda geçen hafta meydana gelen bu patlamada 4 askerimiz şehit oldu, 5 kişi de yaralandı; gidenlere Allah'tan

rahmet, kalanlara da acil şifalar diliyorum. Daha önce de böyle benzer kazalar yaşanmıştı, işte Van'da bir çığ hadisesi olmuştu, başka patlamalar olmuştu ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündemine bu kazaların enine boyuna araştırılması noktasında verdiğimiz birtakım önergeler söz konusuydu, bu önergelerin tamamı reddedildi. Biz, bu önergeleri kötü bir durumla karşı karşıya kaldığımızda tedbir geliştirmek açısından yol haritası teşkil etsin diye veriyoruz. Keşke nazarıtibara alınsaydı da bugün bu kötü olayların yaşanmasının önünü alabilecek tedbirler de geliştirilebilmiş olsaydı. Tekraren şehit askerlerimize Cenab-ı Allah'tan rahmet, yaralılarımıza da acil şifalar diliyorum. Buradan da çıkarılması icap eden dersler varsa o derslerin ertelenmeden çıkarılması temennimi iletmış oluyorum.

Bugün, 24 Haziran 2018'de gerçekleştirilen seçimden sonra Sayın Cumhurbaşkanımızın 9 Temmuzda yemin etmesiyle resmen hayata geçen Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin 2'nci yıl dönümü.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Dervişoğlu.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Göreve gelirken bu sistemin faydalarına işaret eden Cumhurbaşkanımız, bu sistemle uçacağımızı, durdurulamaz bir biçimde de yükseleceğimizi ifade etmişti ama değerlendirme yaptığımızda sonucun hiç de öyle olmadığı ortaya çıktı. Adalet ve Kalkınma Partisinin yine kendi iktidar döneminin içindeki altın sayfaları gölgeleyen bir süreci geride bıraktık. Yani Sayın Cumhurbaşkanımızın dediği gibi uçmadık, önlenemez bir yükseliş sergileyemedik. İş başına geldiğinde yani iki sene önce bu sistem devreye geldiğinde 4,60 olan dolar, bugün 6,85'ten işlem görüyor yani bu iki senelik zaman zarfında Türk lirası yüzde 50 değer kaybetmiş durumda. Geçen iki senede ekonomi yüzde 6,5 küçülmüş, özel sektör yatırımları yüzde 16 azalmış, kişi başı millî gelirimiz Zihni Sinir'i bile sinir eden politikalar yüzünden 9 bin doların altına düşmüş durumda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Dervişoğlu.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Ayrıca, devletin kurumsal hafızası zedelenmiş, tek kişinin iki dudağından çıkan görüş ve düşüncelerin hâkim anlayışa dönüşmesine vesile olunmuştur. Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine geçilmesinden sonra özellikle Avrupa ve Batı ülkeleri başta olmak üzere tüm dünyada, Cumhurbaşkanımızın karakteristik özelliklerinden kaynaklı, bir tek adam algısı yaratılmış ve yayılmıştır. Gücün tek elde toplanması, iç ve dış kararların aynı kişiye bağlanması dış politikada Türkiye'nin demokrasi ve hukuk kavramları noktasındaki konumunu zora sokmuştur; demokrasinin gereği olan çoğulcu katılım ile ortak karar alma mekanizmaları da devre dışı bırakılmıştır. Tek bir kişinin kontrolünde ekonomi ve tek bir kişiye bağlı iç ve dış politik kararlar, ne Türk devletinin geleneklerine ne de Türk milletinin muasır medeniyetler hedefine ulaşmasına uygunluk arz etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun toparlayın Sayın Dervişoğlu.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Dış politikadaki zafiyetin ve ekonomideki çöküşün temel sebebi tam olarak da budur. Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle maalesef iç cephede de siyasal bloklaşmalar oluşturulmuş, toplumsal ayrışmalar meydana getirilmiştir. Kuvvetler ayrılığını yok sayan ve yetkiyi tek elde toplayan bu sistemin işlemediğini geçtiğimiz iki yıl içinde tecrübe ettik. Türkiye'de demokrasiyi güçlendirmek ve cumhuriyet değerlerinin gerektirdiği kuvvetler ayrılığını esas kılmak için iyileştirilmiş, denge denetim mekanizmaları geliştirilmiştir, güçlendirilmiş parlamenter sisteme geçilmesi şüphesiz ki en doğru, en akılcı yol olacaktır. Bu sorumluluk, başta Türkiye Büyük Millet Meclisi olmak üzere iktidarın bir numaralı gündemi olmalıdır diyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Akçay...

22.- *Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Sakarya ili Adapazarı ilçesi Taşkısığı Mahallesi'nde meydana gelen patlamada şehit olan 3 askere Allah'tan rahmet dilediğine, 9 Temmuz Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin 2'nci yıl dönümü vesilesiyle bir zaruret sonucunda geçilen, Cumhur İttifakı'nın ve milletin eseri olan bu sistemin yönetimde istikrar, temsilde adalet, güçlü yasama, yürütme ve yargı, demokratik uzlaşma ile siyasi istikrar üzerine inşa edildiğine, Türkiye Büyük Millet Meclisinin en yüksek temsiliyete kavuştuğuna ve sistemin sonuna kadar arkasında olduklarına ilişkin açıklaması*

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sakarya Hendek'te geçen hafta havai fişek fabrikasındaki patlamadan sonra kalan mühimmatların kontrollü şekilde patlatılmak üzere Hendek ilçesi Taşkısığı Mahallesi'ndeki taş ocağına nakli sırasında, mühimmatların kamyonundan indirilmesi esnasında patlama meydana gelmiştir. Patlamada 3 askerimiz şehit olmuş, 5 askerimiz ve 1 belediye çalışanımız yaralanmıştır. Sakarya Milletvekilimiz ve Grup Başkan Vekilimiz Sayın Muhammed Levent Bülbül bölgeye intikal etmiştir. Patlamada hayatını kaybeden şehitlerimize Allah'tan rahmet, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum, milletimizin başı sağ olsun.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 9 Temmuz 2018'de fiilen yürürlüğe giren Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin 2'nci yıl dönümündeyiz. Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin kabulüne ilişkin sürecin dönüm noktalarını ve Türk siyasi hayatındaki yerini ele almadan evvel, sistemi bir mecburiyet hâline getiren tarihî süreçlere göz atmamız gerekmektedir. Yüz on iki yılda demokrasimiz ve siyasi hayatımız çok sayıda darbelerle, muhtıralarla, vesayet girişimleriyle kesintiye uğramış, yapısal sorunlar nedeniyle ortaya çıkan hükümet krizleriyle siyasal istikrar sağlanamamıştı. 15 Temmuz 2016 hain FETÖ darbe girişimi, eski sistemle mesafe alamayacağımızı tüm gerçekliğiyle ortaya koymuştur.

Aziz milletimiz 16 Nisan 2017 halk oylamasıyla Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine “evet” demiş, 24 Haziran 2018 seçimleriyle de bu karar teyit edilmiştir. 24 Haziran seçimlerinde, millî irade güçlü şekilde teşekkül etmiş, yürütme erki yüzde 53 oyla iktidara gelmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin kefil ve referansı millî irade ve siyasi tarihimizdir. Bu sisteme keyfi olarak günlük siyasi dürtülerle değil, bir zaruret sonunda geçilmiştir ve bu sistem dört sütun üzerine inşa edilmiştir: Yönetimde istikrar, temsilde adalet; güçlü yasama, güçlü yürütme, güçlü yargı; denge ve denetim mekanizmaları ve demokratik uzlaşma, siyasi istikrar.

Türkiye Büyük Millet Meclisi, yüz yıllık tarihinde yüzde 95 oranla en yüksek temsiliyete kavuşmuştur. Gazi Meclisimiz yüksek temsiliyete 11 parti, 5 grup ve 6 bağımsız milletvekiliyle çoğulculuğa, sandalye dağılımları itibarıyla uzlaşmacı bir yapıya ve kuvvetler ayrılığına sahip güçlü, fonksiyonel ve demokratik bir yapıya sahiptir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin iki yıllık bilançosuna baktığımızda, şunları görmemiz gerekmektedir: Sistemin temel ilkelerine riayet edilmiş, iç ve dış politikada birçok kriz bertaraf edilmiştir. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi millî güvenlik, dış politika ve ekonomiyle ilgili etkin, hızlı, uyumlu ve isabetli kararların alınmasını kolaylaştırmıştır. Emperyal odakların 15 Temmuzla tevessül ettikleri demokratik düzene kasteden sinsi plan milletimizin ve devletimizin ferasetiyle alaşağı edilmiştir. Verilen dersten ibret almayan bu odaklar, hain planlarını

Türkiye ekonomisine yönelik saldırılarla gerçekleştirmeye çalışmışlardır. Türkiye Ağustos 2018, Mart 2019, Ekim 2019 ve 6 Mayıs 2020’de şiddetli ekonomik operasyonlara maruz bırakılmış fakat Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin ön alıcı etkinliğiyle bu saldırılar bertaraf edilmiştir. Diğer yandan Türkiye Irak’ta, Suriye’de, mavi vatan ve Libya’da ulusal egemenliğini tehdit eden meselelerde etkin bir politika yürütmüştür. Sistem, coronavirus salgınına karşı devlet-millet el ele verilen mücadelede ve Pençe Operasyonlarında başka gündemlere mahkûm değil, kendi gündemine hâkim olduğunu bir kez daha ispat etmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi Cumhuriyet’in ve milletimizin eseridir. Cumhuriyet ne seçim ittifakıdır ne iktidar koalisyonudur, Cumhuriyet bir sistem ittifakıdır; Türkiye ve Türk milleti ortak paydasında bir ideal ve değer birlikteliği, millî mutabakat zemindir. Değerler zeminine dayalı, ilkel, tutarlı, şeffaf, dürüst, kalıcı ve kurucu bir ittifaktır. Milliyetçi Hareket Partisi olarak Türkiye Cumhuriyeti’nin varlığı ve güçlenmesi için Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin doğru bir sistem olduğuna o gün olduğu gibi bugün de yürekle inanıyor ve bu sistemin sonuna kadar arkasında olduğumuzu ve bütün kurum ve kurallarıyla yerleşmesi için gayret göstereceğimizi ifade ediyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Oluç...

23.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç’un, Sakarya ili Hendek ilçesindeki havai fişek fabrikasında meydana gelen patlamada ölen 7 kişiye ve Adapazarı ilçesi Taşkırsığı Mahallesi’nde yaşanan patlamada ölen 3 kişiye Allah’tan rahmet dilediklerine, patlamalara kaza denilmesinin mümkün olmadığına, Celal, Adil ve Hacı Esvet Şenyaşar’ın öldürülmesinin üzerinden iki yıl geçmesine rağmen Şenyaşar ailesinin adalet arayışının devam ettiğine, Kocaeli 2. Ağır Ceza Mahkemesinde görülen davada savcılığın iddianamesinde kullandığı “sözde anneler” ifadesine, Mardin Büyükşehir Belediyesinde çalışan 3 daire başkanının İçişleri ve Sayıştay müfettişlerinin hazırladığı raporlar doğrultusunda görevden alındığına, Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle merkeze alınan Mustafa Yaman’ın kayyumluk sürecinde yaptıklarının hesabının demokratik ve hukuki yollardan sorulacağına, Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonunun yayımladığı rapora, işçiler, dar gelirli, ücretli çalışanlar ve emekçilerle olan dayanışmalarını sürdüreceklerine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, geçtiğimiz hafta Sakarya’da bir havai fişek fabrikasında yaşanan patlamada 7 kişi ölmüştü, 126 kişi de yaralanmıştı. Bugün de saat 12.00 civarında Sakarya’da tekrar bir patlama yaşandı ve 3 insanımızın öldüğü ve 5 kişinin de yaralı olduğu bildirildi son verilere göre. Ölenlere Allah’tan rahmet diliyoruz, ailelerine başsağlığı diliyoruz, yaralılara da acil şifalar diliyoruz. İlk patlama da ikinci patlama da çok açık bir biçimde ihmalden kaynaklanıyor ve iş yeri ve bölge halkının yaşam ve can güvenliği hiçe sayılarak faaliyetlerine devam edilen, edilmesine izin verilen fabrikada meydana gelen patlamaya bir kaza demek mümkün değil, ikincisine de bir kaza demek mümkün değil çünkü böyle bir tedbirsizliğin insanların ölümüne yol açması hakikaten inanılır gibi değil. Bu konuların araştırılması ve sorumluları hakkında soruşturma yapılması ve sonuç alınması gerekiyor, bunu bir kez daha söylemiş olalım.

24 Haziran 2018 seçimlerinden on gün önce 14 Haziran tarihinde oy istemek için Şenyaşar ailesinin iş yerine gidenler Celal, Adil ve Fadıl Şenyaşar’ı ağır şekilde yaralamışlardı. Hastaneye kaldırılan Şenyaşar ailesi üyelerinden Celal ve Adil ile çocuklarının akıbetini öğrenmeye gelen baba Hacı Esvet

Şenyaşar katledilmişti. O günden bugüne iki yıl geçti, iki yıldır tehdit altında olan Şenyaşar ailesinin adalet arayışı devam ediyor. Bugün Malatya 3. Ağır Ceza Mahkemesinde görülmekte olan duruşmayı vekillerimiz, merkez yürütme kurulu üyelerimiz ve il örgütlerimizden oluşan bir heyet takip ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Şenyaşar ailesine yönelik katliam davasını yakından takip etmeye devam edeceğiz, Şenyaşar ailesinin yanında olacağız ve adalet talebiyle davaya müdahil olmaya devam edeceğiz. Büyük acılar yaşayan, 3 kişisini yitirmiş olan ailenin ve toplum vicdanının gerçek adalete erişebilmesi için mücadelemizi sürdüreceğiz.

Yargılamalardan bahsederken çok kısa bir şey de değinmek istiyorum: Dün, Kocaeli 2. Ağır Ceza Mahkemesinde bir dava başladı, 27 kişi hakkında bir iddianame hazırlamış savcı, bu 27 kişi de bizim üyelerimiz, bizim seçmenlerimiz. Şimdi, yani, tabii, dava başladı, sürecek, önümüzdeki günlerde bunu takip etmeye devam edeceğiz ama “savcı” isimli kişi bu hazırladığı iddianamede anneler hakkında “sözde anneler” diye bir ifade kullanmış yani bunu kınıyoruz, protesto ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – İnsanlık dışı bir davranış olarak görüyoruz savcının bu ifadesini. O “sözde anneler” dedikleri ne yapıyordu hatırlatmak istiyoruz: Şimdi, çocukları açlık grevindeydi cezaevlerinde. Siz bunu, açlık grevinde olmalarını beğenirsiniz beğenmezsiniz ama çocuklarının ölmemesi için Kocaeli Cezaevi önünde nöbet tutan ve çocuklarının ölmemesi için çaba sarf eden annelere “sözde anneler” diyen bir savcının savcılığından gerçekten şüphe ediyoruz, insanlığından da şüphe ediyoruz; bunu bir kez daha vurgulayalım. İster Kürt olsun ister Türk olsun isterse başka bir etnik aidiyetten olsun, annelere yapılan her hakaretin karşısındayız ve asla kabul etmeyeceğiz. Bu hakareti, savcının yüzüne her gün her gün, çarpmaya devam edeceğiz.

Şimdi son bir noktaya değinmek istiyorum; Hatırlarsanız Mardin Büyükşehir Belediyesiyle ilgili, kayyum yönetimiyle ilgili ben bu Meclis Genel Kurulunda defalarca konuştum ve Mardin Büyükşehir Belediyesine atanmış olan kayyumun -o zaman Mardin Valisiydi- yaptığı yolsuzluklar, hırsızlıklar, usulsüzlükler üzerinde hep durdum ve durmaya da devam edeceğiz. Şimdi, bakın, İçişleri ve Sayıştay raporları doğrultusunda 3 daire başkanı görevden alındı Mardin Büyükşehir Belediyesinde; Çevre Koruma Daire Başkanı, İtfaiye Daire Başkanı, Kadın ve Gençlik Hizmetleri Daire Başkanı. Bu daire başkanlarını işte o kayyum, Mustafa Yaman, Ahmet Türk’ün yerine kayyum olarak atanmış olan Mustafa Yaman atamıştı ve şimdi İçişleri ve Sayıştay raporları doğrultusunda bu 3 daire başkanı “hayali ihale düzenlemek” “ihaleye fesat karıştırmak” “usulsüz işlem yapmak” gibi suç iddialarıyla görevden alındılar.

Şimdi, Mardin Valisi olan ve iki dönem üst üste kayyum olarak atanmış olan Mustafa Yaman -hatırlatmak istiyorum- yaklaşık bir ay önce Cumhurbaşkanı kararnamesiyle merkeze alındı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Toparlıyorum efendim.

O zaman da -bir ay önce- söylemiştik şimdi de tekrar ediyoruz: Mustafa Yaman sanmasın ki merkeze alınarak kurtuldu; iki elimiz onun yakasındadır, 2 dönem yaptığı o kayyumluk sürecinde işlediği bütün suçların hesaplarını demokratik yollarla ve hukuk yollarıyla kendisinden mutlaka soracağız.

Hatırlatıyorum tekrar: Kesilmiş olan faturalar vardı, hesabı verilmedi. Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan adına, Fikri Işık adına, Süleyman Soylu adına, Mehmet Özhasseki adına, Abdurrahim Boynukalın adına Fırat Silver'den kesilmiş hediye faturaları vardı; gösterdik burada, hâlâ onun hesabı verilmedi. Bunu hatırlatıyoruz.

Bir şey daha hatırlatmak istiyorum, son cümle olarak, kayyumlarla ilişkin: Diyarbakır'da da kayyumluk yapmış olan vali -şimdi o da merkeze alındı yine Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle- onun da peşindeyiz. Onun da çok büyük ama çok büyük suçlar işlediğine dair elimizde ciddi belgeler var, bunları da önümüzdeki günlerde açıklayacağız.

İzin verirseniz efendim, son bir konuya da değinmek istiyorum: Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu yeni bir rapor yayınladı -DİSK-AR- COVID-19 döneminde işçilerin ve emekçilerin karşı karşıya kaldığı sorunlarla ilgili -birkaç noktayı hatırlatmak için söylemek istiyorum- önemli bir rapor.

Dikkat çeken başlıklara baktığımızda, özellikle bu Covid, pandemi dönemini kastederek "Türkiye tarihinin en büyük istihdam kaybı ve işsizlik dalgasıyla karşı karşıyız." diyor DİSK raporu. Yüzlerce iş yeri kapandı, salgın toplumsal adaletsizliği ve yoksulluğu daha da artırdı, ciddi ücret ve gelir kayıpları yaşandı; işçilerin yüzde 75'i ekonomik zorlukla karşılaştı, borçları arttı, kadın işçiler Covid-19 salgınından daha yoğun etkilendi, işçilerin yüzde 63'ünün gelir akışı kesilirse bir aydan daha az süre geçinebildiği ortaya çıktı ve salgın döneminde işçilerin yüzde 40'ı ucuz besinlere yöneldi. Dolayısıyla bu konuları DİSK-AR da hatırlatmış oldu, biz de bir kez daha bunları vurguluyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bitiriyorum efendim.

Bu konuda işçilerle, dar gelirliyle, ücretli çalışanlarla, emekçilerle dayanışmamızı ve onların lehine birtakım önlemler alınması konusunda Meclisteki mücadelemizi de sürdüreceğimizi bir kez daha vurguluyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Aziz Aydınlik Bey, buyurun.

24.- Şanlıurfa Milletvekili Aziz Aydınlik'ın, elektrik dağıtım şirketi DEDAŞ'ın uygulamaları nedeniyle Şanlıurfa ili başta olmak üzere güneydoğudaki çiftçilerin yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması

AZİZ AYDINLIK (Şanlıurfa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Elektrik dağıtım şirketi DEDAŞ, Şanlıurfa başta olmak üzere güneydoğuda, bir hastalık gibi, ekini kurutmaya, çiftçiye öldürmeye devam ediyor. Haksız ve hukuksuz yere çiftçinin desteklemelerine el koyduğu yetmezmiş gibi, Harran ve Akçakale kırsal kesimlerinde 32 köy ve 900 kuyunun sırasıyla hem elektriğini kesiyor hem de çiftçinin kendi parasıyla yaptırdığı trafolarla el koyuyor.

Çiftçiye yapılan bu zulmü kabul etmemiz mümkün değildir. Çiftçinin elektriğini kestiniz, suyunu vermediniz, sırtına binlerce liralık faturaları yüklediniz, hakkı olan desteklemelere el koydunuz, Harran ve Akçakale'de jandarmaya çiftçileri coplattırdınız. Bir kez daha uyarıyorum, derhâl bu uygulamadan vazgeçin.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Özgür Özel.

Buyurun Sayın Özel.

25.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, 8 Temmuz 2020 tarihli Sakarya ili Hendek ilçesindeki havai fişek fabrikasında meydana gelen patlamanın araştırılması amacıyla verdikleri Meclis araştırması önergesinin reddedildiğine, 3 askerin şehit olduğu Adapazarı ilçesi Taşkırsığı Mahallesi'nde yeni bir patlamanın yaşandığına ve 9 Temmuz Metin Altıok'u ölümünün 27'nci yıl dönümünde rahmetle andıklarına, Meclis Başkanlığı görevine yeniden seçilen Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'a başarılar dilediklerine ve seçilmesinin ardından yaptığı teşekkür konuşmasına, 9 Temmuz CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun öncülüğünde gerçekleştirilen Adalet Yürüyüşü'nün 3'üncü yıl dönümüne, AK PARTİ Genel Başkan Vekili Numan Kurtulmuş'un İstanbul Sözleşmesi'ne ve AK PARTİ Grup Başkan Vekili Bülent Turan'ın "çoklu baro" terimine ilişkin açıklamalarına, temsilin önemli olduğu çoklu baro teklifinin Adalet Komisyonundaki görüşmelerine katılmak isteyen baro başkanlarının Meclise alınmadığına, Ankara ili Kuğulu Park'ta baro başkanlarının yanında olması gerekenlerin Meclis Genel Kurulu dinleyici localarından grup önerilerini takip ettiğine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Geçtiğimiz hafta Sakarya Hendek'te çok ciddi bir facia yaşadık, 7 yurttaşımızın yaşamını yitirmesi yüreğimize ateş düşürmüştü. Dün bu konudaki grup önerimiz reddedildi; benzer facialar yaşanmasın diye destek istemiştik, önermiştik. İktidar partisi bu konuyu araştırmaya, üzerinde araştırma komisyonu kurulmasına değer görmedi, o yönde oy kullandı ve facianın devamında, bugün akıl almaz bir olay yaşandı.

Bu tuhaf ölümler ülkesinde, boşuna ölümler ülkesinde, yok yere yitip gidenler ülkesinde bu sefer de orada patlamamış olan mühimmat veya orada patlamamış olan havai fişeklerin imha için taşınması sırasında 3 askerimiz şehit oldu, 6 personel yaralandı. Oradaki çığlık duyulmayacak gibi değil. Böyle bir tedbirsizlik nasıl olabilir? Patlamamış olan havai fişekler taşınırken hem de özel bir şirketin nasıl... Bu konuda gerekli tedbirlerin alınması lazım, kamu güvenliğinin sağlanması lazım ama bu özel şirketin yarattığı bu tehdidi ortadan kaldırırken Mehmeççik'i kullanmak, belediyenin kamu araçlarını kullanmak, belediyede çalışan işçileri kullanmak ve onların... Uzuvarları kopan personel var, 3 asker şehit; bunlar sonuçta Mehmeççik. Buna artık hakikaten biraz vicdan, biraz insaf, biraz kalbi bir pencereden de bakmak lazım.

İlk günlerde soruşturmaya istikamet verme endişesini taşıdığımız Cumhurbaşkanı tarafından açılan o geçmiş olsun telefonu ki işçinin ailesine aç, varsa sendikasına aç, kaymakama aç, valiyeye aç ama bir numaralı şüpheliye açma şu telefonu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Veya bir telefon açılacaksa, burada nasıl daha fazla güvenlik önlemi alınacak; bu iş tekrerrüt etmesin, sayı artmasın. Bunun için bakmak lazım. Hakikaten çok rica ediyoruz, bu meseleyi artık bu tuhaf ölümler ülkesi, boşuna ölümler ülkesinde yaşamak istemiyoruz. Herkes sorumluluğunun farkına varsın.

Bugün 9 Temmuz, Madımak katliamında ağır yaralanan şirimizin en önemli isimlerinden Metin Altıok tedavi gördüğü hastanede bugün yaşamını yitirmişti. Madımak katliamında yaşamını yitiren tüm aydınlarımızı, yurttaşlarımızı ve şair Metin Altıok'u bir kez daha rahmetle, minnetle, özlemle anıyoruz, katilleri bir kez daha lanetliyoruz. Madımak'a "katliam"dan yeniden "Madımak olayları" denecek cüreti gösterenleri bir kez daha kınıyoruz ve 25 ve 26'ncı Dönem Milletvekilimiz olan Zeynep Altıok'un bugün yeniden yüreğinde harlayan acıya ortak olduğumuzu ifade etmek istiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, dün Sayın Mustafa Şentop Meclisimizin takdiriyle 3’üncü turda yeniden seçildi; kendisine başarılar diliyoruz.

İki yıl boyunca kendisini çok ciddi şekilde eleştirdik çünkü Anayasa’yı taşıyamadığını, İç Tüzük’ü koruyamadığını, tarafsızlık çizgileri içinde kalamadığını, kantarın topuzunu ortada tutamadığını ve o topuzu çok kaçırdığını, zaman zaman Cumhuriyet’in başkanınımışçasına, Cumhuriyet’in bileşenleriyle imzalar atan ve “Biz de katkı sağlarız.” dediğimiz yasalardan bile bizi uzak tutan tutumunu eleştirdik. Çünkü teşekkür konuşmasındaki taahhütlerini önemsiyoruz. Diyor ki: “Bundan sonraki üç yılda Anayasa’ya, İç Tüzük’e uygun ve eşit davranacağımdan kimsenin şüphesi olmasın.” Ümit ederiz ki yaptığımız eleştirilerden, kendi yaptığı vicdan muhasebesinden ve bir hukukçu olarak hukuka karşı, Anayasa’ya karşı koruyucu değil de ihlal edici tavrından duyduğu üzüntü, yaptığı öz eleştiridir onları kaleme aldırın. Şekli değil, hissi bir yaklaşımsa biz bunu takip edeceğiz, tarafsız kalırsa bunu öveceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Biz, 23’üncü Dönemde, AK PARTİ’de “Köksal Toptan” ismi geçtiğinde, “Aday gösterirseniz oy veririm.” dedik. İlk turda 400’ün üzerinde oyla seçildi. Dün 400’ü neden aradık biliyor musunuz arkadaşlar? Nitelikli çoğunluk en geniş toplumsal uzlaşa, en geniş grupların uzlaşısını arar ama böyle bir adayınız olmadı, böyle bir aday gösteremediniz.

İngiltere’de, dar bölge seçim sisteminde şöyle bir gerçek var: İngiltere Parlamentosunun Başkanı “speaker” olarak adlandırılan kişi öyle bir Başkanlık gösteriyor ki, dar bölgede karşısına büyük partiler örneğin, Muhafazakâr Partidense Liberal Demokratlar ve İşçi Partisi aday göstermiyor, “O kadar adıldın ki o bölgeden sen gel, benim de adayımın sen.” diyor. Böyle Meclis başkanları olursa hukukun üstünlüğü oluyor, Meclise saygı artırıyor. Böyle Meclis başkanlarını özlüyor, o Meclis Başkanlarına jest yapacağımız günlerin sözünü veriyoruz ama adalet istiyoruz Sayın Başkan.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, 9 Temmuz, aynı zamanda bizim siyasi tarihimizin bir onur günüdür. 432 kilometre “hak” “hukuk” “adalet” diye yürüyen Sayın Genel Başkanımız, o miting meydanına yürüyüp son kilometreyi Maltepe’de milyonların karşısında tüylerin diken diken olduğu o büyük coşku, gzyaşları ve alkışlar içinde tamamlayıp 9 Temmuzda “hak” “hukuk” “adalet” diye dünya siyasi tarihinin en uzun mesafeli ve günlük barışçıl protesto eylemini gerçekleştirmişti. Hepimiz birer adalet yürüyüşçüsü olarak Genel Başkanımızı ve o gün de yolumuza yol veren, omzumuzu omuz veren, bizimle birlikte yürüten ve gönülleri bizimle birlikte olan herkesi bu yıl dönümünde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak bir kez daha selamlıyoruz.

Sayın Başkanım, çok konu var ama kısa kısa değineceğim. İstanbul Sözleşmesi’yle ilgili Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkan Vekili Numan Kurtulmuş tarafından “bundan geri adım atılacağı” ifadelerini son derece riskli ve tehlikeli buluyoruz. Türkiye için bir onur meselesidir; AK PARTİ iktidar döneminin en çok övünebilecekleri icraatıdır. Coğrafi ev sahipliğini Türkiye tarafından ilk imzayı koyma noktasına taşımışlardır. O gün, sözleşmedeki ifadelerden rahatsız olmayanlar, onu Türkiye için bir gurur vesilesi olarak anlatan bir eril dilin bugün...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - ...Adalet ve Kalkınma Partisinde duyarlı kadın söylemlerini bastırıldığı, önüne geçtiği şüphesinden rahatsızlık duyuyoruz. Eğer, İstanbul Sözleşmesi konuşulacaksa bunu Türkiye’nin kadınlarının ve AK PARTİ’nin kadın siyasetçilerinin konuşması gerekir. İstanbul

Sözleşmesi'nin yüklediği hakları ve ödevleri tam olarak yerine getirecek bir Meclis faaliyeti yürütmemişken, Anayasa madde 90 "Eğer yasalarla çelişirse uluslararası sözleşmeler geçerli." derken, dünyada 54 ülke imza koymuşken, bu konuda ilk imzayı atan ve Meclisten bunu oybirliğiyle geçirmiş bir ülkeyken İstanbul Sözleşmesi'ne sahip çıkmak başta şu andaki tüm aktif kadın siyasetçilerin, hepimizin ve tüm Türkiye'deki kadın hareketinin son derece önemli bir görevidir. Bu konuda Numan Kurtulmuş'un açmaya çalıştığı gediğe karşı kadınların yanında duruyoruz; hangi siyasi görüşten olursa olsun kadınların yanında duruyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN -Teşekkür ederim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Efendim, son bir başlığım var.

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, bir çoklu baro kanunu var. Sayın Bülent Turan, toplumdaki tepkiden ve yerleşen algıdan rahatsız olmak üzere "Ne demek çoklu baro, bunu da kim çıkarmış 'çoklu baro' diye bir şey yok. Baroların yönetimi üzerine tartışıyoruz; isteyen ayrılır, isteyen ayrılmaz." diyor. "Çoklu baro" ifadesini 29 Haziran günü Sayın Erdoğan, kabine toplantısının ardından düzenlediği basın toplantısında "prompter"dan okumak marifetiyle "Çoklu baro yönetimi üzerinde duruyoruz, bu konuyla ilgili kanun teklifini yarın sabah veriyorlar." demiş ve düzenlemeyi bu şekilde kamuoyuna duyurmuştur. "Çoklu baro" terimine itiraz eden Bülent Turan, vekaletini yürüttüğü Genel Başkanının ifadelerine itiraz ediyordu, bunun altını çizelim.

Ayrıca, Sayın Başkanım, baro başkanlarının -80'inin karşı çıktığı, 78'inin imza koyduğu- pek çoğunun Meclisin kapısının önünde, duvarın dibinde kaldıkları hazin görüntülerini hepimiz üzüntüyle gördük, izledik. O günlerde Komisyonunda temsilileri önemliydi, defalarca söyledik. Bir gün önce, avcılarının temsilcileri vardı, hayvanseverler vardı, TEMA temsilcileri vardı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...bir gün sonra baro başkanları Meclisin duvarındaydı. İçeri davetleri için yürüttüğümüz bütün diplomasi ustalıkla ve elinin tersiyle itildi; denildi ki "3'ü girsin, konuşsun, çıksın." Baro başkanları dedi ki: "Hiç değilse içeriden takip edelim, bu Meclis bizi kapısından soksun." O gün Komisyonunda temsil önemliydi, sadece Türkiye Barolar Birliği vardı. Türkiye Barolar Birliğinden beklenen temsiliyet son derece saygı duyduğumuz bir genç kadın arkadaşımızla, düşük temsiliyet noktasında, bir teknisyen temsiliyet noktasında temsil edildi. Tümü üzerinde söz almadılar; bu, şu demektir hepimiz biliriz: Tümü üstünde sözün yoksa tümüne karşı değilsin. 1'inci madde de konuşular; bu, şu demektir: "Çoklu baroya karşıyız, temsilde adaletsizlik yaratan maddelere sözümüz yok." Dün, Türkiye Barolar Birliğinin nihayet, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu adıyla gruplara e-mail olarak yolladıkları, yazdıkları metindeki billurlaşma bir ölçüde telafi edici nitelikte olmakla birlikte samimiyeti sorgulanır düzeydedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Basbayağı uzun oldu. Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ama pek çoğumuz böyle kullandı; bugün gündem çok yoğun Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Özür dileyerek ve kısa sürede toparlayacağım.

Baro başkanları bugün Kuşulu Park'tayken Kuşulu Park'ta olması gerekenlerin birazdan görüşülecek İYİ PARTİ grup önerisini dinlemek üzere Meclisimizi şereflendirmiş olmaları manidardır;

HDP grup önerisindeki mevsimlik tarım işçilerini dinlemek yerine biraz diploması aramaları gerekmektedir. Önümüzdeki bir saat sonraki görüşmelerde demir yolu hatlarındaki yapısal sorunların görüşüleceği Cumhuriyet Halk Partisinin grup önerisine gösterilen teveccühün parçalanmakta olan, yok edilmekte olan birliğin korunması için gösterilmesi, bir duruş olacaksa Kuşulu Park'ta durulması, sarayın karşısında dik durulması gerekmektedir. (CHP sıralarından alkışlar) Burada, Meclise gelen herkes baş tacıdır, millî iradeye duyulan saygı baş tacıdır ama vakit, şov vakti; vakit, "Duruş göstereceğim." diye grup önerisi izleme vakti değil; vakit, mesleğe, barolara, güç aldığımız örgütünüze sahip çıkma vaktidir.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Zengin, buyurun.

26.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, 7 kişinin vefat ettiği Sakarya ili Hendek ilçesindeki havai fişek fabrikasında meydana gelen patlamanın ardından Adapazarı ilçesi Taşkısığı Mahallesi'nde meydana gelen patlamada 3 askerinin şehit olduğu olaya yönelik bilgi aktarmak istediğine ve hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, 9 Temmuz Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin 2'nci yıl dönümü vesilesiyle bu sistemin AK PARTİ ile MHP'nin fikri ittifakı ve milletin oylarıyla hayata geçmiş bir sistem olduğuna ve ömrünün uzun olmasını dilediğine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, çok değerli milletvekili arkadaşlarım; ben de sizleri saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkanım, ben de çok doğal olarak aynı oranda bir cevap hakkı rica ediyorum.

Sayın Başkanım, öncelikle, elbette, bütün Türkiye'nin kalbi Sakarya'da. Ben Sakarya'nın bütün milletvekili kardeşlerime, milletimizle beraber, Sakarya halkına başsağlığı diliyorum. Geçtiğimiz hafta 7 şehit kardeş... Onlar da benim için şehittir; çalışan insanlarımız, işçi şehitlerimiz. Bugün 3 de askerimiz şehit oldu. Biraz evvel İçişleri Bakanımız Sayın Süleyman Soylu'yla konuştum, kendisi bölgeye ulaştı. 12 yaralımız var, 1'i ağır, aracı kullanan kardeşimiz, sivil bir yaralımız var, durumu ağır; ona da Allah'tan acil şifalar diliyoruz, hayatını kaybedenlere rahmet diliyoruz.

Şimdi, konuyla alakalı olarak birkaç bilgi aktarmak istiyorum, kendilerinden aldığım bilgiyi. Neden İçişleri Bakanlığımız bu taşımayı yapıyordu? Olaydan sonra, geçtiğimiz hafta oluşan tablodan sonra başsavcılık, teknik bir heyet ve aynı zamanda valilikle yapılan toplantılar neticesinde, burada bulunan mühimmat niteliğinde, patlamaya hazır -çünkü söndürme esnasında başka etkileşime girdiği için- bu patlayıcıların İçişleri Bakanlığı personeli tarafından, etkin anlamda, bu konuda eğitim almış, patlayıcı imha eğitimi almış timler tarafından imha edilmesi zarureti var, onların imha etmesi gerekiyor, çünkü bunların normal taşınması da mümkün değil, imhası da mümkün değil. O sebeple İçişleri Bakanlığımız 15 ton patlayıcıyı geçtiğimiz hafta taşımaya başlıyor ve çok yağmur yağdığı için, sel olduğu için geçtiğimiz hafta taşınması tamamlanamayan 1,5 ton ise bugün itibarıyla taşınmaya başlanıyor. Bir araç ulaşıyor, iki tane de taşımak için yer belirleniyor; bunlar, eski taş ocağı, kullanılmayan taş ocakları. Orada köylülerimize haber veriliyor, patlamanın yapılacağı bildiriliyor ve ikinci kamyonun indirilirken içeride patlayıcıların fitillerinden bir kıvılcım oluşup -içlerinde kara barutlar var- bu barutların patlaması neticesinde de bu hadise meydana geliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı.)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Şimdi, şu anda, aynı zamanda mülkiye müfettişleri ve jandarmaya ait müfettişler ve Çalışma Bakanlığının müfettişleri de olay yerine intikal etmiş durumdadır; hem adli hem de idari soruşturma başladı. Bu manada, bu konuyla alakalı yapılacak her şeyi hep beraber yapmamız

lazım. Bu bizim ortak meselemiz, Meclisimizin meselesi. Bu konuyu sonuna kadar takip edeceğiz. İşte, Çiğdem Hanım -kendisi de Sakarya Milletvekilimiz- aynen Engin Özkoç Bey gibi, Çiğdem Hanımefendi, diğer vekillerimiz gibi, Ali İhsan Bey, milletvekili arkadaşımız, o da ulaştı olay yerine. Bütün vekillerimizin içi yanıyor, ciğeri yanıyor yani insanlarımızın başına gelen bu olayla ilgili olarak yapılması gereken neyse, hep beraber, Meclise düşen sorumluluk da dâhil olmak üzere bunun hepsini yerine getireceğiz ve bu işin müsebbipleri, bu konuda ihmali olan her kimse de cezasını alacak; biz bunun takipçisi olacağız. Önce, bunu ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN – İnşallah.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Şentop’la alakalı olarak Özgür Özel Beyefendi “Dün seçildi.” dediler ama bir gün evveldi, Salı günü burada bizler bir seçim gerçekleştirdik. Bu seçim neticesinde de Sayın Mustafa Şentop 30’uncu Meclis Başkanımız oldu.

Şimdi, Sayın Şentop’la alakalı söylenen ifadeleri elbette biz reddediyoruz çünkü Sayın Şentop geçtiğimiz bir yıl içerisinde bizim açımızdan da MHP Grubu açısından da fevkalade başarılı bir Başkanlık yapmıştır. Ve sayın hatip konuşmasında şöyle bir şeyi ifade ettiler... Meclis Başkanlığıyla alakalı olarak, biliyorsunuz, siyasi parti grupları aday gösteremiyorlar ama bizler, milletvekilleri, aslında gruplarımızda yapılan müzakereler neticesinde bir isim üzerinde ittifak ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) - Şimdi, Meclisimizin ittifak ettiği ve seçilerek Başkan olmuş bir Başkanımızı burada yapmış olduğu bir konuşmaya binaen hani böyle bir parmak sallama hâli içerisinde bir samimiyet testinden geçirmeyi bir defa Meclisimize yakıştıramıyorum açıkçası çünkü Sayın Başkanımız bugüne kadar yaptığı pek çok çalışmada nasıl bir yaklaşım içerisinde olduğunu, meseleleri nasıl değerlendirdiğini artık ayrıca bir teste gerek kalmayacak şekilde ortaya koymuştur. Bundan sonra da aynı özenle, bütün milletvekillerimizin hassasiyetini, Meclisimizin onurunu birinci mesele yaparak görevini, çalışmalarını ifa etmeye devam edecektir.

Şimdi, buradan tabii şuna gelmek istiyorum: Bugün önemli bir şey oldu biliyorsunuz, gelmek isteyen baro başkanlarımız Meclisimize gelebilecekler ve Genel Kurulu yukarıdan takip edebilecekler. Konuşmalara baktığımda şunu görüyorum, yani içeriye gelmeyle alakalı en ufak bir engel olduğunda, aslında, bu engelden galiba... Engelin de aslında sebepleri belli yani ben hatırlıyorum, o gün ben de buradaydım, baro başkanlarımıza denildi ki: “3 baro başkanımız buyursunlar, gelsinler, Komisyonunda kendilerini anlatsınlar, ifade etsinler.” Daha evvel de zaten 40’a yakın baro başkanıyla görüşenlerden birisi de benim, Cahit Özkan Bey’le birlikte biz başkanlarımızı dinledik. Onların biz Komisyona gelmesinden de mutluluk duyarız fakat ortada bir problem var yani Covid’le alakalı bir sıkıntımız var, ufaklık bir odada çalışıyoruz, her zamanki şartlar altında değiliz. “Diğer arkadaşlarımızı da misafir edelim, bahçede otursunlar.” Ama “hayır” yani “Gelirim, ancak kendi kurallarımla gelirim.” Şimdi, bugün diyoruz ki: “Buyurun, gelin; lütfen Genel Kurulu takip edin. Buyurunuz, geliniz.” ama bu sefer de “Hayır, gelmeyin.” Yani bilmiyorum, ben nasıl anlamak gerektiğini anlayamadım. “Buyurun, gelin.” “Hayır, gelmeyiz.” “Geliniz.” Bu sefer de onları destekleyen milletvekilleri “Hayır, olmaz, gelmeyin.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Şimdi, eğer mesele hukuksa, mesele avukatların hakkını, hukukunu savunmaksa, mesele barolar üzerinden siyaset yapmak değil mesleki ahlakla alakalı, mesleğin geleceğiyle alakalı bir iş yapmaksızın gelinmesi gereken her yere gelinir; ister 1 kişi gelir, ister 2 kişi, ister 3 kişi. söyleyecek kelimesi olan gelip istediği her yerde bunu söyler. Ben, konuyu böyle bağlayacağım

çünkü Sayın Bülent Turan geldiğinde kendisi -o konuya dair doğrusu tartışmanın bizatihi şahidi olmadığım için kendisi adına ben bir konuşma hakkını mahfuz tutuyorum, kendisine aktaracağım-gerekli cevabı verecektir.

Son olarak da, MHP Grup Başkan Vekilimiz Erkan Akçay Bey çok güzel ifade ettiler, belki onu tamamlayıcı bir cümle ifade edebilirim. İki yılını tamamlayan Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine baktığımızda AK PARTİ ve MHP'nin fikrî ittifakıyla ve aynı zamanda milletimizin reyleriyle, oylarıyla hayata geçmiş bir sistemden bahsediyoruz. Bu sisteme dair ifadelerimizi kullanırken, özü itibarıyla millete hürmetle, millete saygıyla bu sisteme yaklaşmayı, bu konuya dair eleştirileri de böyle bir hürmet içerisinde yapmayı millete dair saygının gereği olarak addediyorum. Bu başarılar neticesinde de sistemimizin ömrünün uzun olmasını Rabb'imden diliyorum, Allah iyi işler yapmayı nasip etsin.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Akçay, buyurun.

27.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Meclis Başkanlığı görevine yeniden seçilen Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'u tebrik ettiğine, Manisa ili Sarıgöl, Selendi, Alaşehir, Saruhanlı, Şehzadeler, Yunus Emre, Ahmetli, Turgutlu ve Salihli ilçelerinde meydana gelen afetler nedeniyle yaşanan mağduriyetin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle, 7 Temmuz Salı günü Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına yeniden seçilen Sayın Mustafa Şentop'u tebrik ediyorum ve başarılarının devamını diliyorum.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak ifade ederiz ki Sayın Şentop görev yaptığı süre içerisinde Türkiye Büyük Millet Meclisinin şanına yaraşır en güzel temsiliyeti gerçekleştirmiş ve başarılı çalışmalar yapmıştır, bundan sonra da görev yaptığı süre içerisinde aynı başarıyı göstereceğine yürekten inanıyoruz, hayırlı uğurlu olsun.

Sayın Başkan, 6 Temmuz 2020'de, Manisa Sarıgöl ilçemizin 7 mahallesinde meydana gelen dolu nedeniyle, 505 çiftçimizin 5.100 dekar bağında yüzde 20 ila yüzde 60 arasında hasar meydana gelmiştir. 5 Temmuz 2020'de, Selendi ilçemizde meydana gelen hortum nedeniyle 20 çiftçimizin 10 dekar ekili ve dikili arazisinde yüzde 70 nispetinde hasar oluşmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – 6 Temmuzda, Alaşehir ilçemizde meydana gelen dolu ve fırtına nedeniyle, Ilgın, Kasaplı, Subaşı, Delemenler, Çakırcaali, İsmetiye ve Hacialiler Mahallelerinde 890 çiftçimizin, 12 bin dekar bağında yüzde 35 ila 40 arasında hasar oluşmuştur. 5 ve 7 Temmuz 2020 tarihlerinde, Salihli'de aşırı yağış, sel ve su baskını sonucu, Mevlütlü, Torunlu, Beylikli, Bahçecik, Karaağaç, Çelikli, Damatlı ve Burhan Mahallelerinde, 150 çiftçimizin 1.200 dekar bağında yüzde 10 ila yüzde 60 arasında zarar meydana gelmiştir.

Ayrıca, mayıs ayı içinde Manisa'daki aşırı sıcaklık değişimleri nedeniyle, Saruhanlı, Şehzadeler, Yunus Emre, Ahmetli, Turgutlu ve Salihli ilçelerinde 7.500 çiftçimizin 186 bin dekar alandaki ürünleri yine maalesef yüzde 10 ila yüzde 95 arasında zarar görmüştür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Vejetatif üreme döneminde olan bağlarda aşırı sıcak nedeniyle oluşan zararlar TARSİM sigortası kapsamında değildir. Bu dönemde aşırı sıcaklar nedeniyle oluşan zararların da TARSİM sigortası kapsamına alınması uygun olacaktır.

Çiftçilerimizin tarım kredi kooperatiflerine ve Ziraat Bankasına olan borçları faizsiz olarak ertelenmeli ve bu borçların yapılandırılması yoluna gidilmelidir diyor, Genel Kurulu ve zatalinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Oluç...

28.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın yaptığı açıklamasında ifade ettiği Roundup adlı ilacın Meclis bahçesinde kullanıldığı hususuyla ilgilenmesinin faydalı olacağına ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bir noktayı hatırlatmak istiyorum. Bizim Mersin Milletvekilimiz Rıdvan Turan, biraz evvel, bu ilaçlamayla ilgili konuda bir bilgi verdi. Sizin de Meclis Başkan Vekili olarak bu konuyla ilgilenmeniz çok faydalı olacaktır çünkü bir taraftan pandemi riskiyle çalışıyoruz, öbür taraftan da bu kimyasal sonucunda hakikaten kanserojense zehirlenmek durumunda kalmayalım vekiller olarak ve personel olarak. Konuyla ilgilenirseniz çok seviniriz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim. Tamam.

Sayın Özel...

29.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Manisa ilinde yaşanan afetler nedeniyle çiftçilerin zor durumda olduğuna ve ilin afet bölgesi kapsamına alınması gerektiğine, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın yaptığı açıklamasında ifade ettiği Roundup adlı ilacın Meclis bahçesinde kullanıldığı hususuyla ilgili müdahalesini belediklerine, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, biraz önce Sayın Grup Başkan Vekili hemşehrime de söylediği gibi -kendisi uzun uzun saydı, ben o kısmını uzatmayacağım, birazdan söz almayı düşünüyordum ama- hemen hemen bütün ilçelerimizde son birkaç ayda inanılmaz afetler yaşandı, çiftçilerimiz çok zor durumda. Borçlarının ertelenmesi doğru, hatta bazılarının borçlarının silinmesi dışında artık bir çare olmadığı ortada. TARSİM'in kapsamanın geniş tutulması, TARSİM'sizlerin bir güvenceye alınması... Yoksa hepsi perişan olacak ve tek geçimleri bu; bir de Sarıgöl'deki üzümcü, Alaşehir'deki bağcı, Salihli'deki bağcı açsa bütün Manisa aç demektir. Bu konuda, biz, bütün Manisa milletvekillerini ve bütün grupları bir dayanışmaya ve ortak akla davet etmek istiyoruz. Özellikle, doğal afetler çok ileri olduğunda milletvekillerimizin aklına hemen haklı olarak ilin afet bölgesi kapsamına alınması gerektiği geliyor ama orada da başka zorluklar ortaya çıkıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Belki “tarımsal afet bölgesi” diye bir kanuni tanımlamaya ihtiyaç var çünkü bütün hesaba her şey katılıyor, o yüzde 40'ı geçmiyor ama ateş düştüğü yeri yakıyor; bunların hepsini konuşmamız gerekiyor.

HDP Grubundan Sayın Milletvekilinin söylediği dikkatimi çekmişti; şu ot ilacı. Amerika'da çok yüksek tazminatlar ödeyen firmanın da kabul ettiği kanserojen ilacın Mecliste kullanılması meselesini önemsedik, bu konuda Başkanlık Divanının ve zatalinizin katkılarını, müdahalelerini bekliyoruz.

Son olarak da bir cevap veya polemik olarak değil ama biz baro başkanları buraya gelmesin demiyoruz, gelsin de gelmesin de; o irade kendilerine bırakılsın diyoruz ama Sayın Zengin'in belki hafızasında bir düzeltmeye ihtiyaç var. Baro başkanlarıyla ilgili, biz, bahçe ya da tarafsız bir salon, Genel Sekreterlik Salonu teklifini yaptık, onlar da kabul etti. Sayın Naci Bostancı, önce olumlu baktı sonra olumsuz döndü.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hem aracılık yapan diğer Grup Başkan Vekillerimize “Konuşacaklar girsin ama hepsini alamıyoruz.” deyip hatta kendilerini Ala Restoran’da ağırlayalım diye birazcık da ağırlarına giden bir öneride bulundular.

Bugünkü durum, şimdi, baro başkanları Komisyonu izleselerdi, bugün elbette buraya gelmeleri çok doğaldı. Ama Komisyona alsanız söz hakları var. Konu üzerinde söz hakları bitmiş, Komisyonda dinlememişsiniz, şimdi, burada “Gelin, izleyin ama konuşmayın.” Karar kendilerinin. Belki, ben olsam başka karar veririm, bir başkası başka ama bugün buraya gelene “Niye geldin?” demiyoruz. Benim eleştirim yerine gitti Sayın Zengin, benim eleştirim; gelmen gereken zamanda değilsin; olman gereken yerde değilsin; zamansal, mekânsal ve içeriksel olarak kusurlusun diyorum. Onu anlayan anlıyor, sözüm baro başkanlarına değil.

Teşekkür ederim efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Zengin, buyurun.

30.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin’in, Manisa Milletvekili Özgür Özel’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, bu hafıza şeyine falan ihtiyacım yok yani hafızam bayağı yerinde. Ben şahit olduğum meseleyi söylüyorum, siz başka bir şeyi söylüyorsunuz; o da olmuştur, benim dediğim de olmuştur. Benim söylediğim aynen böyle. Bülent Turan Bey bizzat -ben de oradaydım- telefon etti, açmıyorlar telefonu. Arkadaşınızın telefonunu açtılar, Zeynel Bey’in telefonunu; açıyor telefonu: “Buyurunuz geliniz 3 kişi.”

Bir de şu vardır: Bakın, bu kanunla alakalı çalışmalar bir bütünlük arz ediyor. Biz Cahit Özkan Bey’le baro başkanlarını dinlerken, konuşmasına başlayan her baro başkanı şu ifadeyi kullandı: “Biz, Barolar Birliğini temsilen geldik, temsilen.” ve hepsi neredeyse birbirinin aynı şeyi söyledi. Buradan şunu söylemek istiyorum: Zaten bu kanuna bizi getiren sebeplerden biri budur. Maalesef Ankara, İstanbul, İzmir Baroları kendilerini ayrı bir baro olarak telakki ediyor. Eğer Barolar Birliğinin üyesiyseler baro başkanları, zaten temsilen gelindi, biz bunları bizatıhi dinledik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, tamamlayacağım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Devamında, Komisyona gelmiş olsalardı, ister 1 kişi, ister 3 kişi... Bizim için önemli olan, zaten 3 kişinin asıl gelmesi lazım çünkü onlar bu eylemleri koordine ediyorlar; Ankara, İstanbul, İzmir Baro Başkanları; buyursunlar gelsinler, gelsinler.

Bakınız, Sayın Başkanım, burada söyleyeceğim -bence Genel Kurulun duymasında fayda var- o yürüyüş yaptıkları eylem esnasında Anadolu baro başkanlarından bizi arayanlar oldu. Baro başkanlarımızdan birisi şunu söyledi, dedi ki: “Biz çoklu baroya karşıyız ama bunun üzerinden birilerinin siyaset yapmasına da karşıyız.” Bakın, bu çok önemli. Bizim buradaki meselemiz, zaten baroların problemi kendilerini asli işi olarak siyaseti görmelerinden kaynaklanmaktadır. O yüzden bunun altını ben çizmek istiyorum. Yani aynı tavrı görüyorum. Sayın Şentop’un adaylığıyla ilgili olarak “Öyle aday gösterseydiniz, böyle aday gösterseydiniz...” Efendim, ona biz karar vereceğiz, aynı şey. Baro başkanlarına da aynı tavır var. “Aman, gelirsiniz.” “Yok, gelmeyin.” Burada, lütfen, bırakır mısınız adayımızı biz kendimiz gösterelim ve bırakır mısınız lütfen, baro başkanları kendileri özgür iradesiyle karar versinler gelip dinlemek istiyorlar mı istemiyorlar mı.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben de teşekkür ederim.

Gündeme geçelim...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım...

RAMAZAN CAN (Kırkkale) – Yeter, Özgür Bey ya!

BAŞKAN – Peki, buyurun Sayın Özel.

31.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Başkanlık Divanı üyeliğine seçilen milletvekillerine ve yeniden görevlendirilen Grup Başkan Vekillerine başarılar dilediğine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sanıldığını yapmayacağım, bunun üstüne polemik yapmayacağız. Bir eksik yaptım da, eksik bıraktım, Sayın Şentop'u söyledik ama başta şahsınız, yönetimi, şu anda Meclisi idare eden Meclis Başkan Vekili, tüm partilerin aday gösterdikleri ve seçilen Meclis Başkan Vekillerine, Kâtip Üyelerimize, İdare Amirlerimize ve yeniden görevlendirilen ve bundan memnuniyet duyduğumuz mevkidaşlarımız Grup Başkan Vekillerimize önümüzdeki dönemde başarılar diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, Özgür Özel Beyefendi'ye katılıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim, sağ olamız.

Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

İYİ PARTİ Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım, oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

VII.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- İYİ PARTİ Grubunun, 19/6/2020 tarihinde Aksaray Milletvekili Ayhan Erel ve 19 milletvekili tarafından, Z kuşağı olarak adlandırılan neslin yaşadıkları problemlerin tespit edilerek çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla verilmiş olan (10/3021) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 9 Temmuz 2020 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

9/7/2020

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 9/7/2020 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasına saygılarımla arz ederim.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

İzmir

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Aksaray Milletvekili Ayhan Erel ve 19 milletvekili tarafından “Uzmanlar tarafından yapılan araştırmalar, geleceğimizin teminatı olan ve ‘Z kuşağı’ olarak adlandırılan neslin bireylerinin ifade özgürlüğü, işsizlik, fırsat eşitliği, gelir dağılımındaki adaletsizlik, kişisel güvenlik, eğitim ve öğretim gibi konularda endişe yaşadıklarını göstermektedir. Z kuşağını oluşturan gençlerimizin tüm problemlerinin tespit edilmesi ve bu problemlere yönelik çözüm yollarının belirlenmesi” amacıyla 19/6/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 9/7/2020 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ PARTİ Grubu adına Aksaray Milletvekili Sayın Ayhan Erel.

Buyurun Sayın Erel. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, yüce Türk milleti; İYİ PARTİ olarak, “Z kuşağı” olarak adlandırılan 2000 yılı ve sonrasında doğan evlatlarımızın sorunları ve çözüm yollarının bulunması amacıyla vermiş olduğumuz önergemizle ilgili grup önerimiz hakkında söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

İnsan, ömründe çok bahar mevsimleri yaşar ancak insan ömrünün bir tek baharı vardır. İnsan ömrünün baharı ne kadar bilgili, verimli, başarılı olursa yazı, sonbaharı ve kışı da aynı oranda başarılı, verimli olur. Ömrünün baharını yaşayan gençlerimizin verimli, ileriye dönük hayallerine, düşlerine, ideallerine, biz, millet olarak, Meclis olarak, insan olarak Türkiye’imizin geleceği için, milletimizin mutluluğu için en üst düzeyde katma değer sağlarsak geleceğimiz de aynı oranda başarılı ve verimli olur.

Rahmetli Başbuğ Alparslan Türkeş’in söylemiş olduğu gibi Türk devletinin yenilmez, zinde hayat gücü ve Türk milletinin teminatı ve istikbali gençliktir. İşte bu düsturla, biz, İYİ PARTİ olarak Türk milletinin istikbali için gençlerimizi önemsiyoruz, “Gençlerimiz için ne yapabiliriz?” diye çabalıyoruz. Z kuşağı olan bugünkü gençler, Türkiye’nin nüfusunun yüzde 30’unu oluşturuyor yani ülkemizde 25 milyondan fazla 20 yaş ve altı vatandaşımız, gencimiz bulunmaktadır. Peki, “Z kuşağı” olarak adlandırdığımız evlatlarımız için ne yapılıyor? Ne istiyorlar, talepleri nedir, şikâyetleri nelerdir?

Değerli milletvekilleri; senelerce gözlerinin önünde kadına şiddet, cinsel istismar, kadın cinayetleri, toplumsal baskı nedeniyle canına kıymış insan örnekleriyle yetişmiş bir kuşaktır Z kuşağı. Bu durum, bilhassa kız çocuklarımızın bu ülkeye olan inancını ve güvenini yitirmesine sebep olmaktadır. Tüm dünya özgürleşme anlamında ileriye giderken ülkemizde yasak üzerine yasaklardan bahsedilmesi gençlerimizi yıldırmaştır. Sosyal medyayla değil, sosyal medyanın içerisinde yetişmiş olan Z nesli sosyal medya kısıtlama tartışmalarına tahammül bile edememektedir.

Yapılan araştırmalara göre Z kuşağındaki gençlerimizin yüzde 70’i iktidardan bir torpil bulamadıkları takdirde işe giremeyecekleri endişesi ve kaygısı taşımaktadır. Yine, gençlerimizin yüzde 63’ü, gazetecilere, düşünürlere fikirlerinden dolayı uygulanan hapis cezalarından dolayı, düşünce ve özgürlüklerini ifade etmekte zorlandıklarını, korktuklarını ifade etmektedirler. Yine, gençlerimizin yüzde 70’i yurt dışında eğitim görmek istemektedir. Yine, gençlerimizin yüzde 63’ü imkân bulursa ülkemizi terk etmek istemektedir. Gençlerimizi bu düşüncelere sevk eden nedenler nelerdir? Bunları araştırmak bizim görevimiz değil midir? Yüzde 63’ü başka ülkelere göç etmek isteyen bir milletin geleceği nasıl parlak olacaktır?

Tarafsız bir şekilde yapılan her tartışmanın sonucunda, gençlerimizin mutsuz ve geleceğe dair umutsuz olduğu ortaya çıkıyor. Gençler diyor ki: “Benim hayallerim kendiliğinden ölemez, otopsi yaptırmak istiyorum.” Yani gençler hayallerinin katillerini sorgulamak istiyor.

Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener Hanımefendi’nin söylediği gibi, bugün, üniversite mezunu gençlerimizin yüzde 25’i işsizse, istihdam sizin için yaratılmıyorsa, yandaşların cebi doldurulup sizin elinizden umutlarınız alınmışsa bunların yatacak yeri yok; onlar adına ben siz gençlerden özür diliyorum. İYİ PARTİ iktidarında, inşallah, gençlerimize başlarını dik gezdirmenin zevkini yaşatacağız. Türk gençliği var, umudumuzu tüketmeden yolumuza devam edeceğiz. Tarih şahittir ki, gençlerin önüne serilen hiçbir duvar bugüne kadar ayakta kalamamıştır. Mustafa Kemal Atatürk’ün belirttiği gibi, vatanın bütün ümidi ve geleceği genç kuşakların anlayış ve enerjisine bağlıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu çocuklar hepimizin çocukları, bu çocuklar geleceğimiz, bu çocuklar yarınlarımız; yarının büyük Türkiye'sinin temel taşları olacak, ülkemizi, milletimizi yönetecekler. Gelin, hep birlikte, siyasi kaygılardan uzak, geleceğimizi güvence altına almak adına bu gençlerimizin beklentilerini, hayallerini, ideallerini, gelecekle ilgili Türkiye sevdalarını, hikâyelerini birlikte araştıralım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın Sayın Erel.

AYHAN EREL (Devamla) – Onların haklı ve makul taleplerine imkân verecek ortamı hazırlayalım. Gençlerden korkmayalım, gençlerin taleplerine kulak tıkamayalım; geleceğimizi karartmak yerine geleceğimizi gençlerle aydınlatalım. Bu anlayışla, geleceğimiz için, milletimiz için, gençlerimizin yaşadığı sorunların ortadan kaldırılması, istek ve taleplerinin yerine getirilmesi amacıyla vermiş olduğumuz önergeye birer baba, birer anne, birer abla, birer ağabey olan tüm vekillerimizin destek vereceğine inanıyor, hepinizi en kalbî saygılarla, sevgilerle selamlıyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Ayhan Bey, teşekkürler.

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Sayın Dersim Dağ.

Buyurun Sayın Dağ. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA DERSİM DAĞ (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; elbette, bugün, bu Parlamentoda Z kuşağını konuşmak, gençleri konuşmak çok önemli. Keşke daha fazla genç temsilcimiz olsaydı, gençlerin sorunlarını bizzat kendileri dillendirmiş olsaydı. Ben de 24 yaşında bir genç olarak gençlerin birkaç sorununa değineceğim.

İlk önce, gençlerin en büyük sorunu olan eğitim sorununa değineceğiz elbette. Ortaöğretime geçiş sınavı sistemindeki değişikliğe baktığımızda, 2000-2004 yıllarında LGS vardı, 2004-2008 yıllarında OKS vardı, 2008-2013 yıllarında SBS vardı, 2014-2017 yıllarında TEOG Sınavı uygulandı ve son olarak, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın “TEOG kaldırılmalı.” açıklamasından sonra TEOG'a da elveda dedik; onun yerine yine LGS -Liseye Geçiş Sınavı- geldi. Tam on sekiz yılda 15 eğitim sistemine geçiş yaptık ve hiçbir öğrenci başladığı sistemde okulunu bitiremedi.

Elbette, gençlerin sorunu sadece eğitim sistemi değil, AKP Hükümetinin gençlere yaşattığı hezimet sadece eğitimde değil; AKP Hükümetinin bütçesinde de gençlere yer yok. Üniversiteli gençler 550 TL'lik bursla geçinmeye çalışıyor ve bunlardan biri olan 20 yaşındaki Sibel Ünlü geçinemediği için intihar etti. Öğrenciyken aldığı krediyi ödeyemeyen 217 bin öğrenci var, 217 bin öğrenciyi e-haciz uygulandı.

Tüm bunlar yaşanırken, gençler geçinemezken yine Cumhurbaşkanı Erdoğan, kalktı “Burs değil, kredi alın; bedavacılığa alışmayın.” dedi ama bu ülkede üniversiteli gençler geçinemediği için intihar ediyordu; sanırım, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın bunlardan haberi yoktu.

Yine, bununla beraber, eğitimden işsizliğe, spordan kültüre gençlerin birçok sorunu var. AKP Hükümetinin kayyumları atandıkları ilk gün gençlerin kültür alanlarına saldırdı, 1.000 kitaplık kütüphanede sadece 100 kitap bıraktı. Siirt'te Celadet Elî Bedirxan Kütüphanesi'ni yıktı. Yine, Diyarbakır'da lisans düzeyinde eğitim veren Cegerxwin Kültür Merkezi'nin formatını değiştirdi, lisans düzeyinde öğretimi olan Cegerxwin Kültür Merkezi'nde Kur'an kursları verilmeye başlandı.

Evet, gençlerin eğitimden spora, cinsiyet eşitsizliğinden işsizliğe kadar birçok sorunu var ama gençliğin en büyük sorunu AKP Hükümeti ve AKP Hükümetinin gençlere dönük politikasızlıklarıdır. Son zamanlarda gençler sosyal medya üzerinden “dislike”la cevaplarını verdi.

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) – Gencecik diplomatları şehit edenler de gençlerin sorunu.

DERSİM DAĞ (Devamla) - Siz de gençlerin bu cevabını çok iyi almış olacaksınız ki son zamanlarda gençliğin kendini ifade ettiği sosyal medyayı hedef almaya başladınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

DERSİM DAĞ (Devamla) - Evet, gençliğin cevabını çok iyi aldınız.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – PKK'nın kaçırdığı gençler ne olacak?

DERSİM DAĞ (Devamla) - Gençler size cevabımızı vermeye çok iyi devam edecek. Sadece sosyal medyada değil, sandıkta da size cevabımızı verecek. Bu yüzden gençlerden korkun.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – PKK'nın kaçırdığı gençlerden bahsedin.

DERSİM DAĞ (Devamla) - Çünkü Z kuşağı gümbür gümbür geliyor. Z kuşağı sizi iktidarınızdan almaya geliyor.

Teşekkürler. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Saliha Sera Kadıgil Sözlü.

Buyurun Sayın Kadıgil Sözlü. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SALİHA SERA KADIGİL SÖZLÜ (İstanbul) – Teşekkürler.

Merhabalar.

Sayın Başkan, sayın üyeler; Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Az önce Dersim Vekilimiz konuşurken biraz üzüldüm açıkçası, yaşlanmışız demek ki ben de karşınızda 35 yaşında genç birisi olarak konuşacağım izniniz olursa.

Şimdi, kim bu Z kuşağı, biraz kafalar karışık anladığım kadarıyla, kendi grubumdan bile çok sık soru geldi. “Z kuşağı” olarak tabir ettiğimiz insanlar, sevgili arkadaşlar, 2000 ve sonrasında doğan arkadaşlarımız yani bugün 20 yaşına kadar olanlar; sanıyorum, Dersim, hatta Rümeysa Vekilimiz bile Z kuşağına tabi değil, “Y kuşağı” olarak geçiyorlar.

Elbette tek tip değiller, hiçbir neslin olmadığı gibi, Z kuşağı da tek tip bir nesil değil; tamamen bir genellemenin içine sıkıştırılmayacak insanlar ama bazı tespitler, bazı araştırmalar var bu genç insanlar hakkında. Daha çok dikkatinizi çekmek için 2 tane done vereceğim ki güzel dinleyin çünkü Türkiye nüfusunun yüzde 30'unu bu Z kuşağı oluşturuyor. Hepimizin daha çok dikkatini çekecek bir veri daha vereyim: Önümüzdeki seçimde oy verecek her 5 kişiden 1'i bu Z kuşağına mensup arkadaşlar, o yüzden ben dâhil, bütün eski siyasetçilerin çok dikkatle dinlemesi, ilgilenmesi ve çözüm üretmesi gereken bir kuşakla karşı karşıyayız. Kendini tek bir kimlikle tanımlamayan, buna sıkıştırmayan bir kuşakla karşı karşıyayız çünkü elinde telefonla doğan bir kuşakla karşı karşıyayız, asla kandırılmayacak bir kuşakla karşı karşıyayız. Daha kendi 3 yaşındayken eline telefonu alıp YouTube'dan video bakan, atılan bu yalanların hiçbirine inanmayan, kurulan yandaş televizyonları hiç açmayan, gazete diye basılan o lağım çukurlarının yüzüne bakmayan, gerçek bilgiye sosyal medyadan anında erişebilen, “teyit.org”dan, oradan buradan bütün yalanları teyit edip ondan sonra da bunlara düşmeyen bir kuşakla karşı karşıyayız ve bu kuşağın temel derdi ne? Araştırma yapmışlar, bu kuşağın üç temel derdi var, çok tanıdık gelecek bütün devrimciler için: Özgürlük, adalet ve eşitlik. Bu kuşağın üç temel derdi bunlar çünkü ne mutlu ki dünya vatandaşı olduğunu ve diğer insanlarla aynı olduğunu bilen bir kuşak geliyor ve gümbür gümbür geliyorlar.

ABD’de, orada burada, bizden çok uzak memleketlerde bir doğa felaketi olduğunda onun etkisinin bizi de etkileyeceğini çok iyi biliyorlar. Hani sık sık vekillerimiz buraya çıkıyor, anlatıyor, işte “Orada sel felaketi oldu, burada bu oldu.” diye dert yanıyoruz hepimiz; bunun müsebbibinin iklim krizi olduğunu ve aslında bizim petrol şirketlerinden yana tavrımızın buna çanak tuttuğunu çok iyi biliyorlar. Bu açılardan çok tehlikeli bir kuşak sevgili arkadaşlar.

Türkiye’deki duruma bir bakacağım, kısacık bakacağım. Bütün dünyadaki Z kuşağıyla ilgili bir araştırma yapmışlar, çok can yakıcı 2 sonuç söyleyeceğim: Bu dünyadaki Z kuşağı içinde ülkesinin geleceğine dair en karamsar üçüncü kuşak Türkiye’deki Z kuşağı sevgili arkadaşlar. İfade özgürlüğünü dert edinmede 1’inci sırada geliyoruz bütün dünyadaki Z kuşağı arasında.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Kadıgil.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

Teşekkür ediyorum.

Yani Türkiye için durumu özetlemem gerekirse “En az 3 çocuk...” diye atıp tutup, doğduktan sonra da bakamadığımız çocuklar bunlar sevgili arkadaşlar.

Bakın, 2002’de doğan bir arkadaş 1.963 dolar borçla doğarken, 2008 yılında doğan bir genç bugün 5.500 dolar borçla doğuyor, sizin yüzünüzden bu oluyor sevgili arkadaşlar. Yüzde 25’i işsiz bu ülkenin gençlerinin, bunu biliyor muyuz? Biliyoruz. Çözüm üretiyor muyuz? Üretmiyoruz sevgili arkadaşlar. Her altı günde bir çocuk işçi ölüyor bu ülkede, bunun için ne yapıyoruz? Hiçbir şey yapmıyoruz sevgili arkadaşlar. 5 milyon, KYK borçlarını ödeyemediği hâlde 280 bin çocuğa haciz gönderiyorsunuz sevgili arkadaşlar.

CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir) – Biraz sakin olalım ya!

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (Devamla) – 720 bin çocuk işçi çalıştırıyorsunuz bu ülkede sevgili arkadaşlar. 4+4+4 garabetiyle, zırt pırt değiştirdiğiniz sınav sistemleriyle, otelcinin cebini canlarından daha kıymetli gördüğünüz yaklaşımlarınızla size sırtını döndü bu çocuklar sevgili arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar) Bu yüzden korkuyorsunuz; korkun, çok haklısınız çünkü bir başarıları olacak, sizi bu Z kuşağı yollayacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (Devamla) – O yüzden, bence bir an önce seçme yaşını 35’e çıkarın diyorum.

Bütün Genel Kurulu, yukarıdakiler hariç, saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Rümeysa Kadak...

Buyurun Sayın Kadak. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA RÜMEYSA KADAK (İstanbul) – Sayın Başkan, çok kıymetli Genel Kurul; bugün, geçtiğimiz haftalarda çokça konuşulan, hepimizin duyduğu Z kuşağının sorunlarıyla ilgili İYİ PARTİ grup önerisi üzerine grubumuz adına söz almış bulunuyorum.

Ben açıkçası bugün benim de bir bireyi olduğum Z kuşağı aslında kimler, bizim gerçekten problemlerimiz ne, onlardan bahsedeceğim; gerçek sorunlarımız, beklentilerimiz ne, biraz ondan bahsetmek istiyorum.

Şimdi, farklı kuşaklar tarafından Z kuşağının nasıl algılandığını biliyorum. Birincisi: Bu her zaman böyleymiş yani baktığınız zaman, gençler tarihin her döneminde marjinal gözükmüş hatta farklı oldukları için suçlandıkları dönemler dahi olmuş. Bunu Sokrates’in sözlerine baktığımızda da Sümer tabletlerine baktığımızda da görüyoruz yani bu yeni bir durum değil. Kullanmak için böyle çok heyecanlı olmamız gerekiyor bence siyasetçiler olarak.

İkincisi: Gençlerin istediği şey temelde, nüfusun o kadar da genç olmayan diğer bireylerinin istediklerinden çok da farklı değil. Ben -bunu çok cinsiyetçi, çok şekilci- genç bir birey olarak kullanıldığımı hissediyorum bir Z nesli üyesi olarak, o yüzden bugün aslında biraz da üzülerek konuşuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Şimdi, biliyorum, geçtiğimiz hafta İYİ PARTİ önem verip gençleri toplamış, dertlerini dinlemiş, iyi niyetli olduklarını da biliyorum ama bizim istediğimiz tam da aslında bunun aksi; biz sizinle aynı masada oturmak istiyoruz, karşımıza alınıp edilgen bir şekilde dinlenilmek istemiyoruz. Mesela, bugün arkadaşımız konuştu HDP'den. Referandum sonrasında, biliyorsunuz, genç vekillerimiz geldi Meclisimize, bizde de 5 genç vekil var. Bence bu efsane bir şey. Keşke gençler olarak burada konuşsak da bizim adımıza konuşulmasa. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu, çünkü 50 erkeğin aynı masada oturup kadın haklarını sabahtan akşama konuşması gibi bence, bu kadar absürt duruyor. Bunu buradan belirtmek istedim.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Katılıyoruz.

RÜMEYSA KADAK (Devamla) – Ve aynı zamanda Meral Hanım gençlere iş verilmediğini söylemiş. Yani düşünürken şöyle dedim: Ablacığım, sen de vermiyorsun ki. Burada hiçbir genç yok İYİ PARTİ sıralarında. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Keşke daha çok genç olsa. Biz gençlerin problemlerini tartışmasak da gerçek problemleri tartışsak. Çünkü ben artık Z kuşağı problemlerini tartışmak istemiyorum açıkçası Mecliste ama sürekli bu konu açılıyor.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Bizim ruhumuz genç Hanımefendi.

RÜMEYSA KADAK (Devamla) – Son olarak: Benim burada tek başıma bulunmam da yetmez. Bence, benim, her görüşten arkadaşta burada alan açmak gibi bir sorumluluğum var. O yüzden, burada, boş sözlerin dışında yaptığımız bir çalışmadan bahsetmek istiyorum.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Gençler sembol olarak kullanılmasın Mecliste! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

RÜMEYSA KADAK (Devamla) – Biz “Politika Araştırma Grubu” isimli bir grup kurduk, oluşum kurduk. Bu yapıyla birlikte, hangi görüşten olduğuna bakmadan, gerçekten dertli arkadaşlarımızı Mecliste buluşturduk ve şu anda bizimle birlikte çalışan -çok farklı belki benimle siyasi görüşten- yüzlerce arkadaşımız var. Bunun böyle devam edeceğini de umuyoruz.

Son olarak şöyle bir ekleme yapmak istiyorum: “Biz, Z kuşağıyla birlikte sizi iktidardan götüreceğiz.” ifadesini de çok şekilci buluyorum. Çünkü bizim istediğimiz ne, biliyor musunuz? Biz Z kuşağıyla birlikte yürümek istiyoruz. Ben bir Z kuşağı bireyiyim. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

RÜMEYSA KADAK (Devamla) – Burada 5 vekilimiz var benim gibi. Bunun temsil için yeterli olmadığını da biliyoruz, daha fazlası için de uğraşıyoruz. Farklı siyasi partileri motive etmek için de uğraşıyoruz, gençlerle köprü kurmak için de. Arkadaşlarımızı, gençlerimizi kullanmak değil, onlarla -bence- birlikte yol yürümek önemli. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Son olarak; vekillğin açıkçası “şeklinde” ibaresinin “biçiminde” olarak değiştirilmesi için önerge vermek ya da salt konuşma yapmak olmadığını düşünüyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Bence vekillik makamı öneri sunma, aksiyon olma makamı. Böyle konuları da çok açıkçası magazinsel buluyorum. Gençlerin de bunlara uymadığını ben buradan her siyasi partiye, her vekilimize iletmem istiyorum.

Teşekkürler, saygılar. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

32.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu, İstanbul Milletvekili Rümeyza Kadak'ın İYİ PARTİ grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Öncelikle, söz verdiğiniz için Başkanlık makamına hem de yapmış olduğu güzel konuşma için değerli kardeşime şükranlarımı sunuyorum.

Şimdi, benim için önemli olan şey şu: Ben, bu kuşaklar tanımlanırken “Acaba neden matematik ilminin bilinmezleri tarafından sembolize edildiler? Neden bu kuşakların adı ‘X’, neden bu kuşakların adı ‘Y’, neden bu kuşakların adı ‘Z’.” diye hep bir endişeyi ifade etmişim. Buradaki belirsizlikten yararlanmaya kalkışacak birtakım bakış açılarının da oluşabileceği tehlikesine işaret etmişim. Ama bu güzel konuşmadan sonra gördüm ki Z kuşağı üzerindeki belirsizlikleri atmış, tebrik ediyorum sizi.

Şimdi, biz yeni bir siyasi partiyiz. O sebeple, kurumsal kimlik açısından zaten genciz. Yeni bir siyasi parti olmamıza rağmen... Söylediklerim aslında sizin için güzel şeyler ya. Şimdi, yeni bir siyasi partiyiz ama bir asırlık -yaklaşık bir asırlık da- müktesebatı temsil ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Dervişoğlu.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Keşke ben de saçlarım ağarmadan Türkiye Büyük Millet Meclisine gelseydim, sizin gibi yüksek bir öz güvenle bu Meclisin kürsüsünden hitap edebilme imkânı bulurdum.

Mademki siz bizi anladınız, biz de sizi anladık, o zaman grup önerimize destek vermenizi öneriyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

1.- İYİ PARTİ Grubunun, 19/6/2020 tarihinde Aksaray Milletvekili Ayhan Erel ve 19 milletvekili tarafından, Z kuşağı olarak adlandırılan neslin yaşadıkları problemlerin tespit edilerek çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla verilmiş olan (10/3021) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 9 Temmuz 2020 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... (CHP sıralarından “Hadi bakalım!” sesleri)

ZEYNEP YILDIZ (Ankara) – Sınıflandırmalara karşıyız. “Z kuşağı, X kuşağı, Y kuşağı” diye sınıflandırma yoktur. Bırakın gençleri gençler tanımlasın. Ayrıca, bir Z kuşağı vesaire kabul etmiyoruz. Gençleri gençler tanımlasın. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZKAN YALIM (Uşak) - Genç kardeşim, seni yalnız bıraktılar.

ZEYNEP YILDIZ (Ankara) – Bu tür kategorizasyonları kabul etmiyoruz, reddediyoruz, bir genç olarak söylüyorum.

BAŞKAN – Kâtip üyeler arasında ihtilaf var. İşari oylamayı elektronik yapacağım. İki dakika süre tanıyorum ve başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Öneri reddedilmiştir.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır; okutup işleme alacağım, oylarınıza sunacağım.

2.- HDP Grubunun, 9/7/2020 tarihinde Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçın ve arkadaşları tarafından, mevsimlik tarım işçilerinin yaşadıkları sorunların araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis Araştırması Önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 9 Temmuz 2020 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

9/7/2020

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 9/7/2020 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Hakkı Saruhan Oluç
İstanbul
Grup Başkan Vekili

Öneri:

9 Temmuz 2020 tarihinde, Şanlıurfa Milletvekili Sayın Nusrettin Maçın ve arkadaşları tarafından, mevsimlik tarım işçilerinin yaşadıkları sorunların araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan 8081 grup numaralı Meclis Araştırma Önergesi'nin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 9/7/2020 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Şanlıurfa Milletvekili Sayın Ömer Öcalan'a söz veriyorum.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bilindiği gibi, mevsimlik tarım işçileri büyük sorunlar yaşıyor. Aslında o kadar çok sorun var ki konuya nereden gireceğimizi, nereden başlayacağımızı bilemiyoruz ama Urfa bir tarım şehri olduğundan dolayı, ben bir önceki Tarım Bakanının sözüyle başlayayım. Bakınız, Urfa Tarım Bakanı 2016'da yaptığı açıklamada mevsimlik tarım işçileriyle ilgili ne diyor: “Urfa kendi tarımının yanı sıra Türkiye'nin 48 ilinde de mevsimlik tarım işçileriyle tarımı ayakta tutan yegâne bir şehirdir, gurur duyuyoruz.” Arkadaşlar, bununla gurur duyulmaz. Bu yarattığınız eser, ancak utanılacak bir tablodur.

Bakınız, daha bundan bir hafta önce Konya'da bir trafik kazası yaşandı ve orada 7 insanımız yaşamını yitirdi. 7 insanımızın cenazeleri Urfa'ya getirildi. Cenazede, beyefendiler kendilerine protokol oluşturdu, protokol! En azından insanların duygularıyla oynamayın, cenazede bunu yapmayın.

Bakınız, bu cenazelerin içerisinde 7 kişiden 2'si çocuktu. Bu çocukların, bu sıraların üzerinde cenazeleri olmamalıydı. Bu çocuklar, okulda, bu sıraların üzerinde, eğitim hakkı dolayısıyla eğitim almalıydı, öğretimini tamamlamalıydı. Maalesef mevsimlik tarım işçileri onlarca çocukları, yüzlerce çocuklarıyla birlikte kilometrelerce öteye gidip mevsimlik tarım işçisi olarak çalışmaktadırlar. Biz buna “modern köle” diyoruz, ucuz iş gücüdür ama Urfa Tarım Bakanı, 48 ile mevsimlik tarım işçisi gönderdiği için gurur duyuyor. Sayın Bakan, Sayın Fakıbbaba, sizin yarattığınız tablonuz budur, Urfa'ya layık gördüğünüz budur ama seçim döneminde, gidip seçimden bahsedersiniz, oy istersiniz.

Biz bugün bir haber daha aldık. Aydın'ın Bozdoğan ilçesinde bir trafik kazası meydana geldi. Yine 18 mevsimlik tarım işçisi trafik kazasında yaralandı. Biz, onlara şifa diliyoruz. Bir an önce Hükümet ve Tarım Bakanı, tarımla ilgili politikaları önüne koymalıdır. Zaten biz burada, oradaki çocukların yaşam hakkı bile olmadığı için, onların eğitim hakkından, sağlık hakkından, barınma hakkından, aldığı ücretten, aldığı ulaşım hakkından bahsetmeyi abes görürüz. Çünkü bu insanlar, günde onlarca insan yollarda yaşamı yitiriyor.

Bir artist trafik kazası geçiriyor, bindiği milyonluk araç konuşuluyor, Türkiye medyasında gündem oluyor; aynı süre zarfında trafik kazasında yaşamını yitiren mevsimlik tarım işçileri haber değeri bile taşıyor bu ülkede. Biz buradan halkımıza sesleniyoruz... Belki isimlerini bilmiyorsunuz, bakınız Ahmet Okal, Fida Okal, Mehmet Kuş, Mehmet Okal ve onun 3 çocuğu, bir baba ve 3 çocuğu -Medine Okal, Mehmet Okal, İbrahim Okal- bu trafik kazasında yaşamını yitiriyor. Bundan birkaç gün önce Sivas'ta, Adıyamanlı tarım işçilerinin 2 ve 3 yaşındaki çocukları -iki kuzen- sulama kanalında boğuluyor ama bu, maalesef ülkede yine haber değeri taşımamaktadır.

Bu mevsimlik işçilerimiz, kendi şehrinde dolmuşa binip ulaşacağı yere kadar binlerce zorluklarla karşılaşılıyorlar. Ulaşım ücreti bile karşılanmamaktadır. 300 bin kişi her yıl tarım işçisi olarak büyük metropollere ya da tarım şehirlerine gidip çalışıyor ve bizim Bakanımız bundan gurur duyuyor.

Değerli arkadaşlar, sağlık meselesi çok önemlidir. Bakınız, tarım işçileri çadırlarda yaşıyorlar, 8-9 metrelik çadırlarda. 7-8 kişilik aile gidip o çadır ortamında yaşıyor. Kadınlar sabah altıda işe gidiyor, akşam yedide çadırlara gelince çamaşır yıkamaktan tutun, bulaşık yıkamaktan tutun, çocukların bakımından tutun ailenin birçok hizmetini yapmaktadırlar; günde on sekiz saat çalışmaktadırlar, maalesef bu görünmüyor.

Ben burada, bu konuda, bizim önergemize destek vermenizi istiyorum ama durum ortada, pek umutlu değiliz. Sizin desteğinizi de vermeyeceğinizi biliyoruz ama biz tarım işçilerinin sorunlarını her zaman burada gündemde tutacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun toparlayın.

ÖMER ÖCALAN (Devamla) - Diğer bir konu da... Bugün 9 Temmuz, Şenyaşar ailesinin mahkemesi Malatya'ya taşındı; anne Emine Şenyaşar, kardeşi Ferit Şenyaşar, orada davayı takip ediyor. Çağrımızdır mahkemeye: Tarafsız olun, dürüst olun. Savcıya çağrımızdır: Savcı, Suruç Devlet Hastanesindeki linç görüntülerini dosyaya koysun. Maalesef, Suruç Devlet Hastanesinde çekilen, Şenyaşar ailesinin katledildiği görüntüler iddianamede, dosyada yoktur. Baba Esvet Şenyaşar orada linç edildi. Biz, bu mahkemenin takipçisi olacağız; bu mahkemeyi takip edeceğiz. Doğrudur, savcılarınız var, hâkimleriniz var, Urfa şehrinde Malatya'ya davayı götürebiliyorsunuz ama tarih önünde hesap vereceksiniz, tarihe de kara leke olarak düşeceksiniz. Biz, Şenyaşar ailesinin yanındayız, bu zulmün de karşısındayız.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ PARTİ Grubu adına Adana Milletvekili Sayın Mehmet Metanet Çulhaoğlu.

Buyurun Sayın Çulhaoğlu. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; mevsimlik tarım işçilerinin sorunlarının belirlenerek çözüm bulunması için verilen Meclis araştırması açılması hakkında İYİ PARTİ Grubunun görüşlerini açıklamak üzere söz aldım. Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 27'nci Dönemde iki yılda, tarımda çiftçilerimizin karşılaştıkları sorunların çözüme kavuşturulması için Tarım ve Orman Bakanlığına hitaben 19 yazılı soru önergesi ve 3 tane de Meclis araştırması açılması için önerge verdim. AK PARTİ iktidarı, bunların hiçbirini önemsemeyerek gündeme dahi getirmede. Çünkü, çiftçilerimizi unuttular, çünkü mevsimlik tarım işçilerimizi unuttular. Bakınız, bunun en bariz örneği, Adana ilimizde 2019 yılı buzağı desteklemelerinin ikinci dönemi ile iyi tarım uygulama desteklemeleri hâlen ödenmedi. Yaz ürünleri hasatları ağustos ayında başlayacak ama 2020 yılı tarımsal destekleme kararnamesi hâlâ Tarım ve Orman Bakanlığınca yayınlanmadı. Hangi ürüne ne kadar destek verilecek belli değil, bunların ödemesi ne zaman yapılacak o da belli değil. Sayın Bakanın bu hususları bir an önce açıklığa kavuşturması gerekiyor.

Değerli arkadaşlar, evlerinden kalkıp, geçimlerini temin etmek için Karadeniz'e, Akdeniz'e, İç Anadolu'ya çalışmaya giden mevsimlik tarım işçilerinin çalışma ve yaşam şartları gerçekten çok kötü. Çadırlarda yaşayan, yaşam mücadelesi veren mevsimlik tarım işçilerinin sorunları öncelikle ele alınmalı ve çözüm bulunmalıdır; bu, hükümetin asli görevi olmalıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından 2010 yılında Mevsimlik Tarım İşçilerinin Çalışma ve Sosyal Hayatlarının İyileştirilmesi Projesi yani METİP projesi başlatılmış ama ortada yapılan hiçbir şey yok. Mevsimlik tarım işçilerinin barınacağı yer altyapı ve kolaylık tesisi, eğitim, sağlık, elektrik, su, kanalizasyon gibi alt ve üstyapı bulunan geçici yerleşim alanları oluşturulabilmiş mi? Hayır. Laf çok, icraatta yapılan bir iş yok.

Yedi yıl sonra, 2017 yılında bu METİP projesinin ikincisi başladı. 2017-2018 yılları arasında, mevsimlik tarım işçilerimizin yoğun olduğu -başta Adana olmak üzere, Ankara, Bursa, Eskişehir, Konya, Manisa, Ordu, Giresun ve Düzce- 9 il pilot uygulama kapsamına alındı.

Şimdi, buradan sormak istiyorum? Bugüne kadar yani son on yıldır mevsimlik tarım işçilerimizin hangi ilde, hangi sorunlarını çözdünüz? Mevsimlik tarım işçilerimizin barınma sorunları çözüldü mü? Hayır. Altyapı ve kolaylık tesisi çözüldü mü? Hayır. Eğitim, sağlık ve diğer ihtiyaçları çözüldü mü? Hayır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Devamla) – Allah aşkına, son on yıldır siz mevsimlik işçiler için sadece proje mi yaptınız? Hiçbir icraat yok, ortada yapılan bir iş yok. Hiçbir şey yapamıyorsanız, en azından devletimize ait hazine arazileri var. Buralarda barınma, eğitim, sağlık gibi üstyapı; tuvalet, elektrik, su gibi temel ihtiyaçlar için altyapı tesisi yapılarak bir yaşam alanı oluşturulabilir. Bu önerimizi dikkate alınız. Artık sözün değil, icraatın zamanı diyor, heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına, Adana Milletvekili Sayın Ayhan Barut.

Buyurun Sayın Barut. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Halkların Demokratik Partisinin sunduğu mevsimlik tarım işçilerinin sorunlarının araştırılması önergesi üzerine partimizin adına söz almış bulunmaktayım.

Ezilenlerin gürleyen sesi, büyük ozanımız Ahmed Arif, mevsimlik tarım işçileri için şöyle bahseder:

“Çukurova'm, / Kundağımız, kefen bezimiz. / Kanı esmer, yüzü ak. / Sıcığında sabır taşları çatlar, / Çatlamaz ırgatın yüreği.” diye haykırır.

Tarımsal üretimin en temel ayağını kuşkusuz binbir zorluğa inat kıymetli çiftçilerimiz ve alın teriyle toprağı sulayan yiğit tarım işçilerimiz oluşturuyor. Yaşamın vazgeçilmezi gıda, ülkemizin dört bir yanına, maliyetlerin altında ezilen, perişan olan çiftçilerimiz ile fedakâr tarım işçilerimiz sayesinde sofralarımıza kadar geliyor. Tarım işçilerimiz sürekli olarak çalışma ve yaşam zorlukları, trafik kazaları, okula gidemeyen çocuklarıyla gündeme gelmektedir. Ancak, salgınla birlikte tarım işçilerinin sorunları çözüleceği yerde ha bire sorunları derinleşiyor. Yapılan bazı çalışmalara rağmen iktidar bir türlü tarım işçilerinin sorunlarını çözmiyor, burun kıvırıyor.

Fedakâr ve cefakâr tarım işçilerinin sorunlarını kısaca maddeler hâlinde özetlersek...

Ulaşım: Bu insanlarımız can güvenlikleri yok sayılıp trafik kuralları da altüst edilerek açık ve kapalı araçlara âdeta balık istifi gibi doldurularak işe götürülüyor. Günlük 88 lira yevmiyeye çalışan bu işçiler günde 88 defa hayati tehlike yaşıyor. İnsan olmayan, kölelik düzenini anımsatan bu vahşi tablonun muhakkak değişmesi gerekiyor, aynı zamanda Covid virüsü için de çok tehlike oluşturuyor.

Barınma ve beslenme: Kara kışa, sarı sığağa rağmen yüzde 80'i çadırlarda ve konteynerlerde yaşıyorlar. Tozlarda, topraklarda, çamurlarda, insanca yaşam koşullarından uzak, bir geçim derdinde olan tarım işçileri bizlerden yani Meclisimizden bir çözüm bekliyor. Mevsimlik tarım işçilerimizin kalıcı, insan onuruna yakışır bir şekilde beslenme sorununu çözmeliyiz.

Sağlık ve sosyal güvence: Barınma ve beslenme koşulları da hiç uygun olmayan tarım işçilerinin, özellikle bulaşıcı ve salgın hastalıklar riski yüksektir ve hiçbir güvencesi, sosyal hakları olmamaktadır. Çok düşük ücretlerle çalışmaktadırlar, hastanelerden uzak, sosyal yaşamın dışında hayata tutunmaya gayret etmektedirler. En temel insani haklara, sosyal güvence ve sağlık haklarına bu insanlar kavuşturulmalıdır.

Eğitim ise... Mevsimlik tarım işçilerimizin çocukları okul döneminde yollara düşmekte, eğitim ve öğretimden uzak kalmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

AYHAN BARUT (Devamla) – Kendileri ve çocukları eğitsel ve kültürel faaliyetlerden yararlanamamaktadır.

Tarım işçilerimizin ulaşım, barınma, sosyal güvenlik, eğitim, sağlık, sosyoekonomik konularda mağduriyetleri giderilmeli ve sosyal devletin gereği yapılmalıdır. Sosyal devlet anlayışına uymayan bu tablodan kurtulmalıyız.

Coronavirüs salgını nedeniyle birlikte yaşamaları daha da büyük risk altında olan bu mevsimlik tarım işçileri için herkesi sorumluluk duygusuyla harekete geçmeye çağırıyoruz, verilmiş olan grup önerisini de destekliyoruz.

Teşekkür ederim. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Kars Milletvekili Sayın Yunus Kılıç.

Buyurun Sayın Kılıç. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA YUNUS KILIÇ (Kars) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; öncelikle, Konya Yunak'ta tarım işçilerini taşıyan minibüsün kazaya karışması sonucu hayatını kaybeden kardeşlerimize Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar diliyorum. Ayrıca, Sakarya'daki patlamalarda hayatını kaybeden vatandaşlarımıza ve şehit olan askerlerimize Allah'tan rahmet diliyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, biliyorsunuz özellikle istihdamın, sosyolojik gereklerin, yatırımın, sanayinin iyi planlanmadığı süreçlerde çok büyük demografik değişiklikler olur. Ne yazık ki ülkemizde, 1970'li yıllardan sonra bu anlattığım planlamaların hiçbirinin yapılamadığı, dolayısıyla köylümüzün, özellikle çiftçimizin hızlı yer değiştirdiği süreçler yaşadık. Bu, aslında mevsimlik tarım işçiliğinin artarak devam ettiği süreçlerin ve sorunların da yığınla karşımıza geldiği süreçleri AK PARTİ hükümetleri de 2002'den bu yana tabiri caizse elinde bulmuş oldu. Peki, böyle mi gidecekti? Elbette bir empati yapmak gerekirdi çünkü bir üretim vardı ve emek vardı, her ikisi de saygı duyulacak şeylerdi. O güne kadar hiçbir şey yapılmamış bu alanda AK PARTİ hükümetleri 2010'da bunu bir genelgeye dönüştürdü ve mevsimlik tarım işçilerinin hayatının iyileştirilmesi, sosyal hayatlarının düzenlenmesiyle alakalı 2010'da bir Başbakanlık genelgesi yayınladı biliyorsunuz. Bunun hemen akabinde, ayrıca mevsimlik tarım işçilerinin hayatının iyileştirilmesiyle alakalı projeler geliştirdi. Yaklaşık 38 ilde 65 projeyi destekledi ve bu işçilerimizin yaşadıkları alanlardaki barınma problemleri, sürdürülebilirliği, eğitimi, sağlığı, çocukların eğitimi ve küçük yaşta çocukların çalışmasını önlenmesi gibi amaçlara yönelik UNICEF ve ILO'yla beraber birtakım projeler yürüttü. Elbette istenen düzeyde midir? İstenen amaca şu anda ulaşılmış mıdır? Elbette daha yapılması gereken çok şey vardır çünkü çalışma şartları zordur ve tarımdaki daha ağırdır. Ben de bir köylü çocuğu olarak elbette ki tarımdaki meşakkati bilen kardeşlerinizden bir tanesiyim. Fakat arkadaşlar, şunu da kabul etmek lazım: AK PARTİ iktidarlarına kadar bu alan tamamiyle unutulmuş ve hiç el atılmamış bir alandı.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – On sekiz yıldır iktidardasınız, on sekiz yıldır. Peki, niçin tarım işçileri ölüyor?

YUNUS KILIÇ (Devamla) - 2010'dan bugüne kadar ciddi projelerle bu alandaki açık tamamıyla giderilmeye çalışılıyor ve bu zorlu işi yapan, bu üretimi yapan insanların hayatının iyileştirilmesi ve kolaylaştırılması, çocuk işçiliğinin önlenmesi, eğitimi, sağlığı gibi konularda çok ciddi yol haritaları önümüze konuldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Elinizi kim tutuyor Sayın Vekil?

BAŞKAN – Toparlayın.

YUNUS KILIÇ (Devamla) – Teşekkür ederim.

Tarım işçiliğinin izlenmesi ve koordinasyonu ile alakalı Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığında biliyorsunuz bir kurul oluşturuldu. Bu kurul her yıl toplanarak daha sonraki yıllarda neler yapılması gerektiğiyle alakalı bir yol haritası belirliyor, bütçeleri oluşturuluyor. Valiliklerdeki YİKOB'lara bu bütçeleri aktarmak suretiyle tarım işçiliğini yapanların hayatlarını kolaylaştırmak, tabiri caizse sıkıntıların ve meşakkatlerini azaltmak için her türlü girişimi artık planlı bir şekilde yapmaya başladık. Şu anlaşılmasın: “Her şeyi yaptık, daha ne yapalım.” edasıyla yapılmış bir sohbet değildir. Yaptıklarımız, yapamadıklarımızdan belki daha az olabilir ama AK PARTİ bunu başlattı ve yapmaya devam edecek iktidara ve kudrete sahiptir diyor, hepimizi saygılarımla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yoklama talep ediyoruz.

BAŞKAN – Öneriyi oylamadan evvel, yoklama talebi var, isimleri tespit edeceğim: Sayın Özel, Sayın Yalım, Sayın Tığlı, Sayın Antmen, Sayın Sümer, Sayın Kaya, Sayın Zeybek, Sayın Emecan, Sayın Ünsal, Sayın Köse, Sayın Barut, Sayın Bulut, Sayın Beko, Sayın Önal, Sayın İlhan, Sayın Keven, Sayın Kılınç, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Güzelmansur, Sayın Tokdemir.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur. Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.27

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.47

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN**KÂTİP ÜYELER: İshak GAZEL (Kütahya), Burcu KÖKSAL (Afyonkarahisar)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 110’uncu Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN - Halkların Demokratik Partisi grup önerisinin oylamasından önce istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi, yoklama işlemi tekrarlayacağım.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN- Toplantı yeter sayısı vardır.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- HDP Grubunun, 9/7/2020 tarihinde Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçın ve arkadaşları tarafından, mevsimlik tarım işçilerinin yaşadıkları sorunların araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 9 Temmuz 2020 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önergesi vardır, okuyup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

3.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi Gündemi’nin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, demiryolu hatlarında gerekli bakımların sağlanması ile genel denetimlerin yapılarak can ve mal güvenliğini sağlayacak tedbirlerin alınması amacıyla verilmiş olan (10/2847) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi’nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 9 Temmuz 2020 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 09/07/2020 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından, Grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Özkoç
Sakarya Milletvekili
Grup Başkan Vekili

Öneri:

Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin, Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler kısmında yer alan, Demiryolu hatlarında gerekli bakımların sağlanmasıyla genel denetimlerin yapılarak can ve mal güvenliğini sağlayacak tedbirlerin alınması amacıyla verilmiş olan (10/2847) esas numaralı Meclis Araştırma Önergesinin görüşmesinin, Genel Kurulun 09/07/2020 Perşembe günü (bugün) birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Tekirdağ Milletvekili Sayın İlhami Özcan Aygun.

Buyurun Sayın Aygun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Öncelikle, Sakarya'daki patlamada 3 şehidimiz var, bunlardan bir tanesi Tekirdağ Süleymanpaşa'dan. Bütün şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum ve yakınlarına başsağlığı diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün üzüntülüüz, dertliyiz. 25 canımızı yitirdiğimiz Çorlu tren kazasının tam tamına ikinci yılındayız, devam eden ve ne kadar süreceği bilinmeyen acıların tam ikinci yılındayız, tarafımdan verilen ve gündeme alınmayan önergemın ikinci yılındayız. Daha kaç önerge vereceğiz? Cevabını bizler bilmiyoruz ama bildiğimiz tek bir gerçek var; kazada büyük acılar yaşayan ailelerle omuz omuza birlikte mücadele etmeye devam edeceğiz. O yüzden size Pir Sultan Abdal'ın sözüyle seslenmek istiyorum:

“Bir gün mahşer olur, divan kururur,

Suçlu suçsuz varsa orada bulunur,

Piri olmayanlar anda bilinir,

Dönen dönsün ben dönmezem yolumdan.”

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; çoklu baro yasa teklifi Adalet Komisyonundan geçti, Genel Kurul gündemine geldi çünkü adaletin son kalesi olan avukatlık sistemi de saldırı altında. Yargıyı mahvettiniz, kurumları çökerttiniz, HSK'de de yaşananlar ortada. Yargı cemaatlerin iç kavgasıyla kavruluyor. Şimdi avukatlık sistemini de çökertmek istiyorsunuz. Bu, hak mücadelesini çok daha zorlu bir evreye taşıyacaktır. Avukatlar arasında kamplaşmalar olacak, iktidara yakın baroya üye olan avukatlar dava kazanmak isteyen vatandaş için daha çok tercih edilecek. Vatandaş avukatın belki de uzmanlık alanına değil, iktidara yakın baroya kayıtlı olup olmadığına bakmak zorunda kalacak. Avukatlar kamplaşacak, ülkedeki kutuplaşma artacaktır. Vatandaşın hak arama mücadelesini sekteye uğratacaksınız.

Zaten şu anda bile vatandaşın hakkını savunmak için nasıl mücadele ettiğini, nasıl soğuk terler döktüğünü Çorlu tren kazası davasından sizler de çok iyi biliyorsunuz. Çocuklarını, anne babasını yitiren aileler mahkeme süreçlerinde, hak arama süreçlerinde değersizleştirilmekte, “Bir daha çocuk yaparsınız.” denmekte, mahkeme önünde polisın “Süpürün!” sözleriyle karşı karşıya kalmaktadırlar; sonra da polisleri darbettikleri gerekçesiyle mahkeme önüne çıkartılmaktadırlar. Aileler sanık hâline getiriliyor. Bu nasıl vicdansızlıktır, bu nasıl hukuuktur, sorarım sizlere diyorum. Çorlu tren kazasının beşinci duruşmasında gördüklerimiz gerçekten dudak uçuklatmaktadır. Çünkü bilim bir kenara bırakılmış, tavuk ve leğen hesabıyla konunun üzeri örtülmek istenmektedir.

Değerli Başkan, sayın milletvekilleri; tanıklara yöneltilen sorulara bir bakın Allah aşkına: “Ne kadar yağmur yağdı, leğen çok mu doldu az mı doldu, yağmur sularının dolduğu kümeşte kaç tavuk telef oldu?” Ya, bu ucube sorularla oradaki insanlar karşı karşıya kalıyorlar. Bu soruların nedeni kazanın sorumluluğunu yağmura atmak içindir. Yazıklar olsun diyorum! Vicdanınıza sesleniyorum: Ne zamandan beri adaletin terazisi leğen oldu, tavuk oldu diyorum! (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Evet, mahkemedeki bu akıl dışı diyaloglardan utanıyoruz. Leğenle yağmur miktarı nasıl ölçülür diye sizlere sormak istiyorum. İlkokul öğrencilerine matematikte ölçüm aletleri ikiye ayrılarak anlatılırdı; standart ölçüm araçları ve standart olmayan ölçüm araçları. Evet, mesela karışla ölçüm, standart olmayan ölçü aletidir bu çünkü herkesin el büyüklüğü farklıdır. Leğen için de aynı şey geçerlidir, leğenin büyüklüğüne göre çıkacak sonuç değişir. “Hangi leğenle yağmur suyunu ölçeceğiz?” diye size soruyorum.

Hey gidi Türkiye hey, ey güzel ülkem ey! Biz bugünleri görecek miydik acaba? İnanmazdık ama maalesef yaşıyoruz. Atatürk’ün “En büyük yol gösterici ilimdir, irfandır.” dediği günlerden tarikatların her yanı sardığı, bilimin rafa kaldırıldığı, aklın yok sayıldığı günlere geldik.

Sayın Başkan, değerli vekiller; Çorlu’da 8 Temmuz 2018 tarihinde trenin devrilmesiyle beraber yaşanan kazada dönemin Ulaştırma Bakanı Cahit Turhan’a sorduk, dedik ki -önergemize tarihini not düşme anlamında- “Türkiye’nin 11.394 kilometre demir yolu ağı var. Bu hesaba göre 1.200 yol bekçisine ihtiyaç var.” Sayın Bakan, 7 Eylül 2018’de verdiği cevapta, artık, yol bekçiliği sistemine ihtiyaç kalmadığını, ultrasonik cihazlarla önlem alındığını ifade etmiş kendisi. Ama, gazeteci İsmail Saymaz da Devlet Demiryollarının 25 Aralık 2019 ve 15 Ocak 2020, 8 Mayıs 2020 tarihli yazışmalarını ortaya çıkardı, Bakan tarafından verilen bilgilerin hepsi yalandı arkadaşlar, yalandı. Yani, halkın seçtiği, milletin temsilcisi, halkın temsilcisi, millî iradenin temsilcisi milletvekiline Bakan yalan söylemişti. İşte, gerçekler burada, yalanlar ve gerçekler. Utanmadan Sayın Bakan halkın vekilinin sormuş olduğu soruya yalan cevap verdi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) – Sayın Başkanım...

Vicdanınızı rafa kaldırmayın, yüreğinizin sesini dinleyin. Gelin Cumhuriyet olarak, hep beraber bu önergeye destek olalım diyorum, hep beraber araştırma önergesi komisyonunu kuralım, kazanın ardındaki ihmalleri tüm boyutlarıyla araştıralım diyorum. Gelin, yeni kazaları önleyelim diyorum.

Yine, Sayın Başkan, değerli vekiller; bu arada başka bir eleştiri daha yapmak istiyorum çünkü Anadolu kulüpleri kan ağlıyor, Türkiye Futbol Federasyonu bölgesel amatör liglerde yani BAL’da mevcut puanları tescil ederek kalan maçları oynatmadan şampiyonu ilan etmiştir. Bu haksız, hakkaniyet ve eşitlikten uzak karar Anadolu kentlerindeki taraftarda derin bir hayal kırıklığı ve tepki yaratmıştır. Tekirdağsporumuz ve diğer kulüplerin haklarına federasyonca el konulmuştur. Daha liglerin tamamlanmasına 4 maç varken, Tekirdağspor ile lider takım arasında sadece 2 puan fark varken Federasyonun kararı yüreğimize ateş düşürmüştür. Hakkaniyetin yerini bulması için play-off oynatılması en doğru karar olacaktır diyorum. Federasyona buradan çağrı yapıyorum: Bu hukuksuz kararınızı acilen geri çekerek hakkaniyetli bir karar alın, yoksa Anadolu halkı sizi affetmeyecek vicdanında mahkûm edecektir.

Sözlerime son verirken yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ PARTİ Grubu adına Samsun Milletvekili Sayın Bedri Yaşar.

Buyurun Sayın Yaşar. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Üzerinde konuştuğumuz önergenin partimiz açısından ayrı bir önemi bulunmaktadır. 27’nci Yasama Döneminde Tekirdağ Milletvekilimiz Enez Kaplan Bey Tekirdağ bölgesinde meydana gelen tren kazasıyla ilgili bir araştırma önergesi vermişti, onu reddetmiştiniz. Nedense iktidarda bir reddetme, ret zihniyeti gelişti maalesef. Türkiye’nin en genç partilerinden biri olan İYİ PARTİ önerge veriyor;

sağ olsun, genç hatibimiz gençlerle ilgili çok güzel bir konuşma yaptı ama sonunda ret çıktı. Onun arkasından “Oylama var.” dedik, farkında değilsiniz, oylamaya da ret çıktı; dolayısıyla yoklamaya da ret oyu verdiniz yani öyle bir ret kültürü geliştirdi ki her şeye ret oyu veriyorsunuz. Bakın, problemleri halının altına süpürmeyle bu işlerin altından kalkamazsınız.

Döneminizde, 2004’te, Pamukova’da 41 insanımız hayatını kaybetti; yine 2014’te, Kocaeli’de 8 insanımız; 2008’de, Kütahya’da 9 insanımız; 8 Temmuzda, Çorlu’da da 25 vatandaşımız hayatını kaybetti. Eğer biz bu kazalardan bir sonuç çıkaramaz isek... Bunlarla ilgili verilen araştırma önergelerine ret oyu verdiğiniz sürece bu sorunları çözmemiz mümkün değil. Yani “Havzada toplanan su, su seviyesi yükselince menfeze sığmadı, menfeze sığmayınca sağdaki ve soldaki demir yolunun altını gevşetti, demir yolu da çöktü...” Bakın, arkadaşlar, bunlar hesaplanamayan hadiseler değildir. Evet, iklim dolayısıyla rejim değişmiş olabilir, iklim dolayısıyla Türkiye’nin aldığı yağış oranları değişmiş olabilir ama bunlar hesaplanabilir, sonuç alınabilir. Dolayısıyla yine uyarıyoruz: Yeni yağış rejimlerine göre havza bu suyu kaldırıyorsa, Demiryollarında Yapım Dairesi Başkanlığı var, bugünden itibaren otursun hesap etsin, bu hemzemin geçitlerle ilgili yeniden tespitler yapın, bununla ilgili tedbirleri alsın. Ama 25 canımızı kaybetmişiz, bunların 7’si de çocuk, “Gelin, bu konuyu araştıralım.” diyoruz, siz buna da ret oyu veriyorsunuz. Peki, bu konuyu araştırmayalım da sizce hangi konuyu araştıralım? Gençlerle ilgili meseleyi araştırmayalım da hangi konuyu araştıralım?

Buraya çıkan hatip arkadaşların hep söylediği bir şey var: 2002’den sonra şöyle oldu, böyle oldu. Yani sanki milattan önce, milattan sonra gibi ifade ediyorsunuz, o şekilde değerlendiriyorsunuz. Değerli arkadaşlar, kim bu memlekette bir taş üstüne taş koymuşsa “Allah razı olsun.” diyeceğiz. Biz de iyi yaptığımız... Tabii, Türkiye’nin dört bir tarafı demir ağlarla donatılsın, hiç itirazımız yok ama istenilen standartta, istenilen kalitede olsun; bununla ilgili yanlış bir şey varsa da üretimle, imalatla, hesaplama kitaplara bunların da üzerine gidelim diyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Toparlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – İşte bunun yeri burası. Burada oluşturulacak komisyonlarla bu işleri çözmek mümkün. Yoksa, bakın, bu, 25 kişinin hayatını kaybettiği bir davada bile şu an içeride tutuklu olan hiç kimse yok. Ne diyoruz? Tamam, hepimiz kadere inanıyoruz ama tedbir hiçbir zaman emniyeti ortadan kaldırmaz, güveni ortadan kaldırmaz. Önce tedbir alacağız, sonra takdire bırakacağız. Yani bu hesapları yaparak, bunları önlemek mümkün. Bizimki biraz hızlandırılmış demir yolu gibi oluyor. Yani hep hızlı tren projelerinden bahsediyorsunuz ama mesela Pamukova bunun en bariz örneklerinden biridir, hız limitinin aşılması dolayısıyla orada bir kaza meydana gelmiştir. Dolayısıyla yaptığımız işleri standartlara uygun yaparsak, buradan doğan sonuçlardan dolayı buna sebep olanlar bunun karşılığındaki cezaları görürse otomatikman bu işler düzelir.

Dolayısıyla ben ümit ediyorum ki bu araştırma önergesine bir yıl önce, iki yıl önce ret verdiniz, bu sefer kabul verirsiniz de hiç olmazsa bunları araştırma şansımız olur diyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Serpil Kemalbay, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Genel Kurulu ve değerli halklarımızı saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bir kez daha bir katliamla karşı karşıyayız. Sakarya Hendek’te yaşamlarını yitiren yurttaşlarımıza rahmet, yaralıların acil bir şekilde sağlıklarına kavuşmasını diliyorum. Gördüğünüz gibi, yaşanan bu katliamlar durdurulamıyor ve bunların faili de bana kalırsa siyasi iktidarın ta kendisidir.

Şimdi, biz, Çorlu tren katliamı üzerindeki bir araştırma önergesini konuşuyoruz. Biraz sonra AKP sıralarından bu araştırma önergesine “hayır” oyu çıkacak. Biraz önce AKP Grup Başkan Vekili Sakarya Hendek'teki patlamayla ilgili şöyle söyledi: “Bu hepimizin sorunudur, birlikte bunun üstesinden geleceğiz, birlikte ne yapılması gerekiyorsa bu Meclis yapacak.” Fakat bu sadece bir retorik, sadece halkımız bunu duymak istiyor diye Sayın Zengin bu ifadeleri kullandı. Biliyor musunuz, Platon'un şöyle bir sözü var, diyor ki: “Adaletsizliğin en büyüğü, adil olmayıp adil gibi görünmektir.” AKP sıraları, AKP iktidarı; adaletsizliğin en büyüğünü yapıyorsunuz fakat burada oturup adil olmayıp adil gibi davranıyorsunuz. İşte bunun için zaten bu tahakküm rejimini inşa ediyorsunuz çünkü sırf siz konuşasınız ve sırf halk sizi dinlesin istiyorsunuz, gerçekleri duymasın diye savunma hakkı burada gasbedilmek isteniyor. Yine, gerçekler duyulmasın diye örneğin TMMOB ortadan kaldırılmaya çalışılıyor. Savunma hakkından sonra TMMOB gelecek, daha sonra belki TTB gelecek.

Yine, güzel bir Fransız özdeyişi var, o da diyor ki: “Adaletin küçüldüğü ülkede büyük olan artık suçlulardır.” Suçlusunuz AKP iktidarı! Suçlusunuz! Suçunuz, gerçekten, suçlular olarak her gün büyüyörsünüz.

Bakın, bu katliamın sebebi tamamen önlem alınmamasıdır. Önlem neden alınmamıştır? Çünkü kamusal bir kurum olan Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demir yollarını özelleştiriyorsunuz, parça parça bölüyorsunuz, parça parça sermayeye peşkeş çekiyorsunuz. Nereye para girerse orada insan yaşamından önce kâr geliyor. İşte bu nedenle buralar araştırılmıyor. Siz burada araştırmayı da aynı şekilde, bilinçli bir şekilde örtbas ediyorsunuz çünkü suçlu sizsiniz. Suçlu, bu menfezlerin orada su birikmesinin önüne geçecek güvenlik çalışmasını yapmayanlardır yani o inşaat şirketleridir. Peki, bu inşaat şirketleri kime bağlıdır? AKP'ye bağlıdır. AKP'nin bütün varlık nedeni sermayeyi ve inşaat şirketlerini var etmektir, bahtiyar etmektir, onları kalkındırmaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun toparlayın.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (Devamla) – Böylece kendi iktidarını tahkim etmektir. Bakın, TCDD yazışmalarında var, kendi iç yazışmaları diyor ki: “Menfezler deprem bölgesindedir. Menfezler yüz yıldan eskidir. Köprü ve menfezlerin -beş yüz yıllık- taşkın debisine uygunluğu bulunmamıştır, ani sel ve taşkınlar karşısında can ve mal güvenliği tehlikeye düşecektir.” Daha birçok şey söylüyor ve hattın gözetimi talep ediyor ama hattın gözetimini yapacak çalışanları siz orada işten çıkartıyorsunuz. Türkiye de işsizlikten kan ağlıyor.

Gerekçeniz yağmur sularının bu kazaya sebep olduğu şeklinde ama böyle bir şey yok. Yağmur suları Türkiye'de ve dünyada ölçülemeyecek bir şey değil. Şu anki bilim ve teknoloji bunların hepsinin üstesinden gelebiliyor ama siz bilimi kullanmak istemiyorsunuz, mühendisliği kullanmak istemiyorsunuz çünkü bilimin de mühendisliğin de söylediği işin usulüne göre yapılması, işçi sağlığı, iş güvenliği yöntemlerinin hayata geçirilmesi pahalıya mal oluyor ve siz, kârı yaşamdan önceliyorsunuz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Kütahya Milletvekili Sayın Ahmet Tan.

Buyurun Sayın Tan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA AHMET TAN (Kütahya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin demir yolları hatlarındaki yapısal sorunlarla ilgili önerisi hakkında grubum adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce heyetinizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, bugün Sakarya'da, havai fişek taşıyan kamyonunda meydana gelen patlamada şehit düşen askerlerimize Allah'tan rahmet, yaralılarımıza da acil şifalar diliyorum.

Kıymetli milletvekilleri, ülkemizin gelişme ve kalkınmasına paralel olarak hem yük taşımacılığı hem de yolcu taşımacılığı ihtiyacı hızla artmakta ve bununla ilgili olarak hava yolu, kara yolu, deniz yolu ve demir yolu yatırımları da önem arz etmektedir. İşte bu ihtiyaçlar çerçevesinde Hükümetimiz gerekli çalışma ve yatırımları yaparak hem yük hem de yolcu taşımacılığını rahatlatmak için çaba ve gayret göstermektedir.

2003 yılında 10.959 kilometre olan demir yolu uzunluğu, 1.213 kilometresi yüksek hızlı tren hattı olmak üzere, 12.803 kilometreye çıkmıştır. 2003 yılında 2.505 kilometre sinyalli hat uzunluğu yüzde 155 artırılarak 2019 yılı sonu itibarıyla 6.382 kilometreye ulaşmıştır. Konvansiyonel hatlardaki sinyalizasyon yapım çalışmaları da hâlen devam etmektedir. Önemli akslarımızın tamamının sinyalli hâle getirilmesi planlanmıştır. 2003 yılında 2.082 kilometre olan elektrikli hat uzunluğu yüzde 176 artırılarak 2019 yılı sonu itibarıyla 5.753 kilometreye ulaşmıştır.

RUTE (Raylı Ulaşım Teknolojileri Enstitüsü) ve Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları, demiryolu teknolojileri konusunda Kore Demiryolları Araştırma Enstitüsü, Japon Demiryolları Araştırma Enstitüleriyle iş birliği görüşmelerine başlamıştır. Kısa zaman içerisinde, hem kendi AR-GE çalışmalarımız hem de uluslararası iş birlikleriyle kısa sürede sonuç alınması hedeflenmektedir.

Evet, 8 Temmuz 2018 tarihinde Kapıkule-İstanbul seferini yapan tren Tekirdağ'ın Çorlu ilçesinde raydan çıkarak kaza yapmış, yaralanmaların da olduğu bu elim kazada 25 vatandaşımız yaşamını yitirmiştir. Bir kez daha, vefat eden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı, yaralanan vatandaşlarımıza da geçmiş olsun dilek ve dualarımla acil şifalar diliyorum. Çorlu tren kazasının acısı hepimizin acısıdır. Olayla ilgili Devlet Demiryolları Teftiş Kurulu Başkanlığınca aynı gün idari soruşturma başlatılmış olup 18/12/2018 tarihinde soruşturma tamamlanmıştır. Soruşturma sonucu tanzim edilen raporda "Olayın doğal afet kapsamında, çok aşırı yağıştan kaynaklandığı..." ifade edilmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

AHMET TAN (Devamla) – Adalete sonuna kadar güvendiğimizi ifade ediyor, kazaya ilişkin davanın Çorlu 1. Ağır Ceza Mahkemesinde devam ettiğini hatırlatmakta fayda görüyorum.

Hükümetlerimizin demir yolu sektörüne verdiği önem önümüzdeki dönemde de artarak devam edecektir. On Birinci Kalkınma Planı döneminde, yaklaşık 5 bin kilometre daha demir yolu hattının ilavesiyle yaklaşık 17.600 kilometreye yükseltilmesi hedeflenmiştir.

Bu duygu ve düşüncelerle Cumhuriyet Halk Partisinin grup önerisinin aleyhinde oy kullanacağımızı ifade ediyor, aziz milletimizi ve yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Muhalefet daha fazla.

BAŞKAN – Kâtip üyeler arasında ihtilaf var, işari oylamayı elektronik cihazla yapacağız.

İki dakika süre veriyorum, başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Öneri reddedilmiştir.

Ahmet Kaya, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

33.- Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya'nın, Trabzon ili Sürmene, Köprübaşı, Yomra ve Maçka ilçelerinde yaşanan yağışın hayatı olumsuz etkilemesi nedeniyle geçmiş olsun dileğinde bulunduğuna ilişkin açıklaması

AHMET KAYA (Trabzon) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Dün Trabzon'da etkisini gösteren şiddetli yağış Sürmene, Köprübaşı, Yomra ve Maçka ilçelerimizde hayatı olumsuz etkilemiştir. Derelerin taşması sonucu bazı yollar ulaşımına kapanırken

birçok mahallemizde heyelanlar meydana gelmiştir. Yomra ilçemizde yol inşaatında çalışan 15 işçimiz selden mucize eseri kurtulmuştur. Sürmene ilçemizde evde mahsur kalan 10 vatandaşımız AFAD ve Jandarma ekiplerimiz tarafından kurtarılırken Köprübaşı ilçemizde heyelan nedeniyle evi yıkılan vatandaşlarımız son anda canını kurtarabilmiştir. Can kayıplarının yaşanmaması tek tesellimizdir. Tüm hemşehrilerime geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum.

Daha geçen yıl Araklı'da yaşanan sel felaketinde 10 vatandaşımız yaşamını yitirmişti; maalesef, her sene aynı manzaraları yaşıyoruz. Katledilen ormanlar, kurutulan dereler, HES'ler; bütün bunların bedelini doğa bize ödetiyor. Artık hatalardan ders alalım, derelerimizin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – İsmail Güneş...

34.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, dolu yağışı nedeniyle zarar gören Uşak ili Eşme ilçesi Dereli köyü çiftçilerine geçmiş olsun dileğinde bulunduğu ve devletin vatandaşının, milletinin yanında olduğuna ilişkin açıklaması

İSMAIL GÜNEŞ (Uşak) – Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Uşak ili Eşme ilçesi Dereli köyü civarında dün akşam saatlerinde bir dolu felaketi yaşanmıştır. Bu felaketten zarar gören hemşehrilerimize ve çiftçilerimize geçmiş olsun dileklerimi sunarım.

Felaketin yaşandığı andan itibaren İl ve İlçe Tarım Müdürlüğümüz ve tüm kurumlarımız sahaya gitmiş, gerekli incelemelerde bulunmuştur. Dolu felaketi yaklaşık bin dekarlık alanda etkili olmuştur. 450 dekarlık tütün yüzde 65-70; 300 dekarlık susam yüzde 100; 250 dekarlık diğer ürünler yüzde 60 zarar görmüştür. Yaklaşık 5,3 milyon TL'lik hasar tespit edilmiştir. Tarım Bakanlığımıza ve Cumhurbaşkanlığımıza gerekli bildirimler yapılmıştır. Her zaman olduğu gibi, devletimiz, vatandaşımızın ve milletimizin yanındadır. Çiftçilerimize tekrar geçmiş olsun der, Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

BAŞKAN – Sayın Arkaz...

35.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, Sakarya ilinde yaşanan patlamalarda şehit olan askerlere Allah'tan rahmet dilediğine, Diyarbakır ilinde oturma eylemi yapan ailelerden 14'ünün evlatlarına kavuştuğuna ilişkin açıklaması

HAYATİ ARKAZ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sakarya'da şehit olan askerlerimize Allah'tan rahmet diliyorum. Milletimizin başı sağ olsun.

22 Ağustos 2019 tarihinde Diyarbakır'da oturma eylemine başlayan anneler Türk devletinin desteğiyle evlatlarına kavuşmaya devam ediyor. Nöbetin başladığı andan bugüne kadar geçen 311 günde 14 aile evlatlarına kavuştu. Terör örgütünün bin bir yalanla kandırarak dağa kaçırdığı masum gençlerin örgütten kopuşu, operasyonlarının bitme noktasına geldiği terör örgütüne vurulan büyük bir darbedir. Allah birliğimize, beraberliğimize zeval vermesin.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Baha Ünlü...

36.- Osmaniye Milletvekili Baha Ünlü'nün, Sakarya ilinde meydana gelen patlamalarda hayatını kaybeden askerlere Allah'tan rahmet dilediğine, Osmaniye ilinin atık suyunun Ceyhan Nehri'ne verilmesinin çevre ilçelerde ve köylerde hayatı olumsuz etkilediğine ilişkin açıklaması

BAHA ÜNLÜ (Osmaniye) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sakarya'da hayatını kaybeden askerlerimize Allah'tan rahmet, kederli ailelerine başsağlığı diliyorum.

Canlı yaşamını ve doğal hayatın devamlılığını sürekli tehdit eden çevre kirliliği çağımızın en önemli sorunlarından biridir. Seçim bölgesi Osmaniye’de Belediyemize ait arıtma tesisi verimli olarak tam çalışmadığından 260 bin nüfuslu Osmaniye şehrinin atık suyu Ceyhan Nehri ve kollarına verilmektedir. Bu kirlilik çevre ilçelerde ve köylerde insan hayatını, hayvanları ve bölgedeki tarımı olumsuz olarak etkilemektedir. Bu sebeple, ivedi olarak, arıtma tesisi düzenli ve tekniğine uygun olarak çalıştırılmalıdır. Bunun sağlanması için Belediyenin ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığının en kısa zamanda arıtma tesisinin uygun...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı.)

BAŞKAN – Alınan karar gereğince, denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyondan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan, Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Manisa Milletvekili Erkan Akçay ile 177 Milletvekilinin Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- *Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Manisa Milletvekili Erkan Akçay ile 177 milletvekilinin Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2999) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 222) (x)*

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Geçen birleşimde İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 222 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin birinci bölümünde yer alan 3’üncü maddenin önerge işleminde kalınmıştı.

3’üncü madde üzerinde 3 önerge vardır.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, özür dilerim sizden...

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki bu önergeleri birlikte işleme alacağız.

Önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 3’üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

İbrahim Halil Oral

Behiç Çelik

İzmir

Ankara

Mersin

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

İmam Hüseyin Filiz

Adana

Gaziantep

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Oya Ersoy

Muazzez Orhan Işık

Erdal Aydemir

İstanbul

Van

Bingöl

(x) 222 S. Sayılı Basmayazı 8/7/2020 tarihli 109’uncu Birleşim Tutanağı’na eklidir.

Remziye Tosun	Semra Güzel	Hüseyin Kaçmaz
Diyarbakır	Diyarbakır	Şırnak
Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:		
Tufan Köse	Alpay Antmen	Zeynel Emre
Çorum	Mersin	İstanbul
Stüleyman Bülbül	Turan Aydoğan	Rafet Zeybek
Aydın	İstanbul	Antalya
Abdurrahman Tutdere		Cavit Arı
Adıyaman		Antalya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Tanal, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

37.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, görüşülen 222 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin Anayasa'ya, Anayasa Mahkemesi kararlarına ve uluslararası sözleşmelere aykırı olduğuna ilişkin açıklaması

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Değerli Başkanım; öncelikle, görüşülmekte olan bu teklif, Avukatlık Kanunu'yla ilgili teklif Anayasa'ya aykırı. Bugüne kadar aşağı yukarı 5 tane, Anayasa Mahkemesinin kararı var. Anayasa'mızın 153'üncü maddesi diyor ki: "Anayasa Mahkemesi kararları yasama, yürütme, yargı, gerçek kişi ve tüzel kişileri bağlar." Netice itibarıyla biz, parlamenter olarak, burada kanun yapıyoruz kendimizi Anayasa'nın üzerinde göremeyiz. Parlatmentonun burada sınırları var. Sınırları nedir? Anayasa'dır, uluslararası sözleşmelerdir, hukukun üstünlüğüdür. Getirilen bu teklif, Anayasa'ya, Anayasa Mahkemesi kararlarına, uluslararası sözleşmelere aykırıdır. Sizin Başkanlık Divanı olarak bu konuya resen el atmanızı istihram eder, selam ve saygılarımı sunarım.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Manisa Milletvekili Erkan Akçay ile 177 milletvekilinin Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2999) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 222) (Devam)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen Mersin Milletvekili Sayın Behiç Çelik.

Buyurun Sayın Çelik. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 222 sıra sayılı Avukatlık Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinde verdiğimiz değişiklik önergesi için söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Ben de öncelikle, Sakarya'da meydana gelen hadiseden dolayı kaybettiğimiz şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum; milletimizin başı sağ olsun.

Değerli arkadaşlar, Komisyon çalışmalarına baştan sona katılmış bir kişi olarak, hayat tecrübem ve bilgim, bana, AK PARTİ'nin halktan önemli ölçüde koptuğunu göstermektedir; bu iyi bir mukadderat değildir. Gele gele, Avukatlık Kanunu'na kadar geldik.

Değerli milletvekilleri, yargı, Türkiye'de çok güç kaybetmiştir, bizatihi kendi içinde bile adaleti tesis edemeyen bir yargının dönüp tüm millet fertlerine adalet dağıtması düşünülemez. Adaletin yerlerde sürüdüğü bir dönemde Türkiye Büyük Millet Meclisine düşen görev, temel sorunlara yoğunlaşmak olmalıydı. AK PARTİ'nin ülke gündeminin dışında suni meselelerle uğraşması, Türk milletine büyük bir yük olduğunun nişanesidir. Biliyorsunuz, 2010 yılında Anayasa değişikliğini yapan AKP iktidarı, çıkardığı 5982 sayılı Kanun'la yargıyı FETÖ'ye teslim etmiştir. FETÖ, Yargıtaya, Adalet Bakanlığına, HSK'ye, Danıştaya, Anayasa Mahkemesine ve hatta Adalet Akademisine kadar sızmıştır. Sözde sınavlarla, hâkim ve savcı kisvesi altında 4.500 suç ve casusluk örgütü mensubu yerleştirilmiştir.

Değerli milletvekilleri, fazla değil, üç yılda devletin çivisini çıkarmışlar, yargı erki bütünüyle çökertilmiştir. İdare zaten FETÖ'ye verildiğinden, Emniyette, Jandarmada, orduda yuvalanan örgüt militanları doğrudan devleti hedef alarak darbe girişimine tevessül edebilmişlerdir.

Bakınız, bir hafta sonra, 15 Temmuz hain darbe girişiminin 4'üncü yılını idrak edeceğiz. Bu hadise, tarihte gördüğümüz en büyük dış kaynaklı operasyonlardan biridir. 15 Temmuz şehitlerimizi, bu vesileyle, rahmetle anmak isterim.

Devlet ayağa düşmüş, Türkiye Cumhuriyeti'nin Genelkurmay Başkanı esir alınabilmiştir. Bu örgüt, suç uydurmalar, komplolar, iftiralar, tuzaklar, şantajlar, sahtekârlıklar, yalan söyleme, devlet memuru nüfuzunu kötüye kullanma, yasa dışı örgüt kurmak, yardım ve yataklık gibi, birçok daha, insafa, insanlığa, ahlaka sığmayan işleri hep birlikte yürütmüştür. Peki, bunlar kendiliğinden mi oldu? Tabii ki hayır. Müthiş iktidar desteğiyle beslenen FETÖ, müsait ortamın oluştuğunu düşünerek düğmeye basıyor, işte, kırılma noktası da bu zaman başlıyor. Fakat bu durumda AK PARTİ makas değiştiriyor. AK PARTİ için, Türkiye için, AK PARTİ'nin makas değiştirmesi, fikrinden feragat etmesi isabetli olmuştur. Ama "İntiharlar, kaybedilen değerler, sarsılan Türk ordusu, güven kaybeden yargı, emniyet ve jandarma, bunlar nasıl telafi edilecek?" sorusu hâlâ soru işaretini koruyor.

Evet, biz, FETÖ döneminde, polis, savcı, hâkim iş birliğini gördük ama, şimdi, bu baroların düzenlenmesiyle ilgili kanun teklifiyle birlikte, bunun yanına savunmayı, yani avukatları koyuyorsunuz, bir de idareyi koyuyorsunuz ve aynı görüşte olan bir yeni düzen, bir yeni yargısal yapı oluşturuyorsunuz. Bundan kesinlikle vazgeçmeniz gerekir. Bakın, bu avukatlıkla ilgili yasa teklifi eğer yasalarsa, fazla değil, bir iki sene zarfında yine AKP makas değiştirecek, diyecek ki "Biz yanlış yapmışız, tekrar bundan dönelim arkadaşlar." diyecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEHİÇ ÇELİK (Devamla) – Sayın Başkan, tamamlıyorum.

BAŞKAN - Toparlayalım

BEHİÇ ÇELİK (Devamla) – Çünkü sizin yasa yapma tekniğiniz teknik değil, hukuk devletinin ilkeleriyle uyumlu teklifler değil. Bu sebeple bundan da kesinlikle döneceksiniz, bunu da bu kürsüden ben söylüyorum.

Evet, barolar parçalanıyor. Acaba bu parçalanmadan sonra, nasıl "Birinci baro, ikinci baro, üçüncü baro." diyorsunuz, pelikan baro, kuğu baro, FETÖ baro gibi barolar çıkabilir mi? Çıkabilir. Yani, buna asla izin vermemek gerekir, bu teklifin yasallaşmaması gerekir.

Milletin gündemine dönmek lazım arkadaşlar. Milletin gündemi, işsizlik, açlık, yoksulluk, ekonomik zorluklar, geçim sıkıntısı; bunlara yoğunlaşmak lazım, fakat sığ ve yapay gündemlerle ülkeyi bir yere taşımamız mümkün değil.

Dolayısıyla sözüme son verirken önergemin kabulünü diler, hepinize saygılar sunarım. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir.

Buyurun Sayın Aydemir. (HDP sıralarından alkışlar)

ERDAL AYDEMİR (Bingöl) – Sayın Başkan, yasama Meclisinin saygıdeğer üyeleri; biliyorsunuz, son bir hafta içerisinde, Sakarya’daki patlamalardan kaynaklı, yaklaşık 10 vatandaşımız yaşamlarını yitirdi. Yaşamlarını yitirenlere Allah’tan rahmet, geride kalanlara başsağlığı dilerken bu patlamalarda yaralı olarak kurtulanlara da acil şifalar diliyorum.

Arkadaşlar, Avukatlık Yasası şu an gündemimizde görüşülmek üzere. Özellikle, yargının bir parçası olan savunmaya Hükümet tarafından biçilmesi düşünülen bir rol söz konusu. Başta AKP Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere ve onun iktidarı AKP, avukatlara yönelik diyor ki: “Cübbenize ilik açacağız.” Avukatlar ve barolar buna şiddetle karşı çıkıyor. Yine diyorlar ki: “Cübberinize düğme dikeceğiz.” Tüm baro başkanları ve barolar olmak üzere tüm avukatlar bunlara şiddetle karşı çıkmakta ve kabul etmemekte.

Arkadaşlar, konumuz yargı olunca, bundan dört yüz sekiz yıl önce dünya hukuk tarihine, dünya adalet tarihine geçen ve İngiltere’de yaşanan bir vaka söz konusu. Bu vakanın temel belirlemesi de üstünlerin hukuku değil, hukukun üstünlüğünü ilke edinen ve tüm dünya adalet tarihine, tüm yüksek mahkemelerin kaplarına âdeta işlenen yazılan bu özdeyiş söz konusu. Bu özdeyiş nasıl çıktı?

Arkadaşlar, 1612 yılında İngiltere’de üst mahkeme başyargıcı Sör Edward Coke ve o zaman kilise mahkemelerinin başında bulunan Başpiskopos Richard Bancroft arasında bir vaka yaşanır. Başpiskopos, bir kişiyi işlediği suçtan dolayı kilise mahkemelerinin yetkisini gerekçe göstererek yargılayıp cezalandırmak ister. Ancak, buna karşı Sör Edward Coke, başyargıç buna şiddetle karşı çıkar ve der ki: “Söz konusu yargılama üst mahkemelerin yetkisine girer.” Bunun üzerine dönemin kralı I. James olaya el koyar ve üst mahkeme genel kurulunu toplantıya çağırır. Başpiskopos ile Kral I. James’in daha önceden kendi aralarında yaşanan görüşmelerden sonra Başpiskopos der ki: “Kralım, zaten yargılama tüm yetkisini sizden almakta, kaynağını sizden almaktadır. Dolayısıyla siz, yargıçların yerine geçip bu yargılamayı yapabilirsiniz.” Tüm genel kurul huzurunda Kral I. James der ki: “Zaten mahkemeler, yargıçlar bu yetkilerini benden almaktadır. Dolayısıyla ben mahkemelerin ve yargıçların yerine geçerek bu yargılamayı yapabilirim.” Ancak Sör Edward Coke şiddetle bu görüşe karşı çıkar, der ki: “Siz kral da olsanız sizin mahkemelerin yerine geçip yargılama yapma yetkiniz yoktur. Kral da olsanız önünüzdeki İngiliz mahkemelerinin, İngiliz hukukunun gerektirdiği şekilde bu mahkemelere uymak zorundasınız, kanunlara uymak zorundasınız.” İşte, o meşhur “üstünlerin hukuku” değil “hukukun üstünlüğü” özdeyişi böylece adalet tarihine geçmiş oldu.

Arkadaşlar, konu yargı iken adaletin şu anda içerisinde bulunmuş olduğu bazı hususlara değinmek istiyorum:

Arkadaşlar, bir sorgu yargıç, bir sulh ceza yargıç düşünün ki adliyedeki makamında bir siyasi parti genel başkanının portresini büyütmüş, çerçeveletmiş, odasına asmış. Bu yargıç sizce bağımlı mıdır, taraflı mıdır, değil midir? Bu yargıç bağımsız ve tarafsız bir şekilde yargılama yapabilir mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın.

ERDAL AYDEMİR (Devamla) – Yine, bir savcı düşünün, savcılık görevini ifa ederken elinde, parmağında taşıdığı büyük bir yüzükte bir siyasi partinin amblemi var. Bu savcı iddianame hazırlarken bağımsız ve tarafsız olabilir mi arkadaşlar? İşte, bu yargıç ve savcının tabi olduğu yargı da maalesef bağımlı ve taraflı bir hâlde. Neden bağımlı ve taraflı bir hâlde? Çünkü AKP Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan, siyaseten, politik olarak baş edemediği rakiplerini maalesef ki yargıya verdiği talimatlarla yargıyı bir siyasi operasyon aracı hâline getirerek cezaevlerine atmaktadır.

Birinci örnek, geçen dönem partimizin Grup Başkan Vekili Sevgili İdris Baluken. Arkadaşlar, Anayasa, yasa ve Tüzük gereği bu kürsüden yapılan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERDAL AYDEMİR (Devamla) – Başkanım, bağlayacağım.

BAŞKAN – Grup Başkan Vekillerine de söz vermedim.

Bir dakika uzattım sizin sürenizi.

ERDAL AYDEMİR (Devamla) – Bir dakika...

E, o zaman şunu okuyup gideyim Başkanım. Affınıza sığınıyorum. Sevgili Baluken'in konusu yarım kaldı. Akabinde tabii yenedemediği Selahattin Demirtaş'a yine operasyon...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Efendim, Baluken dinleyebilir, açsanız mikrofonu hiç olmazsa dinlesin cezaevinde.

ERDAL AYDEMİR (Devamla) – İzleseydi iyi olurdu.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bir arkadaşımız bir dakika hakkından vazgeçer, konuşsun Başkanım.

SALİH CORA (Trabzon) – Böyle bir usul yok Başkanım. Bir sonraki önergede devam eder.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, hem Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekillerine hem Cumhuriyet Halk Partisinden arkadaşlara hatta Sayın Beştaş'a uzatmadım, uzatmayacağım.

Buyurun.

ERDAL AYDEMİR (Devamla) – Arkadaşlar, özellikle AKP Grubunun sayın vekillerine sesleniyorum. Lütfen, bu da kayıtlara geçsin.

Hepiniz biliyorsunuz zarların hileli olduğunu ve iktidarımızın hileyle elde edildiğini, hepimiz biliyorsunuz geminin su aldığı, hepimiz biliyorsunuz kaptanın yalan söylediğini ve hepimiz biliyorsunuz ki iktidar gemisi çok yakında batacak.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen Çorum Milletvekili Tufan Köse.

Buyurun Sayın Köse. (CHP sıralarından alkışlar)

TUFAN KÖSE (Çorum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Uzun günler süren Komisyon toplantılarını hukukçu milletvekili olarak takip ettim. Bu arada, Sakarya'da hayatını kaybeden, şehit olan 3 askerimize de Tanrı'dan rahmet diliyorum, yakınlarının ve Türk ulusunun başı sağ olsun diyorum.

Tabii bu kanunu eleştirmek çok kolay değil. Niye kolay değil? Yani eleştirilecek bir tarafı yok, söylenecek bir söz yok bu kanunla ilgili yani eleştirilecek bir tarafı yok derken biraz sonra birkaç noktaya değineceğim. Savunmaya çalışsan arkadaşların da savundukları hiçbir husus olmadı. Hemen onlardan başlayayım isterseniz. Mesela arkadaşlardan birisi demiş ki: “Ya, bu Barolar Birliği, avukatlar birliği değil, baroların birliği. O yüzden böyle bir temsil yoluna gidiyoruz.” filan. Yani barolar sanki uzaydan geldi, barolar da sonuçta avukatların oluşturduğu bir birlik. Yani bu, insanın aklıyla alay etmek gibi bir şey. Yine bir arkadaş demiş ki: “Ya, Stockholm Barosu.” İsveç Stockholm Barosunun Başkanını tanıyan yok hiç kimse. Bizimkiler işte çok tanınmış oldular filan. İsveç'in Başbakanını tanıyan da yok, Adalet Bakanını tanıyan da yok, 60 bin dolar millî geliri var ama... Bizim Sayın Cumhurbaşkanını dünyada tanımayan kimse yok. Çok tanınmış bir Cumhurbaşkanımız var.

Değerli arkadaşlarım, tabii, son iki yıldır bir “Cumhur İttifakı” adı altında, ondan evvel, on sekiz yıldır da AKP iktidarı, bu ülkede gerçekten olağanüstü hâl kararlarıyla, torba kanunlarla, gece yarısı ilave edilen maddelerle, yine kanun hükmünde kararnamele, bir sürü, bir sürü, bir sürü yol ve yöntemle maalesef bizim mevzuatımızı “gecekondu” bir mevzuat hâline getirdiler. Ama atlamadıkları tek bir şey oldu, hem yasal düzenlemelerde hem de referandumla anayasal düzenlemelerde atlamadıkları bir şey, yargıyı baskı altına almak ve yargıyı kendilerine tabi kılmak. Bunun ötesinde her şeyi atmış olabilirler.

Şimdi, tabii, barolar da avukatlar da bağımsız yargının olmazsa olmaz üç sacayağından birisi. Bu zamana kadar yaptığınız o kanun değişiklikleriyle hâkimleri bir şekilde kendi denetiminizin altına aldınız; bunu herkes biliyor artık. Bir dönem bunu “hizmet hareketi” adı altında FETÖ’cü terör örgütü yapmıştı, onlarla iş birliği hâlinde aslında siz yapmıştınız, Adalet Akademisi vesaire yollarla. Devamında yine AK PARTİ’li il başkanı, ilçe başkanı, yönetim kurulu üyesi, kadın kolları başkanı, gençlik kolları başkanlarının mülakat notlarını da çok böyle artırarak onları da kendinize benzettiniz.

Şimdi, ele geçiremediğiniz tek yer kalmıştı barolar. Daha evvel bunun teşebbüsünü yaptınız İstanbul Barosuyla filan. Ne yaptınız? Baroları da ele geçirmek için böyle bir düzenleme yani ne adaleti var ne temsilde adalet var, hiçbir şey yok. 80 baro avukatı... Bizim Çorum Barosunun avukatı Adalet ve Kalkınma Partisi’nin il başkan yardımcısıydı, onun bile kabul etmediği bir düzenleme getirdiniz. Mesele burada herhâlde şu: Avukatların sorunlarını çözmek değil sizin meseleniz, sizin meseleniz avukatları mesele olarak gören zihniyetin Meclise yansması, başka bir şey yok. Eğer sorun çözmek olsaydı, yoksulluktan tutun da ödenemeyen SGK primlerine, ağır vergi yüklerine, uğradıkları şiddetlere filan birtakım çözümler getirmek isterdiniz, oy birliğiyle de burada hepsini geçirdik ama öyle yapmadınız, baroları parçalayarak, bölerek size benzemediği ve size biat etmediği için susturmak istiyorsunuz. Zaten ele geçirdikten sonra onunla da bir sorununuz kalmayacak, aynı YÖK’te olduğu gibi, Anayasa Mahkemesinde olduğu gibi, TÜBİTAK’ta vesaire benzer yerlerde olduğu gibi. Tabii, bunun sonuçları çok ağır olacak arkadaşlar, bakın, hep söylüyor bu işi bilenler, 80 baro da boşuna karşı çıkmıyor. Yani mezhep temelli, ideolojik temelli, ekonomik çıkar temelli, bir sürü temelli, bir sürü temelli barolar kurarak aslında Türkiye’nin, ülkemizin varlığına büyük bir tehdit getiriyorsunuz. Yargıyı ele geçirdiniz, son kale baroları da ele geçirerek yargı bağımsızlığına son darbeyi vurmak istiyorsunuz.

Süre çok kısıtlı, ben bir anekdot, bir anı ve bir şiirle sözlerimi sonlandırmak istiyorum. Şiir şöyle, bunu Komisyon da okudum, bir avukatımız yazmış, muhtemelen 60’lı yaşlarda bir avukat, muhtemelen de merkez sağda düşünen bir avukat yazmış. Bizim arka planda yüzlerce yıllık geleneği olan bir baro geleneğimiz var. Niye? 1876 ilk İstanbul Barosunun kuruluşu. Onun tabii bir gerisi var. Muhtemelen size de yazmıştır, mektubunda, orada demiş ki: “Hadi gel yıkalım şu Süleymaniye’yi desen, iki kazma kürek, iki de ırgat gerek/Hadi gel yapalım şunu geri desen, bir Sinan gerek, bir de Süleyman gerek.” Bu şiirimiz. Yani geleneği yıkıyorsunuz arkadaşlar, bunu hiç hafife almayın.

Şimdi anı da şu, Sayın Grup Başkan Vekilim de burada Özgür Özel’le Komisyon toplantısı salonunda yan yana sohbet ediyoruz, sohbet ederken dedi ki: “Ya ağabey -bana ağabey diye hitap eder sağ olsun- biz hani iktidar olsak da ben de Grup Başkan Vekili olsam, sen de yine milletvekili olsan, bu kanun teklifini biz getirsek vallahi, önce sen karşı çıkarsın buna. Bu kadar adaletsizliğe sen karşı çıkarsın.” Ben bunu siyasi hayatımda çok önemli bir iltifat olarak görüyorum ve söylüyorum buradan hakikaten önce biz karşı çıkarız. “Ben” derken, bizim grubumuzun hukukçularının tamamı karşı çıkardı. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

TUFAN KÖSE (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Şimdi, son olarak anekdot da şu: Fransa’da 1800’lü yıllarda ünlü Avukat Berryer yoksulluk içinde ölümler genç meslektaşları gitmişler, ona demişler ki: “Üstat, ayaklarımızın altına altın torbalar koymuşlardı, neden almadınız?” O da cevaben: “Almak için eğilmek lazımdı.”

Arkadaşlar, avukatları eğemeyeceksiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önerileri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

3’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARİ (Devam)

3.- *Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, Grup Başkan Vekillerinin kapsamlı açıklamalarda bulunduğuna ve İç Tüzük 60'a göre yapılan söz taleplerinin tamamını karşılması durumunda görüşmelerin uzayacağına ilişkin konuşması*

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, her seferinde söylüyorum, esasında Grup Başkan Vekilleri çok kapsamlı açıklamalar yapıyor. Bu kapsamlı açıklamaların arkasında 60'a göre söz talepleri sanki benim görev yaptığım dönemde çok oluyor. Şu anda 60'a göre söz taleplerini karşılasam yarım saat sürecek yani. Dolayısıyla, buraya kadar gelen bir milletvekiline söz vermeme de emin olun içim inciniyor.

Buyurun Sayın Mücahit Durmuşoğlu.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

38.- *Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'nun, Osmaniye ilinin ve Çukurova bölgesinin kültür mirası olan Ala Cami'nin restore edilerek ibadete açılmasına vesile olan başta Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere emeği geçen herkese teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması*

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Osmaniye'mizin ve bölgemizin değerli kültür miraslarından biri olan Kadirli Ala Cami'mizi geçtiğimiz hafta cuma günü ibadete açmanın huzuru içerisindeyiz. Yaklaşık bin sekiz yüz yıllık tarihinde önce manastır, sonra kilise, daha sonra ise cami olarak hizmet veren Ala Cami, 1924 yılında ibadete uygun olmadığı için kapatılmıştı. 2014-2020 yılları arasında Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından titizlikle yapılan restorasyon çalışmalarının tamamlanmasıyla doksan altı yıllık hasret son bulmuş ve vatandaşlarımızın hizmetine sunulmuştur. “Çukurova'nın Ayasofyası” olarak da adlandırılan, birçok medeniyete ev sahipliği yapan tarihî bir eserin şehrimize kazandırılmasının büyük mutluluğunu paylaşıyorum. Camimizin açılışını yapmayı ve cuma namazı kılmayı nasip ettiği için Allah'a şükrediyorum.

Bu muhteşem eserin şehrimize kazandırılmasına vesile olan başta Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere Kültür ve Turizm Bakanımıza, Vakıflar Genel Müdürlüğü yetkililerine ve emeği geçen herkese teşekkür ediyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Okan Gaytancıoğlu...

39.- *Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Türkiye Futbol Federasyonunun Bölgesel Amatör Lig'e yönelik aldığı tescil kararının Edirnespor'u mağdur ettiğine ve kararın değişmesi için yasal yolları kullanacaklarına ilişkin açıklaması*

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Başını tüpçüden betoncuya devrettiğiniz Futbol Federasyonu evlere şenlik kararlar almaya devam ediyor. Bölgesel Amatör Lig'lerle ilgili alınan tescil kararı, Futbol Federasyonunun futbolla ilgisinin olmadığına tescilli olmuştur. Federasyonun aldığı akla mantığa aykırı karar nedeniyle Edirnespor'umuz mağdur edilmiştir. Yıllar süren emek, alın teri Federasyonun yanlış kararıyla heba edilmiştir. Edirnespor'un grubunda bitime daha dört hafta varken ve liderle arasında sadece 1 puan varken üst lige çıkma hakkı elinden alınmıştır. Bu, bir yılın emeğinin çalınmasıdır. Edirne halkı bu kararı unutmayacaktır. Bu kararın değişmesi için de bütün yasal yolları kullanacağız. Bu kadar emek hırsızlığı olmaz. Rant var, yayıncı kuruluş var diye üst ligleri oynatmak için yırtıl; futbolun zorluklarını yaşayan, emeğiyle mücadele edenlerin hakkını ye! Bu saçma kararları alanlar, umarım -biraz adalet duyguları kalmışsa- bu kararlarını gözden geçirirler. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Enez Bey, buyurun.

40.- Tekirdağ Milletvekili Enez Kaplan'ın, Sakarya ili Hendek ilçesinde havai fişek fabrikasında meydana gelen patlamanın ardından Adapazarı ilçesi Taşkırsığı Mahallesi'nde meydana gelen patlamada şehit olan hemşehrisi Jandarma Astsubay Kıdemli Başçavuş Halil Tuna Akgöz'e ve 2 askere Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

ENEZ KAPLAN (Tekirdağ) – Sayın Başkan, Sakarya'nın Hendek ilçesinde bulunan havai fişek fabrikasının patlamasının ardından kalan havai fişeklerin imhası için nakiller esnasında meydana gelen patlamada şehit olan vatan evlatlarımızın biri de Tekirdağlı hemşehrimiz jandarma astsubay başçavuş Halil Tuna Akgöz'e Allah'tan rahmet, kederli ailesine ve sevenlerine sabır ve başsağlığı diliyorum. Bir daha böyle olayların yaşanmamasını temenni eder, aynı elim olayda hayatlarını kaybeden şehitlerimize de Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar diliyorum. Başımız sağ olsun.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Bir dakika söz alanların da birçoğu bir dakika konuşup gidiyor, onları da ben rapor edeyim yani.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ben buradayım Başkanım.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Manisa Milletvekili Erkan Akçay ile 177 milletvekilinin Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2999) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 222) (Devam)

BAŞKAN – 4'üncü madde üzerinde 3 önerge vardır. Aynı mahiyetteki bu önermeleri birlikte işleme alacağım.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Dursun Müsavat Dervişoğlu	İbrahim Halil Oral	Mehmet Metanet Çulhaoğlu
İzmir	Ankara	Adana
İmam Hüseyin Filiz	Abdul Ahat Andican	Bedri Yaşar
Gaziantep	İstanbul	Samsun

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Oya Ersoy	Muazzez Orhan Işık	Hüseyin Kaçmaz
İstanbul	Van	Şırnak
Remziye Tosun	Semra Güzel	
Diyarbakır	Diyarbakır	

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Alpay Antmen	Süleyman Bülbül	Zeynel Emre
Mersin	Aydın	İstanbul

Turan Aydoğan

Tufan Köse

Rafet Zeybek

İstanbul

Çorum

Antalya

Mustafa Sezgin Tanriku

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen İstanbul Milletvekili Abdul Ahat Andican.

Buyurun Sayın Andican. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

ABDUL AHAT ANDİCAN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bildiğiniz gibi Müslümanların ilk hicreti Habeşistan’a olmuştur. Niçin Sasani’ye, o dönemde var olan Bizans’a, Hıre’ye, Gassani’ye değil de Habeşistan’a? Sebebinin Hazreti Peygamber grubun lideri Osman bin Affan’a şöyle açıklıyor: “Habeşistan’a hicret edeceksiniz çünkü orada adil bir melik var, adil bir melik var.” Gördüğünüz gibi Hazreti Peygamber için adalet her şeyin önünde geliyor.

Şimdi, bu hicret olayı eğer günümüzde yaşanmış olsaydı, bizzat Adalet Bakanının ifadesine göre, yargıya ve adalete güvenin yüzde 20’lere indiği bir dönemde herhâlde Türkiye alt sıralarda olacaktı, belki de listede hiç olmayacaktı.

Arkadaşlar, ne yazık ki bugün Türkiye’de adaletin 2 önemli bacağı yani yargı ve iddia bacakları siyasallaştırılmış ve iktidarın güdümlü organları hâline çevrilmiştir. Bugünlere nasıl geldiğimizi kısaca hatırlatmak istiyorum: Kanaatimce Türk yargı sistemi için en karanlık gün 2016 yılının Şubat ayının 28’inci günüdür. O gün ne olmuştu hatırlıyor musunuz? 2 gazeteciyle ilgili AYM kararını eleştiren Cumhurbaşkanı Erdoğan şöyle söylemişti: “AYM bu şekilde bir karar vermiş olabilir, ben Anayasa Mahkemesinin verdiği kararı kabul etmek durumunda değilim; verdiği karara uymuyorum, saygı da duymuyorum.”

SALİH CORA (Trabzon) – “Uymuyorum.” demedi “Saygı duymuyorum.” dedi.

ABDUL AHAT ANDİCAN (Devamla) – Bu sözler yargı bağımsızlığına inanmayan, kendisini yargının üstünde gören bir insanın sözleridir arkadaşlar. Bu sözler, bürokrasinin ve halkın yargıya bakışını olumsuz yönde etkilemiştir, kötü bir örnek olmuştur. Bu sözler, yargıyı kontrol altına alma, şahsına ve partisine bağımlı hâle getirme arayışını yansıtmaktadır. Nitekim 2017 referandumunu sonrasında AYM yeniden dizayn edilmiştir. Hâkimler ve Savcılar Kurulu Cumhurbaşkanının şahsına bağlı bir organ hâline dönüştürülmüştür. FETÖ’cülerden boşalan hâkimlik ve savcılık makamları, düşürülen puanlarla ve mülakatlarla, AKP üyesi olan, AKP kadrolarında görev yapan hukukçu arkadaşlarla doldurulmuştur. Sonuç olarak yargı büyük ölçüde AKP’ileştirilmiştir. Cumhurbaşkanının mahkemece tahliye edilen bir şahısla ilgili olarak söylediği sözler bunun açık kanıtıdır. Şöyle diyor: “Yargı camiamız için çok üzücü bir durum olmuştur. Ve ilginç olan şey şu: Tabii, talimatlarını da verdik bunun.” Yargıya talimat verdiğini bizzat kendisi ifade ediyor arkadaşlar. Başka bir deyişle, yargı artık siyasetten talimat alan bir konuma indirgenmiş durumdadır.

Türkiye’de FETÖ ve PKK adına casusluk yaptığı iddiasıyla tutuklanan ve yine AKP Genel Başkanının “Bu fakir bu görevde olduğu müddetçe o teröristi alamazsın.” dediği Rahip Brunson olayını hepimiz hatırlıyorsunuz. Başlangıçta “Türkiye bir hukuk devletidir, Türk yargısı bağımsızdır.” eflenmelerini de hatırlıyorsunuz. Dostum Trump “Ya gönderirsin ya da yaptırımları başlatırım.” deyince yelkenler suya inmiş ve adam bir gecede Mehter Marşı’yla ve özel uçakla ülkesine geri

gönderilmiştir. Aynı olay Alman gazeteci Deniz Yücel için yaşandı arkadaşlar ve onu da Merkel istedi, Cumhurbaşkanı emretti ve yargı, adamı sözde ev hapsi kılıfıyla serbest bıraktı, aynı gece özel uçakla geri döndü.

Şimdi, yaşandığı dönemde bu olayları, iktidarın basiretsiz dış politikası olarak değerlendirdik arkadaşlar. Doğrudur, iktidarın basiretsiz dış politikası sonucudur. Fakat arkadaşlar, başka bir yönü daha vardır; o da şu: Türk yargısının fiilen iflas ettiği, emir komuta zincirinin bir halkası hâline dönüştüğünü gösteren belgedir.

Osman Kavala ve Ahmet Altan olaylarını hatırlayın. Adamların siyasi görüşüne katılmayabilirsiniz ama hukuki sürecin nasıl işlediği önemli. Yargı adamları serbest bırakıyor, AKP Genel Başkanı “Ya, böyle de olmaz ki. Bu adamlar nasıl serbest bırakılır?” havasında bir şeyler söylüyor, ertesi gün yargı hemen gerekeni yapıyor, yeni suçlamalar icat edip adamları hapiste tutmaya devam ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ABDUL AHAT ANDİCAN (Devamla) – Söylenecek çok şeyler var arkadaşlar ama zamanımız kısıtlı. Fakat bir şeyi daha söylemekte yarar var.

1215 yılında İngiltere Kralı Yurtsuz John ile aristokratlar arasında imzalanan Magna Carta’yı hatırlarsınız. Magna Carta’nın 39’uncu maddesinde bir cümle var, sadece cümlenin başlangıcını okuyacağım: “Özgür kişiler ülke kanunlarına göre yasal bir biçimde yargılanıp hüküm giymeden tutuklanamayacak.” Dikkat edin. Ama bugün ülkede, Türkiye’de suçu belli olmadan tutuklanan insanlar var arkadaşlar, iddianamesi yazılmaksızın bir buçuk yıl tutuklu kalan insanlar var, yazmadığı haber nedeniyle tutuklanan gazeteciler var. Gördüğümüz gibi yargı sistemimiz 1215’in gerisine dönmüş.

Şu anda tartıştığımız yasa teklifine gelince. İktidar, baroları bölerek yandaş barolar oluşturmak istiyor. Bunu hepimiz biliyoruz zaten. Böylece adaletin üçüncü ayağı da yozlaştırılacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ABDUL AHAT ANDİCAN (Devamla) – Bitiriyorum.

BAŞKAN – Hocam, bir dakika uzattım, uzatmıyorum başka.

ABDUL AHAT ANDİCAN (Devamla) – Peki.

Böylece biz, bağımsız yargı, demokrasi, kuvvetler ayrılığı gibi kavramlara veda edeceğiz, şahsım yargısına ve şahsım devletine hoş geldin diyeceğiz. Bu noktaya geliyoruz.

Evet, arkadaşlar, son söz, iki senelik tecrübeye bu sözde Türk tipi başkanlık sisteminin Türkiye’yi geleceğe taşıyamayacağı anlaşılmıştır. Bu kerameti kendinden menkul tek adam sisteminden bir an önce kurtulmamız gerekiyor.

Çözüm, güçlendirilmiş parlamenter sisteme dönüştür diyor; hepinize saygılar sunuyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki öneriler hakkında söz isteyen Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz, buyurun.(HDP sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve televizyonları başında bizleri izleyen değerli halklarımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlamadan önce, öncelikle, Komisyondaki görüşmelerden aldığımız tutanaktan bir bilgiyi paylaşmak istiyorum: AKP Grubu Başkan Vekili Sayın Cahit Özkan, bu çoklu baro sistemine yaptığımız -muhalefetin yaptığı- itirazlar sonrasında verdiği cevapta “Almanya’da 90 tane idari merkez, 160 tane baro var, evet” diyor. “Baro başkanları çıksın bize söylesin. Bakınız, 90 tane idari bölge, 160 tane de baro var.” diyor. Yani, gerçekten biz mi kötü niyetliyiz ya da biz iktidarı anlamıyor

muyuz, dünyada örneği var da gerçekten biz mi bilmiyoruz diye ısrarla baktık. Almanya’da avukatlık sistemine baktığımızda -ki Komisyon da söyledik, ısrarla kabul etmedi- hâlihazırda var olan toplam 27 bölgesel baro bulunmaktadır. Bu bölgesel baroların yanında, federal yüksek mahkemeye akredite olabildiği olan avukatların üye olabildiği sadece 1 baro daha mevcuttur yani toplamda 28 baro vardır.

Değerli arkadaşlar, eğer bu kadar yanlış ve eksik bilgilerle çoklu baro gibi ülke yargısını, hukuk sistemini felakete götürebilecek olan bir düzeni yaratmak istiyorsanız peşinen söyleyelim size: Bu felaket getirir, bundan dönün.

Yine, kişiler arasındaki mektuplar aslında başkalarıyla paylaşılmaz ancak önceki dönem Eş Genel Başkanımız Sayın Selahattin Demirtaş’ a yolladığım mektubun neredeyse yarısından fazlası sakıncalı bulunmuş, önceki dönem Eş Genel Başkanına neredeyse propaganda yaptığım şaibesi yaratılmış. Sakıncalı bulunan sadece bir paragrafı sizinle paylaşmak istiyorum. Bir sürü örneği var, bir Afrika atasözü bile sakıncalı bulunmuş. Yargı zaten allahlık, artık hâkim, savcı istihdam etmeye gerek yok bence. Sayın büyüğümüz yani “şahsım” diyen şahıs kimin içeri girip girmemesini ve çıkmasını istiyorsa bir peçeteye yazsın, o peçete kolluk kuvvetlerine, cezaevi yönetimine tebliğ edilsin. İşler hızlanır, kafalar karışmaz, mis gibi olur.

Herhâlde yargı için bu kadar değerlendirme yeterlidir diye düşünüyorum. Yargı eliyle tutsak edilen birine daha fazla değerlendirme yapmak ayıp olur diye düşünüyorum. “Ernst Fraenkel’in İnkilâp Devlet Kuramı’nda anlatılanların aynısını bire bir şu an yaşıyoruz.” demem sakıncalı bulunmuş değerli arkadaşlar.

Şimdi konuya dönersek -sürem az- bu çoklu baro sistemi şeklindeki felaket, dünyada örneği olmayan durum ortaya çıktığında baro başkanları itirazlarını, eleştirilerini dile getirmek için Ankara’ya yürüdüler; engellendiler, coplandılar, gazlandılar hatta iradeleri kırılacak diye yirmi altı saat boyunca yağmurun altında aç susuz bekletildiler. İslanan baro başkanlarına soğuktan korunmak için gelen kıyafetler, vatandaşın dayanışma göstermek için getirdiği kıyafetler o kuşatma altındaki baro başkanlarına verilmedi. Sebepi neydi? İktidar herhâlde şunu düşünüyor: Baro başkanları aç kalırsa, uykusuz kalırsa, yorulursa direnmekten vazgeçer.

Değerli arkadaşlar, bu ülkede, evet, açlık var, yoksulluk var, sefalet var iktidarlarımız sayesinde. Ancak bir avukat olarak, bir yurttaş olarak bizim açlığımız hukuksuzluk karşısında, bizim açlığımız adaletsizlik karşısında eğer bir şey yapmazsak aç oluruz; bizim açlığımız adalete ve hukukadır. Tüm bu sebeplerle baro başkanlarının yaptığı eylemleri, direnişi ve şu anda da yaptığı eylemi sahipleniyoruz.

Değerli arkadaşlar, bilimsel olarak insan beyni iki kısımda isimlendirilir: Bir, analitik zekâ; iki, duygusal zekâ. Duygusal zekânın olmadığı ya da zayıf olduğu iktidarlarda kibir vardır, sağduyu yoktur ve unutmamız ki kibirin ve sağduyunun olmadığı yerde de toplumu felaket bekler.

Tüm itirazlara rağmen ısrarla, iktidar, bu çoklu baro yasasını ne bir kamu yararı olduğunu ispat ederek ne toplumu ikna ederek ne de baro başkanları ve avukatların görüşlerini alarak Komisyondan geçirdi, iki gündür de Genel Kurulda görüşüyoruz.

Değerli arkadaşlar, tarihte bilinen ilk yazılı yasalar Hammurabi Yasalarıdır. Hammurabi Yasaları milattan önce 1760’larda ortaya çıkmıştır. O dönemdeki yasalar ile şu an sizin yapmaya çalıştığınız yasalar arasındaki benzerliğe baktığımızda, ikisi de üstünlerin hukukunu yaratma gayesi... Yani aslında ilkel hukuk anlayışını binlerce yıl sonra siz tekrar yürürlüğe koymaya çalışıyorsunuz. Eğer baro başkanlarının, avukatların yaptığı bunca itiraz ve eleştiriye dikkate alsaydınız, eğer biraz sağduyulu olup biraz da kibirden uzaklaşıydınız bugün bu yasa görüşülmeyecekti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Devamla) – Ancak biliyoruz, tüm itirazlarımıza, eleştirilerimize rağmen, sizler parmak sayısı fazla olduğu için bu yasayı geçireceğinizi söylüyorsunuz.

“Bu yasayı neden yapmak istiyorsunuz? Neden baroları bölmek istiyorsunuz?” diye soruyoruz arkadaşlar. Çünkü yandaş, partili barolar yaratmak istiyorsunuz; çünkü yargı bağımsızlığını tamamen ortadan kaldırmak istiyorsunuz, çünkü hukuksal denetim mekanizmasından kurtulmak istiyorsunuz.

Baro başkanları nasıl Feyzioğlu’na sırtını dönüp itibarını sıfırladıysa bu halk da size sırtını dönecek ilk seçimde ve sizin siyasi itibarınızı sıfırlayacak arkadaşlar ve şunu söylemek isteriz: Tahrif etmediğiniz tek bir kurum kalmadı; siyaset, eğitim, adalet ve en önemlisi, ahlak arkadaşlar. Tüm yaptığımız hukuksuzlukların farkında olduğunuz için en ufak bir itiraza, eleştiriye, bir sese tahammül edemiyorsunuz çünkü korkuyorsunuz; arkası gelir, yıkılır surlar, saraylar diye ödünüz kopuyor. Kim güçlü; halk mı, saray mı? Bizler halkız ve yaptıklarınız canımıza yetti.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki öneriler hakkında söz isteyen, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu.

Buyurun Sayın Tanrıkulu. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın HDP Eş Genel Başkanı hocamız da burada, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, özellikle AK PARTİ’li milletvekili arkadaşlarıma seslenmek istiyorum: AK PARTİ’de bir ruh hâli var “Barolar bize karşı, o nedenle bu yasayı değiştiriyoruz.” gibi bir durum içerisindedir. Değerli arkadaşlar, barolar size karşı değil; barolar kurum olarak insan hakları ihlallerine karşı, adaletsizliğe karşı hukuk devleti ilkelerini savunuyorlar; tarihlerinin her döneminde bunu yapmaya çalışmışlar -eksik veya fazla- ama şimdi çok daha fazla öne çıkıyorlar. Neden? Çünkü insan hakları ihlalleri siciliniz çok ağır ve bu nedenle de bütün barolar sizin yarattığınız bu uygulamaya karşılar, insan hakları ihlallerine karşılar ve bunları gündeme getiriyorlar. Yani karşı oldukları insan hakları ihlalleri. Hangi iktidar ya da hükümet olsa bugün ona karşı çıkacaklar. Dolayısıyla, yapmanız gereken barolara karşı olmak değil, barolarla ilgili düzenleme yapmak değil, yapmanız gereken tek iş var; insan hakları ihlalleri sicilinizi düzeltmeniz, adaletsizliğe son vermeniz. Bunu yapmalısınız. (CHP sıralarından alkışlar)

Bakın -Sayın Hocamız da burada, şimdi aklıma geldi- 1984 yılında Diyarbakır’da sıkıyönetim var, Türkiye’nin birçok yerinde olduğu gibi. Diyarbakır’da tek stajyerim, baro başkanının yanında staj yapıyorum. Sayın Hocamız da Ankara Hukuk Fakültesini birincilikle bitirmiş ve Diyarbakır’a staj yapmak için gelmiş. Ben baro başkanının yanında staj yapıyorum ve baro yönetim kurulunun toplantılarına da katılıyorum, o ortam içerisinde tek stajyerim. Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanlığı -7’nci Kolordu Komutanlığı- savunmadan dolayı 4 avukat hakkında Diyarbakır Barosu Başkanlığına yazı yazmıştı. Avukatlar savunmalarında şunu söylemişlerdi: “Sıkıyönetim uygulamaları işkenceye yeşil ışık yakıyor.” Sıkıyönetim Komutanlığından Diyarbakır Barosuna gelen yazı şuydu: “Bu avukatlarla ilgili soruşturma açın ve barodan atın.” Diyarbakır Barosu Yönetim Kurulunda, o gelen yazıyı yitirdiler ve bir yönetim kurulu kararıyla da 7’nci Kolordu Komutanlığına cevap yazdılar. Bakın, baro budur değerli arkadaşlar.

Bugün siz ne yapıyorsunuz? Bakın, aynı darbe uygulaması, aynı darbe ve darbecilerin uygulaması. Ne yapıyorsunuz? Van’da bir çocuğun kafası klozete sokuluyor, işkence ve Van Barosu bununla ilgili tutanak tutuyor, rapor yazıyor ve sizin Hükümetiniz Van Barosuyla ilgili olarak soruşturma açıyor. Bunun ne farkı var 12 Eylül faşist darbecilerinin uygulamasından?

Başka bir örnek: Urfa Barosu. Urfa Barosu, Halfeti’de işkence uygulamasını tespit ediyor, anında ama anında tutanak tutuyorsunuz, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Bakanlık soruşturma açıyor.

Başka bir örnek: Ankara Barosu. Ankara Barosuna neden karşısınız? Dışişleri Bakanlığı mensuplarına işkenceyi belgelediği için, zorla kayıplar vakasında tutum aldığı ve rapor yayınladığı

için ve insan hakları ihlallerine karşı çıktığı için. Şimdi onunla ilgili olarak da suç duyurusunda bulunuyorsunuz. Bakın, geldiğiniz nokta darbecilerle aynı noktadır, aynı noktadır. Aynı derin devletin, aynı derin devlet iktidarının Hükûmeti noktasına geldiniz.

Bir şey söyleyeceğim, bakın, hatırlayın, burada hafıza yok, hafızası olmayan baro başkanlarını buraya çıkartıyorsunuz. Biz Barolar Birliği Genel Kurulunda konuşurken bu arkadaşlarınız masanın altına saklanıyordu. “Hadi, şunu da söyle, şunu da söyle.” diyorlardı biliyor musunuz? Tek bir kelime emiyorlardı, tek bir kelime.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Çok ağır laflar, çok ağır laflar.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Bakın, size söyleyeceğim: Sizin başörtünüzle ilgili olarak bizim yazdığımız gerekçeleri sizlere biz dağıttık 28 Şubatta. 27 Nisanda 10 tane, 15 tane baronuz vardı sizin, size yakın baro vardı; 27 Nisan sabahında hangi baro Büyükşehir’le ilgili olarak suç duyurusunda bulundu? Sizlere soruyorum: Var mı bir tane baronuz? (CHP sıralarından alkışlar) Biz sabah saat dokuzda Diyarbakır Adliyesi önündeydik MAZLUMDER’le, İHD’yle birlikte. Çıkartın bir tane baroyu, çıkartın, 2007 yılında iktidardınız. Barolarınız yok muydu? Yok muydu barolarınız? Bakın...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ya mevcut sistemle baroyu kazanmak ne mümkün yani? Herkes kazanmasın diye çıkarılmış, herkes kazanmasın diye çalışıyor. Hepsisi sizin zaten.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Bakın, aynen bunu yapıyorsunuz, şimdi bir gücün arkasına sığınıyorsunuz.

Bir şey daha söyleyeceğim, bakın, aynı derin devlet uygulamasını yapıyorsunuz. 2001 yılında Barolar Yasası değiştirildi, çok önemli değişiklikler yapıldı ama derin bir operasyon vardı Anadolu barolarına karşı. Ankara’ya karşı örgütlenmiştik, Türkiye Barolar Birliğinin yönetimini değiştiriyorduk. Ne yapıldı biliyor musunuz? Hatırlayın. Hiçbiriniz hatırlamazsınız. Delege olmayan baro başkanları delege yapıldı, 30’a yakın baro başkanı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Çok rahatlıkla geçici bir hüküm konulurdu, yirmi gün sonra yapılacak seçimde de denilirdi ki: “Şu anda yasayla delege olmuş olanlar bunda oy kullanamaz.” Ama oy kullandırdılar. Oy kullandırdılar ve 138’e 132 Anadolu baroları kaybetti. Orada bakın, bir derin devlet operasyonu vardı, şimdi aynı derin devlet operasyonunu size yaptırıyor. Kime karşı? Kim için? Bu derin devletin en temiz çocukları için, onları yeniden başkan yapmak için. Ve siz, aynı derin devletin hükûmeti hâline geldiniz; farkında değilsiniz, farkında olun. Hükûmet olun, iktidar olun, derin devletin oyuncağı olmayın, diyeceğim budur sizlere.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Özlem Hanım, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

41.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin’in, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrikuolu’nun görüşülmekte olan 222 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 4’üncü maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, öncelikle tabii burada bahsedilen, isim söylenmemekle beraber dün akşam yaptığı konuşmaya binaen Yusuf Başer arkadaşımıza çok ciddi, haksız bir saldırı var. Ben cevap vereceğim, fakat konunun önemine binaen -yani böyle “sıraların altına saklanmak” falan böyle kolay yenilir yutulur laflar değil- bunlarla ilgili olarak muhakkak -Yusuf Başer arkadaşımızı aradım geldi- bir söz vermeniz, cevap vermesi gerektiğini düşünüyorum, birincisi.

Fakat ondan da öte şü var: Bu derin devlet ithamlarını biz reddediyoruz. Derin devletle ilgili söylenebilecek en son... Bizim bütün mücadelemiz, bakın, hayatımızın mücadelesi, siyasetimizin mücadelesi sizin o “derin devlet” dediğiniz şeye karşı olmuştur. Biz onları peyderpey, peyderpey, peyderpey yok ederek bugünlere geldik. Eğer Türkiye’de bir derin devlet olsaydı 15 Temmuz başarılı olurdu. Ve bu süreçte de ben bakıyorum, tam tersine, ürettiğiniz siyasetle derin devletin yanında durmayı tercih eden sizlersiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Marazlı bir hâl içindediniz. Bir taraftan derin devletten muzdarip olduğunuzu söylüyorsunuz, bir taraftan da o derin devletin ki malum, o FETÖ’cülerin inşa etmek için gayret gösterdiği derin devletin argümanlarını burada kullanıyorsunuz, bize bunlarla ilgili laflar söylüyorsunuz. O yüzden, Sayın Tanrıkulu, bu sözleri söylerken ben sizi hakikaten hukukçu olarak adalete davet ediyorum.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Oylamayı yapıp ardından Yusuf Bey’e söz vereceğim.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Manisa Milletvekili Erkan Akçay ile 177 milletvekilinin Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2999) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 222) (Devam)*

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

4’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Buyurun Yusuf Bey.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

42.- *Yozgat Milletvekili Yusuf Başer’in, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu’nun görüşülmekte olan 222 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 4’üncü maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2002 yılında Yozgat Baro Başkanı olduğum dönem içerisinde, İstanbul’da yapılan Barolar Birliği toplantısında hatırlarsanız -rahmetlik oldu- Özdemir Özok’un “İmam-hatipli bir Başbakanı içime sindiremiyorum.” gibi bir sözü olmuştu. Onun üzerine de İstanbul’da -Sezgin Bey de hatırlarlar, o zaman 76 Baro Başkanı vardı- 76 Baro Başkanı içerisinde, ben kendim de bir imam-hatip lisesi mezunu olduğumu, imam-hatip liselerinin de Millî Eğitim Bakanlığına bağlı bir okul olduğunu, denetiminin devlet tarafından yapılan bir okul olduğunu, böyle bir sözün de -özellikle Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı yapmış ve hukukçu olanlar arasında böyle bir konuşmanın, bilakis de...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – ...avukatlığı savunan, hukuku savunan insanlara- yakışmayacağını ve bu sözü de kınadığımı -o zaman 37 yaşında genç bir avukatım- o dönem içerisinde ben haykırdım.

İki, yine o dönem içerisinde Barolar Birliği toplantısında... Kendisi de iyi bilir, ben inandığım değerler uğrunda sonuna kadar mücadele eden bir arkadaşımızım. Benim için inançlar ve idealler önemlidir ve onunla ilgili olarak da sonuna kadar mücadele eden birisiyim. İnandığım neyse, bana zarar vermiş olsa bile pire için yorgan yakar mısınız? Ben yakarım.

Yine hatırlar arkadaş, o dönem içerisinde biz Diyarbakır'da toplantılar yaptık ve o toplantılarda da duygu ve düşüncelerimi sonuna kadar savunan bir arkadaşım. O noktada, benim hayatımın her alanına bakabilirsiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Şimdi, bir hayat hikâyesi değil de...

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Başkanım, yani...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Yani küçümsenecek bir şey değil Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Ben o noktada pire için yorgan yakan birisiyim. İnançlarım ve ideallerim benim için her şeyden değerlidir. Benim kitabımda korkmak diye bir şey yoktur. Gerekirse bu canı, bu inanç ve değerler için seve seve verecek bir arkadaşımızım. 15 Temmuz hain darbe girişiminde de işte burada eşim ve çocuklarımla beraber bu Meclisin altında bulunan birisiyim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Demokrasiden bahsedenerin, özgürlükten bahsedenerin öncelikle aynaya bakmaları gerektiğini düşünüyorum. Aynaya baktığı zaman, korkakların kim olduğunu, gerçek kimliklerini kimlerin sakladığını cümle âlem biliyor, aziz milletimiz de biliyor.

Ben, bu vesileyle konuşmaları reddettiğimi söylüyor ve gerçekten beni yakinen tanıyan birisi olarak da böyle bir değerlendirmede bulunmasını da esefle karşıladığımı belirtiyor, hepinize saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Özgür Bey, buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, özellikle Özlem Hanım “Derin devletin argümanlarını kullanan, derin devletle iş birliği yapan sizlersiniz.” diye çok ağır bir sataşmada bulundu.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Arkadaşımız bize söyledi, ben iade ediyorum. Öyle söyledi.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bizim arkadaşımız “Farkında değilsiniz.” gibi bir ekleme yaptı, ona tutanakta dikkat edersiniz. “Buna alet olmayın, farkında değilsiniz.” gibi çok hafifletici şeyler de söyledi kendi değerlendirmesi olarak. Ancak bize “Derin devletle iş birliği yapan sizsiniz.” diye çok ağır bir saldırı var, İç Tüzük 69’a göre cevap hakkı istiyoruz. Hakkımızı Sayın Sezgin Tanrıku kullanacak.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun.

IX.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamaları sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tekrar hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, Türkiye Barolar Birliğinin bütün toplantılarında ve başkanlar toplantısında tutanak tutulur, tümünde tutulur. O tutanakların hepsi ortada. Orada, İstanbul Barosu Başkanı ile Diyarbakır Barosu Başkanı ve Yozgat Barosu Başkanı neredeyse aynı sürede konuşurlar. Hepsi

ortada, bizim tarihimiz de ortada, burada konuşan arkadaşların tarihi de ortada. Ben, çok somut şeyler söylüyorum, çok somut. Geldiğiniz noktayı tarif ediyorum, bakın, geldiğiniz noktayı tarif ediyorum. Nasıl, nereden geldiniz ve nasıl derin devletin iktidarı olduğunuzu bunu tarif etmeye çalışıyorum ve somut örnekler veriyorum.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Tamam, aynı şeyi söylüyorsunuz. Biraz evvel de aynı şeyi söyledim, “Ben bunu reddediyorum.” dedim.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) - Bakın, derin devletin iktidarı olduğunuz. En ağır, bakın...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan, dediğimin aleyhine laf söyleyip aynı şeyi tekrar etmesine ben müsaade edemem küstüde, olmaz yani.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) - Olur mu? Ben görüşlerimi söylüyorum, gelirsin, burada cevap verirsin.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Hayır, olamaz. Aynı şeyi tekrar ediyorsunuz.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) - Gelirsin burada cevap verirsin.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Veririm! Aynı şeyi tekrar etmenize müsaade etmiyorum! Hem lafi söylüyorsunuz, ondan sonra da yerinden bir daha cevap ver. Bu mudur cevabımın hakkı? Hayır, olamaz.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) - Bakın, bu operasyon da bu barolar operasyonu da derin devlet operasyonudur. Bir derin devletin aygıtı hâline dönüştünüz. Zorla kaybetmelere bakın, ağır insan hakları ihlallerine bakın, sistematik işkencelere bakın.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Onunla, bu konuyla alakalı hiçbir bağlantı yok, hiçbir bağ yok, arasında hiçbir bağ yok.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) - Ben sizlere somut şeyler söylüyorum: Bakın, benim yazdığım, bizim yazdığımız gerekçeleri biz sizlere gönderdik.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ne alakası var?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) - 27 Nisan ortada. Bakın, 27 Nisanda...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bir hukukçu yüz yüze birisine söz söyler, yüz yüze.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) - Evet, yüz yüze söylüyorum. Bakın, 27 Nisanda neredeydiniz? Sonra ne yaptınız?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ya, 27 Nisanda biz buradaydık. Sizin olduğunuz zamanlarda itiraz eden çıkmış mı? Şu askere “Hayır.” diyen çıkmış mı?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) - Bakın, Dolmabahçe’de kol kola girdiniz. O zaman barolarınız yok muydu?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Biz engel olduk, Meclis Başkanımız Cemil Çiçek çıktı o zaman, verdi cevabını.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) - Sizlere soruyorum: O zaman barolarınız yok muydu? Sonra, kol kola girdiniz. Aynı derin devletin yürütücüsü hâline geldiniz.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Hadi oradan be!

SALİH CORA (Trabzon) – Hadi oradan!

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Sezgin, sen kendine bak. Buradan sana ekmek çıkmaz Sezgin!

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) - Şu anda iktidar değilsiniz, derin devletin Hükûmetisiniz. Tutanaklar ortada. Herkesle tek tek de konuşuruz, her ortamda konuşuruz.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Ben müsaade ederseniz bir şey söylemek istiyorum: Türkiye’de derin devlet yoktur, Türkiye Cumhuriyeti devleti vardır. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Özlem Hanım, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

2.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin’in, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrikkulu’nun satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine satışması nedeniyle konuşması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, çok değerli milletvekili arkadaşlarım; şimdi, Meclisimizde en fazla hangi meslek grubu olduğunu hepimiz biliyoruz. Biz avukatlar varız ve kendi mesleğimizle alakalı önemli bir kanunu görüşüyoruz. Bu konuyla alakalı olarak muhalif olmayı çok tabii görüyorum. Biz bu kanunu hazırlarken de kendi içimizde çok uzun müzakereler yaptık ve öyle zannediyorum, benim iki yıllık Meclis tecrübem içerisinde bir kanuna hazırlanırken ki en uzun görüşmeleri yaptık. Bütün hukukçu vekillerimizle oturduk, konuştuk tek tek artısı, eksisini. Bunu şunun için söylüyorum: Bu kürsüden konuşurken her zaman yaptığınız konuşmayı beklemiyorum Sayın Tanrikkulu, farklı bir konuşma bekliyorum. Şimdi, buradan bakıyorum, bir defa şunu bekliyorum: Hukukta mahkemelerde rüberû olmak çok önemlidir, yüz yüze olmak çok önemli bir ilkedir. Muhatabınızın yüzüne bakarsınız -hâkimdir, savcıdır, sanıktır- direkt yüzüne söylersiniz. Bir defa şunun için sizi kınıyorum: Arkadaşım burada yok. O burada yokken onun gıyabında konuşuyorsunuz.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Ben avukatlara dedim, arkadaşını da kastederek söyledim.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) – Davet edin, Yusuf Bey gelsin, yüzüne istediğinizi söyleyin, birincisi bu.

İkincisi, bakın, bir insana gıyabında korkak demek çok büyük bir haksızlıktır, çok.

Ha, derin devletle alakalı... Biz bir yere saklanmıyoruz. Bakın, bizim hayatımız, hele bu davanın içindeki hem kadınların hem erkek arkadaşlarımızın... Ben biliyorum Yusuf Bey’in Yozgat Baro Başkanlığından devam eden o sürecinin ne kadar ızdıraplı olduğunu, sadece kendisi değil, eşi başörtülü olduğu için başına gelenleri. Bugüne kadar...

HABİP EKSİK (İğdır) – Hadi oradan!

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) – Bak, “Hadi oradan!” deme. Ne demek “Hadi oradan!”

(AK PARTİ ve HDP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) – Ne demek “Hadi oradan!” Ne demek “Hadi oradan!” Ne demek “Hadi oradan!” Hadi buradayım işte, gel, buradayım. Buradayım, buradayım. Terbiyesiz adam! Buradayım, buradayım. Söylediğim her kelime doğrudur. Sen “Hadi oradan!” diyemezsin.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

Özlem Hanım, bir dakika lütfen.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) – Böyle bir şey olamaz Sayın Başkan. Ne demek “Hadi oradan!” Hangi kelime yalan.

Meral Hanım, rica ediyorum, bu arkadaşınızı uyarın. Böyle bir üslup olamaz.

BAŞKAN – Bir dakika Özlem Hanım.

Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisine yakışmayan tavır ve davranışlarda bulunmamamız gerekiyor. Laf atmak doğru bir şey değildir.

Buyurun Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) – Şu an burada, ister inanırsınız ister inanmazsınız, benim kürsüde yaptığım her kelime yaşadığım, inandığım, şahit olduğum konuşmalardır, öyledir. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Aynen Başkanım, biz de öyle.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) – Ve şunu söyleyeceğim: “Baro, baro, baro...” Ya, baro demek benim için ne biliyor musunuz? Çile, çile, çile... (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Ben baroda staj yapmak için altı yıl uğraştım, altı yıl.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Bravo!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Baro Başkanına bak...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Baro Başkanı da alkışlar mı...

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Çile... Çile...

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) - Değerli arkadaşlar, bir saniye...

Bütün eğitim hayatını fevkalade başarıyla geçirmiş ben, en büyük arzusu hâkim olmak isteyen ben, bir staj yapmak için altı yıl uğraştım. O yüzden bana “Barolar, hak, hukuk.” dediğiniz zaman ben çilemi hatırlıyorum, arkadaşım kendisinin ve eşinin çilesini hatırlıyor.

Ha, gelelim derin devlet meselesine. Bu ülkede geçmişe dönük olarak derin devlet var mı, yok mu, bilemem. Bunu yapmak isteyenler vardı Türkiye’de, geçmişte vardı. Bunu yapmak isteyenler bu ülkede darbeler yaptılar. Bakın, geçen gün hep beraber o darbelerin izini kazıdık. Her birimizin hayatına zulmettiler, size de ettiler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) – Mikrofonu açar mısınız?

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) – Toparlayacağız.

Sayın Tanrıkulu, ben biliyorum, size de zulmettiler o derin devlet, onu savunacak bir hâliniz olmamalı. Bize de zulmettiler, bizim bütün duruşumuz, AK PARTİ’yi bugüne getiren şey, işte o derin devlet dediğiniz yapılara olan dirençtir.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Başkanım, derin devlet varmış demek ki.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) – Biz haktan, hukuktan yanayız. Fikirlerimiz farklı olabilir ama şundan emin olmanız lazım, biz bu ülkede hakkın, hukukun hayata geçmesini isteyen insanlarız.

Devamında şunu söyleyeceğim, son bir cümleyle toparlıyorum. Eğer, AK PARTİ’nin derin devlete karşı duruşu olmasaydı... 27 Nisanda Türkiye’de o askerın aldığı e-muhtıraya karşı ilk defa bir duruş sergilendi; ilk defa, ilk defa. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Ya ne yaptınız peki? Kol kola girdiniz, kol kola girdiniz.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) – Biz de oradaydık, bakın biz de oradaydık. O işler olurken ben de AK PARTİ’de çalışan bir insandım, o direnişin bizler bir parçası olduk. Eğer AK PARTİ derin devletin karşısında olmasaydı bu FETÖ darbe yapmaya çalışmazdı ve bence bu Meclis hamdetmeli. Ya, başardık kardeşim ya, bu adamlara karşı demokrasimiz üstün geldi, niye hâlâ ezik hissediyoruz kendimizi? Başardık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar; CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) – Son cümle...

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Özlem Hanım, avukatlara dayak atılıyor şimdi. Şu anda dayak atılıyor Güvenpark'ta.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) – Bağırma! Bağırmanın arkadaşınız.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Ya, arkadaşlar, “Avukatlar dövülüyor.” diyor, ne var bunda ya? Şu anda bu!

YUSUF BAŞER (Yozgat) - Eskiden dövülüyordu. İşte bak söylüyoruz, eskiden dövülüyordu.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Dövülmemesi gerekiyor, şu anda dövülüyor. Yapmayın ya, avukatız hepimiz!

YUSUF BAŞER (Yozgat) - Yanına git yanına.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Gideceğim zaten. Yanına gideceğim.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Git.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Gideceğim tabii, yanında olacağım. Sen de burada otur.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin...

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, son cümlem şudur: Barolar meselesinde hemfikir olmayabiliriz, birbirimize bu konuya dair eleştirilerimizi söyleyebiliriz ama lütfen birbirimizin hakkı, hukuku, bu ülkede özgürlükleri, demokrasiyi üstün kılacağımıza, asla ve kata darbecilere, derin devletçilere müsaade etmeyeceğimize emin olmalıyız.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

4.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, Türkiye'de hiçbir zaman derin devlet olmadığına, devletin içerisinde milletin, devletin adını kirleten hırsız, arsız, bölücü ve darbecilerin olduğuna ilişkin konuşması

BAŞKAN – Özgür Bey, bir dakika, bir şey söyleyeceğim.

Değerli milletvekilleri, biraz evvel Sezgin Bey konuşurken ben “Türkiye’de derin devlet yoktur, Türkiye Cumhuriyeti devleti vardır.” dedim. Her zaman, her dönem devletin, milletin adını kirleten bazı insanlar belli yerlere gelebilirler. Türkiye’de hiçbir zaman derin devlet olmamıştır ama devletin içerisinde milletin, devletin adını kirleten hırsız, arsız, darbeci olmuştur. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Dolayısıyla, Türkiye Cumhuriyeti devleti ile bu anlamsız mücadelelere öncülük yapan hırsız, arsız, bölücü, darbecileri karıştırmamak gerekir. Bugün Türkiye çok zor günlerden geçmektedir, hâlen “derin devlet” “şu devlet” değil... Libya’da, Suriye’de, Irak’ta bir sürü sıkıntıyla uğraşırken bu tartışmayı doğru bulmuyorum.

Buyurun Sayın Özel...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

43.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in satışına nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, bu konuşmaya cevaben ayrıca söz talebim olacak tabii ancak doğru bulmadığım birkaç şeyi söyleyeceğim; birincisi: Kim konuşursa konuşsun kürsüde bir Grup Başkan Vekilinin, bir mevkidaşımın ya da bir başka vekilin “Ben sana bunu burada konuşturmam.” diye ayağa kalkıp bağırması ne İç Tüzük’e ne nezakete ne demokrasiye uygundur; bunu doğru bulmuyoruz.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Arkadaşımız yaparsa yaparım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Bunu ben yaparsam da eleştirin, bunu Özlem Hanım yaparsa da çünkü burası Parlamento, burası konuşulan yer. Fikri fikirle yeneceksiniz.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) - Aynı kelimeleri tekrar tekrar söyleyemezsiniz Özgür Bey, olamaz böyle bir şey; olamaz, olamaz!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Meclis Başkanının İç Tüzük'ten kaynaklı yetkileri vardır.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Olamaz! Olamaz!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Riyaset makamının temiz bir dile davet etme ya da...

BAŞKAN – Ama Sezgin Bey konuşmasını tamamladı Özgür Bey.

Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Özür dilerim ama Sayın Başkanım, şimdi, bakın, burada da bir haksızlık olmasın; Meclis Başkanı temiz bir dile davet etme hakkını kullanabilir, gerek görmemiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Meclis Başkanı bizim hassasiyetimizi duymak zorunda değil, öyle bir şey yok.

BAŞKAN – Buyurun Özgür Bey.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Meclis Başkanı ya da Vekilinin temiz bir dile davet etmeye gerek duyduğu bir konuşma yok. Bunun üzerine Genel Kurula hitap etme çağrısını gerektirecek ikili polemik alanı yok. Biz kendi görev alanımızda kalmalıyız, Meclis Başkanının, Riyaset makamının otoritesini sarsacak, kendisinden onun yetkisini tartışacak ve grubumuzun hatibine ayağa kalkıp “Seni burada böyle konuşturmam.” diyecek bir yaklaşım, demokrasiden nasip almamaktan kaynaklanmaktadır. Başka hiçbir sebebi yok. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Başkanım, olamaz; olamaz Başkanım, hayır, hayır, olmaz, olmaz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Müsaade edin. Özlem Hanım, sekiz dakika üst üste “Terbiyesiz.” de dediniz bilmem ne de. Kime dediğinizin bir önemi yok ama dün burada bir milletvekili aynı cümleyi söyledi diye ceza almışken, siz Grup Başkan Vekilliği sıfatıyla oradan...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Hayır, hayır, Özgür Bey ama siz görmüyor musunuz? Özgür Bey, rica ediyorum, konuyu çarpıtmayın.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Başkan yapar, kendi grubunun Başkan Vekili, arkadaş bir kabalık yaptıysa uyarır, burada hüküm vermek, infaz yapmak, haddinize değil. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Hayır, kabul etmiyoruz, kabul etmiyoruz. Olmaz, olmaz.

BAŞKAN – Özgür Bey, buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Son sözüm: Parlamento gibi, hepimizin salonda olması gereken ve bizim denetim imkânlarını kullandığımız bir yerde, bir hatip dışarıdayken tutanak altındaki konuşmayı “Gıyabında söz söylemek, arkasından konuşmak.” gibi ithamlar, çok küçük düşürücüdür.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Hiç değil, hiç değil.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Sezgin Tanrikulu, şahsına ve grubumuza yapılan sataşmaları İç Tüzük 69'a göre kürsüden yanıtlayacak, müsaadenizle efendim.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sataşma yok.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Konuştu zaten Başkanım.

BAŞKAN – Tabii, Özgür Bey, Sayın Beştaş söz istedi. Sonra hemen vereyim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tamam, sonra verirsiniz.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan, ben de istiyorum.

BAŞKAN – Hayhay.

Buyurun Sayın Beştaş.

44.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Ankara ili Kuşulu Park'ta baro başkanlarının ve avukatların anayasal haklarını kullanmalarının engellendiğine ve Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Şimdi, şöyle, şu anda biz baroları konuşurken içerideki atmosferden bağımsız bir tablo var. Şu an Ankara'nın göbeğinde, Tunalı Hilmi'de avukatlar kuşatma altında; avukatlar ve baro başkanları dayak yiyor; gazeteciler avukatların yanına gönderilmiyor; gazetecilere turkuaz kartı dayatması var ve görüntüler şu anda bütün kanallarda geçiyor. Bizim vekillerimiz de orada, kendileri de arada kalmış -sanırım Sayın Tanal da oradaymış, gördüm görüntülerden- bunu kabul etmemiz mümkün değil. Baro başkanlarını komisyona almayı beş gün Meclis önünde bekleten, onları Ankara girişinde yirmi yedi saat bekleten iktidar partisi, bugün de Ankara'nın göbeğinde Kuşulu Park'ta baro başkanlarının ve avukatların anayasal haklarını kullanmalarını engelliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt)- Bu durum, Mecliste, iktidar partisi grubu burada, öneri sahibidirler, getirmişler buraya Feyzioğlu'nu -sanırım gitmiş- efendim, Türkiye Barolar Birliği Başkanı... Başkanı gelip oturacaksınız süs olsun diye, sonra baro başkanlarını Ankara'da dövüreceksin; bunu kabul etmiyoruz. İşte, bu, sizin bu yasayı dayatmanızın gerçek sebebini de ifade ediyor.

Sayın Zengin, konuşmasında şöyle söyledi, baroları “çile, çile çile” diye tarif etti.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Aynen öyle, aynen öyle.

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Evet, aynen öyle.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Tam da bunu söylüyoruz. Siz geçmişte yaşadığınız ya da yaşamadığınız... Hadi biz yaşadığımızı varsayalım, en kötü ihtimalle, intikam alarak getiremezsiniz kanun taslağını.

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Ne demek ya! Ne intikamı ya! Kişi, kendinden bilir işi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Kanunlar intikam amacıyla yapılamaz. Siz Türkiye'de hukukun, yargılamanın dibine dinamit koyacak bir teklifi “çile çektiniz” diye...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – İntikam sizin işiniz, sizin.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – ...82 milyona bu çileyi, bu bölmeyi, bu parçalamayı, yönetmeyi dayatamazsınız. Hukuk kuralları objektif olur, soyut olur, kişiselleşemez, subjektif bakış açısıyla değerlendirilemez. Kendi itirafları, günlerdir televizyonlarda anlatıyorlar, “Baroları bölmemizin, parçalamamızın, yönetmek istememizin sebebi, geçmişte bize yaptıklarıdır.” diyorlar. Ben de başörtüsünü savunan, daha doğrusu, özgür herkesin istediği gibi giyinmesini savunan yüzlerce konferansa, yürüyüşe katılan biri olarak diyorum ki...

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Biz niye görmedik o zaman?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – ...dün başörtüsü yasağına karşıydım, bugün de başörtüsünün zulüm aracı olarak kullanılmasına karşıyım. (HDP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA CANBEY (Balıkesir) – Hadi oradan!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bunun bir muktedirlik, bunun bir mağduriyet olarak artık kullanılmasını kabul etmiyoruz.

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Biz sana oy verenlere üzülüyoruz. Size oy verenler adına çok üzülüyoruz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bugün, isteyen istediği kıyafeti giyebiliyor. Başörtüsünün arkasına saklanarak zulmü meşrulaştıramazlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Geç onu, geç onu!

MUSTAFA CANBEY (Balıkesir) – Allah’tan kork ya!

BAŞKAN – Sayın Beştaş, toparlayalım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ayrıca, şöyle bir şey de söyledi Sayın Zengin, bize dönerek dedi ki: “Derin devletten siz de çok çıktınız.” Evet, çok çıktık.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Aa, hayret, nasıl kabul ettiniz!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Faili meçhul cinayetler, asit kuyuları, dışkı yedirmeler...

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Başkan, AK PARTİ döneminde mi oldu bunların hepsi? Onu da bize söylüyorsun.

MUSTAFA CANBEY (Balıkesir) – Biraz insaf!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – İşkenceler...

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Onu da Recep Tayyip Erdoğan yaptı, değil mi?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ama onların zulmünü affeden iktidardır; onlara beraat kararı verdiren bu iktidardır. (HDP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA CANBEY (Balıkesir) – Yazık!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Roboski’nin hesabını sormayan bu iktidardır.

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) - “Türk’üm.” diyebiliyor musunuz? “Dinim İslam.” diyebiliyor musunuz?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bizimle kendilerini eşitlemesinler. Mağduriyet edebiyatı bir ömür sürmez ya, yeter! Artık mağdur değiller yani.

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – İnkârcı kim, belli oldu.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Sayın Tanrıkulu, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Bu tartışılan konular uzun süredir tartışılan konular. Bu konudan çıkıp gündemimize dönmeyi rica ediyorum. Bir satışmaya meydan vermeden düşüncelerinizi ifade ederseniz sevinirim.

IX.- SATIŞMALAR İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

3.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu’nun, Tokat Milletvekili Özlem Zengin’in satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisi ve şahsına satışması nedeniyle konuşması

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, bakın, şunun farkında değilsiniz: Bu mağduriyetiniz ilelebet sürmez. Mağdurdunuz, evet, mağdurdunuz. Biz de sizin yanınızdaydık, bunun farkında değilsiniz. (AK PARTİ sıralarından “Tabii, tabii” sesleri, gürültüler) Ama bakın, şu anda zalim oldunuz, onun farkında değilsiniz, onun farkında değilsiniz. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Bakın, dün, bu kürsüden gelen bir arkadaşımız, dindar bir muhafazakâr, vicdanlı bir yazar, Mehmet Ocaktan köşe yazılarında yazmış. Çok şey yazmış da tam da bu konuya temas ettiği için söylüyorum. Bunları unuttunuz, size hatırlatmak için söylüyorum. Bakın, ne demiş? “Mesela 28 Şubatta başörtüsü mağdurları için farklı kesimlerden insanların milyonluk özgürlük zinciri oluşturduğu gerçeğini bilen dindarlar, avukatların en temel mesleki hakları konusunda tamamen barışçıl yollarla kendilerini ifade edebilme haklarının engellenmesi karşısında susmayı hangi adalet ve vicdan duygusuyla izah etmektedirler?” (CHP sıralarından alkışlar)

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Çok seslilik.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bunu söyleyen, AK PARTİ sıralarından gelen bir köşe yazarı. Bakın, bunları bana söylemiyor, sizlere söylüyor.

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Tamam, mutlu ol!

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Biz sizin yanınızdaydık o zaman ama şimdi siz zulmeden bir iktidarın aracısı hâline geldiniz, sessiz kalıyorsunuz bütün bu zalimliklere ve şimdi yine açık açık söylüyorum: Bir derin devlet operasyonu olan bu barolar yasasına imza atıyorsunuz. Niçin? Ekim ayında seçim var, aralık ayında Türkiye Barolar Birliği seçimi var bu devletin en temiz çocuğunu yeniden başkan yapmak için. Bu mudur sizin bu kadar çok emek verip zulüm gördüğünüz ortamlar, bunlar için miydi? Bunları bir hatırlayın, bakın, hatırlayın. Geçmişinize dönün bakın.

Bakın, bu mağduriyet sizinle başlamadı, sizinle de bitmeyecek ama hangi iktidarın yürütücüsü olduğunu görün. 27 Nisanda, Dolmabahçe’de, onun mimarlarıyla Dolmabahçe’de kol kola girmediniz mi? Suç duyurusunda bulunan bir tane baro varsa, çıksın burada söylesin. O zaman barolarımız yok muydu?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sezgin Bey.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Bir tanesi, bir tanesi çıksın söylesin. Biz, sabah saat dokuzda gittik, suç duyurusunda bulunduk. Bizim işimiz mi? Bakın “Barolar siyaset yapıyor?” diyorsunuz, bizim işimiz miydi? Evet, işimizi, hukuk devleti için işimizi, şimdi de baroların işi. (CHP sıralarından alkışlar) Sizin zalimliğinize karşı çıkmak, baroların işi. Biz 27 Nisanda sizin için değil, demokrasi için, hukuk devleti için karşı çıktık, yarın olsa yine karşı çıkacağız. Ama, sizden bir baro, bir tek baro o dilekçeyi götürüp verme cesaretinde olamadı, varsa söylesinler. Hodri meydan! (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Özlem Hanım, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

45.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin’in, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu’nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, buradan konuşacağım ve kapatacağım. Yeteri kadar...

BAŞKAN – Gündeme geçelim...

Buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Evet, şöyle bir mesele var yani şimdi arkadaşlarıma cevap hakkı doğurmak istemiyorum ama buradaki problem şudur: Şimdi, biz kürsüye elzem olduğu için çıkmak durumunda kaldık. Bir defa burada reddedilen bir konuşmaya, reddedildi önce, dedim ki “Size bir hakaret yok, size bir sataşma yok.” Ama çıkan hatip aynı şeyi tekrar ediyor. Bu kürsülerde verilen...

BAŞKAN – Tamam.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Başkanım, acele etmeyelim.

Bu kürsülerde verilen süreler önce reddedip sonra aynı şeyi tekrar edip, yani bizim itirazımız, katmerli duymak için var değil herhâlde. Yani, biz de bir insanız, bu lafları... Ben de biliyorum hukuku, kuralı. Peki, kürsüye çıkan arkadaşım aynı şeyi tekrar etmek için mi çıkıyor kürsüye? Ha, devam edelim, ya ben kürsüde anlatıyorum, yalan söylemiyorum, kendisine sataşmıyorum, ben -beğensin, beğenmesin- bu partinin, AK PARTİ'nin Grup Başkan Vekiliyim. “Hadi oradan.” ne demek yani, ne demek “Hadi oradan.” Böyle bir şey olamaz, biz bunu kabul edemeyiz.

Şimdi devamına geleceğim. Asıl, daha önemlisi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Özlem Hanım.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Son cümle, şimdi deniyor ki efendim “Çile çektiniz mi, çekmediniz mi bilmiyorum.” Bak, hâlâ “Çektiniz mi, çekmediniz mi bilmiyorum? Diyelim ki çektiniz...”

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Anlayamazsınız.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Siz onu anlayamazsınız çünkü çekmemişsiniz.

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Yalan mı söylüyoruz?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat)- Ben şunu söyleyeceğim: Hayatım boyunca ben ve arkadaşlarım, başörtüsünü asla kullanmadık, hatta, hatta -duvarlar şahittir, bizim Adalet Komisyonumuz şahittir- demişimdir ki ben, yarası olan bir insanım ama hayatımı yaralarla yönetmiyorum, eğer yönetseydim, sizin bize yaptıklarınızla muamele etseydik bambaşka bir hâl olurdu, bambaşka! (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Anlarsınız anlamazsınız, bilemiyorum ben de ama bir daha söylüyorum duvarlar için, anlamak isteyenler için bir kez daha söylüyorum: Biz, haktan, hukuktan, adaletten, demokrasiden yanayız; hayatımız böyle geldi geçti. Hiç kimseden de bu konuya dair nasihat alacak değiliz. Allah herkesin aldığı kadar yolunu açık etsin.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Beştaş, gündeme geçelim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, çok kısa...

BAŞKAN – Buyurun.

46.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Konuşmam farklı algılanmış, öyle anlıyorum.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Öyle, öyle!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Çektiniz, çekmediniz... Çektiniz, aslında konuşmamın mealinde o vardı.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Hâlâ “çektiniz, çekmediniz” diyorsunuz, hâlâ itiraz ediyorsunuz ya!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Biz de o yürüyüşlerde vardık dedim, biz de onu savunduk ama şimdi çektiklerinizin bin katını çektiriyorsunuz, binlerce katını çektiriyorsunuz.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ölene kadar söyleyeceğim, ölene kadar!

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)*A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- *Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Manisa Milletvekili Erkan Akçay ile 177 milletvekilinin Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2999) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 222) (Devam)*

BAŞKAN – 5’inci madde üzerinde 3 önerge vardır. Aynı mahiyetteki bu önermeleri birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 5’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu İzmir	İbrahim Halil Oral Ankara	Ümit Özdağ İstanbul
Mehmet Metanet Çulhaoğlu Adana	İmam Hüseyin Filiz Gaziantep	

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Oya Ersoy İstanbul	Remziye Tosun Diyarbakır	Şevin Coşkun Muş
Muazzez Orhan Işık Van	Semra Güzel Diyarbakır	Hüseyin Kaçmaz Şırnak

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Tufan Köse Çorum	Alpay Antmen Mersin	Zeynel Emre İstanbul
Süleyman Bülbül Aydın	Turan Aydoğan İstanbul	Rafet Zeybek Antalya
Abdurrahman Tutdere Adıyaman	Cavit Arı Antalya	Ünal Demirtaş Zonguldak

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önermelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeler hakkında söz isteyen İstanbul Milletvekili Sayın Ümit Özdağ.

Buyurun Sayın Özdağ. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

ÜMİT ÖZDAĞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün konuşmakta olduğumuz yasa teklifi yasalarsa ülkemizin geleceği üzerinde bugün, tahmin ettiklerimiz dışında, tahmin edemediğimiz birçok olumsuz etkide bulunacak.

Ancak, ben, dün, AK PARTİ Grup Başkan Vekili Sayın Bülent Turan'ın yapmış olduğu basın toplantısında üzerinde durduğu hususları kısaca ele alarak konuşmak istiyorum çünkü bu basın toplantısını önemli buldum ve bir bölümünü sosyal medya hesaplarımdan yayımladım.

Sayın Turan şöyle dedi: “Efendim, ‘Bu kanun geçerse barolar marjinalleşirmiş.’ dediler. Ben, buradan direkt söylüyorum, zaten şu an bir kısmı için bunlar marjinal değil mi? Diyanetle ilgili açıklamada tüm değerlerimize hakaret eden, zaman zaman Anadolu'nun tüm ruhunu inciten açıklamalar yapanlar bunlar değil mi? Daha nasıl marjinal olunacak? Neyin marjinalliği? Ama daha ötesini söyleyeyim: Bu kanun geçtiğinde PKK, FETÖ, benzer kurumlar, kuruluşlar, örgütler tutar baro kurarmış, kursunlar! Kursunlar arkadaş. Eğer bu kanunlar çerçevesinde suç işleyen kim varsa zaten bunun bedelini ödeyecek ama marjinalleşerek örgüt kurarlarmış, kursunlar ya.” Evet, Sayın Grup Başkan Vekili böyle konuştu.

Öncelikle Bülent Turan'ın, mevcut baroları, Ankara Barosunun yapmış olduğu ve kişisel olarak katılmadığım bir açıklamasından dolayı terör örgütleriyle karşılaştıran yaklaşımı kabul edilebilir değildir. Barolar marjinal, terörist kuruluşlar değil, temelleri Anayasa'yla atılan kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarıdır. Bu kuruluşlardan bazen bizim marjinal bulabileceğimiz bir açıklama gelebilir. Ancak bir açıklama, Ankara Barosunu veya diğer baroları marjinal yapmaz. Örneğin Sayın Turan'ın bu açıklaması, marjinal bir açıklamadır. Ancak Sayın Turan'a “marjinal bir siyasetçi” demek de büyük haksızlık olur. İnsanlarla ilgili “marjinal” nitelendirmesi yapabiliriz, bunda özgürüz ancak anayasal kurumları marjinallikle suçlamak, Türkiye Büyük Millet Meclisinin de hukuki meşruluk temelini oluşturan Anayasa'ya saldırıdır.

Değerli milletvekilleri, Sayın Turan'ın açıklamasından çıkan ikinci husus: AK PARTİ mevcut baroların bölünmesine o kadar önem ve değer vermektedir ki FETÖ ve PKK'nın baro kurmasını bile göze almaktadır. Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşu olan barolar “PKK veya FETÖ'nün eline geçerse geçsin.” diyen Bülent Turan, terör örgütlerinin barolara hâkim olmasından rahatsızlık duymuyor mu acaba? Ben kişisel olarak rahatsızlık duyacağımı düşünüyorum ama buna rağmen böyle söylüyor.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Zaten onların elinde, zaten PKK'nın elinde.

ÜMİT ÖZDAĞ (Devamlı) – Sayın Turan “Bu örgütler baro kursun, kanun çerçevesinde suç işlerlerse kapatılır.” diyor. Oysa PKK ve FETÖ'nün sadece eylemleri suç değil, varlığı bile suçtur. Turan “Kursunlar, kanunu çiğnerlerse kapatırız.” derken terör örgütlerinin varlığını suç olmaktan çıkaran bir yaklaşım içerisinde. Böyle düşündüğünü zannetmiyorum ama böyle söylüyor. Dedğim gibi, bu açıklama, marjinal bir açıklama olmuş, Sayın Turan'ı bir bütün olarak yansıtmıyor. Ancak haklı olarak merak ettiğim bir husus var, bu terör örgütleri baro kurarsa AK PARTİ bu baroların terör örgütleri tarafından kurulduğunu anlamak için kaç seneye ihtiyaç duyacak? Çünkü FETÖ terör örgütünün terör örgütü olduğunu anlamanız on bir sene aldı. PKK'nın niyetinin Türkiye'de terörü sona erdirmek değil, Suriye'nin kuzeyinde oluşturmayı hedeflediği bölgeye yoğunlaşmak olduğunu anlamanız için ise Haziran 2015 seçimlerini kaybetmeniz gerekti.

Sonuç olarak, Bülent Turan'ın yaptığı açıklama, göstermektedir ki aslında marjinal olan Sayın Bülent Turan değil, AK PARTİ'nin baroları bölme politikasıdır. Bu politika burada yasalaşsa da Anayasa Mahkemesinden dönecektir. Anayasa Mahkemesinden dönmezse bir gün tarih, bu yasayı gelecekte düzelterek ve baroları tekrar tek baro çatısı altında toplayacaktır, aynen cumhuriyetin kuruluşunda olduğu gibi. Cumhuriyet kurulmadan önce çoklu baro sistemi vardı ve cumhuriyet, millî ve üniter devlet felsefesiyle tek baro sistemine doğru bir şekilde geçti.

Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

SALİH CORA (Trabzon) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

47.- Trabzon Milletvekili Salih Cora'nın, İstanbul Milletvekili Ümit Özdağ'ın görüşülmekte olan 222 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SALİH CORA (Trabzon) – Sayın Başkanım, hatip konuşmasında yeni kurulacak baroları Grup Başkan Vekilimizin bir konuşmasına atıfta bulunarak terör örgüleriyle irtibatlandırarak bir açıklama ortaya koymuştur. Sayın Grup Başkan Vekilimizin böyle bir açıklaması söz konusu değildir. Bu hatibin tahayyülüdür, kendi uydurmasıdır diyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Manisa Milletvekili Erkan Akçay ile 177 milletvekilinin Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2999) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 222) (Devam)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen Muş Milletvekili Şevin Coşkun.

Buyurun Sayın Coşkun. (HDP sıralarından alkışlar)

ŞEVİN COŞKUN (Muş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; teklifin 5'inci maddesi üzerine söz aldım. Genel Kurulu selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, çoklu baro teklifi gündeme geldiğinden bu yana başta barolar olmak üzere, birçok kesim tarafından eleştiriler yöneltilmiştir. Baro başkanları, günlerce Meclis önünde bekletilmiş, Adalet Komisyonunda dinlenilmemişlerdir. Avukatlar, adliyeler önünde tepkilerini dile getirmişlerdir. Ancak hükümet bu sesi duyacağına eylemleri dolayısıyla avukatlara soruşturma atmamakla meşgul olmuştur.

Bu teklif hazırlanırken, hiçbir baroyla ortak bir çalışma yürütülmemesi, baroların görüşlerine yer verilmemesi, mesleğin sorunlarına çözüm üreten bir siyasi akıldan uzak olduğunun açık bir göstergesidir.

Toplumun yüzde 80'i yargı kurumlarında güvenmemektedir. Böylesi bir ortamda yapılması gereken şey demokratik kriterler içerisinde birçok kesimi ilgilendiren kapsamlı ve çözüm odaklı bir teklifin hazırlanması ve görüşme sürecine yine birçok kesimin dahil edilmesidir. Yükselen çok güçlü tepkilere rağmen komisyondaki görüşmelerde teklifin tek bir virgülüne dahi dokunulmamıştır. Eğer baroların, avukatların, sivil toplum örgütlerinin taleplerine kulak kapatılacaksa bu Meclis neden var? Meclis temsil ettiği toplum yararına çalışmakla mükellef değil midir? Bu Meclis sarayda hazırlanan teklifleri oylama merci değildir. Gerçeklere kör sağırsanız böylesi bir teklifi ne bizim ne de toplumun karşısına getirmeyin. Alın teklifinizi gidin sarayda oylayın.

Değerli milletvekilleri, bu teklifin dünyada bir örneği yok. İllere, eyaletlere ya da bölge mahkemelerinin yetki alanlarına göre çizilen sınırlarla örtüşen tek bir bölgede tek bir baro uygulaması, bütün demokratik ülkelerde hukuk düzeninin temel bir unsurudur. Avukatlar, bundan yüzlerce yıl önce hükümdarların gölgesinde kalmayarak bağımsız statüler kurmuşlar ve çalışma yürütmüşlerdir yani avukatlığın doğasında bağımsız statü vardır ancak bu çoklu baro teklifiyle siyasi iktidarın kendine bağlı baroları oluşacaktır. Türkiye'de zaten terazisi yamuk bir adalet sistemi mevcutken teraziyi dengede tutmaya çalışan tek hat savunmadır. Bu koşullarda savunmaya dokunmak "Bozuk bir teraziden dahi korkuyoruz." demektir ve teraziyi un ufak etmektir; savunmayı siyasallaştırmak tam da böyle bir şeydir.

Değerli milletvekilleri, barolar, kamuoyuna mal olmuş tüm toplumsal davalarda taraf olmuş ve toplumun yararına tutum sergilemişlerdir. Bu ülkede artık sistematik olan işkenceyi barolar teşhir ediyor. Kadın cinayetlerine, çocuklara yönelik her türlü kötülüğün karşısına yine barolar yani avukatlar dikiliyor. Hak ihlallerini önlemek için sistematik çalışma yapan yine barolardır. Şimdi üzerinde konuştuğumuz düzenleme, baroları parçalayarak baroların bu yönlü çalışma yapmasına engel olmayı hedeflemektedir. Bu düzenleme, bir yanıyla daha çok işkence, daha çok kadın cinayeti, daha çok hak ihlali demektir.

Şırnak'ın İdil ilçesinde 2016'daki ablukalarda öldürülen 13 yaşındaki Fatma Eraslan, gizli tanık ifadeleri doğrultusunda örgüt üyesi sayıldı ve ölümüne dair kovuşturmayla gerek duyulmadı. Yine, 2004'te aynı şey, 12 yaşındaki Uğur Kaymaz için de yapılmıştı. İşte bunlar, yargının iktidar eliyle nasıl bataklığa çekildiğinin en açık ispatıdır.

Değerli milletvekilleri, yargı zaten siyasallaşmış durumda. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararlarına rağmen cezaevlerinde siyasi rehine olarak tutulan arkadaşlarımız tahliye edilmemektedir. Somut bir delil olmayan binlerce dosyadan ötürü binlerce HDP'li şu an tutukludur. Partimiz Demokratik Yerel Yönetimler üyesi Rojbin Çetin'e yapılan işkence, avukatlar tarafından açığa çıkarılmış ancak siyasal yargı tarafından on bir günlük gözaltı sonrası tutuklama kararı verilerek işkence gizlenmek istenmiştir. Çetin'in tutuklanmasının asıl sebebi, iktidarın günler süren işkenceyi aklama girişimidir. İşte Türkiye'nin asıl sorunu budur; toplumu savunması gereken yargı sistemi, AKP iktidarı tarafından topluma karşı bir silah olarak kullanılmaktadır.

Değerli milletvekilleri, Avukat Aytaç Ünsal ve Avukat Ebru Timtik, mesleğinin onuruna sahip çıkan 2 avukatıdır. İki de tutuklu ve 5 Nisandan bu yana ölüm orucundalar. Bu Meclise bir dayatmayla hazırlanan teklifler getirilirken 2 avukat yargının daha doğru işlemesi için sadece ve sadece adil yargılanmak için yaşamlarından vazgeçmeyi göze almışlardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ŞEVİN ÇOŞKUN (Devamla) – Bitiriyorum.

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

ŞEVİN ÇOŞKUN (Devamla) - Adil yargılanma talebinin bedeli, ölüm olmamalıdır. Buradan bir kez daha “Avukat Ebru Timtik ve Avukat Aytaç Ünsal yaşasın!” diyoruz.

Genel Kurulu selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş. (CHP sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Demirtaş.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bugün, bir FETÖ projesi olan paralel baro yasa teklifini konuşuyoruz. 2013 yılında FETÖ'nün getirdiği paralel baro teklifini, gündemi değiştirmek için bugün güncellediniz. Avukatları ve baroları dışlayarak, baro başkanlarına barikat kurarak, baro başkanlarını milletin Meclisine dahi sokmayarak âdeta yangından mal kaçırır gibi alelacele bu teklifi Meclis gündemine getirdiniz. Bakın, şu anda baro başkanları ve avukatlar Kuşlu Park'ta, verdiğiniz talimat sonucu dayak yiyorlar, büyük bir baskı altındalar.

Değerli milletvekilleri, tarihten bugüne kadar bütün iktidarlar yargıyı kontrol etmek istemişlerdir. Siz de AK PARTİ olarak yargıyı kontrol etmek ve vesayet altına almak istiyorsunuz, bunu anlıyorum ama yargıyı vesayet altına almak için yargının DNA'sıyla oynadınız ve yargının sistematikliğini bozdunuz.

Güvenilmeyen bir yargı ortaya çıkardınız. Bakın, bugün yargının güvenilirlik oranı yüzde 20'lere düşmüş durumda. Kimse sizin adaletinize güvenmiyor. Bu durum, belki sizin çıkarınıza uygun olmuş olabilir ama vatandaşlarımızın çıkarına uygun değildir. Adaleti yok ederek bu memlekete çok büyük bir zarar veriyorsunuz.

Değerli milletvekilleri, Hâkimler ve Savcılar Kuruluyla vesayet altına aldığınız hâkim ve savcılardan sonra şimdi sırada avukatlar var. Savunmayı, baroları, avukatları bölerek, parçalayarak paralel barocuklar oluşturmak istiyorsunuz. Sarı sendika benzeri yandaş, paralel barocuklar oluşturmak istiyorsunuz ve paralel barocuklarla avukatları kutuplaştırmak, kamplaştırmak istiyorsunuz. En iyi yaptığınız iş, bölmek, parçalamak ve kutuplaştırmak. İstanbul, Ankara, İzmir'deki avukatların iradesini gasbetmek istiyorsunuz, bağımsız baroları vesayet altına almak ve susturmak istiyorsunuz. Bakın, güçlü savunma, güçlü baroyla olur. Siz, güçlü savunma da güçlü baro da istemiyorsunuz. Baroları bölüp, parçalamak ve paralel barocuklar kurmak, FETÖ'nün hedeflerindendi. Bugün yaptığımız, FETÖ'nün yarım bırakmış olduğu bu işi tamamlamaya çalışmaktır.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ'li hatipler doğruları söylemiyorlar maalesef, gerçekleri çarpıtarak anlatıyorlar. AK PARTİ'li hatipler öyle sözler sarf ediyorlar ki âdeta aklımızla alay ediyorlar. "Biz bu yasayla Anadolu barolarını tahakküm altından, baroları vesayetten kurtaracağız." diyorsunuz. Şaka gibi, akıl sınırlarını zorlayan açıklamalar.

Değerli milletvekilleri, 80 baronun 80'i de paralel barocuk istemiyor. Bugünlerde saraya yakın duran Türkiye Barolar Birliği Başkanı bile paralel baro istemediğini defalarca söyledi. Bakın baro başkanları ne diyor, 1 Haziranda 80 baro başkanının yapmış olduğu ortak açıklamada "Ülke koşullarının uygun olmadığı böyle bir dönemde Avukatlık Yasası'nda düşünülen tüm çalışmalardan vazgeçilerek ileriki dönemlerde Türkiye Barolar Birliği ve diğer barolarla birlikte bir hazırlık yapılması yönündeki talebimizi ve irademizi tekrarlıyoruz." deniliyor. Daha on gün önce 78 baro bir çağrı daha yaptı. Bakın, ne diyor bu 78 baro: "Bizler, aşağıda isimleri yazılı barolar olarak meslek değerlerimizden vazgeçmeyeceğimizi; meslek örgütümüzün içi boş, sesi kısık, kübbesi düğmeli topluluklara indirgenmesine izin vermeyeceğimizi tarih önünde tüm Türkiye'ye saygı ve büyük bir kararlılıkla arz ederiz." diyorlar. Değerli arkadaşlar, 80 baro başkanının bu sözlerine sizler ne yapıyorsunuz? Kulaklarınızı tıkıyorsunuz ve duymazdan geliyorsunuz.

Dün Değerli Milletvekilimiz Yusuf Başer, bazı ifadelerde bulunmuştu, Sayın Yusuf Başer -burada mı bilmiyorum ama- burada gördüğüm kadarıyla. Bakın, bu baro başkanlarının içerisinde sizin Başkanlık yaptığımız Yozgat Barosunun Başkanı da var, o da istemiyor.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Ben kardeşimle görüşeceğim, sen kafana takma.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Devamla) – Bakın, başka kimler var? Zonguldak Barosu var, Kayseri Barosu var, Aksaray, Muğla, Erzurum, Diyarbakır Baroları var; hiçbiri paralel barocuk istemiyor. Bunlar Anadolu barosu değil mi? Bunlar Anadolu barosu değil de bunlar Angola barosu mu, Uganda barosu mu bunlar? (CHP sıralarından alkışlar)

Aklımızla alay etmeyin arkadaşlar, milletin gözünün içine baka baka yalan söylüyorsunuz, bu yalanları söylemeyin. Ben bu bildiriye imza atan 80 baro başkanımızla da gurur duyuyorum, onları tebrik ediyorum, bağımsız yargıya ve bağımsız barolara sahip çıktıkları için onları tebrik ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Efendim, bunlara çok cevap verdik, cevap vermeyeceğiz; FETÖ projesi değil bunlar ya!

ÜNAL DEMİRTAŞ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, "Bu yasa teklifiyle temsilde adaleti sağlayacağız." diyorsunuz, değil mi? Buna kargalar bile gültüyor aslında. Bakın, 2019 yılı itibarıyla

Barolar Birliğine kayıtlı 128 bin avukat var. İstanbul, Ankara, İzmir'deki toplam avukat sayısı 73 bin, diğer illerdeki avukat sayısı ise 55 bin değerli arkadaşlar. Mevcut sistemde toplam delege sayısı kaç? 128 bin avukat, 552 delegeyle temsil edilmektedir. 3 baronun, hedefteki 3 baronun delege sayısıysa 225'tir değerli arkadaşlar. Yani 73 bin avukat, toplam 225 delegeyle temsil ediliyor, diğer illerdeki 54 bin avukat ise 327 delegeyle temsil ediliyor. Bakın, aslında, şu anda bile barolar arasında 3 büyük baro aleyhine gelişmiş bir temsilde adaletsizlik söz konusu.

Değerli milletvekilleri, bu teklifte ise delege sayısı 552'den 340'a düşürülüyor yani 3 büyük baronun üyesi olan 73 bin avukat 26 delegeyle temsil ediliyor, 54 bin avukat ise 314 delegeyle temsil edilmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı.)

ÜNAL DEMİRTAŞ (Devamla) – Bu mu temsildeki adalet? Yine, yeni sistemde 42 üyeli Tunceli Barosu 4 delegeyle temsil ediliyor, 4.750 üyeli Antalya Barosuysa yine 4 delegeyle temsil ediliyor.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Milletvekili.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Devamla) – Bu mu temsilde adalet? Burada bir gasp vardır diyorum. 3 büyük baronun iradesi, 3 büyük baro mensuplarının iradesi gasbedilmektedir.

Saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından ayakta alkışlar)

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yoklama talep ediyoruz.

BAŞKAN – Önerenin oylanmasından önce toplantı yeter sayısı talebi var.

Sayın Özel, Sayın İlgezdi, Sayın Bakan, Sayın Şahin, Sayın Bankoğlu, Sayın Bakırlıoğlu, Sayın Zeybek, Sayın Beko, Sayın Emecan, Sayın Kılıç, Sayın Erbay, Sayın Hancıoğlu, Sayın Ünsal, Sayın Zeybek, Sayın Kaya, Sayın Arı, Sayın İlhan, Sayın Keven, Sayın Taşcıer, Sayın Demirtaş.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.01

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 19.17****BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN****KÂTİP ÜYELER: İshak GAZEL (Kütahya), Burcu KÖKSAL (Afyonkarahisar)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 110’uncu Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – 222 sayılı Kanun Teklifi’nin 5’inci maddesi üzerinde verilen aynı mahiyetteki önergelerin oylamasından önce istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemi tekrar ediyorum.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Manisa Milletvekili Erkan Akçay ile 177 milletvekilinin Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2999) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 222) (Devam)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

222 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

5’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Turan, buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, bir hususun zabta geçmesini talep ettiğim için söz istedim.

Az önce, İYİ PARTİ Milletvekili Ümit Özdağ, konuşmasında dünkü basın toplantımıza atıfla, şahsımın “Türkiye’de FETÖ ve PKK baro kurabilir.” dediğimizi iddia etmiş; bunu üzüntüyle takip ettim. Oysa o cümlelerin devamında “Kurabilirse kursun da görelim bakalım” anlamında “Mahkemeler, yargıçlar işinin başında” anlamında, “Böyle bir iddiası varsa, hesabı sorulur” anlamında söylediğim bir ifadedir; yoksa, bu Meclisteki hiçbir siyasetçi PKK’nın, FETÖ’nün baro kurmasını tasvip etmez Sayın Başkanım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – 6’ncı madde üzerinde 3 önerge vardır; aynı mahiyetteki önergeleri birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

İbrahim Halil Oral

Aylin Cesur

İzmir

Ankara

Isparta

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

İmam Hüseyin Filiz

Adana

Gaziantep

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Oya Ersoy

Muazzez Orhan Işık

Hasan Özgüneş

İstanbul

Van

Şırnak

Hüseyin Kaçmaz

Semra Güzel

Remziye Tosun

Şırnak

Diyarbakır

Diyarbakır

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Tufan Köse

Alpay Antmen

Zeynel Emre

Çorum

Mersin

İstanbul

Turan Aydoğan

Cavit Arı

Süleyman Bülbül

İstanbul

Antalya

Aydın

Abdurrahman Tutdere

Rafet Zeybek

Murat Emir

Adıyaman

Antalya

Ankara

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önerelere katılıyor musunuz?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Aynı mahiyetteki önereler hakkında söz isteyen, Isparta Milletvekili Aylin Cesur.

Buyurun Sayın Cesur. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

AYLİN CESUR (Isparta) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Yeni bin yılda hukukun çağdaş ilkeleri ve demokrasi üzerinde uluslararası düzeyde gittikçe güçlenen bir mutabakat vardır; insanlık tarihi boyunca süren ve Aydınlanma Çağı ile Fransız İhtilali'nden sonra ivme kazanan mücadeleler sonucunda bu noktaya ulaşılmıştır. İnsanlığı, insanlığın başlangıcından beri yönetme meselesi üzerine kafa yormuştur; yönetenler olmuştur, yönetilenler olmuştur. Yöneten ile yönetilenler tarihin her devrinde vardır; önemli olan, yönetenler ile yönetilenler arasındaki ilişki ve yönetilenlerin birbirleri arasındaki ilişkidir. İki bin yıllık tarihimize baktığımızda, devlet, uygarlıkların olduğu her yerde vardır. Yalnız bu devlet, gücünü kendisinden alır ve gücü kendisinden olunca devletin yönetilene karşı işleteceği tek unsur da merhamet kalmaktadır.

SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – Sayın Cesur, şehit cenazesindeki tutumunuzu söyleyin!

AYLİN CESUR (Devamla) – Yani kişi ne isterse canı onu yapacak, istemezse yapmayacak ve aslında bunun adı da keyfiyet olacaktır.

SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – Burdur’daki konuşmada ne anlatmak istediniz, bunu bir söyler misiniz?

AYLİN CESUR (Devamla) – Sonra mı? Sonrası zulüm, haksızlık. Tarih zulümle anılanlarla doludur; Firavun’dur, Nemrut’tur, Roma İmparatorudur ancak tarih yine Firavun’un zulmüne karşı çıkan Musa’ya, Nemrut’un zulmüne karşı çıkan İbrahim’i yazmıştır ve onun için de “Cenab-ı Allah her Nemrut’a bir İbrahim verir.” sözü de söylenegelmiştir.

SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – Sayın Cesur, Burdur’daki konuşmadan dolayı bir özür...

AYLİN CESUR (Devamla) – Yani semavi dinlerden başlayarak insanlık, idare eden ile edilenin mücadelesini yaşamış ve tarih de hepsini yazmıştır.

Aslında yöneten ile yönetilenin mücadelesinde, münasebetinde en önemli rol oynayan belgelerden biri Magna Carta; burada halkın İngiltere Kralına karşı çıkması söz konusu ve halk, kralı istemediğinden değil halk ezilmeye, vergilere karşı çıktığı için...

SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – Konuşmada ne anlatmak istediniz, onu anlamadım.

AYLİN CESUR (Devamla) – Ve Magna Carta’da halk, krala karşı demiştir ki: “Biz vergi verelim ama sen bu vergileri nereye harcadığını söyle.” İşte bu, bütçe hakkını doğurmuştur.

Bugünkü evrensel haklar aslında işte böyle, tek tek milletin sahipliğinde gelmiş ve evrenselleşmiş.

Sonuç olarak, insanlar özgürlük aramışlar ve daha önemlisi, özgürlük yokken dahi adalet aramışlar. İnsanlar can güvenliği aramışlar, insanlar mal güvenliği aramışlar, insanlar ırz güvenliği aramışlar ve bunların barış içinde olmasını aramışlar.

SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – Bir kere daha anlatır mısınız!

BAŞKAN – Siz söz atıyorsunuz durmadan, bitirsin Sayın Milletvekili, size söz vereyim.

Buyurun Sayın Cesur.

AYLİN CESUR (Devamla) – Hepsiyle birlikte de adalet aramışlar. Devlet, bunu sağlayacaktır.

İnsan Hakları Evrensel Beyanname’si bir silsile içinde dönüm noktasıdır ve haklar artık evrenseldir, devlet de evrenseldir, olmalıdır; milletler ise artık yalnız değildir ve evrensellik işte bunu sağlamaktadır.

Hukuk konuşuyoruz, bir tabir var hukukta, müteselsil kefalet. Burada “Herkes birbirine kefildir.” demek bu ve “Halk benim, ülke benim. Siz hiçbir şeye karışamazsınız.” diyemezsiniz.

İnsan Hakları Evrensel Beyanname’si dedik, Evrensel Beyanname’nin ilk 29 maddesi var ve 30’uncusu var, 30’uncuda da deniliyor ki: “İlk 29 hakkı tahrir edemezsiniz.”

53’ten sonra bir kavram giriyor devlet hayatına “hakkın özü” kavramının adı. Burada “Kanunla hürriyetleri tahdit edebilirsiniz ama -iktidar, ne çeşit olursa olsun- Kısıtlamalar hakkın özüne dokunamaz.” deniliyor ve yarın, 10 Temmuz Dünya Hukuk Günü. İnsan haklarını, barışı, huzuru adaletin içinde kalarak sağlayan devlet; hukuk devleti. İşte, bugün, burada “hukuk devleti” diyorsak ve hukuk zedelenmesin diye, kaldırdığımız kollarınızı biz eğer tutmaya çalışıyorsak, hukuka neşter sallanan bu teklife “Dur!” diyorsak bu sebepten.

Cumhuriyetçi anayasacılık yaygınlaşmış ve hukukun evrensellik özelliği yerleşmiş; hukuk, ister ulusal ister uluslararası olsun beraberce yaşama ve çalışma kurallarını düzenliyor, anayasal demokrasiye ulusal hukuk ile uluslararası hukuk arasındaki bağı güçlendiriyor. İşte, insanın insan olarak haklarının evrenselliliği de anayasal demokrasiyi ortaya çıkarıyor. Demokrasi, insan hakları, hukukun üstünlüğü; bu, altın üçgen ve bu zeminde geliyecek dayanışma ruhu barışın, hürriyetin, kalkınmanın da teminatı olacak.

Demokrasiyi iyi anlamak lazım değerli arkadaşlar, demokrasi; çoğunluğun değil hukukun hâkimiyeti demek aslında eğer -bunun altını çiziyorum- devletin de ulusal egemenliğe dayandığı ve

az evvel önemini vurguladığım hakkın özü de bu egemenliğin getirdiği devleti yönetenlerin tahrir edemeyeceği bir devlet; bu, hukuk devleti işte ve hukuk devletinin devamı da o ülkenin vatandaşlarının hukuk devletine sahip çıkmasıyla oluyor.

Demokrasiyi hak etmek değerli arkadaşlar bir mücadele istiyor ve biz, cumhuriyetin bekçisi olmayı kendine şeref edinmiş...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Cesur.

AYLİN CESUR (Isparta) – ... ve bekçisi olmayı her görevin üstünde tutan kadınlı erkekli cumhuriyet nesilleri bu mücadeleyi işte, burada ondan yapıyoruz.

Demokrasiyi araç olarak kullanarak geldiğiniz ve menfaat ortak paydasında kurduğunuz ittifakla, zorla sağlanmış sayısal çoğunluğunuzla bugün barolara düzenleme için getirdiğiniz ve ileride pişman olacağınız bu teklifi reddediyoruz. Bırakın diyorum baroları, sivil toplum örgütlerini; bırakın demokrasi işlesin. Her zaman, her zaman size de lazım olacak; bunun altını çiziyorum. Demokrasiyi işletecek olan kamuoyu, kişilerin de toplumların da hayat hakkı, mücadele gücü kadar, işte, o sağlam temelin zerresi olmaya ant içtiğimiz bedenlerimiz ve arkamızda bizi bu temelin toz zerreciği olmaya iten, bizi buraya getiren milletimizle bu gücümüzü kaybetmeyeceğiz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.(İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen Şırnak milletvekili Hasan Özgüneş.

Buyurun, Sayın Özgüneş.

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; hepinizi selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, işin kötüsü, hiçbir günümüz tartışmasız, şiddetsiz, hakaretsiz geçmiyor. Şimdi, bu zihniyet aslında tarihsel arka kodlara sahiptir. Türkçede çok güzel bir söz var, denilir ki “Balık baştan kokar.” Şimdi, bizi seyreden halkımız bizim bu hâlimizi gördüğü zaman neler yaşıyor? Neler söylüyor? “İşte, balık baştan kokmuştur.” diyor. Siz bakmayın şuraya oy verdi, buraya oy verdi, çok oy aldı; mesele o değil.

Değerli arkadaşlar, bu barolar kanunu aslında toplumsal yarılımların ve bölünmelerin belki de son hamlesidir. Niye bunu söylüyorum? AKP Hükümeti bir bütün olarak geri zihniyetiyle toplumu bölmüştür. Nasıl bölmüştür? Başlar ve ayaklar, inananlar inanmayanlar, teröre destek olanlar millî olanlar, millî olan ve millî olmayan. Şimdi, değerli arkadaşlar, siz toplumu böylesine bölüp yardıktan sonra, düşman kamplara dönüştürdükten sonra halk bize nasıl güvenecek?

Bir de ikinci bir husus, muhalefet bugün itibarıyla sayısal olarak iktidarı ve destekleyicilerini geçmiştir. Şimdi, siz hepsini terörist olarak ilan ettiğiniz zaman, o da “Dur bakalım, benim de söyleyeceğim var, benim de bir hakkım var.” diyor. O zaman “Sen de FETÖ’cüsün.” DAİŞ’çisin.” “İrticacısın.” Şimdi ayıkla pirincin taşını. Nasıl olacak bu? Bu olmaz, bu şekliyle olmaz.

Değerli arkadaşlar, şimdi, bu tarihsel kötü zihniyet... Mesela, nasıl oluyor bu bölmeler, toplumu bölme ve en son yargıyı da bölme? Aynen -bugünün Türkçesiyle söylenen- sizin söyleminizle söylersek, Aristo diyor ki: “Kölelerin fitratında kölelik vardır.” Bakınız, işte, siz “başlar ve ayaklar” derken Aristo’ya gidiyorsunuz. Hammurabi diyor ki: Üstün insan var, sıradan insan var, köle insan var.” İşte, sizin zihniyet Hammurabi zihniyetidir. Eski Hindu inancında şöyle bir şey vardı: “Kozmik evren insanları kaslara bölmüş.” diyordu, siz de bölüyorsunuz. Çinliler “Bürokratların sarı, asil bir topraktan yaratıldığını, diğer insanların kahverengi bir topraktan yaratıldığını...” Şimdi, bugün, AKP zihniyeti çok eski çağlardaki toplumların mitolojik durumunu yaşıyor.

Değerli arkadaşlar, siz “demokratik hukuk devleti” diyorsunuz. Şurada “Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.” yazıyor. AKP Hükûmeti gelinen aşama itibarıyla -altını çiziyorum- “Egemenlik kayıtsız şartsız sarayındır.” noktasına gelmiştir. Niye sarayındır? İşte, bu kanun teklif edilirken Adalet Bakanı ne diyor? “Haberim yok.” diyor. Onun için iktidar sarayındır.

Değerli arkadaşlar, halkı, baroyu böyle bölerseniz... Baro yargının bir parçası. İlkokulları, ortaokulları... Hepimiz okul okuduk; 100 üzerinden hesaplandığında yüzde 20'yle öğrenci geçebilir mi? Sınıfta kalır. Siz, AKP, yargı konusunda, hukuk konusunda yüzde 20'liksiniz ve sınıfta kalmışsınız. Kalkıp burada demokrasiden, hukuktan, insan haklarından, mazlumiyetten bahsediyorsunuz; doğrudur, bir zamanlar mazlumdunuz ama arkadaşlar altını çizdi, zalimin zalimi oldunuz, maalesef. Biz istemeyiz, bunu söylerken hicap duyuyoruz, yanlış anlaşılmasın. Bizim arzumuz, kesinlikle, sizin bu noktada olmanız değildir ama halkı kandırmak... İşte, diyorsunuz ki: “Temsilde adalet”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASAN ÖZGÜNEŞ (Devamla) - Şimdi, hani diyor ya “Kargalar güler.” Ben, vallahi aylar da güler, maymunlar da güler diyorum. Ardahan’da 12 avukata 1 delege veriyorsunuz, İstanbul’da 3.700 avukata 1 delege. Burada çıkıyorsunuz -ahım şahım üniversiteler bitirmişsiniz- “Adalette temsiliyet.” diyorsunuz. Ya, arkadaşlar, siz hangi matematiği gördünüz bilmiyorum; ayrı bir cebir mi okudunuz siz? Şimdi, dolayısıyla, böyle hileşeriyelerle, sizin deyiminizle, takiye yaparak siyaset yapılmaz. Bakın, siyaset toplum içerisinde neye tekabül ediyor; biz toplumun içinden geliyoruz. Diyorlar ki: “Siz yalan söylüyorsunuz, işiniz gücünüz yalan; siyaset yalandır.” Bu hâle sokmuşsunuz. Bu, böyle olmaz ki! Siyaset ahlak işidir, toplum içindir, kadın içindir, doğa içindir, gerçeği savunma işidir; toplumun, doğanın, kadının, bütün kesimlerin sorunlarını çözme işidir. Dolayısıyla, arkadaşlar, bu zihniyet kolay aşılacak bir zihniyet midir? Değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASAN ÖZGÜNEŞ (Devamla) – Ama bizim görevimiz sizi demokrasiye, hukuka, ahlaka, sevgiye, vicdana çekmektir; ta ki demokratik, özgürlükçü, eşitlikçi, laik, halkların, kadınların, emekçilerin özgür olduğu bir Türkiye’yi yaratana kadar. (HDP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bu kaba dili reddediyoruz.

SALİH CORA (Trabzon) – Zalimler dağda, dağda.

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Sen de DAİŞ’in yanına gidersin.

SALİH CORA (Trabzon) – DAES’e ne yaptığımızı gördünüz.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen Ankara Milletvekili Murat Emir.

Buyurun Sayın Emir. (CHP sıralarından alkışlar)

MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Zayıfladıkça zulmeden, zulmü arttıkça eriyen bir siyasi iktidarla karşı karşıyayız. İktidarına tutunabilmek için her türlü demokratik unsuru yok etmekten çekinmeyen ve demokrasiyi yok ederse iktidarının süreceğini zanneden bir anlayışı görüyoruz. Sanıyorsunuz ki demokratik kurumlar yok olursa, sivil toplum susarsa, meslek örgütleri susarsa, üniversiteler susarsa, sendikalar susarsa, siyasi partiler susarsa, medya sessizleşirse iktidarınız sürer ama yaptığınız her tür ceberutluk, her tür zalimlik sonunuzu hazırlıyor, farkında değilsiniz.

İşte, bugün bir saldırı altında olan barolar var. Şu ana kadar Türkiye’nin birçok demokratik kurumunu çürüttünüz, işlevsizleştirdiniz, yetkilerini azalttınız, sesini kısıttınız ama bugün de baroyla uğraşma derdindesiniz. Niye? Çünkü Türkiye’yi tek sesli yapmak istiyorsunuz ve baroları bölerek,

baroları parçalayarak, küçük küçük barocuklar kurdurarak, belki de o küçük barocuklardan bir veya birkaçını muhatap alarak Türkiye'deki yargı düzenini ve özlediğiniz o size bağlı yargı düzenini kurabileceğinizi zannediyorsunuz. Oysa, değerli arkadaşlar, bu yasa teklifiyle de hayal ettiğiniz sonuçların çok dışında, hatta "Yanılmışız." diyeceğiniz, çok kısa sürede "Aldatılmışız." diyeceğiniz, "Nereden getirdik bu yasayı!" diyeceğiniz sonuçlarla karşılaşacağımızı şimdiden garanti edebiliriz. Bakınız, son derece yanlış bir yasa; vicdandan, demokrasi kültüründen, akıldan yoksun bir yasa. 4.040 üyeli Ardahan ile 4.600 üyeli Antalya'yı eşitleyen bir anlayış. 4 delegeyi 2 bin üyeli baroya vereceksiniz ama 5'inciyi alması için "5 bin üye daha getir." diyorsunuz. Böylesine izandan yoksun, demokrasiden nasibini almamış bir teklif. Peki, bunu nasıl açıklıyorsunuz, nasıl gerekçelendiriyorsunuz? Gerekçe yok. Diyorsunuz ki: "Dünyada bunun örnekleri var." Bakın, benim elimde Meclisin hazırladığı iki tane literatür var; biri 2018, biri 2019'da hazırlanmış.

Değerli arkadaşlar, dünyanın hiçbir yerinde çoklu baro yoktur, dünyanın hiçbir yerinde. Komisyonunda anlattınız; "Amerika'da var." dediniz, "Kaliforniya'da var." dediniz, "Almanya'da var." dediniz. Yararlanın ciddi literatürlerden, dünya örneklerine cidden bakın; havuz medyasının manşetleriyle burada konuşmayın. Varsa bir tane çoklu baro örneği getirin, söyleyin; bir tane örnek yok. (CHP sıralarından alkışlar)

Durumunuz şuna benziyor arkadaşlar: Okyanusta, deniz ortasında salda kalmış bir kazazede gibisiniz; susadıkça deniz suyu içiyorsunuz, deniz suyu içtikçe susuyorsunuz ve bu sizin sonunuzu hazırlıyor. Bu anlayışla, değerli arkadaşlar, bu yasanın bir an evvel geri çekilmesi lazım. Bu yasayla birlikte barolara saldırıyorsunuz, barolara saldırırken yargının temel ayağı olan savunmayı çökertiyorsunuz, hukuk devletine saldırıyorsunuz ve maalesef demokrasimizi hedefliyorsunuz. O küçük barocukların, birbirinden üye alma, üye çalma, üye kaydetme derdine girecek barocukların disiplin yönetimini, disiplin uygulamalarını, staj uygulamalarını hakkıyla, yerinde, doğru yapabileceğini hanginizin iddia edebilir? Siz bu ülkeyi bu kadar mı sevmediniz? Barolara bu kadar mı hıncınız var? Bu neyin intikam duygusudur, anlamak mümkün değil.

Bakınız, Türkiye'nin acilen demokrasiye ihtiyacı var, Türkiye'nin temel sorunlarına eğilmeye ihtiyacı var. Ülkemizin sorunları bunlar değil; Türkiye'nin baroyla vakit kaybetmeye, baroyu böylesine sizin arkabahçeniz yapmak için vakit kaybetmeye ihtiyacı yok. Öylesine gözünüz dönmüş ki Ankara'nın ortasında 30 baro başkanının oturmasına dahi tahammül edemiyorsunuz, şu anda abluka altındalar ve zaman zaman da polislin şiddetiyle, ölçsüz şiddetiyle muamele görmek zorunda kalıyorlar. Bu anlayışla, değerli arkadaşlar, bu yasayı hukuk devletine, demokrasiye, barolara ve ülkemizin geleceğine bir saldırı olarak değerlendirdiğimizi ve buna sonuna kadar karşı koyacağımızı bildirmek isterim.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, yoklama talebimiz var.

BAŞKAN – Yoklama talebi var.

Sayın Özel, Sayın Emre, Sayın Zeybek, Sayın Kaya, Sayın Emir, Sayın Gökçel, Sayın Bülbül, Sayın Özer, Sayın Hakverdi, Sayın Kılıç, Sayın Erbay, Sayın Hancıoğlu, Sayın Beko, Sayın Aydın, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Özdemir, Sayın Arık, Sayın Kaboğlu, Sayın Keven, Sayın Kaya.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.44

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 19.54****BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN****KÂTİP ÜYELER: İshak GAZEL (Kütahya), Burcu KÖKSAL (Afyonkarahisar)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 110’uncu Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – 222 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 6’ncı maddesi üzerinde verilen aynı mahiyetteki önergelerin oylamasından önce istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı. Şimdi yoklama işlemi tekrarlayacağım.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Manisa Milletvekili Erkan Akçay ile 177 milletvekilinin Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2999) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 222) (Devam)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

222 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

6’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

7’nci madde üzerinde 4 önerge vardır. Okutacağım ilk 2 önerge aynı mahiyettedir, bu önergeleri birlikte işleme alacağım.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 222 sıra sayılı Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 7’nci maddesinin kanun teklifi metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Oya Ersoy

Muazzez Orhan Işık

Remziye Tosun

İstanbul

Van

Diyarbakır

Hüseyin Kaçmaz

Semra Güzel

Şırnak

Diyarbakır

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Tufan Köse	Alpay Antmen	Zeynel Emre
Çorum	Mersin	İstanbul
Turan Aydoğan	Cavit Arı	Süleyman Bülbül
İstanbul	Antalya	Aydın
Abdurrahman Tutdere	Rafet Zeybek	Burak Erbay
Adıyaman	Antalya	Muğla

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önerelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önereler hakkında söz isteyen, Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun.

Buyurun Sayın Tosun. (HDP sıralarından alkışlar)

REMZİYE TOSUN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; barolarla ilgili, Adalet Komisyonunda günlerce yürütülen ve asıl muhataplarının göz ardı edildiği bu tasarının, anayasal güvence altında olan ilkelere ve uluslararası sözleşmelere aykırı olduğu ortadadır. Bu tasarının kabul edilmesi savunmaya vurulacak bir darbedir. Savunmayı temsil eden avukatları içermeyen bir yargı ve yargılamadan söz edilemez.

Avukatlık Kanunu, Anayasa'nın, yargının üç temel direğinden biri olan savunma mesleği, şiddete uğrayan kadınların verdikleri hukuk mücadelesinde büyük önem taşımaktadır.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'de yargı cinsiyetçidir. Erkekler tarafından öldürülen kadınlar kolluk kuvvetlerine ve yargıya başvurdukları hâlde bu kurumlar gerekli tedbirleri almadıklarından katledilmektedir. Yargının bu cinsiyetçi yaklaşımına ve erkek yanlısı kararlarına neredeyse her gün rastlamaktayız. Erkeklerle sürekli tahrik indirimi verilmektedir.

Kısa süre önce yaşanan iki örneğe buradan değinmek istiyorum: 26 Haziranda polis tarafından, köpekli ve fiziki işkencelerle gözünlüne alınan demokratik yerel yönetimler kurulu üyemiz ve Edremit Belediyesi eski Eş Başkanımız Sevil Rojbin Çetin tutuklandı ama ona bu işkenceyi yapanlar hâlen yargılanmış değil. Oysa tutuklanması gereken, ona bu işkenceyi yapanlar olmalıdır.

Antalya'da yaşayan 17 yaşındaki Arya Amis'i, yedi aydır tecavüzle ve ölümlü tehdit eden erkek hakkında savcı, delil yetersizliği nedeniyle kovuşturmaya yer olmadığına karar vermiştir. Amis, sosyal medyada paylaştığı videoda “Bana yazdığı mesajların görüntüleri de var, ses kayıtları da var. Tam olarak beklenen delil tecavüze uğrayıp öldürülmem mi? İnanın ülkede adalet yok.” demiştir. Bu örnekler artmakta. Maalesef bu ülkede her gün kadınlar öldürülmektedir. Fakat şiddet yapanlar değil şiddet görenler cezalandırılmaktadır.

Görüldüğü gibi erkek egemenliği ve erkeklik, hayatın her alanında olduğu gibi yargı alanında da hâkimdir. Öyle ki kadına şiddet uygulayanlar, kadın katilleri, tacizcileri, tecavüzcüleri ceza indirimiyle ödüllendirilmektedir. Bunun sebeplerinden biri, yargıya egemen olan erkek zihniyettir. Yargı, kadınlara yönelik erkek şiddetini önlemekte hayati öneme sahip iken failleri çoğunlukla korumakta. “İyi hâl” “tahrik indirimi” adı altında failler cezasız bırakılmaktadır. Kadınlardan beklenen ise şiddete, tacize, tecavüze maruz kaldıklarını kanıtlamasıdır.

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Tıpkı dağda olduğu gibi.

REMZİYE TOSUN (Devamla) – İktidara yakın olanlar, erkekler yargı tarafından kollanmakta, suçlarının üzeri örtülmektedir. Yargı, tecavüzcüleri, kadın katillerini değil mağdurları korumalıdır. Peki cinsiyetçi yargı kararlarının karşısında iktidar ne yapıyor? İstanbul Sözleşmesi'ni iptal etmek istiyor. Oysaki iktidarın yapması gereken sözleşmenin etkin kullanılmasını sağlamak olmalıdır.

Sözleşmeden imzanın çekilmesi kadına yönelik şiddeti daha da artıracak gibi, devlet eliyle meşrulaştırılan şiddetin arkasında yatan otoriter anlayışın giderek güçlenmesine yol açacaktır.

Yine, ne yapıyor bu iktidar? Kadına yönelik şiddeti âdeta hak görüyor, kadın kazanımlarına ve kadın kurumlarına saldırıyor. Diyarbakır’da kayyum eliyle şiddetle mücadele eden bütün kadın kurumları kapatılmıştır. Bugün kadına yönelik şiddetle mücadele eden tek kurum Rosa Kadın Derneğidir. Rosa Kadın Derneği, şiddet vakalarında kadınlara hukuki ve psikolojik destek sağlamakta, iktidarın işletmediği mekanizmalara alternatif olarak çalışmaktadır. Bunun içindir ki çalışmaları erkek egemen zihniyeti rahatsız etmiş, derneğin yaptığı tüm çalışmalar kriminalize edilip hedef gösterilmiştir.

Kadına yönelik şiddetin en yoğun yaşandığı bu dönemde, yargı erkek yanlısı kararlara imza atarken ve şiddet uygulayan erkekler cezasız kalırken, şimdi de iktidar, çoklu baro yasasıyla şiddete uğrayan ve öldürülen kadınları savunmasız bırakacaktır. Mesleklerini en iyi biçimde icra etmeye çalışan avukatların, hukukun gücüne değil gücün hukukuna inanan kişilerce fiili saldırıya uğradığı, uğratıldığı bu ülkede yasayla adil yargılama ortadan kalkacaktır.

Sonuç olarak bu teklif, gündeme gelmesine yol açan siyasal olaylar, getiriliş usulü, gerekçesi, düzenleme biçimiyle Anayasa’yla bağdaştırılması güç bir tekliftir. Bunun da ötesinde, teklifle kamu yararının hedeflendiğini söylemek de güçtür. Ayrıca bu teklif kadına yönelik şiddetin karşısında duran savunmanın daha da zayıflamasına ve baskı altına alınmasına neden olacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

REMZİYE TOSUN (Devamla) – Parlamentonun temsil ettiği halk iradesine, hukuk devleti ilkesine, demokrasisine, insan haklarına saygı gereği bu kanun teklifinin Parlamentodan geçmemesi gerekmektedir.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen Muğla Milletvekili Burak Erbay...

Buyurun Sayın Erbay. (CHP sıralarından alkışlar)

BURAK ERBAY (Muğla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; demokrasiye, insan haklarına, hukukun üstünlüğüne gönül vermiş, bu uğurda mücadele eden avukat meslektaşlarımı saygıyla selamlıyorum.

(Hatip tarafından “Baroma dokunma!” yazılı pankart açılması)

BURAK ERBAY (Devamla) - Şimdi size bir şey dinletmek istiyorum:

(Hatibin cep telefonundan bir ses kaydı dinletmesi)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Teşkilat sağlam Başkanım, görseller, bilgisayarlar...

BURAK ERBAY (Devamla) – Başkanım avukatız.

Bakın, eğer ses geliyorsa bu bir çığlık. Az önce, bundan yaklaşık bir iki saat önce Kuşulu Park’a gittim, avukat meslektaşlarımı, baro başkanlarını ziyaret ettim, oradan ayrıldıktan sonra darbedildiklerini, coplandıklarını duydum. Gerçekten mesleğim adına utanç duyuyorum ve sizlerin de, buna sebep olanların da utanç duyması gerektiğini düşünüyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Onlar, bizim mesleğimizi temsilen göreve gelmiş, en az on-on beş yıl mesleğini yürütmüş baro başkanlarımız. Hiçbirinin sabıkası yoktur, hiçbirinin adli sicil kaydı yoktur ve mesleklerini onurluca yürütmüş, saygı duyduğumuz, toplumun saygı duyduğu insanlardır. Ama maalesef, günlerdir, önce Çankaya kapısında, şimdi de Kuşulu Park’ta sersefil hâldeler, darbediliyorlar. Gerçekten ülkemize yakışmayan bir görüntü.

Şimdi, ben bu teklif geldikten sonra baktım, 100 küsur civarı avukat meslektaşımız, Cumhuriyet İttifakı'nda da 60 civarı avukat meslektaşımız bulunuyor. Bakın, biz bu mesleğe başlarken bir yemin etmiştik: "Hukuka, ahlaka, mesleğin onuruna ve kurallarına uygun davranacağıma namusum ve vicdanım üzerine ant içerim." Ama maalesef, görüştüğümüz bu yasa teklifiyle, bunu destekleyenler, bu yemine de, mesleğe de, ülkeye de ihanet etmektedirler. Maalesef böyle bir tabloyla karşı karşıyayız.

Bakın, günlerden beri Komisyon'da burada da görüşmeleri izliyorum. Sayın Bülent Başkanım da görüşmeler sırasında orada, dışarıdaki avukatlarla ilgili şöyle bir şey söylemişti: "Zerre kadar mesleki hassasiyetleri olmadığını düşünüyorum." Böyle demiştiniz Başkanım. Bakın, anlatmaya çalıştım. Onlar -dediğim gibi- bu mesleğin onurunu korumak için, biz avukatların hakkını savunmak için mücadele eden insanlar ve şöyle bir çalışma yaptım, kendi bağlı olduğum Muğla Barosunun sadece şu iki yıldan beri yaptığı eğitim çalışmalarını çıkardım bizim avukatlar için. Bakın, konkordato hukuku 2019 Ocak, ticari uyuşmazlıklar, işe iade davaları, trafik kazaları bunun gibi onlarca eğitim yapmış, düzenlemiş Niye? Biz avukatlara faydası olsun, genç avukatlara faydası olsun diye. Ha bire itibarsızlaştırmaya çalışıyorsunuz, işte, seçim sistemine dayandırılıyorsunuz baro sistemi değişikliğini.

Bakın, o beğenmediğiniz İstanbul Barosu ne yapmış biliyor musunuz? Avukat meslektaşlarımız cezaevlerine tutuklu müvekkillerini görmeye gitsin diye ücretsiz servis düzenlemiş, hem Silivri'ye hem Maltepe Cezaevine gidebilsin diye ücretsiz servis düzenlemiş. Yine ne yapmış İstanbul Barosu? Çağlayan Adliyesine, oradan Bakırköy Adliyesine, Kartal Cevizli'ye gidebilsin diye servisler düzenlemiş. Bunlar mesleki kaygılarla yapılmış işler değil mi Sayın Başkanım?

Bakın, onlarca o kadar örnek var ki, avukata acil destek hattı kurmuşlar. Bakın bu pandemi sürecinde, askıda fatura uygulaması yapmışlar. Genç meslektaşlar bu süreçte tahsilat yapamadılar, hiç olmazsa faturalarını ödesinler diye böyle bir kampanya yapmışlar. Aynı şekilde İzmir Barosu...

Bunları araştırırken ne buldum? Bilmediğim bir konuydu, Bursa Barosundaki arkadaşlar, bakın, o genç, mesleğe başlayan, daha hayatını yeni kurmaya çalışan meslektaşlara bir iş hanında 50 tane dükkân, iş yeri tutmuşlar, bilgisayar masası sağlamışlar ve ücretsiz bir şekilde onlara bu ofisleri vermişler. Bunlar kötü şeyler mi arkadaşlar? Bunları işte o beğenmediğimiz baro başkanları ellerinden geldiğince yapmaya çalışıyorlar; görevlerini yaptılar, yapmaya devam ediyorlar.

Yine aynı şekilde, yasadaki kaynaklanan haklar gereği, toplumsal konularda da gerekli mücadeleleri yürütüyorlar. Bakın, ne yapmış Manisa Barosu? Soma soruşturmasına müdahil olmuş. Diyarbakır Barosu ne yapmış? Aladağ yurt yangınına müdahil olmuş. Salda Gölü'ndeki davanın takipçisi olmuş Burdur Barosu. Bakın, Çorlu tren kazasında baro başkanlarımız gitmişler, orada konuyu takip etmişler. Bunların nesi kötü arkadaşlar? Bunlar yasadaki kaynaklanan -bakın burada avukat meslektaşlarımız da vardır tahmin ediyorum- yasa gereği yapılması gereken işlerdir. Ama siz bunları bir kenara bırakıyorsunuz, "Siyaset yapıyorlar, yok İstanbul'da 8 bin oy aldı tahakküm kurdu." diye baroların seçim sistemini değiştirmeye çalışıyorsunuz.

Bakın, büyük bir tehlike var bu yasada -onlarca var da- ben bunu Komisyon'da anlatmaya çalıştım. Genç arkadaşlarımız, stajyerler mezun olacaklar, gelecekler, meslek örgütüne gidecek, siz onları seçim yapmak zorunda bırakacaksınız. Diyebilirsiniz ki: "Şu baroya mı kaydol... O yeni mezun olan genç arkadaşlarımız gelip gönül rahatlığıyla meslek örgütlerine kayıt olabilmeliler ama siz, maalesef, bunun önüne geçiyorsunuz.

Bunun dışında, bu saatten sonra verilecek tüm kararlar şaibeli olacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın.

BURAK ERBAY (Devamla) – “Ben, o barodan avukat tutmadığım için bu cezaya çarptırıldım.” veya “Tazminat ödemek zorunda bırakıldım.” diyecektir. Göreceksiniz temyiz dilekçelerinde bunun gibi onlarca durumla karşılaşacağız. Disiplin dosyalarında farklı kararlar çıkacak. İstanbul’da 2 tane baro olacak. Olur mu? Bir ilçede esnaf odası, şoförler odası 2 tane olur mu? Aynı sistemi burada getirmeye çalışıyorsunuz.

Bakın, arkadaşlar, sürem az olduğu için şunu göstermek istiyorum: “PKK, güneydoğuda mahkeme kurdu.” Haberde anlatılıyor: Bir vatandaş, avukata geliyor, diyor ki: “Ben, bir karara itiraz edeceğim.” Avukat bir bakıyor, bir örgütün verdiği karar “üst eyalet mahkemesine” itiraz edeceğim. Ve sonucunda da “Cumhuriyetin sınırları içerisinde paralel olarak mahkeme kurulması doğal karşılanmış.” diyor. Şimdi aynı şeyi yapıyorsunuz arkadaşlar: Paralel baro kuruyorsunuz. Bu, devlete ihanettir, bu ihanetin bedelini de ödeyeceksiniz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

III.- YOKLAMA

(HDP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, yoklama istiyoruz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, önce 60’a göre...

BAŞKAN – Sayın Beştaş, Bülent Turan’a söz verdim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yok, hayır. Ayaktayız.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Yoklama istedik Başkanım.

BAŞKAN – İsimleri tespit edeceğim: Sayın Beştaş, Sayın Toğrul, Sayın Aydemir, Sayın Taşdemir, Sayın Tosun, Sayın Özgüneş, Sayın Piroğlu, Sayın Bülbül, Sayın Kaçmaz, Sayın Turan, Sayın Koçyiğit, Sayın Coşkun, Sayın Dağ, Sayın Çepni, Sayın Kerestecioğlu, Sayın Işık, Sayın Koç...

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Sayın Öcalan...

BAŞKAN - Tamam.

Sayın Katırcıoğlu, Sayın Kemalbay Pekgözegü.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklamayı başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Manisa Milletvekili Erkan Akçay ile 177 milletvekilinin Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2999) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 222) (Devam)*

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önerileri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

Sayın Turan, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

48.- *Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Muğla Milletvekili Burak Erbay'ın görüşülmekte olan 222 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkanım, bir hususu polemik konusu olmadan ifade etmek isterim: Az önceki kıymetli konuşmacı, benim kapıda duran meslektaşlarımıza karşı mesleki hassasiyet duymadıklarının ifade ettiğimi dile getirdiler. Cümle tam böyle değil, bağlamından koparılmış bir cümle. Söylemek istediğim şuydu: Büyük bir mesai harcayarak o gün baro başkanlarımızla bir araya gelelim diye ısrarcı olduk. Adalet Bakanımız çağırdı, 3 malum baro başkanımız yoktu, 30'dan fazla başkanımız vardı. Ardından biz davet ettik, Mahmut Hoca, biz davet ettik ardından.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ama malum demeniz doğru değil meslektaşlarımız için.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Grup Başkan Vekilleriyle beraber üç dört saat toplantı yapıldı. Onun ardından Komisyon aşamasında kapıda eylem olduğunu duyunca yine arkadaşların uyarısıyla beraber değerlendirdik. Bizzat ben CHP'li vekillerimizi arayarak, Metin Fevzioglu Bey'i arayarak içeriye davet ettim, arkadaşlar gelmedi, sonra ben de “Mesleki hassasiyetleri olsa gelirdi ama eylemi tercih ettiler.” dedim. Özeti budur Sayın Başkanım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

49.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, bütün süreci dört gün boyunca gece gündüz, sabaha kadar birlikte orada takip ettik. AK PARTİ'li değerli mevkidaşlarımız değişimli olarak yaptılar, bizler sürekli oradaydık. Tabii, çeşitli kesitler aktarılıyor ama bu konuya hem Meral Hanım, hem ben, hem diğer Grup Başkan Vekillerimiz doğrudan tanıştır ki barolar şu talebi kabul ettiler, 3 temsilciyle -hatta daha sonra 5 de denildi- gidip Komisyonunda konuşmayı kabul ettiler, tamamını takip etmeyi de kabul ettiler ama kabul edemedikleri şu: Arkadaşlarımız buradayken, onlar Meclisin bahçesine veya -bizim önerimiz tarafsız bir salonda- bir salona alınmadan arkadaşlarımıza “Git, konuş, dışarı çık; 3 kişi gelsin, konuşsun, dışarı çıksın; bu, onur kırıcı.” dediler hatta çok üzüldükleri bir şey de oldu, bizim tarafsız salon önerimize bütün Komisyon katıldı, AK PARTİ'deki muhataplarımıza ilettik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sonraki iş bunlar.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Onlar olumlu bakıp bu konuda bir istişareye ihtiyaç olduğunu vurguladılar ve ondan sonra kendileri de üzülerek “Maalesef içeri girmelerine izin verilmiyor.” denildi. Olay bu kadar nettir eğer Sayın Bülent Turan'ın dediği gibi olsaydı zaten sorun çözülmüştü ama baro başkanları “Biz arkadaşlarımızı gecenin bir yarısı burada bırakamayız, seçim zamanı hiçbir baronun kapısında bir milletvekili bekletilmedi, biz bunu hak etmedik.” dediler ve özellikle de kendi meslektaşlarına fevkalade üzüntülerini iletiler, onları en çok rencide eden de “3'ünüz gelin konuşun, geri kalanınızı Ala Restoran'da ağırlayalım.” sözü oldu.

Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, zapta geçsin sadece: Bu bilgi, sonraki görüşmelerdir, anlattık biz onu.

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN – Bunu daha önce de ifade ettiniz yani.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – 10 defa anlattık Başkanım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

50.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ben de o gece baro başkanlarının yanındaydım, görüşmelerde bulundum, Özgür Bey de söyledi ve bu sonrası değildi Sayın Turan. Baro başkanları, biz görüşmeleri yaparken içeri girip Komisyonunda sonuna kadar beklemeyi ve arkadaşlarının da Mecliste kalınabilecek herhangi bir mekânda kalmasını kabul ettiler aslında ama diğer baro başkanlarının Meclise alınması talebi katiyen reddedildi ve o 3 kişinin de sadece... Hatta süreyi de söylediler, “Maksimum on beş dakika dinleriz, sonra dışarı çıkarılır.” dediler yani burada kalamazlar pandemi sebebiyle.

Şimdi, bu konuda Türkiye’yi, toplumu yanlış bilgilendirmeyelim, zira baro başkanları şu anda kuşatma altında yani bu yaklaşım bugün de devam ediyor, bunu kabul etmiyoruz. Onlar bizim de sizin de meslektaşlarınız ve bu ülkede hukuk insanlarına bu şekilde yaklaşımı kesinlikle kabul edilemez zihniyetin yansıması olarak görüyoruz.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Beştaş.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Manisa Milletvekili Erkan Akçay ile 177 milletvekilinin Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2999) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 222) (Devam)

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinin işlenecek hükmünün aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 49 - Avukatlar, mahkemelere Türkiye Barolar Birliği tarafından şekli belirlenen cübbeyle çıkmak zorundadır. Avukatlara kılık ve kıyafete ilgili başkaca bir zorunluluk getirilemez. Hiçbir merci kılık kıyafet ile alakalı bir yükümlülük öngöremez.”

Dursun Müsavat Dervişoğlu   İbrahim Halil Oral   Mehmet Metanet Çulhaoğlu

İzmir

Ankara

Adana

İmam Hüseyin Filiz

Fahrettin Yokuş

Gaziantep

Konya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Ankara Milletvekili İbrahim Halil Oral.

Buyurun Sayın Oral. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; 222 sıra sayılı Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesi üzerine İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu vesileyle, Adalet Komisyonunda adalet ve hukuk için, binlerce avukatın görüşlerini savunmak için mücadele eden milletvekili arkadaşlarıma şükranlarımı sunmak istiyorum. Biz, başımız her sıkıştığında avukatlara başvuruyoruz. Onlar, hukukun en temel mesleklerinden birini icra ediyorlar, farkında olmamız lazım. Bugün milletvekili arkadaşlarımızın vicdani sorumluluğu ise, savunmanın savunmasını yapmaktır diye düşünüyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, dün e-posta adresime gelen bir gönderiyle öğrendim ki bu teklife Türkiye Barolar Birliği de muhalefetini vurgulamıştır. Zaten illerimizden gelen baroların başkanlarının da Çankaya kapısında ne hâle düşürüldüklerini hepimiz gördük. Çoklu baroyu, bu aralar aranızın çok iyi olduğu Sayın Feyzioğlu da barolar da avukatlar da hukukçu akademisyenler de istemiyor. Peki, kim istiyor? Türkiye Büyük Millet Meclisinden fazla yasama işlemi yapan, ülkeyi kararnamele ve KHK'lerle yöneten; ortak aklı, istişareyi reddeden Sayın Cumhurbaşkanımız istiyor. O istiyor diye barolar bölünsün, paralel barolar kurulsun. O istiyor diye "Oy moy yok." diyen sosyal medya kapatılsın. O istiyor diye diğer meslek örgütleri bölünsün. O istiyor diye Seçim Kanunu iktidarın lehine düzenlensin. O istiyor diye nerede antidemokratik iş varsa vurgulansın ve uygulansın. Yarın "O istiyor." diye çoklu hukuk tartışılmaya başlanırsa hiç şaşımayacağım. Yarın Ankara'da, İstanbul'da belediyeleri kaybettiğiniz için, paralel belediyeler kurmak için Belediye Kanunu'nda değişiklik teklifi bu Meclise gelirse kimse o kadar da olmaz demesin.

Saygıdeğer milletvekilleri, benim küçük oğlum şu an stajyer avukattır. O ve aynı dönem mezun olduğu avukat arkadaşlarıyla sürekli hasbihâl ediyorum; onlar da bu düzenlemeye şiddetle karşılar, istemiyorlar. Hatta bu genç avukatlar, daha ruhsatlarını almadan böyle ucube bir düzenlemeyle karşılaşmaktan son derece üzüntülüler. Genç bir avukatın hayallerini yıkmak, hukuka olan inancımı zedelemek kimsenin hakkı değildir, olmasa gerek.

Gençlerimize bu ülkeyi bırakırken ne diyeceğiz? Barolar, iktidara muhalif görünüyordular, siyasallaşıyorlardı, onun için böldük mü diyeceğiz? Yarın siyaset tarihimizi yazan tarihçiler, maalesef bütün bu süreçleri antidemokratikleşme süreci olarak yazacaklardır.

AK PARTİ 2001'de ilklerin ve ilkelerin partisiydi ve sivilleşmeyi, demokratikleşmeyi savundu. Bugün geldiğimiz noktada ise maalesef "Benim barom, benim odam, benim valim, benim kaymakamım." tartışmalarıyla karşı karşıyız.

Tanzimat'tan bu yana gelen bütün demokratikleşme sürecini tersine çeviriyoruz. Hem ülkemizde hem de uluslararası kamuoyunda iktidarın uygulamaları, Rusya'yla, İran'la, Kuzey Kore'yle, Küba'yla karşılaştırılır hâle gelmiştir. Televizyonlarda iktidar borazanlığı yapan bazı eski tüfek Maocular ise bunlardan cesaret alarak "millî diktatör" gibi ifadeleri çekinmeden kullanabiliyorlar. Buna tepki dahi gösteremiyorsunuz. Türkiye'ye yazık ediyorsunuz, gençlerimize yazık ediyorsunuz, adalete ve hukuka yazık ediyorsunuz.

Kıymetli milletvekillerim, bir Ankara Milletvekili olarak Ankara Barosunun yakın zamanda yaptığı Diyanetle ilgili bazı açıklamalara tepki göstermiştim. Burada, bu teklife karşı olan çoğu milletvekili arkadaşım da baroların tavır ve açıklamalarına zaman zaman itiraz etmektedirler ancak akla kararı birbirine karıştırmamak gerekir. Barolarda siyasallaşma varsa bunun çözümü için hep birlikte değerlendirebiliriz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Oral.

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – Teşekkür ederim.

Ancak burada getirilen teklif, bu sorunu ya da temsil sorununu çözmeye yönelik değildir. Bu teklif açıkça siyasallaşmayı kanuni hâle getirmektedir. Sarı sendika kavramı gibi, sarı baro kavramını AK PARTİ literatürümüze sokmaya hazırlanmaktadır. Ben akşam eve gittiğimde, avukat oğlumun yüzüne bakmak için, avukat kardeşlerimin yüzüne bakabilmek için bu teklife sonuna kadar karşı olduğumu ilan etmek istiyorum. Siz de avukatların yüzüne bakabilmek için bu hatadan dönün diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 222 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin çerçeve 7'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Cahit Özkan	Bülent Turan	Erkan Akçay
Denizli	Çanakkale	Manisa
Zeynep Gül Yılmaz	Mehmet Doğan Kubat	Çiğdem Erdoğan Atabek
Mersin	İstanbul	Sakarya
	Mihrimah Belma Satır	
	İstanbul	

“MADDE 7- 1136 sayılı Kanununun 49 uncu maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Avukatların resmi kılık ve kıyafeti:

MADDE 49 — Avukatlar, mahkemelere Türkiye Barolar Birliği tarafından şekli belirlenen cübbeyle çıkmak zorundadır.

Avukatlara, staj dönemi de dahil olmak üzere, baro ve Birliğin iş ve işlemleri ile mesleğin icrası kapsamında kılık ve kıyafetle ilgili herhangi bir zorunluluk getirilemez.”

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini okutuyorum:

Gerekeç:

Önergeyle 1136 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesinde yapılan değişiklikle birinci fıkranın ikinci cümlesi, ikinci fıkra olarak yeniden düzenlenmektedir. Değişiklikle avukatlara, staj dönemi de dâhil olmak üzere, baro ve birliğin iş ve işlemleri ile mesleğin icrası kapsamında kılık ve kıyafetle ilgili herhangi bir zorunluluk getirilemeyeceği hükme bağlanmaktadır. Böylece serbest bir meslek olan avukatlık mesleği, niteliğine uygun olarak özgür bir şekilde icra edilebilecektir.

BAŞKAN – Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 7'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

8'inci madde üzerinde üç önerge vardır, aynı mahiyetteki bu önergeleri birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Dursun Müsavat Dervişoğlu	İbrahim Halil Oral	Aydın Adnan Sezgin
İzmir	Ankara	Aydın
Mehmet Metanet Çulhaoğlu	İmam Hüseyin Filiz	
Adana	Gaziantep	

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Oya Ersoy	Muazzez Orhan Işık	Murat Çepni
İstanbul	Van	İzmir
Remziye Tosun	Semra Güzel	Hüseyin Kaçmaz
Diyarbakır	Diyarbakır	Şırnak

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Alpay Antmen	Süleyman Bülbül	Zeynel Emre
Mersin	Aydın	İstanbul
Turan Aydoğan	Rafet Zeybek	Tufan Köse
İstanbul	Antalya	Çorum
Abdurrahman Tutdere	Cavit Arı	Sevda Erdan Kılç
Adıyaman	Antalya	İzmir

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önerelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önereler hakkında söz isteyen Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin.

Buyurun Sayın Sezgin. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

AYDIN ADNAN SEZGİN (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Anayasa'ya aykırılığı bariz olan Avukatlık Kanunu Teklifi'nin 8'inci maddesi üzerinde söz almış bulunuyorum.

Baroların dünyada hiçbir yerde görülmemiş bir şekilde parçalanmasını öngören bu teklife karşı olduğumuz malum. Teklif, FETÖ terör örgütünün hayaletinin hâlâ bu Genel Kurul sıralarında dolaştığını ima ediyor. İktidar FETÖ'nün en acımasız taktiklerinden biriyle bu defa da barolara tasallut gayretindedir. Böyle bir düzenleme hiçbir hukuk devletinde yoktur ve demokrasiye vereceği zararların yanında devletin üniter yapısını da tehdit edecektir. Evet, böyle bir yasa insan haklarına, temel özgürlüklere, savunma hakkına ve hukukun üstünlüğü anlayışına muhakkak derin zararlar verecektir. Yargının siyasallaşması daha da keskinleşecektir. Bu girişim demokrasiden ve hukuk devletinden ayrılan yönetimlerin kurumları imha etme gayretinin yöntemlerinin bir parçasıdır. Kurumları imha edip ehlileştirilmiş yapılar oluşturma heves ve hedefidir.

Şimdi, iktidar bloğunun bazı sözcüleri dünyanın diğer ülkelerinde, örneğin New York'ta, Paris ya da Tokyo'da paralel baro uygulamaları varmış gibi konuşuyorlar. Oysa hukukun üstünlüğünün geçerli olduğu demokrasilerde temel yapı demokratik yöntemlerle oluşturulan bütüncül baro anlayışına istinat eder. İstanbul benzeri birçok metropolde tek baro sistemi vardır. Bazı durumlarda coğrafi ve

lojistik nedenlerle şubeleşmeye gidilebilmektedir. Bu, ideolojiyle, siyasi çıkar arayışlarıyla hiçbir ilgisi olmayan pratik örgütlenme modellerinden ibarettir. Evet, Almanya’da eyaletlerde birden fazla baro bulunabilmektedir fakat şunu tespit edelim: Eyalet vilayet değildir. Eyaletlerin idari, siyasi, yargı yapılanmaları değişiktir. Almanya’daki eyaletlerde farklı yargı bölgeleri mevcuttur ve her yargı bölgesinde tek bir baro bulunmaktadır. Fransa’da da benzer şekilde bir bölgede birden fazla baro bulunabilse de bunun nedeni yargı bölgelerinin şehirler bazında değil, farklı ölçeklerde tasnif edilmiş olmasıdır ancak örneğin Paris’te Paris Barosu vardır, Paris baroları yoktur. Dünyada bizdekine benzer başka paralel baro örnekleri olsaydı, kurucusu ve eşit statüde paydaşı olduğumuz Avrupa Konseyi bu teklifle ilgili ciddi kaygılarını ifade etmezdi.

Barolar, sadece meslek örgütleri olarak değerlendirilemez. Barolar, ilk geliştikleri ülkelerde sivil toplum oluşmasında önder unsur olmuşlardır. Ülkemizde de hukuk devletinin ve demokrasinin yerleşmesi açısından çok önemli işlev görmüşlerdir. Dolayısıyla, bu düzenleme sivil toplumun ve siyasetin alanını daraltma çabası olarak mütalaa edilmelidir.

Ayrıca, barolar, avukatların mesleki niteliklerinin yükseltilmesi, mesleki ahlakın ve saygınlığın korunması, hukukun üstünlüğünün ve hak arama özgürlüğünün sağlanması gibi çok önemli görevleri üstlenmiş kurumlardır. Çoklu baro yapısı, avukatların özlük hakları ve saygınlığı açısından da büyük bir tehdittir. Bu düzenlemeyle, maalesef, avukatlık mesleği iğdiş edilecek, dejenere hâle getirilecektir. Baroların sağlıklı işleme, etkili bir denge ve denetleme mekanizması için de vazgeçilmezdir.

Konunun merkezinde bulunan ancak bırakın Komisyona davet edilerek görüşlerinin dinlenmesini, ülkenin başkentine girmek için bile âdeta vize almak zorunda bırakılan baroların temsilcileri şu temel eleştirileri, haklı eleştirileri ortaya koyuyorlar: Çoklu baro sistemi, avukatların bağımsız ve tarafsız duruşunu olumsuz etkileyecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

AYDIN ADNAN SEZGİN (Devamla) – Teşekkür ederim.

Yargının savunma ayağı siyasallaşma riskiyle karşı karşıyadır. Türkiye Barolar Birliğinin delegasyon yapısında yapılan değişiklik, yürütmenin barolar üzerindeki kontrolünü artıracaktır. Çoklu baro yapısı, mesleki ahlak ve etik kurallarını sarsacaktır. Hak arama olanakları kısıtlı olan kişilerin, örneğin, şiddet gören kadınların ya da istismara uğrayan çocukların bağımsız avukatlara erişimi zorlaşacaktır. Bütün bu gerekçelerle teklif gündemden düşürülmeli, Avukatlık Yasası’nda ihtiyaç duyulan düzenlemeler baroların, muhalefet partilerinin, sivil toplum kuruluşlarının ve akademisyenlerin de katkısıyla yeniden ele alınmalıdır. Ama ne yazık ki bunu seslendiren avukatlar, yaşlısıyla genciyle şu anda Ankara Kuşlu Park’ta şiddet görüyor; ayıptır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen İzmir Milletvekili Murat Çepni.

Buyurun Sayın Çepni. (HDP sıralarından alkışlar)

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Teşekkürler Başkan.

Genel Kurul ve değerli halkımız; evet, günlerdir çoklu baro düzenlemesini konuşuyoruz ve burada, bir ders mahiyetinde, çok önemli katkılar yapıldı ve bu katkılar da özellikle bu düzenlemeyi getiren milletvekillerine “Hata yapıyorsunuz, kandırılıyorsunuz, tez elden bu yoldan dönün.” biçiminde de bağlanıyor. Oysa işin bir başka boyutu da bunun aslında bir yanılgı olmadığıdır. Bu bir hesap hatası değildir, bu yasa düpedüz bir tercihtir. Yani sarayın ihtiyacıdır; halkın ihtiyacı değil, doğrudan sarayın ihtiyacıdır.

Peki, bu süreç nasıl işliyor? Bu süreç, bakın, polis zoruyla işliyor. Yani sadece burada yaptığımız yasama faaliyetiyle değil, tam tersine daha da etkili bir biçimde, sokakta, başta baro başkanlarına yapılan zulümde görüldüğü üzere, polis şiddetiyle beraber bu yasa çıkarılmaya çalışılıyor. Dolayısıyla, şiddetle çıkarılmaya çalışılan, halk karşıtı bir yasayla karşı karşıyayız.

Bu yasada 30 ile 4.900 üyenin oyları eşitleniyor ve bu da şöyle temellendiriliyor, deniyor ki: “Türkiye Barolar Birliği avukatların birliği değil, baroların birliğidir.” Şimdi, bu, gerçekten, aslında AKP saray zihniyetinin bir fotoğrafıdır.

Şimdi, 4.900 insanı bir aritmetik bir toplama dönüştüren, nesneleştiren bir yaklaşımdır bu. Oysa delege dediğiniz kurum bir temsiliyettir yani bir sorumluluktur. 30 kişinin seçtiği bir delegenin sorumluluğu vardır yani düşünen, araştıran, emek harcayan 30 insandır bunlar. Bunlar birbirine benzeyen, aynı şeyleri düşünen aparatlar değildirler. Dolayısıyla siz delegeleri eşitleme hakkına sahip olamazsınız. Bu bir eşitsizliktir, hem anayasal bir eşitsizliktir ama aynı zamanda da insanı nesneleştiren bir yaklaşımdır.

Şimdi, bu yasayla ne yapılmaya çalışılıyor? Bu yasayla yapılmaya çalışılan şu: Bakın, gizli açık, apoletli apoletsiz, üniformalı üniformasız, her tür yol ve biçimde örgütlenen saray tüm halkı örgütsüzleştirmeye çalışıyor. Dolayısıyla bu yasa sadece avukatlara dönük değil, o yüzden tüm topluma dönük bir açık saldırıdır.

Evet, savunma örgütsüzleştirilmeye çalışılıyor ve aynı zamanda halk da savunmasız bırakılmaya çalışılıyor. Çünkü şiddet gören kadınların; doğasına, deresine sahip çıkan köylünün; ulusal onurunu korumaya çalışan Kürt’ün; bir bütün, halklarımızın; ulusal inanç özgürlüğü mücadelesini sürdüren Alevilerin örgütsüzleştirilmesi ve savunmasız bırakılması meselesidir. Dolayısıyla bu yasa sarayın ihtiyacıdır, bundan dolayı sarayın ihtiyacıdır. Peki, saray ne kurmaya çalışıyor buradan? Politik İslamcı bir düzen kurmaya çalışıyor. İşte bu çoklu baro aynı zamanda çoklu hukukun da ön hazırlığıdır yani bu, aynı zamanda “En iyiyi ben bilirim, en doğruyu ben savunurum, en büyük benim.” diyen bir aklın tüm toplumu küçültmesi, onursuzlaştırması saldırısıdır.

Evet, barolar direniyor. Bugün Kuğulu Park’ta, daha öncesinde Meclisin kapısında barolar direniyor. Baroların direnişi onurlu bir direniştir. Bu onurlu direnişi buradan bir kez daha selamlıyoruz.

Barolar, baro başkanları kendileri için değil, tüm ezilenler için direniyorlar, tüm ezilenler için bir demokrasi mücadelesi veriyorlar. Aynı zamanda bize bir çağrı yapıyorlar: “Gelin, hep birlikte, birleşik bir demokrasi mücadelesini kuralım.” demeye çalışıyorlar.

Bu yasa rövanşist bir yasadır. Bu yasa, bu düzenleme, çok kötü olan bir hukuk sisteminin iyileştirilmesi meselesi değildir. Tıpkı darbelerden beslenen, darbeleri fırsatçılığa çeviren saray fikriyatı gibi, saray sistemi gibi, aynı zamanda burada da bir kötü gidişatı kendi lehlerine, kendilerinin kullanışlı hâle getirilmesi meselesidir. Yani, biz, kötü olan bir sistemin çok daha kötü hâle getirilmesi düzenlemesiyle karşı karşıyayız. Bu, cemaatler koalisyonunun resmileştirmesi meselesidir. Cemaatler koalisyonu resmileşiyor değerli arkadaşlar.

Evet, son olarak şunu söylüyorum...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Biz burada hukuk tartışması yapmıyoruz. Hukuk tartışması yapmamız gerekir. Evet, bugün, adil yargılanmak için ölüm orucuna yatmış avukatların olduğu bir dönemdeyiz, günlerdeyiz. Aytaç ve Ebru Timtik avukat arkadaşlarımız, bugün, adil yargılanma talebiyle ölüm orucundalar. Ben buradan bir kez daha bu çağrıyı yineliyorum: Ebru ve Aytaç yaşasın!

Paralel baroya hayır! Birleşe birleşe, faşizme karşı halkların, işçi sınıfının, emekçilerin ve kadınların mücadelesini yükseltelim diyoruz.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç.

Buyurun Sayın Kılıç. (CHP sıralarından alkışlar)

SEVDA ERDAN KILIÇ (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bu teklif Adalet Komisyonunda dört gün süren mesainin ardından kabul edildi. Teklif üzerinde ilk söz sahibi olması gereken baro başkanları ne Komisyona ne de milletin Meclisine alınmadı. Meclisin kapısının önünde beklettiniz, orada sabahlattınız hatta onların oturmaları için getirttiğimiz bankların bile girmesine izin vermediniz. Bugün de Kuşulu Park'ta baro başkanlarına ve avukat arkadaşlarımıza aynı zulmü devam ettiriyorsunuz. Şimdi de Komisyonunda bütün itirazlarımıza rağmen virgölünü dahi değiştirmedığınız -ki az önce küçük bir değişiklik oldu- Anayasa'ya ve evrensel hukuk ilkesine aykırı olan bu kanun teklifini Genel Kurulda görüşüyoruz.

Yargının kurucu unsurlarından olan ve bağımsız savunmayı temsil eden avukatlar, hukuki sorunların ve anlaşmazlıkların adalete, hakkaniyete uygun olarak çözümlenmesi, hukuk kurallarının tam olarak uygulanması, bireylerin hak ve özgürlüklerinin korunması ve hukuk devletinin işlerliğinin sağlanması açısından yaşamsal bir öneme sahiptir. Hukuk devletinin olmazsa olmaz koşulu olan bağımsız yargı, yargının olmazsa olmaz koşulu olan savunmayla birlikte anlam kazanır. Savunma, yargının vazgeçilmez ögesidir ve adaletili bir yargılamanın varlığı ancak avukatların etkin katılımıyla sağlanır. Sizler, bırakın avukatların etkin katılımını, bu değişikliklerle avukatlık mesleği ve baroları ayaklar altına almaktasınız.

Güçlü savunma güçlü avukatlarla, güçlü barolarla olur. Sizin hedefiniz barolardan öteye, savunmayı yok etmektir. Savunmadan korkuyorsunuz, beyaz önlük giyenlerden korkuyorsunuz, köyüne sahip çıkan şalvarlılardan korkuyorsunuz, sarı yeleklilerden korkuyorsunuz, avukat cübbelerinden korkuyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar) Ama arkadaşlar, korkunun ecele faydası yok, ilk seçimde iktidarınız ve yarattığınız bu korku imparatorluğunu bizler hep beraber sona erdireceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

Avukatların ve baroların, kısaca savunmanın etkisizleştirilmesi demek; çocuk istismarları, kadın cinayetleri, doğa katliamları, işkence ve kötü muamele mağdurlarının yalnızlaştırılması olacak ki bu da ölü alınamaz toplumsal bir felakete yol açacaktır.

Değerli milletvekilleri, biraz da meslek etiğine değinirsek, avukatlık hizmeti hiçbir unvan altında marka ve tescile konu olamaz. Avukatlar reklam yapamaz, avukatların bürosu dahi mesleğe yakışır şekilde olur, avukatların astıkları tabelaların bile ölçüleri belirlenmiştir. Avukatlar reklam dahi yapamazken bize getirmiş olduğunuz tekliften sonra barolar avukat kazanmak için reklam yapacaklar, hatta, belki de promosyon dağıtma işine bile girişeceklerdir. Komisyonunda da söyledim, avukatlık mesleğini bu teklifle tahsilli tacirlere, baroları da ticarethanelere çeviriyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

Son yıllarda, barolara ilişkin “Siyaset yapıyor.” diye eleştirilerinizin ne kadar samimiyetsiz olduğunu bu teklifle gördük arkadaşlar. Çoklu baro uygulamasından sonra siyasi görüş, etnik kimlik, farklı inançlar, belki de hiç aklımıza gelmeyecek farklılıklar üzerinden bölünmeler olacak. Bu uygulama sadece baroları bölmeyecek arkadaşlar, mahkemeleri bölecek ve maalesef bu uygulamayla adaleti böleceksiniz.

Değerli milletvekilleri, çoklu baro, yargı birliği ilkesine aykırı; çoklu baro, yargı bağımsızlığı ilkesine aykırı; çoklu baro, hâkim tarafsızlığı ilkesine aykırı; çoklu baro, temsilde adalet ilkesine aykırı; çoklu baro, demokratik hukuk devleti ve en önemlisi eşitlik ilkesine de aykırı.

Değerli milletvekilleri, konuşmamı bitirmek üzereyken... Geçenlerde bir televizyon kanalında bir aşık atışması izledim; şimdi televizyonu söylemeyeceğim, yarın onu da kapatmaya kalkarsınız, o yüzden televizyon kanalının ismini vermeyeceğim. (CHP sıralarından alkışlar) Şu dörtlüklerle bitirmek istiyorum: “Klarneti çalana bak, gördüm serhatte / Hâkimler dizilmiş hepsi kıyamda / Cübbesi yakışmaz kambur sırtında / Adaletle hükmeden hâkim kalmadı / Fetva verir hoca, korur hırsız / Yılışıp gülenler çağın arsızı / Bırak gitsin gayrı sevme kansız / Adaletle hüküm, yargı kalmadı.”

Bu dörtlüklerin haklı çıkmaması için, gelin, bu teklifi hep beraber reddedelim diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

8’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

9’uncu madde üzerinde 3 önerge vardır, aynı mahiyetteki bu önermeleri birlikte işleme alacağım.

Buyurun okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 222 sıra sayılı Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 9’uncu maddesinin teklif metninden çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

Tufan Köse	Süleyman Bülbül	Alpay Antmen
Çorum	Aydın	Mersin
Turan Aydoğan	Zeynel Emre	Rafet Zeybek
İstanbul	İstanbul	Antalya
Abdurrahman Tutdere	Cavit Arı	İbrahim Özden Kaboğlu
Adıyaman	Antalya	İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Dursun Müsavat Dervişoğlu	İbrahim Halil Oral	Hasan Subaşı
İzmir	Ankara	Antalya
Mehmet Metanet Çulhaoğlu	İmam Hüseyin Filiz	Arslan Kabukcuoğlu
Adana	Gaziantep	Eskişehir

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Oya Ersoy	Muazzez Orhan Işık	Hüseyin Kaçmaz
İstanbul	Van	Şırnak
Semra Güzel	Remziye Tosun	Dersim Dağ
Diyarbakır	Diyarbakır	Diyarbakır

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önermelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeler hakkında söz isteyen Antalya Milletvekili Hasan Subaşı. Buyurun Sayın Subaşı. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

HASAN SUBAŞI (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. 222 sıra sayılı Avukatlık Kanunu ile bazı kanunlarda değişiklik öngören yasa teklifi hakkında söz almış bulunuyorum.

Değerli milletvekilleri, günlerdir uzun tartışmalarla baroların bölünmesini konuşuyoruz, tartışıyoruz. Gerçekten de gerek Mecliste gerek Adalet Komisyonunda gerekse basında ve eylemlerle söylenmedik hiçbir şey kalmadı. Ben de merak ediyorum, acaba iktidar nasıl savunacak diye, onları cankulağıyla dinlemeye çalışıyorum. Çünkü baroların hepsi karşı, avukatlar karşı ve Türkiye Barolar Birliğinin de karşı olduğunu biliyoruz.

Şu argümanları sıralıyorlar, derler ki iktidar sözcüleri: “Temsilde adalet yok.” “Demokratik değil.” “Barolar siyasallaştı.” gibi argümanlar ileri sürdüler. Ben de Adalet Komisyonunda söylediğimi hatırlıyorum “‘Temsilde adalet yok.’ diyorsunuz ama Antalya’ dan, mensubu olduğum barodan bir örnek vermek istiyorum.” dedim. Türkiye’nin 4’üncü büyük barosu olan Antalya Barosu 4.970 üyeye sahip, en küçük barosu olan Tunceli Barosu 43 avukata, üyeye sahip; bugün Antalya’nın 14 delegesi var iken yeni düzenlemeyle ikisinin de temsili 4 delegeyle olacak Barolar Birliğinde. Sormuştum: “Bu nasıl temsilde adalet?” diye. Tabii, temsilde adaletle hiç ilgisi yok.

Ayrıca derler ki: “Anadolu baroları üzerinde vesayet var.” Antalya Anadolu barosu, 14’ten 4’e düşüyor; Konya 9’dan 4’e düşüyor; Kayseri bir Anadolu barosu, 7 üyeden 4’e düşüyor. Demek ki bu söylenen iddia da doğru değil.

Grup Başkan Vekili Cahit Özkan’ı dinledim, şöyle dedi: “Bütün avukatları dinledik, tartıştık, konuştuk, STK raporlarını inceledik, hukuk derneklerinin görüşünü aldık, muhalefetten hukukçu milletvekilleriyle görüştük; Avrupa, Amerika Birleşik Devletleri, dünya uygulamalarını inceledik; Adalet Komisyonunda 200’ün üzerinde vekili dinledik, ideal hukukun peşine düştük, şimdi Mecliste tartışıyoruz. Çoğulcu, katılımcı, demokratik bir reform hazırladık.” Evet, ben de diyorum ki: Size göre her şey tamam ama burada bir şey unutulmamış mı? Barolarla ilgili bir yasa teklifi hazırlanıyor, her şeyi incelemiştiniz de baroları unutmadınız mı? Barolar, kendisini unutturmamak adına 80 baro bir araya geldi, basın toplantısı yaptı, duymadınız. Eskişehir yolunda bir eylem yapmak istediler, yirmi yedi saat gözetim altında tutuldular. Meclis kapısında bekletildi, söz hakkı verilmedi. Şimdi, Kuşulu Park’ta seslerini duyurmak istiyorlar, darp edildiler ve yine onları dinlemedik. O hâlde “Herkesi dinledik, görüştük, tartıştık.” derken baroların yönetimiyle ilgili bir yasa yapılırken baroları hiç nazara almadıysanız ne “temsilde adalet” diyebilirsiniz ne “Demokratik bir baro, bir yasa teklifi hazırladık.” diyebilirsiniz.

Hepimiz bir baronun mensubuyuz. Bu yasayı siz yaptıysanız içinden çıktığımız barolara görev tanımını tarif ediyoruz. Onlara diyoruz ki: Siz iyi yönetilmiyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı.)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Subaşı.

HASAN SUBAŞI (Devamla) – “Biz, 5-10 hukukçu bir araya gelelim -şu rozeti takmış hukukçular olarak- size öyle bir kanun teklifi hazırlayalım ki siz bundan sonra pekâlâ yönetilirsiniz.” diyorsunuz. Bu, yani 130 bin avukata, onları temsil eden barolara bu söz söylemekle bir vesayet rejimi uyguluyorsunuz.

Peki, tartıştık, konuştuk günlerdir, çok güzel ifade etmişsiniz; bir virgülünü değiştirebildik mi? Değiştiremedik ama bu gerçek hoşunuza gidiyor, dünyaya “Bizim Meclisimiz var, komisyonlarımız var, pekâlâ tartışıyoruz, konuşuyoruz.” diyorsunuz da biz ne oluyoruz? Size görüntü veriyoruz, meşruiyet sağlıyoruz herhâlde.

Meclis üzerindeki vesayetin bir an önce kaldırılması dileğiyle hepinize saygılar sunuyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ. (HDP sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Dağ.

DERSİM DAĞ (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; günlerdir çoklu baro kanun teklifiyle ilgili konuşuyoruz. Bu düzenlemenin hukuksuzluğuna sayısız arkadaşımız değindi, buradan aynı şeyleri tekrarlamak istemiyorum.

Bu düzenlemeyle avukatların hâlihazırda çok yoğun olan sorunları katlanacak ve başa çıkılamaz bir hâle girecektir. Şu çok iyi bilinmelidir ki bu ülkenin barolarla ilgili bir düzenleme ihtiyacı yoktur; bu ülkenin daha güçlü bir yargıya, dolayısıyla daha güçlü bir savunmaya ihtiyacı vardır. Bu da avukatlarının problemlerini görmek ve çözmekle olur. Peki, nedir bu sorunlar, biraz bunlara bakalım.

Avukatlar müvekkilleriyle cezaevlerinde görüşürken başlarına gardiyanlar dikiliyor; odalara kameralar, ses kayıt cihazları konuluyor, savunma hakları açıkça ihlal ediliyor. Soruşturmalara konan gizlilik kararı sebebiyle dosyalara erişim hakları kısıtlanıyor hatta müvekkillerinin hazır bulunduğu işlemlere dönük tutanakları bile almaları engelleniyor. Avukatlar buna itiraz etmek istediklerinde ne savcı ne de hâkimler avukatların bu haklı itirazlarını dinlemeyi geçin, görüşme taleplerini bile reddediyorlar. İddianameler yalnızca iddia makamının topladığı delillerden kuruluyor. Avukatların soruşturma aşamasında olan tesiri sıfıra düşürülmüştür. Öyle ki ayda bir tutukluluk incelemesi yapmak zorunda olan hâkimler nasılsa denetleyen, ses çıkaran kimsenin olmaması ve avukatları yok saymanın verdiği rahatlıkla bu incelemeleri bile yapmıyor. Kes, kopyala, yapıştır yöntemiyle gerekçeler yazılıyor. Özellikle 2016 yılından sonra stajını tamamlayarak ruhsat başvurusunda bulunan avukat adaylarına haklarında devam eden kovuşturma ve soruşturma gerekçe gösterilerek ruhsatları verilmemektedir, avukat adayları bu nedenle mesleklerine başlayamamaktadır. Buldukları illerin baroları aracılığıyla Türkiye Barolar Birliğine başvurup ruhsatlarını alan bazı avukatlar hakkında ise Adalet Bakanlığı tarafından ruhsatlarının iptali yönünde dava açılmıştır. Bakanlığın ruhsat iptali için açtığı davalar TTB'nin takdir yetkisine müdahaledir, binlerce avukat mağdur olmuştur. Bir düzenleme yapılmak isteniyor ise avukatların ruhsatlarını almaları yönünde engel oluşturan ve mağduriyetlerine yol açan Avukatlık Kanunu 5'inci maddesinin üçüncü fıkrası kaldırılmalıdır, bu madde ve uygulama yüzünden masumiyet karinesi ilkesi alenen ihlal edilmektedir.

Diğer bir problem alanı stajyer avukatlardır. Stajyer avukatlar, hukuk eğitiminin hemen akabinde mesleğe başlıyor ancak İstanbul'un dışındaki hiçbir şehirde, yaptığı iş dolayısıyla bir kazanç elde etmiyor. Stajyer avukatlara tıpkı stajyer hâkim ve savcılara verilen maaş gibi bir fon ayrılmalı ve ekonomik mağduriyetleri giderilmelidir.

Hukuk fakültelerinin çokluğu nedeniyle nitelik düşmüş durumdadır. Şu an ülkemizde 133 hukuk fakültesi bulunmakta ve bu fakülteler toplamda 80 bin öğrenci kapasitesine sahiptir. Aralık 2019 verilerine göre ülkemizde 127.691 avukat bulunmaktadır ve bu sayıya her yıl binlerce avukat eklenmektedir. Hukuk fakültelerini çoğaltıp niteliği düşürmek yerine sayıyı ve kontenjanı azaltıp niteliği yükseltmeyi esas almalıyız. Avukatlar, sadece avukatlık mesleği pratikleri sebebiyle gözaltına alınmıyor, tutuklanıyor, polis şiddetine maruz kalıyor ve gözaltında işkencelere maruz bırakılıyor. Avukatlar yapılan hukuksuzluklara, adaletsizliğe karşı ölüm orucuna giriyorlar. Ölüm orucuna giren avukatların tutuklanma gerekçeleri yalnızca adil yargılanmak; Ebru Timtik ve Aytaç Ünsal'ın adil yargılanma talepleri hâlen karşılanmış değil.

Adli yardım hizmetiyle CMK görevlerinde ciddi sıkıntılar mevcut. Aşırı bir hızla artmış olan avukat sayısı nedeniyle, bazı şehirlerde bir avukat bir yıl içinde ancak bir adli yardım dosyası, 15-20 tane de CMK dosyası alıyor. Her iki görevlendirme karşılığında alınan ücret ise oldukça düşük;

üstelik, ödemeler, vergiler ve baroya katkı kesintileri yapıldıktan ve uzun aylar sonra yapılıyor. Bu görevlendirmeleri almak için herhangi bir kıdem sınırı yok. Meslekte on beş yılını tamamlamış bir avukat da CMK görevlendirmesi alabiliyor. Üst kıdem sınırı getirilmelidir. Bunlara benzer daha nice sorunlara değinebiliriz. Eğer Avukatlık Kanunu'nda bir değişikliğe gidilecekse öncelikle bu meseleler ele alınmalı ve çözümler üretilmelidir. Ama sizin derdiniz avukatların ve baroların sorunlarına çözüm bulmak değil, aksine, onları hizaya getirmek ve biat ettirmektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun toparlayın.

DERSİM DAĞ (Devamla) – Eğer bu konuda birazcık samimiyseniz, gelin, baroları bölmeyi bir kenara bırakıp bu anlattığım sorunları hep birlikte çözüme kavuşturalım.

Teşekkürler. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen İstanbul Milletvekili İbrahim Özden Kaboğlu.

Buyurun Sayın Kaboğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Divan, değerli milletvekilleri; Covid-19 riski ve riskli bir yasa. Covid-19 riski kimin için geçerli onu sizin takdirinize bırakıyorum ama yasanın toplum için riskli olduğu kesinlikle açık.

İkiye ayırt edilebilir Anayasa'ya uygunluk açısından, ele alacağım konu; biri 135 açısından, ikinci kesimi ise diğer maddeleri açısından.

Oldukça teknik konuşacağım, dinlemek isteyenler şimdiden dinlemeye başarlarsa yararlı olur diye düşünüyorum.

Şimdi, 135 eksen madde. 135'inci madde açısından konuya baktığımız zaman, madde 135 öncelikle 5 amaç sıralıyor. Sonra... (Uğultular)

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Değerli vekiller, lütfen...

Sayın Başkan, çok teknik konuşacağım, eğer dinlemek istemeyen, konuşmak isteyen varsa...

RECEP ÖZEL (Isparta) – Gürültü yok ya, herkes dinliyor pürdikkat.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Burası mektep değil.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Milletvekili.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Ama devam ediyorlar Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun, Meclise hitap edin.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Madde 135, 5 amaç sıralıyor:

- 1) Avukatların ortak gereksinimlerini karşılamak.
- 2) Avukatların mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak.
- 3) Avukatlık mesleğinin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak.
- 4) Avukatların birbirleriyle ve halkla olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak.
- 5) Avukatlık meslek disiplini ve ahlakını korumak.

Acaba bu amaçlar teker teker ve birlikte, bütün baro olarak mı ulaşılabilecek olan amaçlardır yoksa bölünmüş barolar yoluyla mı? Mesela, İstanbul Barosu bölünürse 24 baro kurulacak İstanbul'da. 24 baro ayrı ayrı bu amaçları mı gerçekleştirir daha etkili bir biçimde yoksa tek baro mu bunu gerçekleştirir? Bu açıdan baktığımız zaman, tabii ki, bu madde tek baro ilkesine göre yazıldığı için, tek baro bu amaçları daha etkili bir biçimde gerçekleştirebilir. Çoklu baro ise uygulama açısından, amaç yönünden bölünmüş ve belki de kutuplaşmış avukatların ortak gereksinimlerini karşılamayı

zorlaştıracaktır. Avukatlar arasındaki genel dayanışmayı ortadan kaldıracak, herkesin ancak kendi barosuna kayıtlı meslektaşlarıyla dayanışma sağlayabileceği rekabetçi bir ortama yol açacaktır. Partizanlığı ve siyasal bölünmeyi avukatlık mesleğinin merkezine getireceğinden, mesleğin kamu yararına uygun olarak gelişmesine engel olacaktır. Avukatların birbirleriyle ve halkla olan ilişkilerinde dürüstlük ve güven yerine ön yargıyı ve kuşkuyu egemen kılacaktır. Siyasi parti aidiyet ve disiplininin avukatlık meslek disiplini ve ahlakının yerine geçmesine yol açacaktır. Bu nedenle, 5 amaç açısından bu düzenleme, çoklu baro düzenlemesi madde 135'e aykırıdır.

İkinci fıkrada yer alan üyelik mecburiyeti bakımından, kamu kurumlarında çalışan avukatların üye olması mecburiyeti yoktur ama iktidarda olan bir çoğunluk lehine baro kurulduğu zaman, ister istemez, eksik üyeleri tamamlamak için o mecburiyet ilkesi kalkacak ve bindirme üyelikler söz konusu olacaktır. Bu bakımdan buna da aykırıdır.

Üçüncüsü ise, yasayla kurulma bakımından aykırılık söz konusu çünkü barolar, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ancak yasayla kurulabilir. Oysa burada, 2 bin üye imza verirse kurulabilir ve örneğin, altı ay sonra 5 üye istifa ederse dağılır; böyle kamu tüzel kişiliği olmaz. Bu, Anayasamıza aykırıdır. Dolayısıyla yasaya uygunluk ilkesi açısından kanunla kurulma ilkesine de aykırıdır.

Siyasal partilerin aday gösterme yasağı bakımından, kendi üyeleri tarafından gizli oyla seçilen organların seçimlerinde siyasal partiler aday gösteremezler. Eğer çoklu baro sistemi gelirse yeni kurulan baroların arkalarında siyasal partiler olacağından bu hüküm de dolanılacaktır ve muvazaa söz konusu olacağından zorunlu baro için yazılan bu kural, çoklu baroda ihlal edilecektir.

Amaç dışı faaliyetler bakımından, barolar amaç dışı faaliyette bulunamazlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kaboğlu.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ancak, aynı ildeki barolar kamu tüzel kişiliği kuralını ihlal sonucu çoklu olarak kurulursa o zaman, İstanbul örneğinde olduğu gibi, 24 barodan hangisi amaç içi davranır, hangisi amaç dışı davranacak onun ölçütü kalmayacaktır. Bu bakımdan da amaca uygunluk yönünden madde 135'e aykırılık söz konusudur.

İdari ve mali denetim bakımından, her ilde bulunan baro denetleniyor ama İstanbul örneğinde olduğu gibi, idare 24 baroyu denetlerken hangi ölçütleri kullanacak da eşitlik ilkesi orada geçerli olacaktır, bu bakımdan da madde 135'e aykırılık söz konusudur ama bir başka aykırılık, altıncı olarak, o da seçimlere ilişkindir. Baro seçimleri ekim ayında...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Sayın Başkan, alacağım var, biliyorsunuz.

BAŞKAN – Konuşmadınız ama, siz konuşmadınız.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Lütfen... Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Faaliyetten... Ancak baro seçimi...

BAŞKAN – Özgür Bey de burada, biliyor. Grup Başkan Vekillerine bile süre uzatımı vermedim. Bir dakika size süre uzatımı verdim Sayın Kaboğlu.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, Hocamızın mağduriyetine binaen, örnek teşkil etmemek üzere bir dakika rica ediyoruz.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Mağdur olmadı Hocam ama verelim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Başkanım, Hocamızı bir dakika daha dinleyelim.

BAŞKAN – Recep Özel laf attı, doğru söylüyorsunuz.

Buyurun Sayın Kaboğlu.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Şimdi, kanun yoluyla seçimler yenilenemez; ya Anayasa’yı değiştireceksiniz veyahut da yargı kararıyla seçimlerin yenilenmesine karar verilecek, buna kapalıdır. Bu bakımdan “Tümüyle yenileyeceğiz ekim ayında, aralık ayında.” biçimindeki hüküm de Anayasa’ya aykırıdır.

Tabii ki ben TÜBİTAK operasyonunu hatırlatacak değilim burada ama en önemlisi yedincisi, kamu tüzel kişiliğinin yarattığı yetki tekeli bakımından Anayasa 135’e aykırıdır çünkü burada kamu tüzel kişiliği kurumu söz konusudur, dikkat edin, bir meslek kuruluşu, bir sendika, bir dernek söz konusu değildir. Kamu tüzel kişiliği aynı yerde, aynı konuda tektir. Bu bakımdan şunu tartışabiliriz: İstanbul’da Avrupa yakasında ve Anadolu yakasında 2 ayrı baro kurulabilir, 2 ayrı yargı yeri var çünkü, o tartışılabilir anayasal açıdan -2 ayrı yerde- fakat aynı yerde, aynı konuda birden çok baro kurulamaz, Anayasa’ya, 135’e aykırıdır.

Diğer aykırılıkları biraz sonra 10’uncu maddede anlatacağım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

9’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.09

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 21.33****BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN****KÂTİP ÜYELER: İshak GAZEL (Kütahya), Burcu KÖKSAL (Afyonkarahisar)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 110’uncu Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

222 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

10’uncu madde üzerinde 3 önerge vardır. Önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 222 sıra sayılı Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 10’uncu maddesinin kanun teklifi metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Oya Ersoy	Muazzez Orhan Işık	Habip Eksik
İstanbul	Van	Iğdır
Remziye Tosun	Semra Güzel	Hüseyin Kaçmaz
Diyarbakır	Diyarbakır	Şırnak

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Iğdır Milletvekili Habip Eksik.

Buyurunuz. (HDP sıralarından alkışlar)

HABİP EKSIK (Iğdır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Baroların çokluğu, çoklu barolar sistemiyle ilgili bu kanun teklifi Komisyona geldiği sırada şunu bir kez daha gördük; AKP iktidarı, gerçekten tüm felaketleri, musibetleri kendi açısından bir lütuf gibi görüp fırsata çevirme anlayışını artık benimsemiş ve bunu bir tarz hâline getirmiş.

Bakın, bu coğrafyada, ülkemizde 15 Temmuz darbe girişimi oldu. İnsanlar şunu bekledi “Ya, büyük bir felaket geldi. Artık ülkedeki insanlar birlikte, beraber bir şekilde barış içinde, eşit bir şekilde yaşayabileceğimiz bir ortamı var edelim, bir anayasayı var edelim.” dedi, sahaya indiler, darbecilere karşı direndiler, yaşamlarını ortaya koydular, canlarını verdiler ama maalesef 20 Temmuzda AKP iktidarı çıkıp bunu bir lütuf olarak gördü ki AKP Genel Başkanı “Bu Allah’ın bir lütfudur.” dedi ve 20 Temmuzda siyasi bir darbe gerçekleştirdi. Yüzlerce, binlerce muhalifi cezaevlerine attı, siyasetçileri tutukladı, vekilliklerini düşürdü. Bizim yaklaşık 105 tane belediyemize kayyumla el koydu, yüz binlerce insanın işini hukuksuz bir şekilde elinden aldı, onlara ağaç kavuğu yesinler diye bir anlayışı dayattı. Kısacası, muhalifleri, kendi gibi düşünmeyen insanları açlığa, yoksulluğa, işsizliğe mahkûm edip kendi açısından o darbe girişimini bir lütfâ dönüştürdü.

Bugün, bütün dünyada bir coronavirus salgını var, pandemisi var. Bütün dünya coronavirusle mücadele ederken AKP iktidarı yine şunu düşündü: Acaba ben buradan nasıl bir Allah’ın lütfunu çıkarabilirim, nasıl bir fırsata dönüştürebilirim tarzında bir anlayış benimsedi.

Bakın arkadaşlar, insanlar evlerindeyken, canlarını, sağlıklarını düşünürken AKP iktidarı, belediyeleri gasbetti. Benim seçim bölgem Iğdır'daki belediyeyi insanlar evdeyken, dışarı çıkamazken, protesto haklarını kullanamazken gasbetti, fırsatçılık yaptı.

Yine, bakıyorsunuz, bugün, aynı AKP iktidarı çıkmış, barolar gibi hukuki anlamda, anayasal anlamda kendi arka bahçesine dönüştüremediği, tek adam rejimini kurumsallaştıramadığı yerleri ele geçirmek için coronavirus salgınına, pandemisini bir fırsat olarak bilip âdeta toplumun tepesine yine bir kanun teklifiyle binip orada kendi tek adam rejimini kuramsallaştırmaya çalışıyor.

Bakın arkadaşlar, biz, muhalefet, muhalefet partileri ya da sivil toplum kuruluşları bir yerde bir eylem yapmak istediğimiz zaman, bir gösteri, toplantı yapmak istediğimiz zaman -ki bu pandemi kurallarına uymasına rağmen- o sömürge valileri maalesef gösteri ve toplantı hakkımızı hukuksuz bir şekilde gasbediyorlar. Gerekçeleri ne biliyor musunuz? “Pandemi var, coronavirus var.” diyorlar. Bakın, AKP'nin çalışma yapması için pandemi yok, engel yok, Van'da stant kurabiliyor ama HDP basın açıklaması yapmak istediği zaman maalesef yine pandemi kurallarını karşılarına çıkartıyorlar. Baro başkanları Ankara'ya pandemi kurallarına uyacak şekilde, 20-30 adım birbirlerinden uzak bir şekilde yürüyüş gerçekleştirdiklerinde bile Ankara Valisi alelacele pandemiyi gerekçe göstererek, hukuksuz bir şekilde, bunu bir fırsat bilerek gösteri ve toplantı yürüyüşünü yasakladı.

Bakın arkadaşlar, gerçekten artık AKP iktidarıyla ilgili toplumun bir algısı oluştu, AKP iktidarı için deniliyor ki: “Neyi bulsa onu fırsata dönüştürme derindedir. Halkın sağlığını, halkın geleceğini, halkın bu konudaki menfaatini düşünmüyor, tek düşündüğü şey var; o da AKP iktidarının bekasıdır, geleceğidir.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun toparlayın.

HABİP EKŞİK (Devamla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bakın, artık şöyle bir şey aklımıza geliyor: Deprem oldu, insanların evleri yıkıldı, insanlar evsiz kaldı, evlerinden çekildiler, hırsızın eve girip o evleri talan etmesi gibi bir şeydir fırsatçılık. Bunun adı fırsatçılıktır, siyasi fırsatçılıkla hiçbir farkı yoktur. İşte, AKP iktidarının da bugün pandemiyi fırsat bilerek aynı o hırsız mantığıyla bunu bir fırsata dönüştürmesi kabul edilebilir bir durum değildir.

Bakın, size şunu söyleyeyim, inanın ülkemizde artık insanlar dua ederken şunu diyor: “Ya Rabb'i bizleri felaketlerden koru.” diyorlar ama arkasına şunu ekliyorlar: “Ya Rabb'i, felaketleri lütuf gibi görüp fırsata dönüştüren AKP'nin şerrinden de bizi koru.” diyorlar.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum, teşekkürler. (HDP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Turan.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

51.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Iğdır Milletvekili Habip Eksik'in görüşülmekte olan 222 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; konuşmacının baro teklifiyle ilgili ithamını, tek adam söylemini “sömürge valileri” tarzı ifadelerini “siyasi fırsatçılık” gibi asla kabul etmediğimiz, etmeyeceğimiz ifadeleri geçiyorum ancak 20 Temmuzdaki anayasal bir hak olan olağanüstü hâl ilanını 15 Temmuzdaki darbe girişimine yakın bir söylemle ifade edip “20 Temmuz darbe girişimi” demenin 15 Temmuz hafife almak olduğunu, oradaki ihaneti meşrulaştırmak anlamına geleceğini, daha dikkatli bir dil kullanması gerektiğini ifade etmek istiyorum Sayın Başkanım.

HABİP EKSİK (İğdır) – Sayın Başkan, kayıtlara geçmesi açısından şunu söylemek istiyorum: “15 Temmuz darbe girişimi” diye ifade ettim ve aynı zamanda 20 Temmuz için “siyasi darbe” tabirini kullandım.

Teşekkür ederim.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Manisa Milletvekili Erkan Akçay ile 177 milletvekilinin Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2999) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 222) (Devam)*

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

“MADDE 10- 1136 sayılı Kanununun 59 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Avukatların, avukatlık veya Türkiye Barolar Birliği ya da baroların organlarındaki görevleri sebebiyle doğan veya görev sırasında işledikleri suçlar nedeniyle verilen bölge adliye mahkemesi ceza dairelerinin kararları hakkında 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 286 ncı maddesinin ikinci fıkrası uygulanmaz.”

Dursun Müsavat Dervişoğlu

İbrahim Halil Oral

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

İzmir

Ankara

Adana

İmam Hüseyin Filiz

Arslan Kabukcuoğlu

Hüseyin Örs

Gaziantep

Eskişehir

Trabzon

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs.

Buyurun Sayın Örs. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; kanun teklifinin 10'uncu maddesi üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına söz aldım. Hepinizi en derin saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, ilgili maddeyle avukatların, avukatlık veya Türkiye Barolar Birliği ya da baroların organlarındaki görevlerinden doğan veya görev sırasında işledikleri suçlar nedeniyle bölge adliye mahkemesi ceza daireleri tarafından verilen kararların 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 286'ncı maddesinin (2)'nci fıkrasında düzenlenen kesinlik sınırları içinde kalsa dahi temyiz edilmesine imkân sağlamaktadır. Madde gerekçesinde de vurgulandığı üzere, belirtilen suçlarla ilgili olarak temyiz edilemeyen kararlara karşı temiz yolu açılarak farklı uygulamaların önüne geçilmesinin amaçlanması doğru ve yerinde bir yaklaşımdır.

Değerli milletvekilleri, dün itibarıyla Trabzon'da etkili olan sağanak yağış nedeniyle Yomra, Sürmene ve Köprübaşı ilçelerimizde dere taşkınları, sel ve heyelan olayları yaşanmıştır. Allah'a şükürler olsun ki bir can kaybı olmamıştır. Köprübaşı ilçemiz Fidanlı, Yağmurlu, Çifteköprü ve Güneşli Mahallelerinde 10 evde hasar oluşmuş, 1 ev tamamen kullanılamaz hâle gelmiş, yıkılmıştır. Yomra ilçemizde de Taşdelen, Kıratlı, Ocak ve Gülyurdu Mahallelerinde heyelanlar meydana gelmiş, Yomra-Oymaltepe grup yolu ulaşımına kapanmıştır. Bugün Yomra Belediye Başkanımız Sayın Mustafa Bıyık'ın kendisiyle görüştüm. Kendisi de afet bölgesinde çalışmalara nezaret ediyordu. Büyükşehir Belediyesi, Kaymakamlık ve devletimizin ilgili birimleriyle sahada olduklarını, ana yolların ulaşımına açıldığını ancak ara yollarda çalışmaların devam ettiğini söyledi kendisi bana.

Değerli milletvekilleri, bu gibi afetlerde yaraların sarılmasında belediye imkânları, hepimizin bildiği gibi, yetersiz kalmaktadır. Bu nedenle, felaketin yaşandığı hem Yomra hem Sürmene hem de Köprübaşı ilçelerimiz için afet acil yardım ödeneğinden gerekli yardımların bir an önce çıkarılması ve belediyelerimize tahsis edilmesi gerekmektedir. İvedilikle bu ödenekler çıkarılmalı ve belediyelerimizin emrine verilmelidir. Bu vesileyle Yomralı, Sürmeneli ve Köprübaşılı hemşehrilerime de buradan, Meclisin kürsüsünden geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum.

Değerli milletvekilleri, son yıllarda Doğu Karadeniz Bölgesi'nde meydana gelen ve aşırı yağışlara bağlı olarak yaşanan sel ve heyelanlar bölgemizin en önemli sorunlarından biri olmuştur. Her ne kadar meydana gelen bu tür felaketler bir doğa olayı olsa da insan etkisiyle yapılan yanlış uygulamaların sonucunda afet boyutuna ulaşmaktadır. Doğa olaylarını normal karşılayıp birçok etkeni görmezden gelmek tedbirsizliğe ve beraberinde başka felaketlere yol açabilmektedir. Bölgemizde afetlerin yaşanmasında oldukça etkili olan coğrafi koşullar ve iklim göz ardı edilerek dere yataklarındaki ve yüksek eğimli heyelan tehlikesi arz eden yamaçlardaki yapılaşma, kontrolsüz yapılan yol ve temel kazılar, bu kazılar neticesinde dere yataklarının taş ve toprakla doldurulması, dere ıslah çalışmalarının yapılmaması ya da yetersiz yapılması gibi insan etkisiyle doğa dengesinin bozulması maalesef bu doğa olaylarını afet, felaket boyutuna taşımakta, can ve mal kaybına neden olmaktadır.

Değerli milletvekilleri, afetleri konuşurken bunun öncesinde ve sonrasında alınması gereken tedbirleri de konuşmak başka felaketlerin yaşanmaması için son derece önemlidir. Karadeniz kara sularının düzensiz bir rejime sahip olduğunun bilinmesi, dere ağzları ile heyelan tehlikesi olan eğimli yamaçlarda imar izni verilmemesi, dere ıslah çalışmalarının zamanında ve eksiksiz yapılması, doğayı kendimize göre değiştirmeyi bırakıp doğaya göre hareket edilmesi, engellenmesi mümkün olmasa da afetlerin zararlarının azaltılması adına önemli bir adım olacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Örs.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Çok özür dilerim Sayın Başkanım, tamamlıyorum.

Sel ve heyelan gibi afetlerde birçok can kaybının yaşandığı bölgemizde acilen konuya ilişkin gerçekçi, denetleyici, doğru ve somut eylemlerin hayata geçirilmesi ve olayda ihmalin olup olmadığının araştırılması gerekmektedir. Bu durum ilerisi için ders almamıza imkân sağlayacak, daha büyük felaketlerin ve sonrasında yaşanan acıların en aza indirilmesini sağlayacaktır diyor, yüce Meclisi saygılarımla selamlıyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum...

III.- YOKLAMA

(İYİ PARTİ sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sayın Başkan, yoklama talebimiz var.

BAŞKAN – Yoklama talebi var.

Sayın Dervişoğlu, Sayın Cesur, Sayın Beyaz, Sayın Çulhaoğlu, Sayın Atas, Sayın Sezgin, Sayın Sunat, Sayın Yokuş, Sayın Filiz, Sayın Çakırlar, Sayın Bahşi, Sayın Koncuk, Sayın Subaşı, Sayın Erel, Sayın Cinisli, Sayın Kaplan, Sayın Örs, Sayın Erozan, Sayın Altıntaş, Sayın Kabukcuoğlu.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Manisa Milletvekili Erkan Akçay ile 177 milletvekilinin Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2999) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 222) (Devam)*

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 222 sıra sayılı Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesiyle 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 59'uncu maddesine eklenen fıkradaki "ve" kelimesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Tufan Köse	Alpay Antmen	Zeynel Emre
Çorum	Mersin	İstanbul
Süleyman Bülbül	Turan Aydoğan	Rafet Zeybek
Aydın	İstanbul	Antalya
Cavit Arı	Abdurrahman Tutdere	İbrahim Özden Kaboğlu
Antalya	Adıyaman	İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen İstanbul Milletvekili İbrahim Özden Kaboğlu.

Buyurun Sayın Kaboğlu (CHP sıralarından alkışlar)

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Divan, sayın vekiller; biraz önce Anayasa madde 135'e neden aykırı olduğunu 8 başlık altında saydım, açıklamaya çalıştım. 8'inci başlık: Kamu kurumu niteliği, kamu tüzel kişiliği konu ve yer bakımından tekli işlemdir. Aynı yerde ve aynı konuda birden çok kamu tüzel kişiliği kurulamaz. Buradaki amaç-araç ilişkisi şöyledir: Çoklu baro kurmada amaç eğer demokratik yönetim idiyse buna seçim sistemi değişikliğiyle ulaşılabildi, çoklu baroyla bu amaca ulaşılamaz. Bununla birlikte, amaç çoklu baro ise bu amaca yasa yoluyla ulaşılamaz, Anayasa değişikliği yapmak gerekirdi, Anayasa değişiklikleri yapmak gerekir.

Şimdi, 135'in dışında, ikincisi: Çoklu baro, adil yargılanma ilkesine aykırıdır. Adil yargılanma ilkesi, eğer barolar, avukatlık mesleği savunmayı temsil ediyorsa adil yargılanma ilkesinin 7 ilkesinden biri değil sadece. Adil yargılanma ilkesinin bütününe kapsamına alıyor adil yargılanma hakkı ve

savunma olmaksızın 7 başlık altında sayacağımız mahkeme hakkı, silahların eşitliği ilkesi, bağımsız ve tarafsız bir mahkeme hakkı, açık usul ve çabukluk ilkesi, yargı kararlarının uygulanması, suçsuzluk karinesi, savunma hakları; savunma yoksa bunlar gerçekleşemez. Bu bakımdan, adil yargılanma hakkı ilkesine aykırıdır. Avukatlık Kanunu'nun 1'inci maddesinden hareketle bunu saptayabiliriz. Çünkü bağımsız savunma ve serbestlik ilkesine dayanıyor. Nasıl ki yargıç bağımsızlık ve tarafsızlık ilkesine dayanıyorsa, savcı güvencesi, avukat da bağımsızlık ve özerklik ilkesini temsil eder. Dolayısıyla, bağımsız ve özerk avukatlık örgütü olmaksızın yargı bağımsızlığının sağlanması zordur veya imkânsızdır. Buradaki önemli bir sıkıntı esasen bugüne yönelik değil, geleceğe yöneliktir. Çünkü bu şekilde baroların bölünmesi -örneğin, İstanbul'da 24 baronun kurulması- hukuk fakültesi öğrencileri ile barolar arasında "siyasal klientalist" veya "siyasal klientalist ilişkisi"ni kuracağından, hukuk fakültesinden itibaren hukuk öğreniminin amacına uygun olmaksızın bir öğrenim sürecine öğrencileri sokma riski doğacaktır.

Bu bakımdan, birinci sakıncası, çoklu baro örgütlenmesinde siyasal, dinsel faktörler ve ideolojik ayrışmalar öne çıkacaktır. Avukatlara kendi iradeleriyle baro kurma imkânı tanındığında bu amaçla bir araya gelecek kişiler -ister istemez- yaşamlarında belirleyici olan siyasal, felsefi ve dinsel ölçütler temelinde buluşacaklardır.

İkinci sakıncası 2 bin üyeye kurulan bir baro, var olan baro karşısında üye sayısını artırmak için -ve kuruluş gücünü muhtemelen bir parti veya cemaatten aldığı için- hukuk fakültesi öğrencileriyle "siyasal klientalist ilişkisi"ne girecektir. Bunun ağır sonucu ise siyasal, dinsel ve ideolojik aidiyetlere göre daha öğrencilik döneminde başlayan ayrışmalar tarafgir avukat görüntüsünü yaratacak ve böyle bir avukatın "jurisdiction" yani "haklı ve gerçek olanı dile getirme" sürecini yaratan sav, savunma, hüküm üçlüsüne katkısı mümkün olmayacaktır.

Amaç ve araç ilişkisi bakımından yasa önerisiyle yapılması öngörülen düzenleme, hukukçu formasyonu ve çoklu baro yaratma saik ve tarzıyla Avukatlık Kanunu madde 1'e aykırı olduğu gibi, adil yargılanma hakkına da aykırı bulunmaktadır. Bu, sadece adil yargılanma hakkına değil -Anayasa madde 2- demokratik hukuk devletine de aykırıdır. Gerçekten, Anayasa Mahkemesi "Herhangi bir kuruluşun oluşmasında demokrasinin temel kuralı olan seçime yer verilmişse, bu kuruluşun yönetim ve işleyişinin de demokratik kurallara aykırı olamayacağının kabulü gerekir." der ve Anayasa Mahkemesi demokratik işleyişin nasıl olacağına dair uzunca paragrafların sıralar. Bu açıdan "eşitsiz temsil" ilkesi tamamen ölçsüz olduğundan, Anayasa'nın başta 2'nci maddesi gelmek üzere, 13'üncü, 67'nci ve 135'inci maddelerine de aykırıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu bakımdan, barolar mikrodemokrasiyi temsil eder, makrodemokrasiyle paralel olmak zorunda değildir. Tam tersine, bir ülkede demokrasinin yaşayabilmesi için mikrodemokrasi kuruluşları fren ve denge işlevi görürler. Bu bakımdan, baroların siyasal iktidara göre farklı eğilimleri yansıtması doğaldır ve savunulmalıdır.

Bu bakımdan, araç-amaç testinde, bu düzenleme tarzı Anayasa madde 135'e ve diğerlerine aykırı olacağından "normlar hiyerarşisi" ilkesini de zedelemektedir, Anayasa Mahkemesi kararlarına aykırıdır -birçok karar var elimin altında ama okuyamıyorum- fakat esasen, demokratik hukuk devletinin ötesinde, barış hakkına, "toplumsal barış" ilkesine aykırıdır. Bu bakımdan, Anayasa'nın 2'nci maddesindeki "barış hakkı" ilkesini de ihlal etmektedir. Bu itibarla, esasen, bizim amacımız cemaatleri hukuk sınırına çekmek olmalıyken, hukuku cemaatleştirmek son derece sakıncalıdır.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

10’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

11’inci madde üzerinde 3 önerge vardır, aynı mahiyetteki bu önergele birlikte işleme alacağım. Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 222 sıra sayılı Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 11’inci maddesinin, teklif metninden çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu	İbrahim Halil Oral	Zeki Hakan Sıdalı
İzmir	Ankara	Mersin
Mehmet Metanet Çulhaoğlu	İmam Hüseyin Filiz	Arslan Kabukcuoğlu
Adana	Gaziantep	Eskişehir

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Oya Ersoy	Muazzez Orhan Işık	Hüseyin Kaçmaz
İstanbul	Van	Şırnak
Semra Güzel	Remziye Tosun	Sait Dede
Diyarbakır	Diyarbakır	Hakkâri

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Tufan Köse	Alpay Antmen	Zeynel Emre
Çorum	Mersin	İstanbul
Rafet Zeybek	Turan Aydoğan	Süleyman Bülbül
Antalya	İstanbul	Aydın
Abdurrahman Tutdere	Ali Haydar Hakverdi	Cavit Arı
Adıyaman	Ankara	Antalya

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen Mersin Milletvekili Zeki Hakan Sıdalı.

Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

ZEKİ HAKAN SIDALI (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmama başlamadan önce, Sakarya’da havai fişeklerin tahliyesi sırasında meydana gelen patlamada şehit olan askerlerimize rahmet, yaralılarımıza da acil şifalar diliyorum.

Adalet, mülkün de Türk’ün de temelidir. Beş bin yıllık devlet geleneğimiz, adalet üzerine inşa edilmiştir. Fakat ülkemizdeki mevcut tabloya baktığımızda, bağımsız yargının, sürekli bir merkeze bağımlı hâle getirilmeye çalışıldığını görüyoruz. Sözlük anlamı “düzeltmek” olan reform kavramı, sizin elinizde bir yıkıma dönüştü. Artık siz her “reform” dediğinizde, vatandaşlar “Acaba şimdi hedeflerinde ne var? Şimdi nereyi bozacaklar?” diye düşünmekten kendilerini alamıyorlar.

Şimdi de barolarda sözde reformla gerçekte yıkım yapmaya çalışıyorsunuz. Barolar hakkında herkes konuştu, bir tek konunun doğrudan muhatabı olan baro temsilcileri konuşmadı. Diğer birçok konuda birbirlerinden farklı düşünen 79 baro başkanı, fikir birliği içerisinde ve bu kanun değişikliği teklifine karşı çıkıyorlar. Sizin de içinde bu durumu içine sindiremeyen çok kişi olduğuna eminim. Teklif üzerine, Komisyonunda tam elli beş saat konuşuldu, 1.200 sayfa tutanak ortaya çıktı. Bakın “Biz herkesi dinliyoruz.” diyorsunuz, buradan soruyorum: Hangi öneriyi dikkate aldınız? Teklifin neresinde değişiklik yaptınız?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Çok.

ZEKİ HAKAN SIDALI (Devamla) – Hiçbir yerinde. İstişare bunun neresinde? Sizin sayısal üstünlük ve çoğunluk dayatmalarınıza rağmen biz her zaman çoğulcu demokrasiyi savunmaya ve milletin Meclisteki sesi olmaya devam edeceğiz. Yakında, Mecliste sayılar değişecek ve çoğulcu demokrasi kalıcı olacaktır.

Baro temsilcilerini Komisyonunda dinleme lütfunu dahi göstermediğiniz çoklu baro sistemi, hukuk devleti ve demokrasiyle bağdaşmadığı gibi, övünerek anlattığınız temsilde adalet sistemine de aykırıdır. Kanunlar toplumsal bir talep, ihtiyaç veya gereklilikten ortaya çıkar. Bu teklifinize baktığımızda “Bu, neyin gereği, kimin talebi?” diye sormadan edemiyoruz. Ben cevabı vereyim: Bu, ne bir toplumsal talep ne de bir gereklilik; bu, reform kılıfında, Türk yargı sisteminin siyasallaştırılmasının son adımı.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Nasıl siyasallaşiyor ya?

ZEKİ HAKAN SIDALI (Devamla) – Bu kanun teklifi, bağımsız yargıyı bertaraf etmenin son eşiği. Yargı erkinin kurucu unsurlarından biri olan baroların taşıdığı kamu kurumu niteliği, onu bütünsellik ilkesi barındıran kamu hizmetleri arasına koyar. Ancak, bu değişiklikle bütünsellik ortadan kalkıyor yani Hükümet eliyle bir kamu görevini ifa edilemez hâle getiriyorsunuz.

Sayın milletvekilleri, yargıyı adil yapan, bağımsızlığıdır; hukukun üstünlüğüne harfiyen uyması, üstünlerin hukukuna müsaade etmemesidir. Yargıyı ayakta tutansa güvendir. Hukukuna, adaletine, şeffaflığına güven duyulmayan bir ülke kalkınamaz, büyüyemez; aksine, küçülür. Bu düzenleme, yüzde 20’lerde, Türk tarihinin en düşük seviyelerinde seyreden hukuka güveni daha da aşağıya çekmekten başka hiçbir işe yaramayacaktır. Bir yandan “Hukuka olan güvenin artması için el birliğiyle çalışmalıyız.” diyorsunuz, bir yandan da bunun tamamen aleyhine çalışmalar yapıyorsunuz. Demek ki sizin amacınız, hukuka olan güvenin artması değil, hukukta yalnızca sizin güvendiğiniz insanların hâkim olması. Bağımsızlık bunun neresinde?

Bu kanun teklifiyle, 2 bin avukatın bir araya gelmesiyle yeni bir baro oluşturulabilecek. Bu barolar hangi görüş etrafında bir araya gelecek? Siyasi görüş mü, ideolojik saik mi, yoksa felsefi kuram mı? Kutuplaştırma politikanızı, siyasetten tutun da iş dünyasına, sanata, spora, kısaca her alana taşıdınız, başarısızlığınız ortada. Şimdi bir de baroları perişan etme peşindesiniz. Avukatları da “bizden” veya “bizden olmayanlar” diye kodlayarak elinize ne geçecek? Tekrar ediyorum, baroların siyasallaşmasından dem vurup baronun siyasallaşmasına yasal meşruiyet üretmek, çok büyük bir çelişki ve yanlıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

ZEKİ HAKAN SIDALI (Devamla) - Hâkimler karar vermeden önce “Bu kişiyi savunan avukat acaba hangi barodan?” demeye başlarsa ne olur? Devletin bölünmez bütünlüğünü ve üniter yapısını tehdit edebilecek bir zafiyet oluşur. Adalet ölür, adaleti öldürdüğünüz gün de devlet ölür. Hiçbirimiz, devletimizin zarar görmesine izin veremeyiz. Onun için bu Meclis var, onun için biz buradayız.

Yüce Meclisi saygılarımla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki diğer önerge hakkında söz isteyen Hakkâri Milletvekili Sait Dede. (HDP sıralarından alkışlar)

SAİT DEDE (Hakkâri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; alelacele Meclise getirilen ve şu an görüşülmekte olan Avukatlık Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesi üzerinde söz almış bulunmaktayım.

Tabii, söz konusu değişiklik, bir kişinin bir sabah uyanıp da “Şahsım bunu beğenmedi, bunu değiştirelim.” demesiyle başlamış bir süreç değil. Bu, tamamen yargının kontrol altına alınmayan, yapısı gereği alınması da mümkün olmayan baroları kontrol altına alma ve ta FETÖ döneminden beri hayali kurulan yandaş baro yaratma projesidir.

Kanunun gerekçesinde yer alan, “avukatlık hukukuna ilişkin iş ve işlemlerin yürütülmesinde yaşanan gecikmelerin ortadan kaldırılması ve baro hizmetlerinin daha sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesi” ibaresiyle yapılmak istenen değişikliğin, getirilen yasa teklifiyle hiçbir ilgisi bulunmamaktadır.

Eğer samimiyseniz, gelin vergi oranına ilişkin düzenleme yapalım. CMK ve asgari ücret tarifesini arasındaki anlaşılabilir farkları konuşalım. Gelin adliyedeki sorunları konuşalım, gelin sabah dokuzda duruşmaya giden avukatın mesai saatine kadar beklemesini konuşalım. Gelin silahların eşitsizliğini konuşalım. Gelin mantar gibi biten hukuk fakültelerini konuşalım. Ama hayır bunları konuşmazsınız çünkü sizin derdiniz başka.

Barolara yasaların bir meslek kuruluşu olarak kendisine yüklediği görevlerin yanı sıra, hukuk sisteminin ve dolayısıyla insan haklarının gelişimine katkı sunması noktasında, Anayasa'dan ve yasalardan aldığı yetkileri bulunmaktadır. Barolar, Anayasa'nın 135'inci maddesinden hareketle, kamu tüzel kişiliğini haiz bağımsız meslek kuruluşlarıdır. Diğer hukukçulara kıyasla avukatlar, baroların kendilerine sunduğu hukuk eğitimi açısından yargıç ve savcılığa geçen meslektaşlarından daha şanslılardır.

Komisyonunda da dile getirdim, hukuk fakültelerinde yaşanan garabete tekrar değinmeyeceğim. Türkiye'de bazı hukuk fakültesi dekanları gibi, aynı zamanda bazı hâkimler de hukukçu değiller. İdare ve vergi mahkemelerinde hukukçu olmayan yargıçların sayısı, hukukçuları katbekat aşmış durumdadır. O kadar ki, önceki dönem Danıştay Başkanı, Ankara İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi mezunuydu. Tamamen olmasın demiyoruz, ama buna mutlaka bir kontenjan getirelim. Hukukçu olmayan hâkimlerden teşekkür eden bu mahkemelere baktıkları dava nedeniyle bazen medeni hukuk, bazen borçlar hukuku, bazen ticaret hukuku ve bazen ceza hukuku bilgisi gerektiren olaylar çıkar. Bu, yargılamanın doğası gereğidir. Genel bir hukuk bilgisine sahip olmak son derece önemlidir. Ben bir tıp doktoruyum nasıl her uzman hekim, kendi uzmanlığı dışında temel tıp bilgisine sahip olmalı ise idare ve vergi hâkimleri de aynı şekilde genel hukuk bilgisine sahip olmalılar.

Şimdi, tekrar baroların mesleki faaliyetlerine dönecek olursak, bu hukuk fakültelerinde avukatlık hukuku, sayısı 80'i aşan hukuk fakültelerinin öğretim programlarında ya yer almamakta ya da seçmeli ders olarak yer almaktadır. Bu da barolara ayrı önemli bir görev yüklemektedir. Peki, şimdi kurulacak olan bu paralel barolar, avukatlık görevinin kutsallığına yakışır bir şekilde özen, doğruluk ve onur içinde mesleğini yerine getiren ve avukatların unvanının gerektirdiği saygı ve güvene uygun biçimde davranan avukatlar yetiştirebilecekler mi? Kuruluş sayısını yitirmemek ve tüzel kişiliğini kaybetmemek için önüne gelen disiplin dosyalarına hukuk çerçevesinde hiçbir kaygı duymadan bakabilecekler mi?

Şimdi görüşülmekte olan 11'inci maddede yer alan değişiklik geçerse 1136 sayılı Kanun'un 64'üncü maddesinde değişiklik içeriyor. Avukatlık Kanunu'nun 64'üncü maddesi “Denetleme ve şikâyetle ilgili meselelerde avukat, bu kanunda gösterilen meslek sırrını saklama yükümlülüğüne aykırı düşmedikçe, baro başkanına veya yönetim kuruluna yahut bunlar tarafından görevlendirilen üyelerden

birine bilgi vermek ve istek üzerine dosyaları göndermek, dinlenmek üzere çağırıldığı hallerde baro başkanı, yönetim kurulu veya bu kurul üyelerinden birinin davetine uymak zorundadır.” şeklinde düzenlenmiştir. Şimdi, avukat bu çağrıya uymazsa ne olacak? Meslek sırrını bir partinin güdümünde veya bir cemaatin güdümünde kurulan baroya açıklamasının yaratacağı sakıncaya hiç değinmiyorum. Bir zamanlar dava dosyalarının nasıl Pensilvanya’ya gittiğini hepimiz biliyoruz.

Maddeye dönecek olursak; çağrıya uymazsa, para cezası ve disiplin soruşturması, ilgili avukatı bekliyor. Peki, söz konusu paralel baroysa avukat, bunu göze alabilecek mi? Mümkün değil. Tek bir bölgede tek bir baro uygulaması, bütün demokratik ülkelerde hukuk düzeninin temel unsurudur. Avukatlık, bir kamu hizmetidir. Kamu hizmetinin bölünmesi, savunma makamının etkisizleştirilmesi, parçalanması, beraberinde birçok adaletsizliği de getirecektir. Avukatlık mesleğinin hak arama ve adil yargılanma hakkıyla ve temel hakların korunmasıyla doğrudan ilgisi olması dolayısıyla burada gerçekleşecek bir tahribat, bütün bir toplumu etkileyecek ve umutsuzluğa sürükleyecek, adalet duygusunu da yok edecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

SAİT DEDE (Devamla) – Bugün barolar, Avukatlık Kanunu’na dayanarak ülkede gerçekleşen birçok hak ihlaline müdahale etmekte, temel hak ve özgürlükleri savunmaktadırlar. Emin olun, baroların derdi, yeşil pasaport değil, yeşil bir çevredir.

Sözlerimi toparlarken şunu belirtmek istiyorum: Herkes sizin gibi düşünmüyor, düşünmek zorunda da değil. Görüşülmekte olan kanun teklifinin geri çekilmesini ve artık yandaşların sorunlarının değil, yurttaşların gerçek sorunlarının Mecliste tartışılmasını diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi.

Buyurun Sayın Hakverdi. (CHP sıralarından alkışlar)

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Avukatlık Kanunu’nun teklifi aslında iki ana başlıktan oluşuyor: Birincisi, çoklu baro; ikincisi de temsilde değişiklik. Şimdi, değerli arkadaşlar, bu teklifte 2 bin avukat baro kurabiliyor ama bu arkadaşların 4 delegeye sahip olma imkânı varken 5 bin kişiye 1 delege veriyorsunuz. Şimdi, ben şurada şunu sorguluyorum: Yani bir baro kurmak mı önem arz ediyor, yoksa delege olmak mı? Tabii ki delege olmak ama baro kurmaya 2 bin, delege olmaya 5 bin öngörüyorsunuz. Şimdi, ne akla ne vicdana ne mantığa bu sığmıyor ama ben asıl sebebinizin şu olduğunu düşünüyorum: Hani diyorsunuz ya hep “3 büyükşehir, 3 büyükşehir.” Evet, 3 büyükşehirde artılarınızı koyuyorsunuz, eksilerinizi koyuyorsunuz, size yakınları topluyorsunuz, 2 bini buluyorsunuz. 2 bini bulduğunuz için diyorsunuz ki: “2 bin kişi bu 3 büyükşehirde baro kursun.” 1 baronuz oldu 3 büyükşehirde, kabul. Sonra, peki, “Barolar Birliğini nasıl ele geçirebiliriz?” diye düşünüyorsunuz, delegenin sistemini değiştirmeniz lazım. Tam da burada diyorsunuz ki ötekilere: “5 bine 1 veriyoruz.” Bu sayede kurduğunuz 2 bin üyelik baroya 4 delege verirken 5 bin üyelik baroya 1 delege verip Barolar Birliğini de ele geçirmeye çalışıyorsunuz ve bunu da burada “hak” “hukuk” “adalet” diye savunmaya çalışıyorsunuz. Ancak gerçekten içinizde bunu kabul etmeyen arkadaşlarımdan olduğunu düşünüyorum. Her koşulda kişiye özel baro yapıyorsunuz ve dediğimiz gibi yandaşlar baroları ele geçirsın istiyorsunuz.

Hani, biz ne zamandır çalışıyoruz? Beş gün Komisyonda çalıştık, üç dört gün de burada çalışacağız. Günlerdir bizi bu kadar çalıştıracamıza şunu diyebilirsiniz: “İşte, Sayın Recep Tayyip Erdoğan, direkt

baroları belirlesin, baro başkanlarını atasın, Barolar Birliğini de belirlesin, şu zor koşullarda Meclis boşuna bu kadar mesai yapmasın.” Sayısal üstünlüğünüz de var çünkü bu getirdiğiniz diğerleriyle aynı. Hedef, siz kazanın; başkasının önemi yok.

Şimdi geldiğimiz noktada basın yüzde 94’ü elinizde arkadaşlar, gerisini de RTÜK kapatıyor zaten. Onun dışında gençler “Oy moy yok.” dediğinde buna sinirleniyorsunuz; sosyal medyanın şalteri elinizde, kapatıyorsunuz. Yazarlar yazı yazıyor, hoşunuza gitmiyor; hâkim, savcılar elinizde, onlara cezaevi yolunu gösteriyorsunuz. E, ne kaldı, ne kaldı? Barolar kaldı. Barolar -aslında savunma- duruşu itibarıyla hak arar, itiraz eder, kabul etmez. Sizin de aslında tahammülsüzlüğünüz bu itiraza. Bu yüzden baroları ele geçirmek istiyorsunuz.

Mesela diyorsunuz ki: “3 baroyu ilgilendiriyor bu iş.” ama 80 baro kapıya dayandı. Hani 3 baroyu ilgilendiriyordu? Sebebinin söyleyeyim size: Neden 80 baro kapımızda, burada Mecliste, biliyor musunuz? Neden bugün Kuşulu’da dayak yedi? Avukatlar “Bana dokunmayan yılan bin yıl yaşasın.” demez. Avukatlar şunu der: “Haksızlığa susan, dilsiz şeytandır.” (CHP ve HDP sıralarından alkışlar) O yüzden avukatlara karşısınz bugün.

En çok neye üzülyorum, biliyor musunuz, en çok ne zorumuza gidiyor? Şimdi, yedi yıl önce FETÖ tarafından getirilen kanunla neredeyse bire bir aynı. O dönem FETÖ, orduya operasyonlar yapıyordu ve bu operasyonları destekleyen bir avukat meslektaşım, o gün orada avukatlarla beraber o operasyonları destekler açıklama yapıyordu. Bugün, arkadaşım, Sayın Grup Başkan Vekili olmuş ve bakıyoruz ki kanunda birinci imzacı olmuş, ben buna çok üzülyorum. Herhangi bir eleştiri dahi vermeden bugün kanunda birinci imzacı olmasına çok üzülyorum. Yarın “Bizi Pelikan kandırdı.” diyeceksiniz; yarın “Hak Yolcular kandırdı.” diyeceksiniz ya da yarın “Feyzioğlu kandırdı.” diyeceksiniz. Biz, sizin kandırılmanızla çok yakından ilgileniyoruz. Neden, biliyor musunuz? Kandırılmanın sonucunu, ceremesini bireysel olarak sizler çekseniz buralarda bu kadar çırpınmayız ama siz iktidarsınız ve sizin kandırılmanızın ceremesini halk çekiyor, vatandaş çekiyor. En son kandırılmanızda burada tepemize bombalar düşmüştü. O yüzden diyorum ki gelin, yol yakınken vazgeçin.

Şimdi, son bir şeye dikkatinizi çekmek isterim, bu 115’inci maddeye Sayın Başkan. 115’inci maddede baroları olağanüstü genel kurula davet etmek için eskiden 10 baro yeterliydi, şimdi bugün 25 baro yapıyorsunuz ve diyorsunuz ki: “Seçime götürülemez.” Yani olağanüstü genel kurul toplansa bile seçime götürülemez. Şimdi, bu seçime götürülemez maddesi, seçimle gelen hiçbir kurumda, kişide yok, yalnız ve yalnız Barolar Birliği Başkanına ait. Bakın, bizler, Anayasa’nın 116’ncı maddesinde Cumhurbaşkanını bile seçime götürülebiliyoruz belirli bir oyla.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Devamla) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun toparlayın.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Devamla) – Anayasa’mızın 116’ncı maddesinde Sayın Cumhurbaşkanını bile belirli bir oyla biz erken seçime götürülebiliyorken bu 115’inci maddede Barolar Birliğini neden böyle bir koruma altına alıyorsunuz? Neden ayrıcalık yapıyorsunuz? Bunu anlayabilmiş değiliz. Ama isterseniz bir daha düşünün çünkü Sayın Erdoğan buna çok kızabilir ve bu top kucağımızda kalabilir arkadaşlar.

Son bir soru sormak istiyorum özetle: Barolar bugün iktidarınızın alkışlayıcısı olsaydı, bugün bu koşullarda bu kanun teklifini getirir miydiniz? (CHP sıralarından “Hayır” sesleri)

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Siz karşı çıkar mıydınız?

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Devamla) – Kesinlikle çıkardım, ben vicdanlı bir adamım.

Komisyonunda 296 konuşma yapılmış, 1.200 sayfa da tutanak var. Ya, anlattık, konuştuk ama virgülünü dahi değiştiremedik arkadaşlar. Ya, biz taşa konuşsaydık, vallahi billahi bir şeyler değişirdi, size sözümüz geçmedi. Yine de bizim tarihî sorumluluğumuz var, not düşüyoruz: Gelin, yol yakınken dönün arkadaşlar. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

11'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Turan, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

52.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin görüşülmekte olan 222 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Başkanım, teşekkür ediyorum.

Konuşmacıyı gayet dikkatli dinlemeye çalıştım. Saygı duyuyorum yaklaşımlarına, tespitlerine.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Üslubuna...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Üslubuna hakeza.

Daha önceki konuşmacılar da benzer ifadeler kullandığı için bu açıklamayı yapma zorunluluğunu hissettim.

“Biz saatlerce konuştuk, 296 vekil konuştu fakat hiçbir kelime değişmedi.” tarzı söylemin çok makul olmadığı kanaatindeyim, şundan dolayı: Biz bu kanun teklifini böyle, bir gecede yazmış değiliz; STK'lerle, belli akademisyenlerle, baroların bir kısmıyla bunları çok tartıştık, görüştük. Çıkan teklifi de üç aşamalı hâliyle... “Üç aşamalı”nın altını çiziyorum.

Bir tanesi, bütün Türkiye'de, küçük-büyük illerde yüzde 10 avukata ulaşan herkesin 2'nci baroyu kurması hakkıydı; çok geniş bir yelpaze.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – İkinci alternatif, 3 bin avukattan fazla olan illerde bin imzayla kurulmasıydı.

Üçüncüsü de 5 bin avukattan fazla olan illerde -şu an mevcut hâli olan- 2 bin imzayla kurulmasıydı.

Bu görüşmeleri diğer partilerimizle de yaptıktan sonra bu tercihi kullandık yani diğer partilerimizin de benzer diğer STK'lerimizin, kurumlarımızın da konuya ilişkin katma değerlerinden, katkılarından sonra bu tercihlerde bulunduk. O yüzden, arkadaşlarımızın kanaatleri önemsiz, basit şeyler değil; aksine, çok keyifle, partileri gezdiğimizde, ziyaretlerimizde o tespitleri aldık ve değerlendirdik Sayın Başkanım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel, buyurun.

53.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, aynı mahiyette ben de durumumuzu ifade edeyim. Sayın Bülent Turan'ı dinledim, öyle şeyler söylüyor ki mesela o 30 baronun... Barolar Ankara'ya girmedikten sonra, baroların resmî görüşlerini bildirmek için çabaları boşa çıktıktan sonra oluşan toplumsal tepkiden dolayı, kendi çabalarıyla grupları gezen barolarla bir süre kalıp onların hepsinin itiraz ettiğini görüyorlar ama şimdi konuşurken “30 baronun da katkısını aldık.” “Diğer partilerin görüşünü aldık.” Bize geldiniz “Olmaz.” dedik biz, aldığınız görüş bu. Bülent Turan'la sabahleyin tesadüfen aynı asansörde karşılaşip yukarı çıksan “Özgür Özel'in de yasamaya katkısı var, bu teklife katkısı var.” diyor. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar) Yasama ve görüş alma böyle olmaz. Bir kere siz “parti devleti-devlet partisi” eleştirilerini doğrular bir yaklaşım içinde olmayın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Siz yasama süreçlerinde Adalet ve Kalkınma Partisinin hukukçu milletvekillerinin ya da hukukçu Grup Başkan Vekillerinin bahsettikleri, kabul ettikleri, onlarla sohbet ederken onların size bahsettiği şekilde sizden faydalanmaları diye bir şey yok.

Kaliteli yasamada, komisyon sürecinde yasa teklifi komisyona verilir; komisyon mutfaktır, orada yoğrulur, yoğrulur, yoğrulur; çıkan kısmı çıkar, giren kısmı girer ama öyle bir noktaya getiriyorsunuz ki gelen teklifi, noktası veya virgülüne kadar değiştirmeden, hatta bazı eleştirilerde birbirinize bakıp “Biz bunu nasıl akıl edemedik, hadi değiştirelim.” diyorsunuz. Yukarıya bakıyorsunuz, oradan talimat gelmeden, Genel Kurul aşamasında önerge işlemi iktidardan gelmeden, komisyon “Genel Kurulun takdirine bırakıyoruz.” diyor. Yukarıdan gelen talimata göre, el kaldırmadan virgül, noktalı virgül yapılamıyor Türkiye’de, Türkiye Büyük Millet Meclisinde.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Son cümlem. Öyle kimseye birer çay ısmarladık, randevu aldık, gittik, CHP'nin de görüşleri var burada. Görüşümüz: “Koca bir hayır.”dır; “Biz bu işin içinde yokuz.”dur, “Tarihsel hata yapıyorsunuz, bu hatayı yapmayınız.”dır. Katkı buysa katkımız, bu düzeydedir.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Turan.

54.- *Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, Özgür Bey'e yine bağırmasını tavsiye ederek başlayacağım, ben de bağırılmaya çalışıyorum. Yoksa bağırma yarışı olursa herkesin farklı bir yeri olur. “Koca bir hayır.” diye başlanan bir konuşmada, “Koca bir hayır.” diye yaklaşılan bir meselede tabii ki iletişim olmaz.

Bakınız, lütfen ters anlamayın, önce şunu söyleyeyim: İktidar partisi, ittifakın içerisindeki partiler, kendi sayıları da yetiyorsa zaten bu çalışmayı yaparlar. Eğer siz “Koca bir hayır” dersiniz, kimse çay içmeye de gelmez size ancak biz MHP'yle beraber zaten bu teklifi çok uzun çalışmadan sonra belli bir aşamaya getirip seçenekli hâle sunduk. 5 arkadaş vardı heyette, Özgür Bey yoktu, belki bilmiyor olabilir. O görüşme çok verimli geçti, güzel geçti. O görüşmenin sonucunda ben istifade ettim, o her ne kadar “Koca bir hayır” dese de, “Koca bir hayır” demek, insanın sadece kendi gözünü kapatması demek; güneş yok olmaz Sayın Başkanım.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)*A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- *Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Manisa Milletvekili Erkan Akçay ile 177 milletvekilinin Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2999) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 222) (Devam)*

BAŞKAN – 12’nci madde üzerinde 3 önerge vardır. Önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Buyurun okuyun:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 12’nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

“MADDE 12- 1136 sayılı Kanun’un 65’inci maddesinin birinci fıkrasına birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Şu kadar ki, mesleğin ilk üç yılında baro keseneği alınmaz.””

Dursun Müsavat Dervişoğlu	İbrahim Halil Oral	Fahrettin Yokuş
İzmir	Ankara	Konya
Şenol Sunat	İmam Hüseyin Filiz	Arslan Kabukcuoğlu
Ankara	Gaziantep	Eskişehir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ YILMAZ TUNÇ – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Ankara Milletvekili Şenol Sunat.

Buyurun Sayın Sunat. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

ŞENOL SUNAT (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Avukatlık Kanunu Teklifi’nin 12’nci maddesi üzerine İYİ PARTİ Grubu adına söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlarım.

Sayın milletvekilleri, bugün, yine bir acı haberle içimiz yandı. Sakarya Hendek’te yaşanan patlama sonucu hayatını kaybedenlerin acısı geçmeden, Sakarya’da havai fişekleri imha için taşınmasında oluşan patlamada 3 vatan evladı, jandarma personelimiz şehit oldu. 11 jandarma personeli yaralandı. Ölenlere Allah’tan rahmet, kederli ailelerine başsağlığı ve sabır, yaralılara da acil şifalar diliyorum.

Evet, değerli milletvekilleri, soruyorum: Millî Savunma Bakanlığı, kendi Türk Silahlı Kuvvetleri personeli tarafından döşenmiş olan mayınların temizliğini dahi bu konuda uzmanlaşmış firmalardan hizmet satın alarak yaptırırken İçişleri Bakanlığı, böylesine tehlikeli ve yüksek riskli olan bir enkaz temizleme, nakletme ve imha etme görevini, hem de ticari bir firmaya ait olan bir işi hangi gerekçeyle Jandarma personeline yaptırmaktadır? Konuyla ilgili özel sektör firmalarından eğitim almış insanlar varken neden Jandarma erleri? Bu, askerinin görevi midir sayın milletvekilleri? Bu konunun takipçisi olacağımızı buradan ifade ediyorum.

Sayın milletvekilleri, evet, bu kanun teklifinin amacı, anayasal bir kurum niteliğinde olan baroları bölmek, parçalamak ve ayırtmaktır. Lafı dolandırmadan söyleyeceğim. İsteddiğiniz, demokrasi mi yoksa otokrasi mi? İsteğiniz, hukuk devleti mi yoksa kanun devleti mi? Yaptığımız: Evet, size itaat etmiyor mu, açıklamaları hoşunuza gitmedi mi, “Cezalandırılm.” “Ne yapalım? Kanunla hizaya getirelim. Ne yapalım? Münferit olayları gündeme getirip mağduriyet edebiyatı yapalım, yapıları meşru hâle getirelim.”

Yazıktır. Tüm ülkenin kurumlarını yok ettiniz, içini boşalttınız. Evet, 150 bine yakın avukata diyorsunuz ki: “Sizin nasıl yönetileceğinize biz karar veririz.” Yorulmayın, yormayın bu kadar. Baro başkanlarını da zatımuhterem atasın, aynen üniversitelerde olduğu gibi.

Sayın milletvekilleri, yıllarca FETÖ’cülerin uğraşp da hayata geçiremediği bir projenin bugün raftan indirilmesindeki amaç nedir? Anayasal bir kamu kurumunu bölmek, devletin üniter yapısıyla da bağdaşmaz. Bu teklif avukatlık mesleğinin problemlerini çözen bir teklif mi? Soruyorum sizlere, “Evet.” demeyin yine, hayır tabii ki. Daha demokratik ve temsilde adaleti mi sağlayacak? Hayır. O zaman çekin bu teklifi, değerli milletvekilleri. Yargı üzerinde iktidarın uyguladığı siyasi baskı giderek artıyor. Hak ihlalleri, eksik ve yanlış uygulamalar insanların canını yakıyor. Lütfen artık empati kurun. Sizin gibi düşünmeyen, sizin düşmanınız değil. Barolar Hükümetin düşmanı mıdır ki parçalanmak, bölünmek isteniyor? Barolar, avukatlar düşman ülke askeri midir ki ayırıştırılıyor? Adalet her kesim için farklı bir kavram mıdır ki savunma parçalanmak isteniyor? İktidara uymayan hukuki bir söylem bile muhalefet anlayışı kabul ediliyor.

Hatırlayın, Anayasa Mahkemesi veya yargıda verilen kararlar hoşuna gitmeyince Sayın Erdoğan’ın nasıl tenkit ettiğini, nasıl feveran ettiğini tekraren hatırlatıyorum. Hukuk katledildiğinde barolar ses çıkarmasın mı? Hukuksuz işler yapıldığında dilsiz şeytan mı olunsun? Anayasal hak olan tüm bireysel hak ve özgürlüklerin teminatı bildiğiniz gibi kuvvetler ayrılığı ve tabii ki en önemlisi de yargı bağımsızlığıdır sayın milletvekilleri.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ŞENOL SUNAT (Devamla) – Toparlıyorum.

Evet, bireysel hak ve özgürlükler devamlı ihlal ediliyor. Çoklu baro teklifi yasalarsa önümüzdeki süreç nasıl olacak, bir düşünün. Parti baroları, bölücü örgüt, cemaatler, çıkar grupları hatta yerel ve küresel mafya örgütlerinin dahi baroları olabilir ama AK PARTİ’nin geçmişine şöyle baktığımızda milleti bölmeye alışkınsınız; hatırlayın, Türk milletini bile 36 etnik parçaya bölen de AK PARTİ’nin yöneticileriydi. İşte, bilesiniz ki görüştüğüm, AK PARTİ’ye gönül vermiş avukatlar dahi bu çoklu baroya karşılar. Bu teklifte temsilde adalet de olmadığı ortada. O yüzden, bu teklifi lütfen geri çekin diyoruz.

Hepinizi saygılarımla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 222 sıra sayılı Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 12’nci maddesinde yer alan “yarı oranında alınır” ibaresinin “alınmaz” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Oya Ersoy	Muazzez Orhan Işık	Ömer Faruk Gergerlioğlu
İstanbul	Van	Kocaeli
Remziye Tosun	Semra Güzel	Hüseyin Kaçmaz
Diyarbakır	Diyarbakır	Şırnak
	Erol Katırcıoğlu	
	İstanbul	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen İstanbul Milletvekili Erol Katırcıoğlu.

Buyurun Sayın Katırcıoğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, hepinize iyi akşamlar diliyorum ve saygılar sunuyorum.

Şimdi, doğrusunu isterseniz, ben hukukçu değilim ama bu metni alıp, ısrarla okuyup anlamaya çalıştığımda, Adalet ve Kalkınma Partisinin Grup Başkan Vekillerinin söylediği gibi, çok üzerinde çalışılmış bir metin olduğu kanaatine sahip olamadım. Tam aksine, çok aceleye gelmiş, üzerinde çok düşünülmemiş bir metin olduğu kanaatindeyim çünkü ne üzerine konuştuğumuzun anlaşılmadığı bir metin bu. Biz baroları niçin bölüyoruz? Şimdi bu sorunun bir cevabı olmalı, bir sebebi olmalı ve bizi ikna etmelisiniz “Şu sebeple...” “Şu işler kötü gidiyor.” vesaire diye.

Şimdi, böyle baktığım zaman, benim gördüğüm şeyi söyleyeyim size: Genel gerekçede diyorsunuz ki: “Gelişen teknolojiyle birlikte, dünya küresel bir köy hâline gelmiş ve kişiler arası, şirketler arası ve uluslararası ilişkiler hem yoğunluk hem de hız anlamında görülmedik bir ivme kazanmıştır.” Bu söylediğiniz şeyle küreselleşmeye yani 1980’lerde ortaya çıkmış olan bir sürece referans veriyorsunuz. Peki, sora ne deniyor? Deniyor ki: “Bilhassa avukat sayısının çok fazla olmasından kaynaklı bu tür sorunların çözülmesi önem arz etmektedir.” Yani aslında bu paragrafların sonunda bizim anladığımız şey şu yani okuyucu olarak bize anlattığınız şey şu: Efendim, küreselleşme oldu, küreselleşme hız getirdi dünyaya. Dolayısıyla, bütün ilişkiler daha yoğunlaşmaya başladı. Evet, bir değişim zamanı ve barolarda bu değişimi gerçekleştireceğiz. Peki, neden? “Çünkü çok sayıda avukat var.” Yani aslında “Çok sayıda avukat var.”dan giderek diyorsunuz ki: “Baroları özelleştirelim.” Şimdi, itiraz edebilirsiniz, “Bu baroları özelleştirelim.” demiyorsunuz tabii ki ama arkadaşlar, burada bu şekilde ifade edilmiş olan düşüncelerin arka planında var olan şey, bundan tam kırk yıl önce ortaya atılmış -kamu hizmetlerinde bir etkisizlik ortaya çıktığı zaman, olabilecek olan çözümlerden biri olmak üzere- bölmek, serbestleştirmek veya özelleştirmek biçimindeki bir anlayışı siz kırk yıl sonra buraya, baroların bölünmesiyle ilgili bir gerekçe olarak önümüze getirmişsiniz.

Şimdi, arkadaşlar, burada, bir kere, birkaç tane yanlış var. Bunlardan bir tanesi şu: Bizde kamu hizmetleri kavramı, bizim hukukumuzda -ki bizim hukukumuz daha çok Kara Avrupası hukukundan etkilenmiştir- burada avukatlık hizmeti yargılama sürecinin bir parçasıdır. Dolayısıyla da barolar herhangi bir sivil toplum örgütü veya kamu hizmeti gören bir toplum organizasyonu değildir yani Odalar Birliğinden söz etmiyoruz, Bankalar Birliğinden söz etmiyoruz. Burada, adaletin yerine gelmesi için gerekli olan yargılama sürecinin bir parçasından söz ediyoruz, özel bir durum bu. Anglosakson kültüründe, Anglosakson yazınında bu, farklı olarak ele alınmış olabilir ama bizim sahip olduğumuz anlayış bir kere, buna müsaade etmiyor bence.

İkincisi: Bu görüşten kaynaklanarak bunları söylüyorsanız eğer yani “Efendim, kamu hizmeti olan avukatlık hizmetleri aslında çok şişti, çok büyük maliyetli yani etkisiz çalışıyor, verimli değil. Dolayısıyla biz bunu bölelim, daha etkin hâle getirelim.” gibi bir perspektiften bir şey söylüyorsanız, arkadaşlar, kusura bakmayın ama 2008 krizi bu anlayışın sonunda geldiğimiz yeri ifade ediyordu zaten. Yani bütün dünya ekonomisinin çakılmasının sebebi, bu anlayışın yeteri kadar düşürülmüş olmasının veya başka biçimde söyleyecek olursam, çok fazla, özellikle işveren sınıfının çıkarına örgütlenmiş olan bir anlayışın ifadesiydi ve bunun sonucunda 2008 krizi yaşandı. Şimdi dolayısıyla da bize ne anlatıyorsunuz? Ben bundan hiçbir şey anlamıyorum doğrusunu isterseniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Sayın Başkanım, bir dakika daha...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Katırcıoğlu.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Bir başka şey daha söyleyeceğim. Benim anladığım, siz 3 büyükşehirin barolarından rahatsızsınız, bunu da anlayabiliyorum çünkü bu barolar hem çok avukat barındırıyor hem de muhalifler. Dolayısıyla da bunların yaptığı muhalefete karşı bir rahatsızlık hissediyorsunuz. Fakat arkadaşlar, bilmiyorum size nasıl anlatmak lazım ama şöyle söyleyeyim: Adalet ve Kalkınma Partisi 2011’den itibaren -çok sık söylüyorum- kimyasını kaybetti. Ortada var olan şey şu: Her kurumu merkezileştiren, devletleştiren bir eylem içindesiniz -en azından iktidar öyle- bir yandan da şimdi bize diyorsunuz ki: “Bunları parçalayalım, daha etkin olacak.” Yok efendim, böyle bir şey olmaz. Bakın, olacak olan şeyi söyleyeyim size: 1980 öncesini hatırlarsanız, POL-BİR’i, POL-DER’i hatırlarsanız, emin olun, sonuçta bu gerçekleşecektir yani baro ve avukatlık hizmetleri de siyasallaşmış olacaktır ve bir kavganın konusu olacaktır.

İkinci olarak, Sayın Kaboğlu söyledi, ben de tümüyle katılıyorum. Bu, baro-üniversite ilişkisini de siyasallaştıran bir etki yaratacaktır ve sonuçta ülkemize büyük bir zarar vereceksinizdir.

Tekrar düşünmeniz dileğiyle, saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 222 sıra sayılı Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 12’nci maddesiyle 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 65’inci maddesinin birinci fıkrasına birinci cümlesinden sonra gelmek üzere eklenen cümledeki “yarı oranında” ibaresinin, “dörtte bir oranında” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Tufan Köse	Süleyman Bülbül	Alpay Antmen
Çorum	Aydın	Mersin
Turan Aydoğan	Zeynel Emre	Rafet Zeybek
İstanbul	İstanbul	Antalya
Abdurrahman Tutdere	Cavit Arı	Saliha Sera Kadıgil Sütü
Adıyaman	Antalya	İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen İstanbul Milletvekili Sera Kadıgil. (CHP sıralarından alkışlar)

Buyurun.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın üyeler; Genel Kurulu ve tüm milletvekili arkadaşlarımı saygıyla selamlıyorum.

Bütün çıkan arkadaşlarım, özellikle hukukçu arkadaşlarım, altını çize çize söyledi, biz elli yedi saat konuştuk, derdimizi anlattık, dinleyen olmadı, o yüzden ben AKP sıralarına seslenmeyeceğim, doğrudan bizi dinleyen özellikle genç avukat meslektaşlarıma ithaf edeceğim bu konuşmamı.

MUSTAFA CANBEY (Balıkesir) – Genel Kurula konuş.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (Devamla) – Genel Kurula konuşunca bir şey olmuyor maalesef Vekilim.

Bizi dinleyen avukatlar beni iyi dinlesinler çünkü özellikle havuz medyasında çok fazla yalana maruz kalıyorlar. Ben bu konuşmamda bu yalanları sadece, şöyle bir kısa özetleyeceğim ki yarın öbür gün biri size bu yalanları söylediğinde cevabını verebilirsiniz.

Birincisi: “Baroları vesayet altından kurtaracağız.” Bu benim en sevdiğim, en çok güldüğüm yalan. “Baroları vesayet altından kurtaracağız.” diyorlar. Türkiye’de 80 tane baro var, bir de Barolar Birliği Başkanlığı var, hepsi buna karşı. Yani, “Halka rağmen, halk için bir şey yapmak.” dedikleri tam olarak bu olsa gerek. Sayın Turan, sağ olsun, “Görüş aldık, sorduk.” dedi, ya sordunuz, herkes “hayır” dedi. 80 baronun 80’i “hayır” dedi. Türkiye Barolar Birliği Başkanı “hayır” dedi. (CHP sıralarından alkışlar) Siz hâlâ hangi baroları vesayet altından kurtaracaksınız? Baroların bu konuda tek bir ricası var sizden, vesayet altından değil, bir zahmet başkanlarımızı barikat altından kurtarın, bir zahmet başkanlarımızı kapının önünde bekletilme utancından kurtarın ve barolara gölge etmeyin, biz sizden başka bir ihsan istemiyoruz.

İkinci yalan: “Baro başkanları Meclise davet edildi ama gelmediler.” Gerçekten burada da harikulade bir AKP çarpıtmasıyla karşı karşıyayız. 2 Grup Başkan Vekilinizle burada toplantı yaptınız, bazı baro başkanlarımız katıldı, doğrudur. Diğerleri ne dedi size? “Çoklu baro’ dediğiniz FETÖ projesine biz karşıyız, siz en önce şu teklifi bir geri çekin, samimiyseniz gelelim konuşalım.” dediler. Geri çekmediniz, kendi dayatmanızı önlerine koydunuz, sonra da bu insanlara “Vay, siz buraya gelmiyorsunuz.” dediniz.

Üçüncü yalan: “Bu değişiklik Anayasa’ya aykırı değil.” Sevgili genç avukat arkadaşlarım, size söylüyorum ben bunu, içlerindeki en cahilce, en büyük, en kuyruklu yalan bu. (CHP sıralarından alkışlar)

Bir: Bu en başta Anayasa’mızın 2’nci maddesine aykırı. Türkiye Cumhuriyeti şayet demokratik, sosyal bir hukuk devletiyse siz Anayasa’ya aykırı bir değişiklik yapamazsınız, burada kafadan bir hata var.

İki: Madde 11: “Kanunlar Anayasaya aykırı olamaz.” Açın okuyun, açın okuyun, istirham ediyorum açın okuyun, bu maddeye aykırı.

Üç: Madde 25: “Herkes, düşünce ve kanaat hürriyetine sahiptir. Her ne sebep ve amaçla olursa olsun kimse, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz.” Siz şimdi ne yapıyorsunuz? Bir tane baromuz var değil mi? AKP’li meslektaşım da aynı baroda, ben de aynı barodayım, MHP’li meslektaşım da aynı baroda, bir çatı altındayız biz. Şimdi, öyle bir düzenleme getiriyorsunuz ki meslek uzmanlığına göre bile değil, sadece siyasete göre bölüyorsunuz bu baroları. Aslında bu tam olarak ne biliyor musunuz? Faşizmin söyleme mecburiyeti. Siz, şu anda, avukatları fişlemek için avukatları buna mecbur bırakıyorsunuz. Hepimizi bir kenara koyuyorum ya, biz serbest meslek erbabıyız, kamu avukatlarını hiç mi düşünmüyorsunuz? Kamu avukatlarını hiç değerlendirdiniz mi? Sevgili arkadaşlar, ne yapacaklar bu kamu avukatları? Faşizmin söyleme mecburiyetine kurban ediyorsunuz siz şu anda avukatları.

Madde 67, 123, 135, Kaboğlu Hocam buradayken bana daha fazla düşmez, sadece bu kadar değinmek istedim.

Dördüncü yalan: “Temsilde adalet getiriyoruz.” Bir tane örnek vereceğim, bundan sonra TBB’de 48 üyeli Ardahan Barosu ile 4.800 üyeli Antalya Barosu aynı oranda delegeyle temsil edilecekler. Bunu vicdanınızın neresine sığdırıyorsanız buyurun siz sığdırın.

Beşinci yalan: “Çoklu baro bir FETÖ projesi değildir.” Bunu söyleyince çok zıplıyorsunuz, zıplamayın arkadaşlar, 2013’te var, açın bakın, Sayın Alpay Antmen orada oturuyor, Facebook’una girin bakın, 2013 yılında bir baro başkanı sıfatıyla yazdığı açıklamaya bakın. FETÖ önerdi, ayaklandık, isyan ettik, olmaz dedik; aynı çoklu baroyu siz şimdi getirdiniz önümüze koyuyorsunuz.

Altıncı yalan: “Rekabet olacak, kalite artacakmış.” Şimdi, şöyle bir şey var: “İstanbul’da, Ankara’da, İzmir’de rekabet olacak, kalite artacak.” diyorsunuz; bir yandan da “Anadolu barolarını çok düşünüyoruz.” diyorsunuz. Orada niye rekabet olmuyor, orada neden kalite artmıyor? Neden bir tek Barolar Birliğini size vermeyen, devşiremediğiniz barolar bölünmek zorunda kalıyor? Bunu da anlamak mümkün değil ki kamu tüzel kişiliğinde zaten rekabet olmaz. O zaman, ben çok istirham ediyorum, ne olur bir valilik daha kurun Ankara’ya. Gösteri yapmaya, yürüyüş yapmaya izin vermediğinde biz de gidelim kendi valimizden izin alalım. (CHP sıralarından alkışlar) İstirham ediyorum, yani RTÜK’ü konuşuyoruz burada da değil mi? Saçma sapan yayınlara RTÜK ceza vermediğinde biz de gidelim kendi RTÜK’ümüze şikâyet edelim. Aynı şey, kamu tüzel kişisi bahsettiğimiz şey.

Yedinci yalan: “Dünyada çoklu baro sistemi var.” Harikulade bir yalan, bütün havuz medyası çok güzel sarıldı. Bilmeyenlere yediriyor olabilirsiniz, biliyoruz biz, yemiyoruz biz bu yalanı. Dünyanın hiçbir gelişmiş ülkesinde bir yargı çevresinde birden çok kurulu baro yok. O verdiğiniz örneklerin hepsi dernektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (Devamla) – O derneklerden zaten bizde de var, o derneklerden bizde var, bunun için çoklu bir baroya geçmemize gerek yok.

Sekizinci yalan: “Barolar çok kalabalık, biz avukatların iyiliğini düşünüyoruz.” Allah hepinizden razı olsun. (CHP sıralarından alkışlar) Siz, şimdi, 2002 yılında iktidara geldiniz. Bu boralar niye kalabalık, konuşalım mı bunu ister misiniz? Niye kalabalıklaştı bu barolar? 2002’de iktidara geldiniz, 23 tane hukuk fakültesi vardı. Bugün kaç tane var biliyor musunuz arkadaşlar, 132. Arada 100 tane fark var. Yani apartmanını açtırana bir tane hukuk fakültesi kurdurdunuz, sonra “Barolar çok kalabalık, bölelim...” Gerçekten komik geliyorsunuz kulağa.

“Barolar siyaset yapıyor.” en sinir bozucu yalan olabilir. Barolar siyaset falan yapmıyor, barolar sizin yaptığımız hukuksuzluklara karşı duruyor. Bu, baroların anayasal hakkı ve görevidir, lütfen bu manipülasyona da alet olmayın.

Ve son olarak, bu, kendinize söylediğiniz bir yalan: “Bir şey olmaz ya, abartmayın, gerekirse değiştiririz.” Referandumda da bunu yaptınız. Siz değiştirmeyeceksiniz ama ilk seçimden sonra bunu biz değiştireceğiz, o arada da verdiğiniz zararı vereceksiniz. Gerçekten ne diyeyim, vallaha, meslektaşlarıma konuşuyorum, yazıklar olsun diyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Başkanım, biz çoğunluktaız.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Kâtip Üyeler arasında ihtilaf var.

Oylamayı elektronik olarak tekrar edeceğim.

Üç dakika süre veriyorum ve başlatıyorum arkadaşlar.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Önerge reddedilmiştir.

12'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Birinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Şimdi, ikinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

İkinci bölüm 13 ila 28'inci maddeleri kapsamaktadır.

Teklifin ikinci bölümü üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına Antalya Milletvekili Sayın Hasan Subaşı konuşacaktır.

Buyurun Sayın Subaşı. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HASAN SUBAŞI (Antalya) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Rejimin muhalefeti sevmediğini biliyoruz ve rejim yetki ve güç toplamaya doymuyor, onu da biliyoruz. Geldiğimiz noktada yargıyı, yürütmeyi, yasamayı hatta medyayı etkisi altına almış, kontrol eden, yetkilerini gasbetmiş bir rejimle karşı karşıyayız. Fakat rejimin henüz kontrol edemediği 2 muhalefet odağı var ki, bir tanesi yargının savunma ayağı, diğeri de medyanın sosyal medya bölümü. Bu 2 muhalefet odağı rejimi son derece rahatsız etmektedir. Barolarla ilgili çalışma epeydir sürüyor ama ona bir bahane bulunmuştur. Ankara Barosunun konuşması onun bahanesi olmuştur ve bu çoklu baro teklifi önümüze konmuştur. Yine, sosyal medyayla ilgili bir çalışma sürdürülmektedir. Yakında onun da muhalif unsur olmaktan çıkarılması, denetlenmesi için teklifler gelecektir kanaatindeyim.

Barolar, hakkı ve hukuku Anayasa çerçevesinde savunan, insan haklarını savunan en önemli kurumlarımızdan birisi. O nedenle de Hükümete en muhalif odak diyebiliriz. Çünkü rejimin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ile Anayasa Mahkemesi kararlarına bile uymadığını hatta dolandığını düşünürsek barolar önemli bir muhalefet odağı olarak rejimi rahatsız etmektedir, onun için bu teklif önümüze gelmiştir. Barolar siyaset yapar ama AYM kararları, AİHM kararları uygulanmazsa bunu savunmak durumundadır, insan haklarıyla ilgili ihlaller olduğu zaman savunmak zorundadır. Barolar hükümetlere, iktidarlara genellikle muhalif duruş sergilemek zorundadır ama çoklu baro olduğu zaman yandaş barolar, siyasete göre baroların olduğunu göreceğimiz gibi, etnik kökenli, dinsel kökenli, ideolojilere göre barolarla da karşı karşıya kalacağız. Ama en önemlisi iktidar barolarını büyük kentlerde oluşturmaktır niyet. İktidar barosu olduğu zaman Hükümetin hangi kararına bir muhalefet olursa mutlaka iktidar kanadından yandaş baronun savunmasıyla baronun iddiası ve muhalefeti tamamen kırılmış olacaktır. Bu nedenle baroların savunmasının ve muhalefetinin kırılması rejimi rahatsız eden bir unsuru ortadan kaldırmış olacaktır.

Ben bundan önceki konuşmamda Cahit Özkan'ın konuşmasına değinerek onlarla ilgili bir hususu arz etmiştim Sayın Genel Kurula. Şimdi de Bülent Turan Bey'in, yine Grup Başkan Vekilinin konuşmasına baktığımızda şunları söylemiştir: "Diyanete hakaret varsa, Anadolu ruhuna hakaret ediliyorsa, DHKP-C sözcüsü gibi davranmaya devam ederlerse yeni düzenlemenin olması doğaldır, karşınıza bu teklifle geliriz." demişlerdir. Biz, onun üzerine tabii ki şunu söyledik: "Suçların şahsiliği düşünülerek bu tür eylemlerin olması hâlinde disiplin cezası verilebilir. Öyle ki barolar, suçun büyüklüğüne göre Birlikten çıkarılabilir hatta cezai müeyyideler verilebilir." Fakat bunlar da kale alınmadı ve muhalefetin ileri sürdüğü hiçbir husus da virgülüne dokunmaksızın dikkate alınmadı. Fakat Bülent Turan Bey, Sayın Grup Başkan Vekili, bir gün sonra da şunu söyledi: "Ne sakıncası var bölünmelerin?" Hatta bu söylediğimiz sakıncalara göre, sakıncalı kişilere göre bile "Bölünse ne olur?" dedi ve ardından da "Bölünsün, bedelini öderler." dedi. Biz "Bir kişinin, bir sakıncalı hareketi varsa müeyyidesi uygulanır." derken Bülent Turan Bey daha da ileri giderek bir nevi bu tür sakıncaların,

sakıncalı şahısların örgütlenebilmesini öngörmüştür. Şimdi, ikişer üçer bin kişilik bu tür örgütlenmeler olduğu zaman nasıl mücadele edersiniz? Örgütlenmiş bir hukuk camiasını ne diye savunma ayağının içine sokarsınız? Oysa, bir çatı altında, her hususun kontrolü kolay olabileceği gibi avukatların da denetimi kolaylaşacaktır. Ama çoklu barolar, bu denetimi de ortadan kaldıracığı gibi hoşgörü ve birtakım tavizkâr tutumlarla neredeyse barolar kurumlar içinde denetim mekanizmalarını yok hükmüne getirecektir.

Ben, Grup Başkan Vekillerinin özellikle iddialarını ve savunmalarını dile getiriyorum ki: “Günlerdir, haftalardır neyi ortaya koyuyorlar? Bu yasayı ne için hazırladık?” diyorlar. Bunlardan sonra da, sizlere bunları hatırlattıktan sonra da ben bu yasanın genel gerekçesine bakıyorum. Genel gerekçesinde şu söyleniyor, dişe dokunur sadece şunlar var: “Avukatlık mesleğinin daha iyi bir şekilde icra edilebilmesi amacıyla.” Yine, ikinci önemli gerekçe şu: “Avukatlık hukukuna ilişkin iş ve işlemlerin yürütülmesinde yaşanan gecikmelerin ortadan kaldırılması ve baro hizmetlerinin daha sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesi amacıyla.”

Sayın Grup Başkan Vekillerinin günlerdir “Şu sakıncası var, bu sakıncası var.” diye alt alta, madde madde sıraladıkları ve bizlere kabul ettirmek istedikleri bu iddialar ve “Bu iddialara karşı bu teklifi hazırladık.” derken, genel gerekçeye baktığımızda bu iddiaların hiçbiri yok akla şu geliyor: Ben “vesayet” tabirini boşuna kullanmadım, yani, “Barolara vesayet uygulanıyor, Meclisi de bu rejim vesayet altında tutmuştur.” derken, o zaman iktidar “Hayır, öyle değil, bizim çoğunluğumuz var; yasaları biz hazırlıyoruz, teklifleri biz getiriyoruz.” diyebilirlerdi ama bu gerekçeye baktığımız zaman, değerli hukukçuların, arkadaşların bu iddialarına karşılık gerekçede hiçbirinin olmadığını, imza sahibi arkadaşlarımızın da bu teklifi hazırlamadığını görüyoruz. O zaman ben diyorum ki: Bu teklif hazır gelmiştir, arkadaşlarımız da imzalamış, Genel Kurula sunmuşlardır; bunun adı, Genel Kurulun da rejim tarafından vesayet altında tutulduğunun karinesidir. Onun için özellikle bu vesayetin kabul edilmemesi gerekir. Maalesef, bu tartışmalar da günler süren bu konuşmalar da dışarıya karşı, iç siyasete ve kamuoyuna karşı “Bizim çok iyi tartışan, çok iyi konuşan bir Meclisimiz var, her şeyi katılımcı demokrasiye uygun hazırlıyoruz, kanunlar böyle hazırlanıyor.” diyebilmek için.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASAN SUBAŞI (Devamla) – Bitiriyorum efendim.

BAŞKAN – Buyurun.

HASAN SUBAŞI (Devamla) – Onun için, her kuruma sirayet eden bu vesayetten kurtulmak zorundayız; ülkenin çıkarı için, kamunun çıkarı için, hepimizin, Türk milletinin çıkarı için.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Tokat Milletvekili Sayın Yücel Bulut...

Buyurun Sayın Bulut. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA YÜCEL BULUT (Tokat) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 222 sıra sayılı Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerinde, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum.

Kanun teklifi Adalet Komisyonunda demokratik olgunluk içerisinde tartışılmış ve Genel Kurul huzuruna gelmiştir. Dört gün süreyle devam eden Komisyon görüşmelerinde 296 milletvekilimiz söz almış ve 1.255 sayfa tutanak düzenlenerek görüşmelerin demokratik olgunluk içerisinde tamamlanması sağlanmıştır. Genel Kurul çatısı altında görüşülmekte olan kanun teklifine ilişkin değerli görüş ve düşünceler ileri sürülmeye devam etmektedir. Bu görüş ve düşünceler içerisinde iyi niyetli bir şekilde ileri sürülenleri elbette ki bir zenginlik olarak kabul etmekle birlikte kanun teklifine karşı vehim ve itham dolu bazı değerlendirmeleri kabul etmediğimiz gibi huzurdaki kanun teklifinin kin ve nefret saikiyle hazırlandığı iddiasını da kabul etmemiz mümkün değildir.

Görüşülmekte olan kanun teklifi, günden güne siyasallaşan ve kendi bünyesinde ideolojik bir oligarşi hüviyetine bürünen baroların mesleki rekabet içerisinde daha demokratik ve daha çoğulcu bir yönetim anlayışıyla buluşması amacıyla hazırlanmıştır. Bu yasa, çoğunlukçu bir tahakkümle dar kadroların hegemonyası içerisinde sürüklenen ve barolar bünyesinde azınlıkta kalanların talep, düşünce ve önerilerine kulak tıkayarak dar kadronun ideolojik perspektifini kurumsal görüş hâline getiren dar zümre iktidarını sonlandıracak, çoğulcu ve demokratik bir anlayışı hâkim kılarak savunmayı güçlendirecek, rekabeti sorumluluk duygusuyla artıracak bir adım olacaktır.

Yasaya karşı ileri sürülen kaygı ve endişelerin gerçeği yansıtmadığı da bu kanun teklifinin yasalaşması sonrasında bir kez daha anlaşılacaktır. İdeolojik tekellerinin sarsılacağı ve nihai olarak sahip oldukları lokal iktidar alanlarını, kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarına ideolojik kimlik kazandırmak amacıyla kullanan dar kadronun otoriter ve dayatmacı tutum ve davranışlarını esneteceği inancında olanlar, kanun teklifine karşı kamuoyu oluşturmak gayreti içerisinde dirler.

Demokratik ülkelerde kamuoyu oluşturmak, inanç ve düşüncelerini dile getirmek elbette ki bir hak. Bu yönüyle görüş ve düşüncelerini dile getiren baro başkanları, meslektaşlarımız ve milletvekillerimizin düşüncelerine elbette ki saygı duyuyoruz ancak aynı saygıyı kanun teklifinin daha demokratik, daha çoğulcu ve daha nitelikli meslek mücadelesini ortaya çıkaracağına ilişkin inancımıza da bekliyoruz.

Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarında yönetimleri ellerinde bulunduranların ideolojik söylem geliştirmek ve baroları âdeta birer kurtarılmış mahalle görünümünde tutmaktan başka görevleri olduğunu da hatırlaması bu kanun teklifiyle mümkün olacaktır.

Üyelerinden kanunla toplanan aidatları ve oluşturulan bütçeleri yalnızca kendi dünya görüşlerine uygun siyasal bir duruş ve mücadele için kullanan ve çoğunluğun lokal iktidarı hâlini alan barolar bu düzenlemeyle bırakınız ayrışma ve bölünmeyi, asıl işlevlerini yerine getirecek ve meslek mensuplarına görüş, eylem ve düşünceleriyle taban tabana zıt dayatmacı yapılar içerisinde üretkenlikten uzak ve edilgen bir duruş yerine tercihi uygun ve mesleki mücadelesini demokratik ilkeler çerçevesinde sürdürebileceği bir seçenek sunacaktır.

Çoklu baro anlayışının mezhep ve etnik köken temelli oluşumlara neden olacağı afaki ve gerçekle örtüşmeyecek bir görüştür. Avukatlık mesleğini icra eden ve her birisi savunmayı temsil eden eğitimli bireylerden müteşekkil bir meslek grubunun mezhep ya da etnik köken temelli ayrışmalara kapı aralayacağını düşünmek meslek mensuplarına yapılacak ağır bir hakarettir.

Aynı şekilde, kamuoyu oluşturmak adına, terör örgütlerinin de baro oluşumları içerisinde gireceği ve kurulacak bu baroların terör örgütlerinin amaç ve hedeflerine uygun olarak hareket edeceği iddiası yersiz bir vehim ya da kamuoyunu endişeye sevk etmek maksadına matuf yersiz bir algı yönetimidir. Terör örgütlerinin baro kuracağını ve örgüt paralelinde faaliyet göstereceğini iddia etmek Türkiye Cumhuriyeti'nin varlığı karşısında zaten mümkün değildir ve buna teşebbüs edenler elbette ki gerekli cevabı alacaklardır. Bu yönüyle, cesaret edenin denemesi mümkün, deneyenin de fazlasıyla pişman olacağı bir ihtimaldir.

Eleştri sahipleri içerisinde görüş ve düşüncelerini iyi niyetli bir şekilde dile getirenleri ve Türk milletinin birlik ve beraberlik duygularını paylaşanları tenzih ederek ifade etmek isterim ki Türkiye'nin bölünmesinden rahatsız olmayanların, Türkiye'nin bölünmesi isteklerinden rahatsız olmayanların, Türkiye'nin bölünmesine ilişkin amaç, hedef ve gayelerden rahatsız olmayanların bugün baroların bölüneceği iddiasıyla feryat ediyor oluşu izaha muhtaç bir garabettir, zira bölünecek olan barolar değil kendi görüş ve düşüncelerini meslek mensuplarının tamamına şamil gibi sunan, iktidarı ellerinde tuttukları barolarda toplumun değer yargıları ile bu meslek kuruluşlarını sistemli bir şekilde çatıştıran ve görüşlerini kurumsal bir görüş gibi bütün meslek mensuplarına dayatanlardır.

Birçok avukatın mensubu olduğu baroyla ilişkisi aıdat ödemekten ibaret bulunmaktadır. Meslek mensuplarının sorunları ve mesleğin daha nitelikli bir hâle kavuşturulması gibi kaygıların dışında meslek mensuplarının önemli bir kısmının onaylamadığı ideolojik tercih ve açıklamalarla baroların faaliyet alanlarını dar bir kadronun fikrî mücadelesi ve ideolojik çerçevelerine uygun bir yörengeye sabitleyenler, baroların bir kısmının içerisine sürüklendiğı tablonun temel müsebbibidir.

Bu kanun teklifinin yasalaşmasıyla baroların siyasallaşacağını iddia edenler, baroların yıllar önce siyasallaştığını artık kabul etmelidirler. Bazı baro başkanları kendi alanlarına ilişkin tek kelam emezken hemen her hafta siyasi parti il başkanı gibi açıklamalar yapmaktan çekinmez hâledirler.

Baroları birer kamu kuruluşu kabul ederek baro başkanlarını valilerle kıyaslayanlar ve “Nasıl ki bir ilde tek bir vali varsa tek bir baro başkanı olmalıdır.” diye görüş beyan edenler, valileri en ufak bir beyanlarında siyasallaşmakla suçlamakta ama hemen her hafta bir siyasi partinin temsilcisi gibi açıklama yapan baro başkanlarına tek bir laf söyletmedikleri gibi koruyup kollamaktadırlar yani çoklu baro söz konusu olduğunda baro başkanları tıpkı valiler gibi kamu görevlisi kabul edilmekte, siyasi demeç verdikleri zaman ise meslek örgütü başkanı olarak bu açıklamalar onlara hak kabul edilmektedir. Bu ikiyüzlülüğe son vermek ve baroların yıllardır siyasallaşmış ve bazı siyasi partilerin arka bahçesi hâline gelmiş otoriter yapılara dönüştüğünün altını çizmek gerekmektedir.

Geçmişten bugüne baro başkanlığı yapanların görev süreleri içerisinde hangi siyasi partilere üye olduklarına bakılması yeterlidir. Bundan dolayı daha önce görev yapmış baro başkanlarını kınamıyor ya da hakir görmüyoruz ancak baroların bu yasayla siyasallaştığını iddia edenler, geçmişte baro yönetimlerinde görev alanların siyasi görüşlerini açıkça deklare ettiklerini ve bazı siyasi partilere üye olmak ve o siyasi partide aktif politika yapmak suretiyle zaten siyasallaştıklarını kabul etmelidirler, hatta Sayın Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer tarafından Anayasa Mahkemesine üye seçilen Türkiye Barolar Birliği Başkanı Sayın Özdemir Özok bir siyasi partiye üye olduğunun anlaşılması sonrasında oluşan kamuoyu neticesinde görevinden çekilmek zorunda kalmıştı. Yani barolarda siyasallaşma, siyasi tercih kullanma ve avukatın siyasi duruş ve tavrını deklare etmesi dün vardı, bugün var ve yarın da var olacaktır; bunu beyan etmek baroların siyasallaşması kabul edilecekse barolar yarım asırdır zaten siyasallaşmıştır.

Baroların elbette ki mesleki faaliyetler dışında görev ve sorumlulukları vardır ve olmalıdır. Baroların insan hakkı ihlalleri, hukukun üstünlüğü, savunma hakkının engellenmesine yönelik uygulamalar karşısında gür bir ses çıkarma hak ve ödevleri vardır. Bugün bu hak ve ödevler dahi bazı barolar tarafından yalnızca terör örgütleriyle irtibat ve iltisaklı olanlar söz konusu olduğunda yerine getirilen bir görev hâlini almışken, barolara giydirilen ideolojik kimlikle çatışanlar söz konusu olduğunda unutulana ve görmezden gelinen görevleri hâlini almıştır.

Ayrıca iktidarın kendine yandaş barolar yaratmak suretiyle savunmayı güçsüzleştireceğı iddiası bütünüyle gerçek dışıdır; bu, gerçek dışı olduğu gibi, yandaş barolar oluşturulması suretiyle mahkemelerin bağımsızlık ve tarafsızlığının zedelenmek istendiğı düşüncesi hem yargı mensuplarına ve hem de avukatlık mesleğinin erbablarına yapılmış büyük bir hakarettir.

Kürsülerde görev yapan hâkim ve savcılarının savunma makamındaki avukatın görüş ve düşüncesine göre pozisyon alacağını düşünebilmek sorumsuz bir beyandır ve kendi hâkim ve savcımıza yönelik düşüncesiz bir ifadedir. Şükürler olsun ki bu ülkede bağımsız ve tarafsız, vicdanından başka bir yerden talimat almayan binlerce yargı mensubu vardır. Siyasi otorite başta olmak üzere kendini hiçbir makamla bağılı görmeyen vicdan sahiplerinin, tarafların bağılı olacağı baroya göre tercih yapacağını dile getirmek uçuk bir görüş olmanın ötesinde meslek mensuplarına yönelmiş eleştiri sınırlarını aşan haksız bir genelleme ve yersiz bir değerlendirmedir.

Bu kanun görüşülürken defalarca ifade edilen bir söz var; bizler de meslek hayatımız boyunca defalarca duyduk, gördük ve okuduk.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

YÜCEL BULUT (Devamla) – Nedir bu söz? “Avukatlar tarih boyu köle kullanmadılar ama hiçbir zaman efendileri de olmadı.” Bir yandan, kürsüye gelip gelip avukatı bu şekilde tarif edeceksiniz, diğer yandan da yalnızca bir tercih kullandı diye, ya da kendisine efendilik dışında bir katkısı olmayan bir baro yönetimine karşı bir başka baro oluşumunda yer alma ihtimali karşısında avukatları iktidara yandaş olmakla yani iktidarı, bu avukatların efendisi olmakla itham edeceksiniz. Avukat meslektaşlarımız sorumluluk sahibi ve mesleğin onurunu taşıyan bireyler olarak bir tercih kullandıklarında kendileri efendi aramayacakları gibi kimseye yandaş da olmayacaklardır.

Bu sistem içerisinde, bir yandan temsilde adalet sağlanırken, diğer yandan tarih boyunca efendisi olmayan avukatlara da dar kadro dayatmasıyla efendilik yapmaya kalkanlara karşı tercih kullanabilme imkânı sağlanmıştır.

Nihai olarak, MHP Grubu adına, huzurdaki kanun teklifini desteklediğimizi bir kez daha vurguluyor, yasalaşması hâlinde milletimize ve meslektaşlarımıza hayırlar getirmesini diliyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm.

Buyurun Sayın Gülüm. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Merhabalar.

Görüyoruz ki giderayak ne kadar çok bozarsak, ne kadar çok gerilim yaratarsak, ne kadar kendi iktidarımızı biraz daha uzatabilir, yasalar çıkarırsak o kadar iyi deyip bir seri yasalar dizisi getirmeye çalışıyorsunuz. Fişleme yasası, MİT Yasası, bekçi yasası, sosyal medya yasası, infaz yasası; şimdi de avukatlara ilişkin, barolara ilişkin yasal düzenlemeler. Tabii, bunların sarayın talimatıyla geldiğini ve buradan aynı, saray nasıl istiyorsa o şekilde çıktığını da hepimiz biliyoruz; zaten bunu da saklama gereği duymuyorsunuz, açık açık söylüyorsunuz.

Getirmek istediğiniz yasada avukatların, baroların görüşlerini alma gibi bir derdiniz yok; onlarla tartışmak, bu süreçte asıl ihtiyaçları nedir, bunu tespit etmek gibi bir derdiniz yok. 80 il barosunun tamamı ve halk buna karşı olmasına rağmen ısrarla diyorsunuz ki: Bu yasaya ihtiyacımız var, savunmayı susturmaya ihtiyacımız var çünkü savunma iktidara itaat etmiyor. Öyleyse, yasal değişikliklerle, savunmayı iktidarınıza itaat eden bir hâle getirmeye çalışıyorsunuz. Avukatların seslerini duymak istemiyorsunuz; geçen hafta avukatları, baro başkanlarını Meclis duvar dibinde beklettiniz, şimdi de Kuşulu Park'ta toplantı ve gösteri yürüyüşü yapma haklarını engelleyerek polis kuşatması altında zorla bekletiyorsunuz, haklarını kullanmasının önüne geçiyorsunuz. Polis saldırısıyla karşı karşıyalar, sürekli bir polis müdahalesinin altında Kuşulu Park'ta bekliyorlar. Baroların ve avukatların direnişini buradan selamlamak istiyoruz.

Avukatların evet, çok sorunları var ama siz sorunları çözmek yerine zorbalıkla, yasalarla avukatların gerçek problemlerini gizleyerek kendinize uygun barolar yaratmaya çalışıyorsunuz. Mesela, kadın avukatların kadın olmaktan kaynaklı sorunlarını çözmek gibi bir derdiniz yok; yönetimlerde eşit düzeyde temsillerini sağlamak gibi, pozitif ayrımcılık ilkelerini getirmek gibi bir derdiniz yok. Avukatların meslekleri bilinçli olarak itibarsızlaştırılıp avukatlar duruşma salonlarından atılırken, saatlerce müvekkilleriyle görüşmek için bekletilirken, savunma hakları ihlal edilirken bunları çözmek gibi bir derdiniz yok. Masumiyet karineleri ihlal edilerek avukatların ruhsatları gasbedilirken on binlerce işçi avukat açlık sınırında, köle koşullarında çalışırken onların sorunlarını çözmek gibi bir derdiniz yok. Çürüttüğünüz adalet sisteminde, sadece avukatlık yaptığı için tutukladığınız avukatlar adil yargılanma talebiyle bugün ölüm orucundalar. Ebru ve Aytaç adil yargılanma talebiyle ölüm orucunda ama siz bu talebe de bu sese de kulaklarınızı tıkıyorsunuz. Derdiniz ne? Kendi bekanız, bekanızı korumak için bu Meclise yasal düzenlemeler getirmeye devam ediyorsunuz.

“Barolar siyaset yapıyor.” gerekçesiyle baroları siyasi partilere dönüştürecek düzenlemeye imza atıyorsunuz. Bu düzenlemeyle bölünen barolar, hukukun ortaklaştığı evrensel ve temel ilkelerden uzaklaşarak siyasi iktidara göre pozisyon alan kurumlara dönüşecek. Zaten iktidarın tekelinde olan iddia ve muhakeme makamları bir de tarafların avukatlarının mensup olduğu baroların siyasi görüşüne göre yön belirleyecek, verilen kararlar siyasileşecek ve hukuk hepten rafa kaldırılacak. Yandaş baroda olan avukatın yargıç üzerinde kuracağı baskının yanı sıra, yargıcın hoşlanmadığı, muhalif barodan olan, gelen avukata göre de karar verme riskini, aslında kararını siz burada veriyorsunuz.

Adli yardım ve CMK sisteminde ciddi problemler yaratacak, işkencenin önu açılacak ve kötü muameleye müdahale edebilecek, bu konuda sesini çıkarabilecek, bu konuda şikâyetleri yapabilecek avukatları ortadan kaldırmaya çalışıyorsunuz. Adli yardımda yine kadınlara ilişkin, kadınlara yönelik şiddete, tacize, tecavüze müdahale eden kadın meslektaşlarımızı susturmaya, seslerini kesmeye çalışıyorsunuz. Zira siz, erkek egemenliğini yücelterek, erkekliği yücelterek zaten kadına, şiddetle baş başa makul bir kadın olmayı dayatan bir iktidarsınız; kadın avukatlara da bunu getirerek, aslında, “Kadınları sessizleştirmeye devam edeceğim.” diyorsunuz.

Bağımsızlığını ve tarafsızlığını çok uzun zaman önce tamamen yitirmiş olan yargının bir de savunma ayağını çökertmek istiyorsunuz. Savunmada bağımlı, daha taraflı bir sistem inşa etmek istiyorsunuz. Bu halk, uzun süredir aslında mahkemelere, hâkimlere, polislere güvenini yitirdi zaten. “Adil yargılanma” diye bir şeyin olmadığını, aslında bunun neredeyse imkânsız hâle geldiğini herkes biliyor. Halkın hak arama özgürlüğüne darbe yapıyorsunuz. İşkence görenler, mülteciler, işçiler, erkek şiddetine, tacize, tecavüze uğrayan kadınlar, istismar edilen çocuklar, cinsel yöneliminden dolayı, etnik ve dini kimliğinden dolayı ötekileştirilenler yanlarında hep güçlü baroları, avukatları buluyorlardı. Siz şimdi diyorsunuz ki: “Bunları bulamayacaksınız. Sesinizi keseceksiniz. Tüm hukuksuzluklara sessiz kalacaksınız.” Sizler bunca insanın dayanağını ortadan kaldırmayı, savunmayı ortadan kaldırmayı nasıl kendinizde hak buluyorsunuz? Bu yüzden bu mesele yalnızca avukatların değil, halkın meselesidir, o yüzden de halk, avukatların ve savunmanın yanında yer alıyor.

Avukatların arasındaki dayanışmayı yok etmeye çalışıyorsunuz, rekabet eden, birbirini ezen bir avukatlık anlayışı yaratmaya çalışıyorsunuz. Baroları hukukun üstünlüğü yerine, kendi menfaatlerini önceleyen, daha çok üye kazanmak için yarış hâline girecek gruplara dönüştürmeye çalışıyorsunuz. Yarış hâlinde olan boraların disiplin anlayışları da zedelenecek; üye kaybı kaygısı güden barolar tacizlerin, şiddetin, dolandırıcılığın üstünü örtebilen kurumlar olacaktır zira siz de zaten bunun olmasını istiyorsunuz.

İktidarın hukuk dışı karar ve eylemlerine verdiği tepkiler baroların görevi gereğidir. Bu kurumlardan yükselen tepkiler, sizin ülkeyi ve halkı nasıl bir hukuksuzluğun, adaletsizliğin kısıcına aldığımızın göstergesidir. Hukuksuzluğu ifşa eden baroları bugün bölüp yarın yargılayacaksınız, cezaevlerinize tıkacaksınız çünkü çok iyi biliyoruz ki sizin pratiğiniz bütün muhalefete yönelik hep böyle oldu, böyle olmaya da devam edecek.

Bu yasa, iktidarınızın kendisine eleştirel yaklaşan herkese nasıl tahammülsüz olduğunu, koltuklarınızı kaybetme korkularınızın nasıl arttığını gösteriyor aslında bizlere. Diyanet İşleri Başkanlığının nefret söylemlerine karşı duran Ankara Barosunun tavrı evrensel insan haklarının bir gereği idi ancak siz toplumun ötekilerini hedef göstererek ayakta kalacağınızı zannediyorsunuz; yanıyorsunuz, bu yöntemle ayakta kalmanız mümkün değil.

Sizlerin bu eleştirilerimize verebilecek gerçek bir cevabınız yok. Bu değişiklik teklifi için hazırladığınız gerekçe bile tek bir gerçek gerekçeye dayanmıyor çünkü siz aslında aldığınız emri burada uygulamaktan başka bir iş yapmıyorsunuz. O nedendir ki verecek cevabınız da haklı bir yanınız da olmadığını kendiniz de çok iyi biliyorsunuz. Bu baro düzenlemesiyle temsilde adalet sistemini yerle bir ettiğinizi hepimiz çok iyi biliyoruz.

Evet, buraya baroları çağırmadınız, baroları almadınız, avukatları dinlemediniz, savunmayı dinlemediniz ama ben size bu dinlemediğiniz örgütlerden, derneklerden bir kurumun metnini burada okumak istiyorum çünkü siz sesini duymak istemeyiniz de biz avukat derneklerinin sesini, avukatların sözünü buraya taşımakta kararlıyız. Özgürlük İçin Hukukçular Derneği diyor ki: “Kamuoyunda ‘çoklu baro düzenlemesi’ ismiyle Meclis gündemine getirilen düzenleme AKP MHP hükümetinin toplumun bütün direniş damarlarına karşı geliştirdiği saldırının ve etkisizleştirme stratejisinin merhalelerinden biridir. Barolar, kamu kurumu niteliğinde kabul edilen meslek örgütleridir. Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının amacı, Anayasa’nın 135’inci maddesinde açıkça ifade edilmiştir. Aynı şekilde Avukatlık Kanunu barolara ve Barolar Birliğine halk adına insan hakları ve hukukun üstünlüğünü savunma görevi vermiştir. Esasen kamusal gücün denetimini bir görev olarak barolara veren bu normdan AKP MHP hükümetinin rahatsız olduğu yapmak istedikleri düzenlemeyle açıkça ortadadır.

‘Çoklu baro’ adı altında özellikle büyük şehirlerde yandaş barolar yaratarak mevcut yargı düzeni içinde toplumun savunması etkisizleştirilmek isteniyor. Çoklu baro düzenlemesiyle adil yargılamanın olmazsa olmazı sav, savunma ve yargı ayaklarından biri olan savunma parçalanarak Türkiye’de artık göremediğimiz hukuki güvenlik hakkı tamamen ortadan kaldırılacak ve yargı her üç ayağıyla siyasallaştırılarak iktidarın güdümüne sokulacaktır.

Söz konusu tasarıyla ilgili tartışmalar başlarken iktidar partisi sözcüleri mevcut durumun antidemokratik olduğunu, buna karşı nispi temsil getireceklerini söylemelerine rağmen bu konuda düzenlemeyi hiç getirmediler, TBB delege yapısına ilişkin tamamen antidemokratik bir düzenlemeyi Meclis komisyonuna, şimdi de Genel Kurula sundular. Sunulan tasarı gerçekten temsilde müthiş bir adaletsizlik yaratan antidemokratik bir düzenlemedir. Bizler açısından barolara Avukatlık Kanunu 76 ve 95’inci maddeleriyle verilen insan haklarını ve hukukun üstünlüğünü savunmak görevlerinin etkisizleştirilmesi girişimlerine karşı durmak bir varlık nedenimizdir. AKP-MHP hükümetinden demokratik bir düzenleme beklemek gelinen süreçte imkânsızdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

ZÜLEYHA GÜLÜM (Devamla) – Bu nedenle ÖHD olarak bulunduğumuz alanda tüm demokratik kamuoyu ve meslektaşlarımızla birlikte bu düzenlemeye karşı sesimizi yükselttik ve yükseltmeye devam edeceğiz.

Savunma susmadı, susmayacak diyorum; meslektaşlarımın sözüyle bitirmek istiyorum çünkü zira siz muhatapları asla ve asla muhatap olarak almadınız, kendi bildiğiniz yolda yürüyorsunuz.

Son söz olarak şunu söyleyeyim: Ne yaparsanız yapın kaybedeceksiniz, gideceksiniz ve bu yaptıklarınızın hesabını da tek tek vereceksiniz. (HDP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Böyle usul mü olur Sayın Başkan!

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Erkan Bey.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

55.- *Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın, İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm’ün görüşülmekte olan 222 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin ikinci bölümü üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kürsüden konuşan sayın konuşmacı ısrarla ve özellikle en az 3 defa “AKP-MHP hükümeti” şeklinde ifadeler kullandı; bu ifadeyi düzeltmek gerekir. Bir kere, bir koalisyon söz konusu değil. Hükümet, AK PARTİ-MHP hükümeti değil. Buradan kastedilen herhâlde Cumhuriyet İttifakı’dır. Bu,

bir ittifaktır. Adına da “Cumhur İttifakı” diyoruz. Ve Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin ikinci yılındayız bugün. Dolayısıyla ortada koalisyon yok, Cumhur İttifakı var ve bu kanun teklifinde de hem AK PARTİ’nin hem Milliyetçi Hareket Partisinin imzası ve iradesi vardır. Bunu düzeltmekte fayda olduğunu düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Manisa Milletvekili Erkan Akçay ile 177 milletvekilinin Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2999) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 222) (Devam)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Alpay Antmen.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, siyasi bir konuşma hazırlamıştım bu teklifle ilgili olarak, özellikle çoklu baroyla ilgili olarak; bu projenin 2013 yılında FETÖ tarafından getirildiğinden başlayıp siyaseten görüşlerimi açıklayacaktım ama gelinen bu noktada, 1998 yılından beri Mersin Barosunun bütün kademelerinde görev yapan, iki dönem Mersin Barosu Başkanlığı görevini yürüten -bu da benim için hayatımdaki en büyük onurlardan biridir- bir baro başkanı, bir hukukçu, bir milletvekili olarak size gecenin bu saatinde teknik olarak bir şeyler anlatmak istiyorum.

Değerli arkadaşlar, bu kanun teklifi Komisyona ilk geldiğinden itibaren beş gün boyunca yaklaşık elli-elli beş saat konuşuldu, anlatıldı; 1.250 sayfa tutanak tutuldu, 300’e yakın milletvekili konuştu, belki sizi çok üzen konuşmalar da oldu. Siyasetçi olarak değil, lütfen, bir hukukçu olarak dinleyin beni. Bir tek grup dinlenmedi burada, baro başkanları.

Baro başkanları bakın, Ankara’ya geldiler; dayak yediler, enterne edildiler, polis kalkanlarının önünde durdular yirmi altı saat sıcakta ve ardından yağmurda. Bu, bir Anadolu barosunun başkanı, bu bir Anadolu barosunun başkanı! Bölmeyi düşünmediğiniz bir baro başkanı burada, bakın, lütfen bakın. Baro Başkanlığı görevi yapmış bir hukukçu olarak söylüyorum. Burada da Meclisin önündeler. Neden bu arkadaşlarımızın, bu baro başkanlarının görüşlerini almadınız? 80’i “Çoklu baroya hayır.” diyor. Baro başkanlığı yapmayan, baronun kapısından içeri girmeyen, baronun ne olduğunu bilmeyen hatipler, burada gelip Anadolu barolarına laf ediyor. Edemezsiniz arkadaşlar! Bir baro başkanı, barosunun listesini yaparken -yönetim kurulu listesini yaparken- siyasetten önce, herkesin orada temsil edilmesini düşünür. Aksini iddia eden varsa Anadolu baro başkanlarına sorsun. Gidin, kendi illerinizin baro başkanlarına sorun.

“Ankara, İstanbul, İzmir Barolarını böyleceğiz.” Ne yapacaksınız bölünce? Ne işinize yarayacak?

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – Vesayet...

ALPAY ANTMEN (Devamla) – Vesayet altına alacaksınız, Sayın Vekil doğru söylüyor. Ama alamayacaksınız! 130 bin baro üyesi avukatın yaklaşık 120 bini size ayrı ayrı muhalefet edecek. Bundan vazgeçtim, bunlar önemli değil.

Değerli milletvekilleri, ben bir baroya yirmi yıl emek verdim. Baronun kapısından geçmeyen arkadaşlarımız gelip burada ahkâm kesiyorlar. “Bu proje FETÖ projesi.” diyoruz, “Çoklu baro projesi.” diyoruz, “Bu proje 1933’te Hitler Almanyasında uygulandı ve ondan sonra Almanya’nın hâlini

gördünüz.” diyoruz, bunlar önemli değil. Siz, burada “Baroları böleceğiz.” derken sadece Ankara, İstanbul, İzmir’i böleceksiniz, 77 tane baroyu bölemeyeceksiniz, sayıları yetmeyecek ama 80 baro buna karşı. Neden dinlemiyorsunuz?

3 Baro Başkanı “Dönüşümlü olarak gelelim, Komisyonda açıklama yapalım.” dediler, “Hayır.” dediniz. Neden gerçekleri, lafın sahibi, sözün gerçek sahibinden dinlemeyi göze almadınız? Dediniz ki: “Bugün avukatlık kimlik kartlarını göstersizler, gelsinler karşıda locada otursunlar, bizi dinlesinler.” Arkadaşlar, baro başkanları diyor ki: “Söz söyleyeceğimiz zaman bizi dinlemediniz. Şimdi, hukukun, avukatlığın, baroların cenaze namazının kılındığı yerde gelip izleyici olmayacağız, buna ortak olmayacağız.” (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Onlar kimler Sayın Başkan?

ALPAYANTMEN (Devamla) – Bir mektup gönderdiler sizlere veya gönderecekler. Bunu okumamı istediler ama sizin bu kanun teklifinizi legalleştirmek için bunu okumayacağım, siz okuyun.

Barolar çılgık çılgığa, baroları böldüğünüz zaman hukukun üstünlüğü ilkesi zedelenecek, insan hakları zedelenecek. Karaman’da, o rezalette -ismini vermeyeceğim burada, refüze olmayın diye- ben oradaydım zamanında; o çocuklara tecavüz eden şerefsizin karşısında barolar olmayacak. Özgecan Aslan cinayetinde Mersin’deyim, binlerce avukat oraya çağrı üzerine geldi, orada mağdurun yanında oldu; onlar gelemecek. Utanın, bu utanç size yeter!

Baroculuğu bilmiyorsunuz, baroları bilmiyorsunuz a’dan z’ye, a’sını da bilmiyorsunuz, z’sini de bilmiyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar) Defalarca söyledik, defalarca söyledik.

Kıyafet serbestisi... Eyvallah! Kimse kimsenin kıyafetine karışamaz ama bu kıyafet serbestisi oraya bikiniyle, mayoyla veya şortla gelen avukatı engellemeyecek. Utanın bundan. Çoklu baroyu anlattık, anlattık, anlattık; anlatmaya devam edeceğiz. Biz, Komisyonda: “Arkadaşlar, teknik bazı hatalarınız var. Biz bu kanun teklifinize destek vermeyelim.” diyoruz ama içimiz sızlıyor.

Bir Baro Başkanı olarak anlatıyorum, diyorum ki, 17’nci maddeye göre, görevden ayrılan baro başkanı için ayrı seçim yapılması gerekiyor. Çünkü baro başkanları on yıl kıdemli avukatlardan seçilir. İnsanlar baro başkanına güvenerek oy verir, kendisini korusun diye oy verir, kollasın diye oy verir, ayırım yapmasın diye oy verir. Ama yönetim kurulu üyeleri beş yıllık kıdemli avukatlardan olur. Eğer sizin bu teklifiniz geçerse ne olacak? İçinde on yıl kıdemli bir avukat yoksa o baroda başkan nasıl seçilecek? Bunu bile düşünmemişsiniz çünkü bilmiyorsunuz, baroları tanımıyorsunuz, barolardan nefret ediyorsunuz, intikam almak istiyorsunuz; bunun altında kalacaksınız.

Gelin, bu 17’nci maddeyi düzeltin, teklif metninden çıkarın. “Hayır.” Neden? Neden? Doğru değil, kanunun ruhuna aykırı. “Hayır.”

18’inci madde, delege sistemi, çok konuşuldu. “Ardahan Barosu ile Antalya Barosu eş.” dediniz, “Çünkü her baro eşit olsun.” dediniz.

Değerli arkadaşlar, hiç Barolar Birliği seçiminde bulunan var mı? Bir sayın eski baro başkanı vekilimizi tenzih ederek söylüyorum. Eğer bir Barolar Birliği başkanı Anadolu’nun hassasiyetlerini gözetmeden liste yapıyorsa o seçilemez.

Özdemir Özok -Allah rahmet eylesin- ona burada laf atıldı. Ben şunu söylüyorum: Özdemir Özok çekilmedi, Anayasa Mahkemesinde görevlendirildi, “Ben CHP üyesiyim, bu görevi kabul edemem, tarafsızlığıma leke sürülür.” dedi ve görevi kabul etmedi. Onurludur, karşısında saygıyla eğiliyorum. Bunu bile bilmiyorsunuz, kin ve nefretle hareket ediyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

“Delege sisteminden vazgeçtim.” Yapın. Metin Feyzioğlu, benim arkadaşım ama onu seçtiremeyeceksiniz. 53 baro başkanı önce imza attı, dörderden de olsa, orada sizin 4 delegenizle bile gelseler seçmeyecekler istediğinizi.

MUSTAFA CANBEY (Balıkesir) – Kim diyor bunları?

ALPAY ANTMEN (Devamla) – Gülün, son gülen iyi gülecek, Komisyon da güldünüz. Size anlattık, tarihi gelişimini anlattık, tarihi gelişiminden bile bihabersiniz, hiçbir şey bilmiyorsunuz; bildiğinizi de bilmiyorsunuz, bilmediğinizi de bilmiyorsunuz. Devam edin, devam edin.

MUSTAFA CANBEY (Balıkesir) – Rahatsız eden ne?

ALPAY ANTMEN (Devamla) – Adli yardım, adli yardım biliyor musun Sayın Vekil? Bilmiyorsun. CMK sistemi nasıl çalışır biliyor musunuz? Bilmiyorsunuz. Bu sistemle 130 bin avukat arasında -madde 20- öyle bir ayırım yapacaksınız ki altında kalacaksınız. CMK sistemi çökecek, çökecek.

Size bir şey söyleyeyim: 15 Temmuz hain, alçak darbe girişiminden sonra 16 Temmuzda, o alçakların tutuklanması için, ben Mersin’de yasa gereği savunma görevini üstlenmek zorunda olan avukat bulamadım. O CMK sistemi olmasaydı onlar tutuklanmayacaktı ya da “Adil yargılanma hakkımız ihlal edildi.” diye bas bas bağıracaktı. Baroların kıymetini bilin, baroların. O 15 Temmuzdaki alçaklar da 16 Temmuzda “Avukatımı istiyorum.” diye ağlıyorlardı. Allah onların belalarını verdi, verecek inşallah. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, yapmayın, etmeyin. Bakın, illa baroların ayarlarıyla oynamak istiyorsunuz, oynayacaksınız da. Bu kanunu çıkardığımız zaman ne olacak? Ben size söyleyeyim, açık ve net, dürüstçe, siyaset değil: Ankara’da ve İstanbul’da 1 tane kuracaksınız, AHAB. Utanmadan, daha bu kanun çıkmadan marka patente başvuruyor arkadaşlar. Ne güzel. Ticari marka, ticari! Ticaretleştireceksiniz; hukuku ticarileştirin, ara buluculukları özelleştirin, devam edin. Türkiye’de hukuk kalmadığı zaman herkes bunun altında kalacak. Vazgeçin, vazgeçin. Devam edin!

Bakın, biz bunu FETÖ için 2013 yılında söyledik. Demin benim hatip arkadaşım söyledi, 2013’te de aynı uyarıyı yaptık; bu FETÖ projesidir, bunlar darbe yapacak dedik, dinlemediniz. Bunu da dinlemeyin, devam edin, hiç önemli değil ama göreceksiniz hukukun üstünlüğü zarar görecektir. İnsan hakları, hayvan hakları, kadın hakları, çocuk hakları... Bakmaya kıyamadığınız o çocuklara tecavüz edenlerin yanında kimse olacak mı? Çocuk hakları merkezleri, kadın hakları merkezleri...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun toparlayın.

MUSTAFA CANBEY (Balıkesir) – Yani, ne alakası var barolar kanun teklifiyle ya?

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – Ne alakası var?

ALPAY ANTMEN (Devamla) – Uzatma Sayın Vekilim, ben bunların hepsini yaşadım.

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – Çok ayıp ettiniz ama... Yani bağlamından çok uzaktayız. Bak, dinliyorum istifade ederim diye. İstifade edelim diye gerçekten dinliyoruz.

ALPAY ANTMEN (Devamla) – Barolar, Türkiye’de hukukun kalesidir, sizler bu kaleleri yıkmak istiyorsunuz. Barolar kadın hakları, çocuk hakları, insan hakları, hayvan hakları konusunda merkezleriyle, komisyonlarıyla bilaücret çalışıyorlar; bunları yok edeceksiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

“Çoklu baro projesi, çoklu baro projesi” diyorsunuz, bunun altında kalacaksınız. Göreceğiz, bir tane baro mağdurun yanındayken diğer baro siyasi mülahazalarla o tecavüzçünün yanında olacak, göreceğiz. Daha da açık örnekler vermek istemiyorum, bu örnekler daha da artırılabilir; bunları göreceksiniz, bunları yaşayacaksınız. Bunları yaşadığımız zaman “Biz kandırıldık.” diyeceksiniz. Bakın, bu FETÖ projesini 15 Temmuzdan önce sanki bir ironiymiş gibi buraya getirdiniz. 250 şehidin ailesine siz hesap verin.

Size son söz; bugünlerden geriye bir yarına gidenler kalır, bir de yarınlar için direnenler. Biz direneceğiz! [CHP ve HDP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar, AK PARTİ sıralarından alkışlar(!)]

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – Bakan, bizden de alkış aldınız(!)

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Doğru yolu bulacağımızdan emindim(!)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Emine Yavuz Gözgeç.

Buyurun Sayın Gözgeç. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerinde söz almış bulunmaktayım.

AK PARTİ, iktidara geldiği günden itibaren, Sayın Genel Başkanımız Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde, millî iradenin üzerinde tahakküm kurmaya çalışan her türlü vesayet odaklarıyla mücadele ederek hak ve özgürlüklerin geliştirilmesi için reform niteliğinde adımlar atmıştır. İşkenceye karşı sıfır tolerans politikasıyla işkence suçlarının af kapsamına girmemesi, zaman aşımına tabi olmaması, ifade özgürlüğü, din ve vicdan özgürlüğü, ekonomik, sosyal, kültürel haklar, Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru hakkı, nefret suçu, ayrımcılıkla ilgili düzenlemeler; kadın, çocuk, engelli gibi hassas gruplara pozitif ayrımcılık tanınması; kişisel verilerin korunması, bilgi edinme hakkı, zorunlu müdafilik kapsamının genişletilmesi, tutukluluk sürelerinin sınırlandırılması, alternatif çözüm yöntemlerinin geliştirilmesi, kadın ve çocuk hükümlü lehine İnfaz Kanunu'nda yapılan değişiklikler, başta Anayasa olmak üzere Ceza Kanunu'nda, Medeni Kanun'da, Basın Kanunu'nda ve diğer mevzuatlarda adaleti, insan haklarını, özgürlüklerini geliştirmek için hukuk reformları gerçekleştirilmiştir. Az önce vekilimizin belirttiği CMK'lerdeki zorunlu avukatlığı da kapsam olarak genişleten bizim Hükümetimiz.

Özellikle, son açıklanan, güven veren ve erişilebilir bir adalet vizyonu ile hazırlanan yargı reform paketleriyle adalete ulaşımın daha da kolaylaştırılması, yargıda verimliliğin artırılması, hedef süreyle davaların makul sürede sonuçlandırılması, hak ve özgürlüklerin daha etkin korunması, yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığının geliştirilmesi hedeflenmiştir.

Mecliste kabul edilen yargı paketiyle, yargının vazgeçilmezi olduğuna inandığımız savunmanın temsilcisi avukatlarımıza yönelik hükümler de getirilmiştir; avukatlık sınavı getirilmesi, avukatlara yeşil pasaport verilmesi gibi düzenlemeler bunlardan birkaçı.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Ankara'ya giremediler ama ya!

EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Devamla) – Anayasa'nın 135'inci maddesinde, baroların kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olduğu, meslek mensuplarının müşterek ihtiyaçlarını karşılamak ve mesleğin gelişmesini sağlamak, meslek disiplini ve ahlakını korumakla görevli olduğu, meslek kuruluşlarının kuruluş amaçları dışında faaliyette bulunamayacağı belirtilmiştir. Anayasa'daki bu hükme rağmen, maalesef bazen, mesleğin sorunları, avukatların ihtiyaçlarıyla ilgilenmek yerine, âdeta bir siyasi parti gibi açıklamalar yapılarak siyasallaştığına, hatta inançlara saldırı boyutlarına vardığına şahit oluyoruz.

Değerli milletvekilleri, bu teklifle, katılımcı ve çoğulcu bir anlayışla, avukatların arasındaki mesleki dayanışmayı ve iş birliğini artırmak, özellikle, avukat sayısı fazla illerde baro hizmetlerinin daha sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesi amacıyla avukat sayısı 5 bini aşan illerde asgari 2 bin avukatla o ilde yeni bir baro kurma imkânı getirilmiştir. Bu bir zorunluluk ya da bir bölünme değildir, bu bir imkândır.

Yine, kurumsal olarak baroların birlik genel kurulunda temsilinin daha etkin hâle getirilmesi için yapılan değişiklikle, her baronun, baro başkanı dâhil 4 delege göndereceği, bu asgari sayı dışında her 5 bin üye için 1 delegenin seçileceği bir sistem getirilmiştir.

Yine, mesleğe yeni başlayan avukatların mali yükünün azaltılması amacıyla mesleğin ilk beş yılında baro keseneğinin yarı oranında alınması kabul edilmiştir.

Şunu söylemek istiyorum, özellikle başörtülü bir avukat olarak: Benim için önemli maddelerden biri 49’uncu maddede yapılan değişiklik. Buna göre avukatlar mahkemelere Türkiye Barolar Birliği tarafından şekli belirlenen cüppeyle çıkmak zorundadır. Avukatlara kılık ve kıyafetle ilgili başkaca zorunluluk getirilemez. Maalesef, biz başörtülü avukatlar yıllarca, inancımız sebebiyle, yaşam tarzımız sebebiyle ayrımcılığa maruz kaldık. İnsan haklarını korumakla yükümlü olduklarını iddia eden, bugün her konuda açıklama yaparak -kendi tarihine o kadar yabancılaşmış ki- “Kadınları cadı diye yakacak.” diyenler -tırnak içinde- cadı avına çıkar gibi başörtülü avukat avına çıktılar. Başörtülü avukatlar duruşma salonlarına alınmadı, adliyeye dahi sokulmadı, staj yaptırılmadı, hasbelkader bir duruşmaya girmişse soruşturmalar başlatıldı. Pazar günü oy kullanmaya geldiğinde dahi soruşturma açıldı. Az önce “Şortla gelir.” dediniz ya, şortla gelenler oldu pazar günü oy kullanmaya, onlara bir şey olmadı; başörtülü gelenlere soruşturma açıldı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Herkesle, her grupta empati kurduklarını söyleyenler “İnsan hakkı ihlali neredeyse biz inancına, kökenine bakmadan orada oluruz.” diyenler, hak ve özgürlükler konusunda mangalda kül bırakmayanlar, söz konusu inançlar, söz konusu değerlerimiz, başörtüsü olunca, bırakın haklarımızı savunmayı, haklarımızı gasbettiler. Ben, başörtüsünün dünden bugüne âdeta bir turnusol kâğıdı vazifesi gördüğüne inanıyorum, herkesin gerçek yüzünü ortaya çıkarıyor.

Çok şükür ki, milletvekili olarak seçilme hakkını Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde, AK PARTİ’yle elde ettiğimiz gibi, başörtülü duruşmalara girip mesleğimizi insan onuruna yakışır şekilde yapma hakkını da kazanmış olduk. Bu nedenle, 49’uncu maddedeki değişikliğin keyfiligi ortadan kaldırması nedeniyle önemli olduğunu düşünüyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, ben, bu arada, Bursa Barosunda yirmi üç yıl fiilen avukatlık yaptım.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Nasıl yaptın başörtülü?

EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Devamla) – Ama tabii, yasaklamalara maalesef maruz kalarak.

Görüşülen kanun teklifinin ülkemiz için, milletimiz için, meslektaşlarımız için hayırlı olmasını diliyorum.

Saygılarımı sunuyorum.(AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Nasıl hayırlı olacak?

BAŞKAN – Teklifin ikinci bölümü üzerinde şahsı adına ilk olarak Hatay Milletvekili Sayın Barış Atay Mengüllüoğlu konuşacaktır. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Hatay) – Sakarya’da yaşanan iş cinayetinde ve patlayıcı malzemenin nakliyesi sırasında gerçekleşen yeni patlamada hayatını kaybedenlerin ailelerine başsağlığı diliyorum.

Ya, bu cümle sizce de çok hazin değil mi? Daha önce defalarca patlama olmuş fabrikada, işçiler ölüyor. Malzemenin yok edilmesi lazım, bunu yapmak için patlayıcı uzmanı olmayan askerler görevlendiriliyor. Soğutma yapılmadığı, ne fabrikada ne de sonrasında bir iş güvenliği uzmanı olmadığı, kimseye danışılmadığı için bir patlama daha oluyor ve 3 kişi daha ölüyor. Olan yoksul ailelere oluyor ama neyse ki patronun morali yerinde çünkü üzülmesin diye bir yemek verilmiş, tabii açıklamasında da “Havai fişekleri devletim ve milletim için yaptım.” diyen birinin aç bırakılması söz konusu olamaz. Şimdi, bu olayın bugün konuştuğumuzla çok ilgisi var, örneklerini vereceğim.

Açıkçası, getirdiğiniz ve geçirdiğiniz yasaların geçerli argümanlarla savunulduğunu hiç görmedim ben ama bu kadar savunulamayan bir yasa teklifi daha önce hiç görmemiştim. O yüzden çıkan herkes, birbirine benzer, ezberden argümanlar kullanıyor: “Adaletin tesisi” “temsiliyette eşitlik” “güçlü hukuk sistemi” ve benzeri. Bunları deyince, aklıma 2010 referandumu süreci geliyor. Şimdi “terörist” dediğiniz şaklabanlarla beraber geçirdiğiniz o Anayasa referandumu var ya, o zaman da hukuk sistemini böyle

düzeltiliyordunuz. Bu çoklu baro -daha doğrusu paralel baro demek lazım- tam olarak onların istediği şeydi, aranız bozulmasa o zaman dayatacaktınız bunları ve cemaatçi birçok avukatın örgütlenmesine sebep olacaktınız, sonra da darbe sonrası bunları tutuklamak için canhıraş mücadele edecektiniz. Ne olmuştu o zaman? Bu düzenleme olmadı ama hâkimleri, savcılarını kendi ellerinizle teslim ettiniz, ülkeyi felakete sürüklemek sürecini hızlandırdınız. On sekiz yılda bir türlü istediğiniz kıvama gelmeyen hukuk sistemini, şimdi, avukatlara son bir darbe vurarak yerle bir etmek istiyorsunuz.

Aslında tek derdinizin baroların bölünmesi ya da kaç baro kurulacağı olduğunu sanmıyorum ben. Derdiniz, barolar ve hatta hiçbir meslek örgütü üzerinde hâkimiyet kuramamış olmanız; barolar, TTB'ye, TMMOB'a gareziniz bundan. Sizin derdiniz, savunmanın kutsallığı ve bağımsızlığı uğruna hiçbir kavgadan ve mücadeleden kaçmayan avukatların ta kendileri. Örneğin, kim bu avukatlar? Soma katliamında gece gündüz demeden katledilen işçileri ve aileleri savunanlardır, defalarca zulmünüze uğrayıp bir tek geri adım atmayan Selçuk Kozagaçlı'dır mesela o avukatlar; sizse madenci yakını tekmeleyen Yusuf Yerkele -ve tabii kendine darp raporu alan- madeni açarken "Örnek bir işletme." diyen, katliamdan sonraysa iki gün gömlek değiştirmede diye alkış bekleyen bakansınız. 2010'da yarattığınız sistem sonucu hâkimler ve savcılar sizin dediğinizin dışına çıkmadığı için, sadece kendileri için değil, herkes için adil yargılanma talebiyle ölüm orucuna yatmak zorunda kalan Aytaç Ünsal ve Ebru Timtik'tir o avukatlar; sizse onlara "terörist" deyip bir konser verdirmemek için Helin'in ve İbrahim'in ölümünü seyrettiğiniz ve seyrettirdiğiniz gibi şimdi onların ölümünü bekliyorsunuz. Her direnişte, her hak talebinde gördüğümüz Taylan Kulaçoğlu'nu savunanlardır mesela o avukatlar; siz ise 2013'ten beri bulduğunuz her fırsatta tek bir sebep dahi göstermeden Taylan'ı tutsak edenlersiniz. Çorlu tren katliamında çocuk çocuk onlarca insanın katillerinin yargılanması için ailelere yardıma koşanlardır o avukatlar; sizler ise ailelerin basın açıklamasında dövülmesini isteyen, bir de üstüne dava açtıran, bir tek üst düzey fail yargılanmasını diye uğraşırken Ankara tren katliamında sorumlu bulunan kişiyi Devlet Demiryollarında hâlâ müdür olarak tutansınız. Onlar Sakarya'da fabrikada, Ankara'da gar önünde, Aladağ'da yurttan katledilenlerin, Pozantı'da cezaevinde işkence görenlerin, Ensar'da tecavüze uğrayanların sesidir; siz ise Sakarya'da patrona "Geçmiş olsun." diyen, moral yemeği veren, gar katliamında istihbaratı görmezden gelen, Pozantı'daki çocuklara "terörist" diyen, Aladağ'da Süleymanlıları, Karaman'da Ensarcıları aklaysınız. Bu avukatlar Tahir Elçi'nin, Kemal Kurkut'un, Rabia Naz'ın, Sidar Uygurlar'ın, Serdar Çekiç'in, Gezi'de katledilenlerin, Ceren'in, Şule'nin katillerinden hesap soran ve soracak olanlardır, Gülistan Doku'yu da size rağmen bulacak olanlardır. Cumartesi Annelerinin, öldürülen ve artık öldürülmek istemeyen kadınların, istismara uğrayan çocukların, hakkı gasbedilen işçilerin, üzerine beton döktüğünüz Hasankeyf'in, santral yaptığımız derelerin, ortasına otopark çıktığımız yaylaların, otel yapmak için yakılan ormanların savunucularıdır bu avukatlar; siz ise günlerdir ve hatta bugün Kuşulu Park'ta baro başkanlarına kolluk güçlerini saldırtınlarsınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun toparlayın.

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – Toparlıyorum.

Siz istiyorsunuz ki herkes Metin Feyzioğlu gibi olsun; "Gel." deyince gelsin, "Git." deyince gitsin, "Otur." deyince otursun, "Kalk." deyince kalksın ve siz isteyince çılgınca alkışlasın. İstiyorsunuz ki yeni yeni barolarınızda yeni yeni Metinleriniz olsun mesela. Sizin derdiniz, boyun eğmeyen, üstünü örtmeye çalıştığınız her toplumsal davada, her katliamda, her faciada kendini mağdurlara siper eden onurlu avukatlardır. Doğru, çoğunluksunuz, bu yasa da geçecek, hukuk sisteminin üstüne de şu an bir kez daha bir toprak atmış olacaksınız ama avukatlar kalıcı, siz gidicisiniz ve gittiğinizde bugünlerin hesabını vermekten kurtulamayacaksınız. İşte, o zaman da bu yasaları çıkardığınız için çok ama çok pişman olacaksınız, göreceksiniz. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teklifin ikinci bölümü üzerinde şahsı adına ikinci olarak İstanbul Milletvekili Feti Yıldız konuşacaktır.

Buyurun Sayın Yıldız.

FETİ YILDIZ (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; görüşülmekte olan 222 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin lehinde konuşmak üzere söz almış bulunuyorum. Konuşmama başlamadan önce Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Günlerdir Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerinde uzun tartışmalar yapılmaktadır. Adalet Komisyonunda beş gün süren görüşmelerde 296 milletvekili söz almış, 1.255 sayfa tutanak tutulmuş, kanun teklifi Komisyonunda kabul edilmiş ve Genel Kurulda huzurunuzda getirilmiştir. Cumhuriyet Halk Partisi, HDP ve İYİ PARTİ'nin, kanun teklifinin MHP ve AK PARTİ tarafından kin ve otoriter bir anlayışla hazırlandığı ve bir tepkinin sonucu olarak Meclise getirdiği iddiaları milletvekillerine karşı büyük bir saygısızlık ve hakarettir. Tüm meslektaşlarımız yakından bilir ki 3 büyükşehirde avukatlar ve barolar arasındaki ilişki barolar levhasına yazılmak ve aidat ödemekten ibarettir. İstanbul Barosunda şu anda 48.750 avukat bulunmaktadır, o avukatların yarısından fazlası baro seçimlerine hiçbir zaman katılmamıştır. İstanbul Barosu seçimlerini kazanan baro yönetimi, baroya kayıtlı avukatların temsil oranı yüzde 18-19'u geçmemektedir yani temsil oranı oldukça düşüktür. İstanbul Barosu seçimlerinde 8 bin oyla baro başkanı seçildiği gibi, bu oyla Barolar Birliği delegelerinin de tamamını kazanmaktadır yani bu tam bir Vegas mantığıdır, yani bir fazla alan her şeyi alır. Bunun demokratik temsille uzaktan yakından bir alakası olduğu iddia edilebilir mi? Seçimlere katılmayan avukatların baroyla herhangi bir irtibatı, ilişkisi bulunmamaktadır. Bu durum sıkça dile getirilmiş ve nihayet Türkiye Barolar Birliği Başkanı ve İstanbul Baro Başkanı başta olmak üzere birçok baro başkanı, baro seçimleri sonunda demokratik temsilin gerçekleşmediğini kabul etmişlerdir.

İdeolojik bir grup bazı baroları ele geçirmiş ve millî politikalara karşı devamlı karşı faaliyet yürütmüşlerdir. Barolar siyasi parti, baro başkanları da siyasi partinin il başkanı gibi hareket etmektedir. Büyük şehirlerde, barolarda avukatların temsil noktasından uzak olduğunu, baroların dar bir kadronun elinde keyfî yönetildiğini, demokratik ve çoğulcu bir yapıya dönüştürülmesinin zorunlu olduğunu, temsile adaletin bulunmadığını yıllardır söylemekteyiz. Diyanet İşleri Başkanının cuma hutbesinde okuduğu ayeti “çağlar öncesinden gelen ses” olarak niteleyen Ankara Barosunun bu açıklaması baronun nasıl bir zihniyetle yönetildiğinin en yakın örneğidir. Türk milletinin değerlerine bu kadar yabancılaşmış baro yönetimleri, Avukatlık Kanunu'nun 76'ncı maddesindeki zorunluluklara da uymamaktadır. Avukatlık mesleğini geliştirmek, avukatın müvekkilleriyle ilişkisini düzenlemek, mesleğin saygınlığını ve hukukun üstünlüğünü, insan haklarını savunmak ve korumak gibi görevleri sayılmıştır 76'ncı maddede.

Barolar kamu kurumu niteliğindeki meslek teşekkülleri olup yasal dayanağını da elbette Anayasa'nın 135'inci maddesinden almaktadır. Kanun teklifine karşı çıkanların kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile kamu tüzel kişiliğini birbirine karıştırdığı görülmektedir. İdarenin bütünlüğü ve kamu tüzel kişiliği Anayasa'nın 123'üncü maddesinde düzenlenmiştir. İdarenin kuruluş ve görevleri, merkezden yönetim ve yerinden yönetim esaslarına dayanır. Kamu kurumları kamu gücünü kullanır, resen icra yetkileri vardır, çalışanları devlet memurudur, kamulaştırma gibi zor alım yetkileri vardır. Kamu kurumlarının bu yetkileri barolarda yoktur çünkü barolar gerçek manada kamu kurumu değildir, kamu kurumu niteliğindeki meslek teşekkülleridir. CHP'nin Sayın Genel Başkanı -sıkça dile getirdiği gibi- “Her ilde ancak 1 baro bulunabilir, 1'den fazla vali olamayacağı gibi, 1'den fazla baro olamaz; bu durum üniter yapıya aykırıdır.” iddiasındadır. Bu, bize göre elma ile armudun karıştırılmasıdır. Bir örnek vermek gerekirse, Japonya üniter bir devlettir, Tokyo'da 1 vali vardır ancak birbirine eşit 3 baro bulunmaktadır. Arkadaşlarımız, aşağı yukarı bir aydır bu konuda fikir beyan edenler “Çoklu baronun dünyada hiç örneği yok.” diyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FETİ YILDIZ (Devamla) – Sayın Başkanım, toparlıyorum.

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın Sayın Yıldız.

FETİ YILDIZ (Devamla) – Tokyo’da birbirine eşit 3 baro vardır, her birinin de üye sayısı 12 bin, 8 bin ve 5 bin civarındadır.

Çok enteresan gelişmeleri de bu kanun teklifinde gördük. Mesela HDP, sırf görüşmeleri uzatmak için verdiği değişiklik önerleriyle kanun teklifinin idarenin bütünlüğüne ve üniter yapıya aykırı olduğunu ileri sürdü. Oysa biz biliyoruz ki HDP’nin parti programı üniter yapıyı reddeder ve demokrasiyi “bölgesel özerklik yönetimi” olarak tarif etmektedir. Yine, sıkı sıkıya bağlı oldukları KCK sözleşmesi de üniter yapıyı reddeder ve 4 parçadan oluşan konfederasyonu hedefler.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Barolarla hukuku yok etmek mi istiyorsunuz acaba, ona da cevap verir misiniz.

BAŞKAN – Siz devam edin, süreniz daha bitmedi.

FETİ YILDIZ (Devamla) – Buradan da görüldüğü gibi, ileri sürülen şeyler görüşmeleri uzatmaya yöneliktir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – HDP’nin programını mı savunuyorsunuz!

FETİ YILDIZ (Devamla) – Bir dakikada bitireceğim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bir dakika daha verelim mi Başkanım?

BAŞKAN – Feti Bey, buyurun toparlayın.

FETİ YILDIZ (Devamla) – Sayın milletvekilleri, bazı barolar maalesef, Türk devletinin, Birleşmiş Milletler Sözleşmesi’nin 51’inci maddesinden aldığı yetkiyle terör örgütlerine karşı meşru müdafaa hakkını kullanıp sınır ötesi operasyonlar yapmasını, savaş ilanı olarak tarif eden barolar vardır. Suriye, Libya ve Akdeniz’deki gelişmelere, millî politikalarımıza karşı olmayı bazı barolar âdeta görev adanmıştır. Baroların bu açıklamalarına meslektaşlarımızın büyük çoğunluğu da katılmamaktadır ve karşıdır.

Yine, hukukun üstünlüğü ve insan haklarını savunma konusunda, barolar, 1960 yılından beri sık sık sınıfta kalmaktadır. Yani Yassıada duruşmalarından başlayarak 28 Şubat sürecindeki tutumları ve aldıkları vaziyet, hukukun üstünlüğü ve insan hakları savunucusu olmaktan her zaman uzak oldukları, yaptıkları şeyin yandaşlarının yanında olduğu ve ideolojik tavır aldıkları uygulamalar Türk milletinin gözü önündedir. Çoklu baroya ilişkin kaygılarını belirtenler öncelikle barolardaki seçimlerdeki grupları gözden geçirmek zorundadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FETİ YILDIZ (Devamla) - Zaman çok kısa izah edemedik tabii hepsini.

Son söz olarak şunu söylemek istiyorum: Birçok uluslararası sözleşmede belirtildiği gibi avukatların örgütlenme özgürlüğünün önüne set çekerek, buna itiraz ederek, hem misyonunuza, hem görüşlerinize hem de siyasetinize aykırı bir tutum içindediniz.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Yıldız.

FETİ YILDIZ (Devamla) – Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Sayın Oluç, buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, kürsüde konuşan hatip çok açık bir şekilde partimizin adını ifade ederek bazı iddialarda bulunduğu için kayıtlara geçmesi açısından bazı gerçekleri özellikle vurgulamam gerekiyor. Bu saatte polemik yapacak bir durumumuz yok, yoruldu herkes de ama kayıtlara bunların geçmesi gerekiyor.

İki konuya özellikle işaret edeceğim: Bir, sayın hatibe Halkların Demokratik Partisinin programını yarın hediye edeceğim çünkü üniter yapıyla ilgili olarak Halkların Demokratik Partisinin programında herhangi bir cümle, satır, ifade, ima asla yoktur, doğru değildir bu. Bu bir şehir efsanesidir. Biliyoruz, bu şehir efsanesi üzerinden Halkların Demokratik Partisinin bölücü olduğunu iddia eden bir siyasi anlayış vardır elbette fakat bunun gerçekten bir şehir efsanesi olduğunu söylemek istiyorum, birincisi bunu kayıtlara geçirelim. Bunu istediğiniz zaman tartışmaya da hazırız. Üniter yapıyla ilgili olarak yaptığımız bu konudaki açıklamalar da ortadadır. Özellikle üniter yapıya ilişkin yaptığımız açıklamalar ortadadır. Onları da size getirip gösterebiliriz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – İkincisi, “KCK sözleşmesi” diye bir şeyden bahsetti hatip ve buna sıkı sıkıya bağlı olduğumuzu iddia etti. Tabii, isteriz yani KCK sözleşmesinin ne olduğunu da hatip burada açıklasın kürsüde. Bizim onun neresine, nasıl bağlı olduğumuzu da anlatsın ki biz de bilelim bunu. Ne programımızda ne herhangi bir belgemizde, parti belgemizde ne herhangi bir toplantımızda KCK sözleşmesi isimli bir sözleşmeye ne bağlılığımız ifade edilmiştir ne bununla ilişkili bir parti belgesi bulunabilir. Bu da bir şehir efsanesidir. Niye bunun yapıldığını biliyoruz. Bir biçimiyle HDP’yi kriminalize etme çabasıdır bu. Bunu da reddediyoruz. Kayıtlara geçmelidir. Böyle bir sözleşmeyle de HDP’nin, Halkların Demokratik Partisinin ilişkisi yoktur. Dediğim gibi, daha uzun konuşmak ve polemik yapmak isterdim bu konuda ama saat açısından uygun değil. Sadece kayıtlara geçsin, gerekirse daha sonra tekrardan konuşuruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Evet, teşekkür ederim.

Ben de inanın aynı şekilde gecenin bu saatinde kayıtlara geçmesi ve bu tartışmayı ileriki bir zaman dilimine aktarmayı düşünerek şu kadarını söyleyeyim. Yani şehir efsanesi... Hakikaten şehir efsanesi söyledi Sayın Grup Başkan Vekili. Bugüne kadar bu KCK meselesinin tek savunucusu HDP olmuştur. Bunu da biliyoruz. Bu KCK tutuklamaları, operasyonları, KCK’nin yapısının ne olduğu hususunda savunan HDP olmuştur. Bunu da biliyoruz.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Kes, kopyala iftiraları...

ARZU ERDEM (İstanbul) – Ya, bir dinleyin konuşurken, bir dinleyin ya!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – İftira atıyorsun, neyi dinleyeceğiz ya? Allah Allah!

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Dinlemeyeceksen çıkarsın. Tutanaklara geçiyor.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hep böyle yapıyorlar. Konuşuyorlar, bağırıyorlar ondan sonra. Dinleyin biraz.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Ayrıca, ülkenin üniter yapısı konusundaki tartışmaları da uzatmak istemiyorum. Türkiye’nin üniter yapısına kimlerin karşı olduğunu da aziz milletimiz ve bizler de gayet iyi bilmekteyiz.

Teşekkür ederim Sayın Başkan. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Oluç, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

56.- *İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, ben burada daha evvelden Genel Kurulda yaptığım çeşitli konuşmalarda, hatta belgesiyle de göstermişim, bu KCK davasının aslında bir FETÖ kumpas davası olduğunu. Cumhurbaşkanı forsuyla yayınlanmış olan broşürde, “10 Soruda FETÖ terör örgütü” isimli broşürde yayınlamışlardı. Orada sayılıyordu: FETÖ kumpas davaları, Ergenekon, Balyoz, KCK. Ben burada bunu dile getirdim. O broşürü de çıkartıp burada gösterdim. Ardından ne yapıldı? O broşür indirildi web sitesinden. Oradaki KCK ismi silindi, Ergenekon, Balyoz diye devam etti FETÖ kumpas davaları. Şimdi niye bunu söylüyorum? FETÖ kumpas davası olarak KCK’yi oradan sildiniz ama yazmış olduğunuzu biliyoruz. Dolayısıyla, KCK’yle ilgili bizim söylediğimiz her şey şudur: Bakın, “KCK” adı altında bizim belediye eş başkanlarımız tutuklanmış, yargılanmıştır. “KCK davası” adı altında bizim seçilmişlerimiz, bizim üyelerimiz, yöneticilerimiz yargılanmıştır ve bunun bir FETÖ kumpas davası olduğunu biz de biliyoruz, siz de biliyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bunun davasının iddianamesini hazırlamış olan savcıların FETÖ iddiasıyla sizler tarafından yargılandığını ve ceza aldıklarını, cezaevine atıldıklarını biz de biliyoruz, siz de biliyorsunuz isimleriyle. Aynı zamanda o mahkemelerin hâkimlerinin de FETÖ’cü olma iddiasıyla yargılanıp tutuklandıklarını biz de biliyoruz, siz de biliyorsunuz. Mesele bizim açımızdan bu kadar sarihtir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Birleşime iki dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 00.08

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 00.09

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: İshak GAZEL (Kütahya), Burcu KÖKSAL (Afyonkarahisar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 110’uncu Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

222 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)*A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Manisa Milletvekili Erkan Akçay ile 177 milletvekilinin Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2999) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 222) (Devam)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir konu bulunmadığından alınan karar gereğince kanun teklifleriyle komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 10 Temmuz 2020 Cuma günü saat 14.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

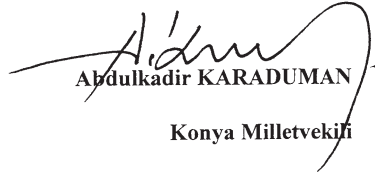
Kapanma Saati: 00.10

X.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, Biz Bize Yeteriz Türkiyem kampanyası kapsamında toplanan bağışlardan yararlanan kişilere ve kampanyanın bitiş tarihine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/31001)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Fuat OKTAY** tarafından Anayasanın 98'inci ve İttüzüğün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 18.06.2020

Abdulkadir KARADUMAN
Konya Milletvekili

COVID-19'la mücadele sürecinde, ihtiyaç sahibi vatandaşlara destek amacıyla 30 Mart 2020 tarihinde başlatılan "Biz Bize Yeteriz Türkiyem" başlıklı dayanışma kampanyası çerçevesinde hem SMS yoluyla hem de banka hesaplarına para transferi yoluyla bağışlar yapılmıştır. Hâlihazırda devam eden kampanya ile ilgili kamuoyunu meşgul eden bazı soru işaretleri mevcuttur.

Bu bağlamda;

1. Şimdiye kadar, 'Biz Bize Yeteriz Türkiyem' kampanyası kapsamında toplanan bağışlardan yararlandırılan ihtiyaç sahibi vatandaşlarımızın toplam sayısı kaçtır?
2. Yardım yapılacak ihtiyaç sahibi vatandaşlarımız hangi kıstaslara göre belirlenmiştir? Kampanya kapsamında toplanan bağışlardan kimler yararlanabilecektir?
3. İhtiyaç sahibi vatandaşlarımıza yapılan yardımlar doğrudan nakdi yardım olarak mı yapılmıştır?
4. Kampanya kapsamında toplanan bağışlar ihtiyaç sahibi vatandaşlarımıza doğrudan ya da dolaylı yardımlar dışında başka bir alanda kullanılmış mıdır?
5. Hâlihazırda devam eden kampanya ne zaman sonlandırılacaktır? Bu konuda öngörülen bir tarih var mıdır?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-25040

09.07.2020

Konu : Soru Önergeleri-218

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : Kanunlar ve Kararlar Başkanlığının 30.06.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.672525 sayılı yazısı.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Konya Milletvekili Sayın Abdulkadir KARADUMAN tarafından verilen 7/31001 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının görev ve yetki alanına girmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Fuat OKTAY
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

2.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, 2002-2020 yılları arasında yayımlanan akademik çalışmalarda görülen intihale dair çeşitli verilere ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/31006)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Fuat Oktay tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasanın 98 ve İçtüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince arz ederim.

Levent GÖK

Ankara Milletvekili

Dünya genelinde üniversitelerin internet ortamındaki etkinliklerini ölçerek küresel bazda performans ve prestijlerine sıralama yapan Webometrics isimli ölçüm mekanizması geçtiğimiz Ocak ayı itibariyle Türkiye üniversitelerine ilişkin bilgi vermeyi kesmiştir. Çalışmaları hazırlayan kurum kendilerinden izin alınmaksızın Webometrics içeriğinin Türkiye'de paylaşılması sebebiyle bu kararı aldığını belirtmiş, intihal ve içerik kopyalanması gibi olaylara müsamaha gösterilemeyeceğini ifade etmiştir. Ülkemizde intihal üzerine çalışmalar yürüten akademisyenler üniversitelerde intihal vakalarında artış görüldüğüne dikkat çekmekte, çok sayıda kurulan ancak imkân olarak oldukça geride kalan üniversitelerde bilimsel kalitenin oldukça düştüğüne işaret etmektedirler. Öğrencilere diploma kazandırmaktan ziyade bilimsel etik ve vizyon kazandırması beklenen üniversitelerde akademik yayın ve çalışma sayısı artsa dahi sözü geçen istatistikler yalnızca bir nicelik göstergesi olarak kabul edilmekte, nitelikli bir yükseköğretim yapısı oluşturulmadığı sürece her alanda gerçekleşen küresel rekabette Türkiye geride kalmaya mahkum olmaktadır.

Bu bilgiler ışığında:

1. 2002 – 2020 döneminde üniversitemiz tarafından basılı ve elektronik ortamlarda yayınlanan akademik çalışmalarda meydana gelen intihal vakalarının sayılarını yıllık temelde açıklar mısınız?
2. 2002 – 2020 döneminde akademik ortamda gerçekleşen intihaller sebebiyle hakkında cezaî işlem uygulanan öğrencilerin sayısını yıllık temelde açıklar mısınız?

3. 2002 – 2020 döneminde akademik ortamda gerçekleşen intihaller sebebiyle hakkında cezai işlem uygulanan akademik personel sayısını, akademik unvanlarına göre yıllık temelde açıklar mısınız?
4. 2002 – 2020 döneminde Türkiye’de üretilmiş kaç çalışma uluslararası akademik mecralarda yayınlanmıştır? Yıllık temelde, branşlarına göre açıklar mısınız?
5. 2002 – 2020 döneminde üniversitelerimiz bünyesinde üretilen, uluslararası akademik yayınlarda yer aldıktan sonra içeriğinde intihal tespit edilen çalışmaların sayısını yıllık temelde açıklar mısınız?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-25042

09.07.2020

Konu : Soru Önergeleri-218

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : Kanunlar ve Kararlar Başkanlığının 30.06.2020 tarihli ve 43452547-120.07-
E.672525 sayılı yazısı.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Ankara Milletvekili Sayın Levent GÖK tarafından verilen 7/31006 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar Milli Eğitim Bakanlığının görev ve yetki alanına girmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Fuat OKTAY
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

3.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, bir öğretim üyesinin ders notlarında yer alan ifadelere ve hakkında soruşturma açılıp açılmadığına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/31007)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sn. Fuat OKTAY tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.15/06/2020

A. Burcu KÖKSAL
Afyonkarahisar Milletvekili

1-Atatürk Üniversitesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Prof.Dr. Mücahit Dilekmen tarafından hazırlanan ders notlarında aile içi cinsel istismarda kız çocuğunu suçlayan ifadeler kamuoyuna yansdı. Söz konusu öğretim üyesinin çocuk gelişimi iki dersinin notlarında, aile içi cinsel istismarın nedenleri arasında 6-8 yaşında kız çocuğu olmak ve küçük kızda aniden gelişen baştan çıkarıcı tavırların varlığı gösterildiğini öğrendik. 6-8 yaşındaki kız çocuğunda baştan çıkarıcı tavır var diyerek istismar nedeni olarak gören akademisyen Mücahit Dilekmen hakkında YÖK tarafından bir soruşturma açılmış mıdır? Bu akademisyenle ilgili hukuki, idari vb. herhangi bir işlem yapılmış mıdır? Yapılmamışsa bu skandal ifadelere karşı niçin kayıtsız kalınmıştır?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-25043

09.07.2020

Konu : Soru Önergeleri-218

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : Kanunlar ve Kararlar Başkanlığının 30.06.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.672525 sayılı yazısı.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Afyonkarahisar Milletvekili Sayın Burcu KÖKSAL tarafından verilen 7/31007 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar Milli Eğitim Bakanlığının görev ve yetki alanına girmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Fuat OKTAY
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

4.- Muğla Milletvekili Metin Ergun'un, merkezi sınav ücretlerine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkan Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/31008)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Cumhurbaşkan Yardımcısı Fuat Oktay tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 17. 06. 2020

Prof. Dr. Metin Ergun
Muğla Milletvekili

Ülkemizde yaşanan krizden dolayı ekonomik göstergeler gittikçe kötüye giderken, vatandaşlarımız yüksek enflasyon, işsizlik ve hayat pahalılığı ile boğuşmaktadır. Bu süreçte en fazla mağduriyet yaşayan kesimlerin başında ise şüphesiz gençlerimiz gelmektedir. Gençlerimiz ekonomik bağımsızlıklarını kazanmak, hayatlarına yön vermek amacı ile hem öğrenciyken, hem de öğrencilik dönemleri sonrası sınavlarla birçok açıdan mücadele etmektedir. Bu sürecin içinde zihnen, bedenen ve psikolojik olarak yoğun gayret gösteren, yorgunluk çeken bu gençlerimiz, bir de yüksek sınav ücretleri nedeniyle maddi açıdan aşırı bir yük altında kalmaktadırlar.

Ayrıca, geleceklelerini belirleyen sınavlar için, ekonomik özgürlüğünü elde edemeyen bu gençlerimizden devlet olarak maddi karşılık beklemek sosyal devlet ilkesi ile çelişen bir durumdur.

2019 yılı itibariyle çeşitli sınavlar için gençlerimizin ödedikleri bedeller şu şekildedir;

1. Üniversiteye giriş sınavlarının (TYT/AYT/YDT) her biri için 70 TL
2. KPSS ücretleri (zamlı),
  - Genel Kültür ve Genel Yetenek oturumu için 75 TL
  - Eğitim Bilimleri için 75 TL
  - ÖABT için de yine 75 TL
  - KPSS Alan Bilgisi oturumuna ise 50 TL

Öğretmenlik Alan Bilgisi oturumuna girmek isteyen bir aday, Genel Kültür-Genel Yetenek ve Eğitim Bilimlerine de girmesi gerektiği için toplamda **225 TL** ücret ödemesi gerekmektedir. Bu tutar asgari ücretin yaklaşık %10'una tekabül etmektedir.

3. Hâkimlik-Savcılık sınavları için alınan ücretler ise şöyledir;

İdari Yargı Hâkimliği, Adli Yargı Hâkimliği ve Avukatlıktan Geçiş için belirlenen ücretler:

- 1.sınava katılan adaylar için 216 TL,
  - 2.sınava katılan adaylar için 324 TL,
  - 3.sınava katılan adaylar için 432 TL'dir.
4. Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavı ücreti ise 120 TL
  5. Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavı için belirlenen ücret 120 TL'dir.

Bu bilgiler çerçevesinde;

1. Sınav ücretleri neye göre belirlenmekte ve neye göre artış yapılmaktadır?
2. Sınav ücretleri belirlenirken ülkemizin ekonomik şartları göz önünde bulundurulmakta mıdır?
3. Özellikle YKS ve KPSS sınavına girecek öğrencilerin maddi özgürlüğü yoktur. Zira tüm sınav giderleri aileleri tarafından karşılanmaktadır. Bu ekonomik şartlarda sınav ücretlerinin bu denli yüksek olmasının sebepleri nelerdir?
4. Kamu yönetiminde şeffaflık ilkesi gereği ÖSYM'nin sınav ücreti gelirlerini ve giderlerini kamuoyu ile paylaşması gerekirken, ÖSYM bu bilgileri neden paylaşmamaktadır?
5. Sınav ücretlerinden elde edilen gelirler, hangi harcama kalemlerinde kullanılmaktadırlar?
6. Kısa vadede sınav ücretleri konusunda, ailelerimizi ve öğrencilerimizi rahatlatacak bir çalışmanız var mıdır?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-25047

09.07.2020

Konu : Soru Önergeleri-218

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : Kanunlar ve Kararlar Başkanlığının 30.06.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.672525 sayılı yazısı.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Muğla Milletvekili Sayın Metin ERGUN tarafından verilen 7/31008 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar Milli Eğitim Bakanlığının görev ve yetki alanına girmektedir.

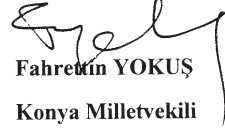
Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Fuat OKTAY
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

5.- Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş'un, 15 Temmuz gazileri için toplanan bağış miktarına ve toplanan bağışların akıbetine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/31009)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 16.06.2020

Fahrettin YOKUŞ
Konya Milletvekili

15 Haziran gecesi sokağa çıkan 15 Temmuz Gazileri AK Parti Genel Merkezi önünde eylem gerçekleştirmiştir. Kamuoyuna yansıyan görüntülerde iddiaya göre, 15 Temmuz Gazileri kendileri için toplanan paraların kendilerine verilmediğini belirterek toplanan paralarının akıbetini öğrenmek istediklerini beyan etmiştir.

Bu hususta;

- 1- 15 Temmuz Gazileri için maddi yardım destekli toplanan bir para olmuş mudur?
- 2- Şayet toplanan bir para varsa, bugüne kadar ne kadar toplanmıştır?
- 3- Toplanan paranın ne kadarı 15 Temmuz Gazilerine ödenmiştir?
- 4- 15 Temmuz Gazilerine şimdiye kadar bir ödeme yapılmadıysa bunun nedeni nedir?
- 5- İddia edildiği gibi toplandığı belirtilen paralar farklı ihtiyaçlarda kullanılmış mıdır?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-25041

09.07.2020

Konu : Soru Önergeleri-218

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : Kanunlar ve Kararlar Başkanlığının 30.06.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.672525 sayılı yazısı.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Konya Milletvekili Sayın Fahrettin YOKUŞ tarafından verilen 7/31009 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının görev ve yetki alanına girmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Fuat OKTAY
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

DÖNEM: 27

YASAMA YILI: 3

**110'UNCU BİRLEŞİM
9 TEMMUZ 2020 PERŞEMBE
SAAT: 14.00**

GRUP ÖNERİLERİ

1.- 216 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin İçtüzüğü 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 20 nci maddelerden, ikinci bölümünün 21 ila 43 üncü maddelerden, üçüncü bölümünün 44 ila 66 ncı maddelerden oluşması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 09.06.2020 tarihli 96'ncı Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- Türkiye Büyük Millet Meclisinin, TBMM İçtüzüğü 5 inci maddesine göre 1 Temmuz 2020'de tatile girmeyerek çalışmalarına devam etmesi;

Genel Kurulun 9, 14 ve 16 Temmuz 2020 Salı ve Perşembe günü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyerek Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesi;

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 30.06.2020 tarihli 105'inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

3.- Genel Kurulun,

9 Temmuz 2020 Perşembe günü Birleşiminde 222 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

Haftalık çalışma günlerinin dışında 10 Temmuz 2020 Cuma günü saat 14:00'da, 11 Temmuz 2020 Cumartesi günü ise saat 13:00'da toplanması ve bu birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyerek Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesi;

222 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerinin 9 Temmuz 2020 Perşembe günü Birleşiminde tamamlanamaması halinde 10 Temmuz 2020 Cuma günü Birleşiminde 221 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar, 222 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerinin 9 Temmuz 2020 Perşembe günü Birleşiminde tamamlanması halinde ise 10 Temmuz 2020 Cuma günü Birleşiminde 223 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

11 Temmuz 2020 Cumartesi günü Birleşiminde 216 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

çalışmalarını sürdürmesi;

221, 222 ve 223 Sıra Sayılı Kanun Tekliflerinin, İçtüzüğü 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi;

221 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin birinci bölümünün 1 ila 16 ncı maddelerden, ikinci bölümünün 17 ila 35 inci maddelerden oluşması;

222 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin birinci bölümünün 1 ila 12 nci maddelerden, ikinci bölümünün 13 ila 28 inci maddelerden oluşması;

223 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin birinci bölümünün 1 ila 14 üncü maddelerden, ikinci bölümünün 15 ila 28 inci maddelerden oluşması;

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 08.07.2020 tarihli 109'uncu Birleşiminde kabul edilmiştir.)

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

110'UNCU BİRLEŞİM

9 TEMMUZ 2020 PERŞEMBE

SAAT: 14.00

---

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

* * *

---

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

* * *

---

3 – SEÇİM

* * *

---

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

* * *

---

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

* * *

---

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

* * *

1.- (S. Sayısı: 222) Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul, Manisa Milletvekili Erkan Akçay ile 177 Milletvekilinin Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2999) ve Adalet Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.07.2020) (*) (**)

2.- (S. Sayısı: 221) Aydın Milletvekili Metin Yavuz ve 60 Milletvekilinin Gıda, Tarım ve Orman Alanında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2985) ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.07.2020) (**) (X)

3.- (S. Sayısı: 223) Gaziantep Milletvekili Mehmet Sait Kirazoğlu ve 56 Milletvekilinin Türk Silahlı Kuvvetleri Disiplin Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3002) ve Milli Savunma Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.07.2020) (**)

4.- (S. Sayısı: 216) İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ile 128 Milletvekilinin Hukuk Muhakemeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2735) ve Adalet Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2020) (*) (**)

5.- (S. Sayısı: 139) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2273) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

6.- (S. Sayısı: 141) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasına İlişkin Olarak İmzalanana Mevcut Protokol I'nin Yerini Alan Protokol I ile Anlaşmaya Eklenen Protokol III'ün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2275) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

7.- (S. Sayısı: 23) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1193) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

8.- (S. Sayısı: 163) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2401) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.01.2020) (X)

9.- (S. Sayısı: 192) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1413) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) (X)

10.- (S. Sayısı: 195) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2499) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) (X)

(*) Görüşmeleri yarım kalan işleri gösterir.

(**) İÇTÜZÜĞÜN 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

11.-**(S. Sayısı: 29)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komite'nin Serbest Ticaret Anlaşması'nın 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'sini Değiştiren 1/2017 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına İlişkin Yetki Verilmesine Dair Kanun Teklifi (2/1362) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) **(X)**

12.-**(S. Sayısı: 95)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1593) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) **(X)**

13.-**(S. Sayısı: 66)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bişkek Kırgız-Türk Dostluk Devlet Hastanesi Açılması, Ortak İşletilmesi ve Devri ile Kırgız Cumhuriyeti Vatandaşlarının Türkiye'de Tıp ve Tıpta Uzmanlık Eğitimi Almasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1602) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) **(X)**

14.-**(S. Sayısı: 34)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Şili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1245) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) **(X)**

15.-**(S. Sayısı: 47)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1411) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) **(X)**

16.-**(S. Sayısı: 76)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kongaz Süleyman Demirel Moldova Türk Lisesi Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1797) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) **(X)**

17.-**(S. Sayısı: 88)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Kullanılmış Yakıt İdaresinin ve Radyoaktif Atık İdaresinin Güvenliği Üzerine Birleşik Sözleşmeye Türkiye Cumhuriyeti'nin Beyanlarla Birlikte Katılmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1801) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) **(X)**

18.-**(S. Sayısı: 33)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komite'nin Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması'nın 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemleri Hakkında Protokol II'sini Değiştiren 1/2016 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/1364) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) **(X)**

19.-**(S. Sayısı: 54)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Orman ve Su İşleri Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Su Kaynakları Bakanlığı Arasında Su Alanında Mutabakat Zaptı ve Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1542) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) **(X)**

20.- (S. Sayısı: 21) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretime İlişkin İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1191) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

21.- (S. Sayısı: 25) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Brezilya Federatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1197) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

22.- (S. Sayısı: 26) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1194) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

23.- (S. Sayısı: 30) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Burundi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1367) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

24.- (S. Sayısı: 31) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1363) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

25.- (S. Sayısı: 55) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1543) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

26.- (S. Sayısı: 60) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lesoto Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1537) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) (X)

27.- (S. Sayısı: 67) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ile Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma'nın 9/7'nci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1782) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) (X)

28.- (S. Sayısı: 70) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1548) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

29.- (S. Sayısı: 72) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1773) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

30.- (S. Sayısı: 73) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1774) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

31.- (S. Sayısı: 74) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1777) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

32.- (S. Sayısı: 75) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlı Kullanımı İçin İşbirliği Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1778) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

33.- (S. Sayısı: 82) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1582) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

34.- (S. Sayısı: 83) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1590) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

35.- (S. Sayısı: 86) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Üyelerinin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/1772) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

36.- (S. Sayısı: 87) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekreteryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin Anlaşma ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekreteryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin 4 Nisan 2016 Tarihinde Bonn'da İmzalanan Anlaşmayı Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1799) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

37.- (S. Sayısı: 89) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Yirmi Sekizinci Taraflar Toplantısı'nda Üzerinde Mutabakata Varılan Montreal Protokolü'ne Yönelik Değişikliğin (Kigali Değişikliği-2016) Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1896) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

38.- (S. Sayısı: 96) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında Gemiadamı Belgelerinin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1775) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

39.- (S. Sayısı: 97) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Doğu Karayip Devletleri Örgütü Arasında Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1780) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

40.- (S. Sayısı: 98) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1794) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

41.- (S. Sayısı: 101) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Hırvatistan Cumhuriyeti Arasında Cezaî Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1950) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

42.- (S. Sayısı: 108) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1454) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

43.- (S. Sayısı: 109) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1534) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

44.- (S. Sayısı: 110) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1535) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

45.- (S. Sayısı: 111) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1802) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

46.- (S. Sayısı: 114) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2021) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

47.- (S. Sayısı: 119) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1539) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

48.- (S. Sayısı: 120) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşması ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1796) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

49.- (S. Sayısı: 121) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) Kültür Enstitüsü Şartının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2020) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

50.- (S. Sayısı: 123) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Altyapı Projeleri Alanında İş Birliği Konulu Anlaşma Ek-1'in Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2217) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

51.- (S. Sayısı: 124) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Kör, Görme Engelli veya Başka Bir Nedenle Basılı Materyal Okuma Engelli Kişilerin Yayımlanmış Eserlere Erişiminin Kolaylaştırılmasına Dair Marakeş Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2218) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

52.- (S. Sayısı: 125) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve İsviçre Federal Konseyi Arasında Diplomatik Misyon, Konsolosluk ve Daimi Temsilcilik Mensuplarının Refakatçilerine İlişkin Kazanç Getirici Faaliyetler Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2223) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

53.- (S. Sayısı: 126) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğü'nün 5.4.1.10 Maddesinin Tadiline İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2224) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

54.- (S. Sayısı: 127) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2034) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

55.- (S. Sayısı: 136) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2023) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

56.- (S. Sayısı: 137) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kendi Sınırları Dahilinde ve Ötesinde Tarifeli Hava Hizmetlerine İlişkin İkili Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2027) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

57.- (S. Sayısı: 138) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nikaragua Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2028) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

58.- (S. Sayısı: 140) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Bosna-Hersek Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna ve Anlaşmanın Protokol ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2274) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

59.- (S. Sayısı: 142) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2276) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

60.- (S. Sayısı: 147) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1536) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

61.- (S. Sayısı: 148) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1545) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

62.- (S. Sayısı: 150) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1596) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

63.- (S. Sayısı: 151) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1779) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

64.- (S. Sayısı: 152) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tayland Krallığı Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1949) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

65.- (S. Sayısı: 153) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2025) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

66.- (S. Sayısı: 154) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Sudan Cumhuriyeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanıca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2278) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

67.- (S. Sayısı: 156) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile EFTA Devletleri Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanıca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2372) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.12.2019) (X)

68.- (S. Sayısı: 157) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile İsviçre Konfederasyonu Arasında Tarım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanıca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2373) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.12.2019) (X)

69.- (S. Sayısı: 164) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2403) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) (X)

70.- (S. Sayısı: 165) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Sistemi Hakkında Ev Sahibi Hükümet Anlaşması" Hakkında Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1246) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) (X)

71.- (S. Sayısı: 166) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karayoluyla Uluslararası Yük ve Yolcu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2222) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) (X)

72.- (S. Sayısı: 167) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1583) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

73.- (S. Sayısı: 168) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Çad Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Kalkınma İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1795) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

74.- (S. Sayısı: 169) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2370) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

75.- (S. Sayısı: 170) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Güneydoğu Avrupa Çokuluslu Barış Gücü Anlaşması'na Ek Altıncı Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2402) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

76.- (S. Sayısı: 171) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasını Tadil Eden Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/2496) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

77.- (S. Sayısı: 172) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2498) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

78.- (S. Sayısı: 177) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mozambik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1457) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

79.- (S. Sayısı: 178) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

80.- (S. Sayısı: 179) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1532) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

81.- (S. Sayısı: 180) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Madencilik ve Hidrokarbon Alanlarında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1587) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

82.- (S. Sayısı: 181) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Madencilik Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1588) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

83.- (S. Sayısı: 182) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1594) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

84.- (S. Sayısı: 183) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Svaziland Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1781) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

85.- (S. Sayısı: 184) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Ekvator Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2026) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

86.- (S. Sayısı: 185) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2221) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

87.- (S. Sayısı: 186) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1898) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

88.- (S. Sayısı:187) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1947) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

89.- (S. Sayısı: 188) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Guatemala Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2032) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

90.- (S. Sayısı: 189) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2219) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

91.- (S. Sayısı: 190) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2599) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

92.- (S. Sayısı: 191) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Devriye Polis Hizmetlerinin Uygulanması Hususunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2600) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

93.- (S. Sayısı: 193) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Honduras Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2029) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) (X)

94.- (S. Sayısı: 194) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2371) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) (X)

95.- (S. Sayısı: 201) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Maliye Bakanlığı Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2497) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

96.- (S. Sayısı: 202) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşmanın 26 ncı ve 31 inci Maddelerinin Tadiline İlişkin Olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumunun 17 ncı Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA17/7/438 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1912) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

97.- (S. Sayısı: 203) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sao Tome ve Prinsipe Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1591) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

98.- (S. Sayısı: 204) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moritanya İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Balıkçılık ve Deniz Ekonomisi Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1365) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

99.- (S. Sayısı: 205) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zimbabve Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1455) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

100.- (S. Sayısı: 206) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 25. Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun 12. Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA12/6-438 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1897) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

101.- (S. Sayısı: 208) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Myanmar Birliği Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2033) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

102.- (S. Sayısı: 209) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2225) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

103.- (S. Sayısı: 210) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un 28 Ocak 1964 Tarihli Ek Protokol ve 16 Kasım 1982 Tarihli Protokol ile Değiştirilen 29 Temmuz 1960 Tarihli Nükleer Enerji Alanında Üçüncü Şahıslara Karşı Hukuki Mesuliyete Dair Sözleşmeyi Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2369) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

104.- (S. Sayısı: 211) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1586) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

105.- (S. Sayısı: 219) 2019 Yılı Kamu Denetçiliği Kurumu Raporu Hakkında Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (5/3) (Dağıtma tarihi: 25.06.2020)

106.- (S. Sayısı: 220) Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can ve 64 Milletvekilinin Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi (2/2972) ve İçişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.07.2020)

